

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

การผลิตส่วนผสมดีเซลตันทุนต่ำจากน้ำมันปาล์มดิบทึบรวมด้วยการทำปฏิกิริยาเอสเตอเรฟิเคชัน
และการเลือกทำปฏิกิริยารานส์เอสเตอเรฟิเคชันจากส่วนไขมันเพื่อใช้กับเครื่องยนต์การเกษตร

**Low-Cost Diesel Extender Production from Mixed Crude Palm Oil by Esterification
and Selective Transesterification of Wax use for Agricultural Engine**

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระยุทธ หลีวิจิตร

Asst. Prof. Dr. Teerayut Leevijit

โครงการวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากเงินรายได้มหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ประจำปีงบประมาณ 2554 รหัสโครงการ ENG540666S

บทคัดย่อ

ปัจจุบันมีการตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมและการลดปริมาณลงอย่างรวดเร็วอันเนื่องมาจากการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลในรูปแบบของน้ำมันดีเซล น้ำมันพืชซึ่งเป็นแหล่งวัตถุคุณที่มีศักยภาพเหมาะสมสำหรับการผลิตเชื้อเพลิง ซึ่งวัตถุคุณที่มีศักยภาพสูงสุดในประเทศไทย คือ น้ำมันจากผลปาล์ม โดยมีกระบวนการผลิตเชื้อเพลิงที่แตกต่างกันไป เช่น น้ำมันปาล์มลดยางเห็นไข่น้ำมันปาล์มลดยางเห็นไข และลดครด น้ำมันปาล์มเอสเตอริไไฟน์ และเมทิลเอสเตอร์ เป็นต้น ในงานวิจัยนี้ได้พัฒนาระบวนการผลิตส่วนผสมดีเซลตันทุนต่าเข็น 2 ชนิดจากน้ำมันปาล์มดิบหีบรวมคือ น้ำมันปาล์มดิบหีบรวมเอสเตอริไไฟน์และน้ำมันปาล์มดิบหีบรวมเมทิลเอสเตอร์จากส่วนไข โดยศึกษาเปรียบเทียบกระบวนการผลิต ตันทุน องค์ประกอบ คุณสมบัติต่างๆ ของส่วนผสมดีเซลและเลือกส่วนผสมดีเซลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมที่สุดสอนเครื่องยนต์การเกษตรระยะสั้นเทียบกับดีเซล

การศึกษาและพัฒนาระบวนการผลิตส่วนผสมดีเซลทั้ง 2 ชนิด โดยกระบวนการผลิตน้ำมันปาล์มดิบหีบรวมเอสเตอริไไฟน์ ใช้ปริมาณเมทานอลในกระบวนการ 5 10 15 และ 20 vol.% และกรดซัลฟิวริก 2 vol.% เป็นตัวเร่งปฏิกิริยา ทำปฏิกิริยาเอสเตอริฟิเคชันตลอดทั้งกระบวนการ 90 นาที จากนั้นแยกดีเซลออกจากออยล์และยางเห็นไขออก ซึ่งผลิตภัณฑ์ที่ได้คือ น้ำมันปาล์มดิบหีบรวมเอสเตอริไไฟน์ (EMCPO) มีตันทุนการผลิต 27.23 28.35 29.35 และ 30.55 บาท/ลิตร ตามลำดับ ส่วนน้ำมันปาล์มดิบหีบรวมเอสเตอริไไฟน์ผ่านเมทิลเอสเตอร์จากส่วนไข มีกระบวนการผลิตเหมือนการผลิตน้ำมันปาล์มดิบหีบรวมเอสเตอริไไฟน์ โดยนำส่วนที่เป็นของเหลวตั้งทึ่งไว้ 2 วัน เพื่อแยกส่วนที่เป็นของเหลวและส่วนที่เป็นไข นำส่วนที่เป็นไขทำปฏิกิริยา ทราบส์เอสเตอริฟิเคชัน ใช้โซเดียมไฮดรอกไซด์เป็นตัวเร่งปฏิกิริยาและปริมาณเมทานอล 23 vol.% ผลิตภัณฑ์ที่ได้คือ เมทิลเอสเตอร์ (ME) จากนั้นนำมาร่วมกับน้ำมันปาล์มดิบหีบรวมเอสเตอริไไฟน์ส่วนที่เป็นของเหลวผลิตภัณฑ์ที่ได้เป็นน้ำมันปาล์มดิบหีบรวมเอสเตอริไไฟน์ผ่านเมทิลเอสเตอร์จากส่วนไข (EMCPO+ME) มีตันทุนการผลิต 40.06 32.29 และ 33.47 บาท/ลิตร ตามลำดับ (ราคានั้นทุนที่ใช้ปริมาณเมทานอล 5 vol.% จากกระบวนการเอสเตอริฟิเคชัน ไม่สามารถคิดตันทุนราคาได้ เนื่องจากเมื่อนำน้ำมันปาล์มดิบหีบรวมเอสเตอริไไฟน์ส่วนที่เป็นไขมาทำปฏิกิริยาทราบส์เอสเตอริฟิเคชันผลิตภัณฑ์ที่ได้เป็นสนุ่)

การศึกษาคุณลักษณะของการเป็นไข ความหนืด และความหนาแน่น ของส่วนผสมดีเซล สรุปได้ว่า ส่วนผสมดีเซลตันทุนต่าที่ผลิตจากน้ำมันปาล์มดิบหีบรวม มีสัดส่วนการผสมในดีเซลสูงสุด โดยที่ส่วนผสมไม่เป็นไข มีความหนืด และความหนาแน่นผ่านมาตรฐานดีเซล

เครื่องยนต์การเกยตอร์ คือ น้ำมันปาล์มดิบที่บรรจุในอีสเตอริไฟน์พสมในคีเซล 30 vol.% (อีสเตอริไฟน์ 30) และน้ำมันปาล์มดิบที่บรรจุอีสเตอริไฟน์พสมเมทิลอีสเตอร์จากส่วนไข่ในคีเซล 50 vol.% (อีสเตอริไฟน์พสมเมทิลอีสเตอร์จากส่วนไข่ 50)

จากการเปรียบเทียบกระบวนการผลิตและต้นทุน พบว่า ส่วนผสมคีเซลทั้ง 2 ชนิด พลิตง่าย กระบวนการผลิตไม่ยุ่งยาก วัตถุดิบและสารเคมีสามารถหาซื้อได้ง่าย โดยตัวแปรหลักที่มีผลต่อต้นทุนในการผลิตส่วนผสมคีเซลคือปริมาณเมทานอล ซึ่งกระบวนการผลิตน้ำมันปาล์มดิบที่บรรจุอีสเตอริไฟน์ 30 มีกระบวนการผลิตและปริมาณเมทานอลที่ใช้ในกระบวนการน้อยกว่า น้ำมันปาล์มดิบที่บรรจุอีสเตอริไฟน์พสมเมทิลอีสเตอร์จากส่วนไข่ 50 สำหรับต้นทุนการผลิต ส่วนผสมคีเซลมีราคา 28.12 และ 30.41 บาท/ลิตร ตามลำดับ

การทดสอบสมรรถนะเครื่องยนต์คีเซลการเกยตอร์ระยะสั้นเปรียบเทียบคีเซล ด้วย เครื่องยนต์การเกยตอร์ยี่ห้อคูโบต้า รุ่น RT80 ผลการทดสอบสมรรถนะเครื่องยนต์ พบว่า เครื่องยนต์ที่เดินด้วย เอสเตอริไฟน์ 30 และอีสเตอริไฟน์พสมเมทิลอีสเตอร์จากส่วนไข่ 50 เครื่องยนต์ สามารถลดตัวร์ทติดง่าย เดินเรียบและไม่มีการน็อกเกิดขึ้น มีอัตราการสิ้นเปลืองเชื้อเพลิงมากกว่า เครื่องยนต์ที่เดินด้วยคีเซลเฉลี่ย 9.09 และ 7.70% มีอัตราการสิ้นเปลืองเชื้อเพลิงเบรคจำเพาะ มากกว่าเครื่องยนต์ที่เดินด้วยคีเซลเฉลี่ย 6.16 และ 6.35% มีประสิทธิภาพเชิงความร้อนเบรคต่ำกว่า เครื่องยนต์ที่เดินด้วยคีเซลเฉลี่ย 1.94 และ 2.66% มีอุณหภูมิก๊าซ ไอเสียต่ำกว่าเครื่องยนต์ที่เดินด้วยคีเซลเฉลี่ย 9.36 และ 8.40% มีปริมาณการปล่อยก๊าซคาร์บอนมอนออกไซด์ในไอเสียน้อยกว่า เครื่องยนต์ที่เดินด้วยคีเซลเฉลี่ย ประมาณ 17.77 และ 3.85% และมีปริมาณการปล่อยก๊าซออกไซด์ ของไนโตรเจนในไอเสียนากกว่าเครื่องยนต์ที่เดินด้วยคีเซลเฉลี่ย ประมาณ 3.69 และ 0.30% ตามลำดับ

ABSTRACT

Nowadays, with the awareness on environmental issues and rapid decrease of fossil fuels due to the consumption in form of diesel, vegetable oil is seen as a potential source for fuel production. In Thailand, the highest potential source is palm oil. There are several methods to produce biofuel from palm oil such as degumming, degumming-deacidizing, esterify, methyl-ester, etc.

This research has developed a process for producing two types of low-cost Crude Palm Oil based diesel mixtures, is Esterified Mixed Crude Palm Oil (EMCPO) and EMCPO with Methyl Ester (EMCPO+ME). The research scope is to study production process, production cost, component, and characteristics of the diesel mixtures, then selects the appropriate sample to test with short-term agricultural engine against diesel.

To study both types of diesel mixtures, the EMCPO is produced by using 5, 10, 15, 20 vol.% of methanol and applying 2 vol.% of sulfuric acid as a catalyst to maintain the esterification reaction for 90 minutes, and then separated glycerol and sticky gum out. The cost of result EMCPOs are 27.23, 28.35, 29.35, and 30.55 baht/L, respectively. For EMCPO+ME, the production process is similar to EMCPO with the extension part. After complete the process of EMCPO, the fats separation process is perform by leaving the EMCPO for 2 days. The fats part is taken to apply with transesterification process. The process is catalyzed by sodium hydroxide and methanol 23 vol.% as mixture which result in Methyl Ester (ME). Afterward, mixing the ME with EMCPO will result in EMCPO+ME. The production cost is 40.06, 32.29, 33.47 baht/L for 10, 15, 20 vol.% of methanol, respectively (the sample of mixture of methanol 5 vol.% cannot be calculated since after put the fats through transesterification, the soap is produced instead of ME).

After study characterization of the marrow, viscosity, and density of diesel mixture, the result could be concluded that the low-cost diesel mixture from MCPO consists of high portion of diesel while the diesel mixture does no turn in to marrow. In addition, the

mixtures which could achieve viscosity and density engine standard level are EMCPO 30 vol.% (EMCPO 30) and EMCPO+ME 50 vol.% (EMCPO+ME 50)

From the study of both product, the result shows that both product could easily produce, no complicate process while raw materials and chemicals can be procured easily. The key parameters that affect the cost of producing is methanol. The production of EMCPO 30 consumes less methanol than EMCPO+ME 50 while the production cost is 28.12 and 30.41 baht/L, respectively.

Performance testing is performed by apply the diesel mixtures with engine of Kubota RT80. The test results showed that after applied with both samples the machine could easily start, smooth running and no knock occurs. The fuel consumption rate is higher than diesel by 9.09 and 7.70% Besides, the extravagant average of fuel break is more than the engine which impels by diesel 6.16 and 6.35%, the thermal efficiency of break is lower than the diesel engine 1.94 and 2.66%, the amount of the gas emission is lower than the diesel engine 9.36 and 8.40%, the amount of carbon monoxide is lower than the diesel engine 17.77 and 3.85% and the amount of oxide nitrogen is lower than the diesel engine 3.69 and 0.30%, respectively.

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ที่ให้เงินอุดหนุนการวิจัยจากเงินรายได้มหาวิทยาลัยและเงินสนับสนุนการวิจัยจากภาควิชาวิศวกรรมเครื่องกล มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ขอขอบคุณ ภาควิชาวิศวกรรมเครื่องกล คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่อำนวยความสะดวกด้านเครื่องมือ และสถานที่ในการทำวิจัย

ขอขอบคุณ คุณกฤตพจน์ เทพยร ซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิจัย และครูปฏิบัติการ ภาควิชาวิศวกรรมเครื่องกลทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระบุษ พลวิจิตร

สารบัญ

	หน้า
สารบัญ	(7)
รายการตาราง	(11)
รายการภาพประกอบ	(12)
สัญลักษณ์คำย่อและตัวย่อ	(14)
1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญและที่มา	1
1.2 วัตถุประสงค์	5
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
1.4 ขอบเขตของงานวิจัย	5
2 การตรวจเอกสาร	6
2.1 ความเป็นมาของน้ำมันในโอดีเซล	6
2.2 การผลิตส่วนผสมดีเซล	13
2.3 ตัวแปรที่มีผลต่อการเกิดปฏิกิริยา	19
2.4 องค์ประกอบเชื้อเพลิง	21
2.5 คุณสมบัติค่าซีเทน	22
2.6 คุณสมบัติการเป็นของเหลวที่อุณหภูมิต่ำ	23
2.7 การทดสอบสมรรถนะเครื่องยนต์	24
3 วิธีการวิจัย	31
3.1 อุปกรณ์การทดลอง	31
3.2 วัตถุศึกษาและสารเคมี	31
3.3 วิธีดำเนินการวิจัย	31
3.3.1 การศึกษาและพัฒนาระบบการผลิตเชื้อเพลิงทดแทนดีเซลจาก MCPO	31
3.3.2 การศึกษาศักยภาพและขีดจำกัดการใช้งานของเชื้อเพลิงที่ผลิตได้	36
3.3.3 การทดสอบใช้งานขั้นต้นในเครื่องยนต์การเกษตร ของเชื้อเพลิงที่ผลิตได้ พสมในดีเซล	37
3.4 การประเมินค่าประสิทธิภาพของส่วนผสมดีเซล	37

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.5 คุณสมบัติการเป็นของเหลวของส่วนผสมดีเซล	38
3.5.1 ความหนืดจลคลาสต์ร์	38
3.5.2 ความหนาแน่น	38
3.5.3 คุณลักษณะการไม่เป็นไขของส่วนผสมดีเซล	38
3.6 การเลือกส่วนผสมดีเซลในการทดสอบเครื่องยนต์	39
3.7 การทดสอบคุณสมบัติเชื้อเพลิง สมรรถนะเครื่องยนต์ และการปลดปล่อยไอเสีย	39
3.7.1 การทดสอบคุณสมบัติเชื้อเพลิง	39
3.7.2 การทดสอบสมรรถนะและการปลดปล่อยไอเสีย	39
3.7.2.1 อุปกรณ์ทดสอบสมรรถนะเครื่องยนต์	39
3.7.2.2 วิธีการทดสอบสมรรถนะเครื่องยนต์	40
4 ผลและวิจารณ์	42
4.1 การผลิตส่วนผสมดีเซลจากน้ำมันปาล์มดิบทึบรวมและตันทุน	42
4.2 องค์ประกอบโมเลกุลของส่วนผสมดีเซล	50
4.3 การไม่เป็นไขของส่วนผสมดีเซลที่ผลิตจากน้ำมันปาล์มดิบทึบรวมผสมในดีเซล	51
4.4 ความหนืดจลคลาสต์ร์	54
4.5 ความหนาแน่น	55
4.6 การเลือกส่วนผสมดีเซลตันทุนตា	56
4.6.1 การทดสอบคุณสมบัติเชื้อเพลิง	57
4.6.2 คุณสมบัติเชื้อเพลิงของส่วนผสมดีเซล	58
4.7 การทดสอบสมรรถนะและการปลดปล่อยไอเสียของเครื่องยนต์การเกษตร	61
4.7.1 การเดินเครื่องยนต์ทั่วไป	61
4.7.2 อัตราสิ้นเปลืองเชื้อเพลิง	61
4.7.3 แรงบิดและกำลังเบรค	63
4.7.4 อัตราการสิ้นเปลืองเชื้อเพลิงเบรคจำเพาะ	65
4.7.5 ประสิทธิภาพเชิงความร้อนเบรค	67
4.7.6 สัดส่วนก๊าซออกซิเจนในไอเสีย	69
4.7.7 สัดส่วนก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ในไอเสีย	71
4.7.8 อุณหภูมิก๊าซ ไอเสีย	73

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.7.9 ปริมาณก้าชการ์บอนมอนอกไซด์ในไอเสีย	75
4.7.10 ปริมาณก้าชออกไซด์ของไนโตรเจนในไอเสีย	77
5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ	79
5.1 สรุปผล	79
5.1.1 การผลิตส่วนผสมดีเซลจากน้ำมันปาล์มดิบที่บรรจุและต้นทุน	79
5.1.2 องค์ประกอบเชื้อเพลิง	79
5.1.3 การไม่เป็นไขของส่วนผสมดีเซลที่ผลิตจากน้ำมันปาล์มดิบที่บรรจุผสมในดีเซล	80
5.1.4 ความหนืดเคลื่อนคลื่น	80
5.1.5 ความหนาแน่น	80
5.1.6 การทดสอบสมรรถนะและการปลดปล่อยไอเสียของเครื่องยนต์	81
การเกณฑ์จากการเลือกส่วนผสมดีเซล	
5.2 ข้อเสนอแนะ	81
บรรณานุกรม	83
ภาคผนวก	91
ภาคผนวก ก การคำนวณปริมาณกรดไฮมันอิสระ	92
ภาคผนวก ข การคำนวณปริมาณวัตถุดิบที่ใช้ผลิตส่วนผสมดีเซล	93
ภาคผนวก ค ต้นทุนสารเคมี	95
ภาคผนวก ง ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชื้อเพลิงของน้ำมันอสเตอร์ไฟฟ์	96
ภาคผนวก จ ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชื้อเพลิงของน้ำมันอสเตอร์ไฟฟ์ ผสมเมทิลเอสเทอร์จากส่วนไข่	97
ภาคผนวก ฉ ผลการวิเคราะห์ค่าซีเทน	98
ภาคผนวก ช ผลการวิเคราะห์จุดความไวไฟและการกัดกร่อนแห่งทองแดง	99
ภาคผนวก ฉ ผลการวิเคราะห์ปริมาณน้ำ	100
ภาคผนวก ษ ผลการวิเคราะห์ปริมาณน้ำและตะกอน	101
ภาคผนวก ภ ผลการวิเคราะห์ค่าความเป็นกรด	102
ภาคผนวก ภ ผลการวิเคราะห์ถ้าชาลเฟต	103
ภาคผนวก ฯ ผลการทดสอบสมรรถนะเครื่องยนต์	104

(10)

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก ๗ การคำนวณอัตราการสิ้นเปลืองเชื้อเพลิงต่อราคา	113
ภาคผนวก ๘ ผลงานพิมพ์และเผยแพร่วิทยานิพนธ์	114

รายการตาราง

ตาราง	หน้า
1.1 มาตรฐานคีเซลประเทศไทยต่างๆ ของประเทศไทย	3
2.1 ราคาก๊าซโซล และผลผลิตจากปาล์มน้ำมันเคลื่ย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 ถึง พ.ศ. 2555	13
2.2 สัดส่วนการผสมสูงสุดของเชื้อเพลิงผสม D _g MCPO D _{g-a} MCPO EMCPO และ ME ในคีเซล (vol.%) ที่อุณหภูมิต่างๆ โดยยังมีความหนืดผ่านมาตรฐานคีเซลของประเทศไทย	17
2.3 องค์ประกอบกรดไขมันของน้ำมันปาล์มน้ำมันเมล็ดในปาล์มน้ำมันปาล์มโอลีอิน และไขปาล์มน้ำมันสเตียรีน (wt.%)	21
2.4 ระบบหน่วยความหนึด	24
4.1 ปริมาณกรดไขมันอิสระในน้ำมันปาล์มน้ำมันดิบที่บรรจุที่ผ่านกระบวนการเรอสเตอโรฟิเคชัน ใช้กรดซัลฟิวริก 5 vol.%	42
4.2 ปริมาณกรดไขมันอิสระในน้ำมันปาล์มน้ำมันดิบที่บรรจุที่ผ่านกระบวนการเรอสเตอโรฟิเคชัน ใช้กรดซัลฟิวริก 2 vol.%	43
4.3 กระบวนการผลิตน้ำมันปาล์มน้ำมันดิบที่บรรจุด้วยปฏิกิริยาเรอสเตอโรฟิเคชัน	45
4.4 กระบวนการผลิตน้ำมันปาล์มน้ำมันดิบที่บรรจุด้วยปฏิกิริยาทรานส์เรอสเตอโรฟิเคชัน	45
4.5 ต้นทุนการผลิตส่วนผสมคีเซลจากกระบวนการเรอสเตอโรฟิเคชัน	48
4.6 ต้นทุนการผลิตส่วนผสมคีเซลจากการทรานส์เรอสเตอโรฟิเคชัน	49
4.7 องค์ประกอบโมเลกุลของน้ำมันปาล์มน้ำมันดิบที่บรรจุ และส่วนผสมคีเซลทั้ง 2 ชนิด ที่ผลิตจากน้ำมันปาล์มน้ำมันดิบที่บรรจุ (wt.%)	50
4.8 ปริมาณไขสูงสุดของส่วนผสมคีเซลเมื่อวางไว้ในบรรยายากำ 1-14 วัน (vol.%)	52
4.9 รายการทดสอบคุณสมบัติของเชื้อเพลิงแต่ละชนิดและห้องปฏิบัติการที่ทดสอบ	58
4.10 คุณสมบัติของเชื้อเพลิงทดสอบเมื่อเปรียบเทียบมาตรฐานคีเซลประเทศไทย	60

รายการภาพประกอบ

หัวข้อ	หน้า
2.1 ปริมาณการใช้น้ำมันดีเซลหมุนเร็ว	7
2.2 ปริมาณการใช้น้ำมันดีเซลหมุนเร็ว B5	7
2.3 ราคาก๊อซ	9
2.4 ราคาผลผลิตจากปาล์มน้ำมัน	11
2.5 ผลต่างราคาขายปลีกคิดดีเซลหน้าปั๊มกับราคายาน้ำมันปาล์มคิดหีบรวม	12
2.6 ปฏิกริยาเอสเตอโรฟิเคนชัน	18
2.7 ปฏิกริยารานส์โซสเตอโรฟิเคนชัน	18
2.8 ปฏิกริยาสารปอนนิฟิเคนชัน	18
2.9 ปฏิกริยาไฮโดรไอลิสต์	19
3.1 ขั้นตอนการวิจัย	33
3.2 ชุดการผลิต	36
3.3 เครื่องยนต์ดีเซลการเกย์ต์	41
3.4 เครื่องวิเคราะห์แก๊สไอเสีย	41
4.1 กราฟแสดงการลดลงของกรดไขมันอิสระที่อัตราส่วนผสม methane ลด 5, 10, 15 และ 20 vol.% ใช้กรดซัลฟิวริกที่ 5 vol.%	43
4.2 กราฟแสดงการลดลงของกรดไขมันอิสระที่อัตราส่วนผสม methane ลด 5, 10, 15 และ 20 vol.% ใช้กรดซัลฟิวริกที่ 2 vol.%	44
4.3 ปริมาณไขสูงสุดของน้ำมันปาล์มคิดหีบรวมเอสเตอโรไฟฟ์สมในดีเซล (1-14 วัน)	53
4.4 ปริมาณไขสูงสุดของน้ำมันปาล์มคิดหีบรวมเอสเตอโรไฟฟ์สมเมทิลเอสเตอร์ในดีเซล (1-14 วัน)	53
4.5 ปริมาณไขสูงสุดของส่วนผสมดีเซล ณ วันที่ 14	54
4.6 อัตราสีนเปลือยเชื้อเพลิงของเครื่องยนต์ (ความเร็วรอบ 2,200 rpm)	62
4.7 อัตราสีนเปลือยเชื้อเพลิงของเครื่องยนต์ (เดินเครื่องเต็มกำลัง)	62
4.8 แรงบิดของเครื่องยนต์ (เดินเครื่องเต็มกำลัง)	64
4.9 กำลังเบรคของเครื่องยนต์ (เดินเครื่องเต็มกำลัง)	64
4.10 อัตราสีนเปลือยเชื้อเพลิงเบรคจำเพาะของเครื่องยนต์ (ความเร็วรอบ 2,200 rpm)	66

รายการภาพประกอบ (ต่อ)

รูปที่	หน้า
4.11 อัตราสีน้ําเปลี่ยนเชื้อเพลิงเบรคจำเพาะของเครื่องยนต์ (เดินเครื่องเต็มกำลัง)	66
4.12 ประสิทธิภาพเชิงความร้อนเบรคของเครื่องยนต์ (ความเร็วรอบ 2,200 rpm)	68
4.13 ประสิทธิภาพเชิงความร้อนเบรคของเครื่องยนต์ (เดินเครื่องเต็มกำลัง)	68
4.14 สัดส่วนก๊าซออกซิเจนในไอเสีย (ความเร็วรอบ 2,200 rpm)	70
4.15 สัดส่วนก๊าซออกซิเจนในไอเสีย (เดินเครื่องเต็มกำลัง)	70
4.16 สัดส่วนก๊าซการ์บอนไดออกไซด์ในไอเสียในไอเสีย (ความเร็วรอบ 2,200 rpm)	72
4.17 สัดส่วนก๊าซการ์บอนไดออกไซด์ในไอเสียในไอเสีย (เดินเครื่องเต็มกำลัง)	72
4.18 อุณหภูมิก๊าซไอเสีย (ความเร็วรอบ 2,200 rpm)	74
4.19 อุณหภูมิก๊าซไอเสีย (เดินเครื่องเต็มกำลัง)	74
4.20 ปริมาณก๊าซการ์บอนมอนอกไซด์ในไอเสียของเครื่องยนต์ (ความเร็วรอบ 2,200 rpm))	76
4.21 ปริมาณก๊าซการ์บอนมอนอกไซด์ในไอเสียของเครื่องยนต์ (เดินเครื่องเต็มกำลัง)	76
4.22 ปริมาณก๊าซออกไซด์ของไนโตรเจนในไอเสียของเครื่องยนต์ (ความเร็วรอบ 2,200 rpm)	78
4.23 ปริมาณก๊าซออกไซด์ของไนโตรเจนในไอเสียของเครื่องยนต์ (เดินเครื่องเต็มกำลัง)	78

ສัญลักษณ์ຄໍາຢ່ອແຕ້ວຍ່ອ

MCPO =	ນໍ້າມັນປາລົມຄີບທີບຮວມ
EMCPO=	ນໍ້າມັນປາລົມຄີບທີບຮວມເອສເຕອຣີໄຟນ໌
ME =	ເມທິລເອສເຕອຣ໌
MG =	ໂມໂນກລືເຊອໄຣດ໌
DG =	ໄໂດກລືເຫຼອໄຣດ໌
TG =	ໄຕຣກລືເຫຼອໄຣດ໌
FFA =	ກຣດໄຟມັນອີສະຮະ
NaOH =	ໂໂຂດີບິນໄໂອຄຣອກໄໃຈດ໌
H_2SO_4 =	ກຣດໜັດຝວຽກ
TLC/FID=	Thin Layer Chromatography / Flame Ionization Detector
GC/FID=	Gas Chromatography / Flame Ionize Detector
ME =	ສັດສ່ວນຂອງເມທິລເອສເຕອຣ໌ໃນເຊື້ອເພີ້ງຜສນ (wt.%)
DG =	ສັດສ່ວນຂອງໄໂດກລືເຫຼອໄຣດ໌ໃນເຊື້ອເພີ້ງຜສນ (wt.%)
TG =	ສັດສ່ວນຂອງໄຕຣກລືເຫຼອໄຣດ໌ໃນເຊື້ອເພີ້ງຜສນ (wt.%)
FFA =	ສັດສ່ວນຂອງກຣດໄຟມັນອີສະຮະໃນເຊື້ອເພີ້ງຜສນ (wt.%)
ml =	ປະມານໂໂຂດີບິນໄໂອຄຣອກໄໃຈດ໌ທີ່ໃຊ້ໄຕເຕຣາທ (ml)
N =	ຄວາມເໝັ້ມຂັ້ນ ໂໂຂດີບິນໄໂອຄຣອກໄໃຈດ໌ (molar)
g =	ນໍ້າທັນກຳນົມນັ້ນ (g)
BHP =	ກຳລັງ (HP)
BSFC =	ອັດຕາກາລືນປັບປຸງເຊື້ອເພີ້ງເບຣກຈຳພາະ (kg/kW-hr)
N =	ຄວາມເງື່ອງອົບ (rpm)
W =	ແຮງບົດ (lbf.ft)
P =	ກຳລັງເບຣກຂອງເຄື່ອງຍົນຕ໌ (kW)
ρ =	ຄວາມໜາແນ່ນ (kg/m^3)
m =	ມວດ (kg)
$\dot{m}$ =	ອັດຕາກາລືນປັບປຸງເຊື້ອເພີ້ງ (kg/hr)
$\dot{v}$ =	ອັດຕາກາລືນປັບປຸງເຊື້ອເພີ້ງໂດຍປັບປຸງ (m ³ /hr)
η_{bh} =	ປະສົບທີກາພເຊິ່ງຄວາມຮູ່ອນເບຣກ (%)
LHV =	ຄ່າຄວາມຮູ່ອນຂອງເຊື້ອເພີ້ງ (kJ/kg)

สัญลักษณ์คำย่อและตัวย่อ (ต่อ)

T	=	อุณหภูมิ (K)
ΔT	=	ผลต่างอุณหภูมิ ($^{\circ}$ C)
$\dot{m}$	=	มวล (kg/hr)
C_p	=	ค่าความจุความร้อนจำเพาะ (kJ/kg. $^{\circ}$ C)
v	=	ความหนืด粘度 (m ^{2} /s)
μ	=	ความหนืดพลวัต (N.s/m ^{2})
cf	=	ต้นทุนเชื้อเพลิงท่อแกนดีเซล 1 ลิตร (บาท/ลิตร)
cm_i	=	ต้นทุนวัตถุคิดแต่ละชนิด i ที่ใช้ผลิตเชื้อเพลิงท่อแกนดีเซล 1 ลิตร (บาท/หน่วย)
n	=	จำนวนวัตถุคิดที่ใช้ผลิต
n_i	=	จำนวนวัตถุคิดแต่ละชนิด i ที่ใช้ผลิตเชื้อเพลิงท่อแกนดีเซล 1 ลิตร (หน่วย)
y	=	ปริมาณการได้ศีน (%vol. basis)
ρ_D	=	ความหนาแน่นของดีเซล (kg/m ^{3})
ρ_{MCPOF}	=	ความหนาแน่นของเชื้อเพลิงที่ผลิตจากน้ำมันปาล์มดิบทึบรวม (kg/m ^{3})
ν	=	สัดส่วนการผสม โดยปริมาตรของเชื้อเพลิงที่ผลิตจากน้ำมันปาล์มดิบทึบรวมผสมในดีเซล (decimal)
$\eta_{B,40}$	=	ความหนืด粘度เชื้อเพลิงผสมที่อุณหภูมิ 40 $^{\circ}$ C (cSt)
$\eta_{D,40}$	=	ความหนืด粘度ดีเซลที่อุณหภูมิ 40 $^{\circ}$ C (cSt)
$\eta_{F,40}$	=	ความหนืด粘度เชื้อเพลิงที่ผลิตจากน้ำมันปาล์มดิบทึบรวมที่อุณหภูมิ 40 $^{\circ}$ C (cSt)
ν_F	=	สัดส่วนปริมาตรของเชื้อเพลิงในดีเซล (decimol)

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มา

ปัจจุบันมีการตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมและการลดปริมาณลงอย่างรวดเร็ว อันเนื่องมาจากการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลในรูปแบบของน้ำมันดีเซล น้ำมันพืชจึงได้เป็นแหล่งวัตถุดิบ ที่มีศักยภาพเหมาะสมสำหรับการผลิตเชื้อเพลิงทดแทนชนิดต่างๆ (Murugesan et al., 2007; Shadrid and Jamal, 2007; Ramadhas et al., 2004; Srivastava and Prasad, 2000) วัตถุดิบที่มีศักยภาพสูงสุด ของประเทศไทยในการผลิตเป็นเชื้อเพลิง คือ น้ำมันจากผลปาล์ม ดังนี้ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการ พัฒนาเชื้อเพลิงทดแทนดีเซลเกรดต่างๆ จากปาล์มน้ำมัน มีการวิจัยกันอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน ในประเทศต่างๆ ของน้ำมันที่ผลิตได้จากผลปาล์ม โดยผลปาล์มน้ำมันประกอบด้วยน้ำมัน 2 ชนิด คือ น้ำมันที่สกัดจากเปลือกนอกของผลปาล์ม เรียกว่า น้ำมันปาล์มดิบ (Crude Palm Oil : CPO) และ น้ำมันที่สกัดได้จากเนื้อของเมล็ดในปาล์ม เรียกว่า น้ำมันเมล็ดในปาล์ม (Crude Palm Kernel Oil : CPKO) สำหรับโรงงานผลิตน้ำมันปาล์มน้ำด้วย สามารถแยกน้ำมันดิบและน้ำมันเมล็ดในอุก ากกันด้วยกระบวนการหีบห่วน้ำมันมาตรฐาน ทำการสกัดน้ำมันด้วยเครื่องสกัดแบบเกลียวอัดชนิดคู่ แต่สำหรับเกษตรกรและโรงงานขนาดเล็กในประเทศไทย ทำการผลิตโดยการสกัดน้ำมันปาล์มด้วย เครื่องสกัดแบบเกลียวอัด จะได้น้ำมันปาล์มและน้ำมันเมล็ดในปาล์มไปกัน เรียกว่า น้ำมันปาล์มดิบ ทึบรวม (Mixed Crude Palm Oil: MCPO) ซึ่งสามารถผลิตได้ง่าย จากนั้นจะขายต่อให้กับโรงงาน ขนาดใหญ่ ซึ่งมีกระบวนการผลิตที่ซับซ้อนมากกว่า เพื่อทำการกลั่นสกัดต่อไป ด้วยเหตุนี้เอง MCPO จึงได้กลายมาเป็นแหล่งวัตถุดิบที่น่าสนใจมากอีกอย่างหนึ่ง สำหรับการผลิตเชื้อเพลิง ทดแทนดีเซลในประเทศไทย โดยเฉพาะ สำหรับเกษตรกรในชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง

น้ำมันปาล์มดิบทึบรวมเป็นของเหลวข้น ที่มีไขงเหนียวและกรดไขมันอิสระ ปริมาณสูงอยู่ เพื่อผลิตเป็นเชื้อเพลิงทดแทนดีเซลคุณภาพสูง น้ำมันปาล์มดิบทึบรวมสามารถถูกทำ ปฏิกรณ์เป็นน้ำมันปาล์มดิบ ขั้นตอน โดยปฏิกรณ์ยาเอสเตอราฟิเคลชันและทรานส์อีสเตอราฟิเคลชันกับมานitol จะได้ ผลิตภัณฑ์สุดท้ายที่ต้องการ คือ เมทิลเอสเตอร์ เรียกว่า “ไบโอดีเซล” (Prateepchaikul et al., 2007) และมีของเหลวคือก๊าซชอรอล เป็นที่ทราบกันค่อนข้างดีแล้วว่า คุณสมบัติเชื้อเพลิงของ เมทิลเอสเตอร์จากน้ำมันพืชใกล้เคียงกับน้ำมันดีเซล นอกจากนี้ การศึกษาที่ทดสอบใช้งานระยะสั้น และระยะยาวของเมทิลเอสเตอร์ในเครื่องยนต์ดีเซล ที่พบผลที่ดีเทียบเคียงกับดีเซลในเทอมของ สมรรถนะ การปลดปล่อยไอเสีย และการสึกหรอของเครื่องยนต์ (Leevijit et al., 2008; Murillo et al., 2007; Raheman and Ghadge, 2007; Zheng et al., 2008; Lapuerta et al., 2008; Lakopoulos et

al., 2008; Yankaew, 2005) อุ่ง ໄร์ก์ตามเนื้องจากต้นทุนการผลิตของเมทิลเอสเตอร์ยังคงค่อนข้างสูง โดยเฉพาะต้นทุนส่วนเพิ่มของเมทานอลที่ใช้ทำปฏิกิริยา และการสูญเสียเชื้อเพลิงไปในรูปของกลีเซอรอล ($\approx 20 \text{ vol.\%}$ ของน้ำมันดังต้น) ซึ่งมีผลต่อปริมาณการได้คืนของกระบวนการผลิต ดังนั้น จนถึงขณะนี้ การมองหาและพัฒนาเชื้อเพลิงทดแทนดีเซลจากน้ำมันปาล์มดิบหีบรวมที่มีต้นทุนต่ำลง จึงมีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนของประเทศไทย

ถึงแม่ราคาของเชื้อเพลิงทดแทนดีเซลในรูปของน้ำมันพืชจะมีราคาต่ำ แต่งานวิจัยหลายชิ้นในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมาชี้งสูปร่วมอยู่ในบทบาทของ Murugesan et al., (2008); Shahid and Jamal, (2007) และ Srivastava and Prasad, (2000) รายงานว่า การใช้งานน้ำมันพืชโดยตรงในเครื่องยนต์ดีเซลให้ผลที่ไม่น่าพอใจ โดยเฉพาะสำหรับการใช้งานระยะยาว เมื่อพิจารณาเกี่ยวนิ่ง กับน้ำมันปาล์มดิบหีบรวม ข้อด้อยสำคัญ คือเกิดจากยางเห็นiyaw กรดไขมันอิสระ ความหนืดที่สูง และการเป็นไข ซึ่งยางเห็นiyawทำให้เกิดการอุดตันในไส้กรองน้ำมันและหัวฉีด และยังเพิ่มความหนืดของน้ำมันพืชด้วย ปริมาณที่สูงของกรดไขมันอิสระอาจจะกัดกร่อนชิ้นส่วนเครื่องยนต์ เพิ่มความหนืดของน้ำมัน และมีแนวโน้มที่จะก่อให้เกิดการตกค้าง (deposit) หลังการเผาไหม้ (Kratzeisen and Muller, 2009) ส่วนการเป็นไขจะทำให้ระบบจ่ายเชื้อเพลิงอุดตัน ดังนั้น เพื่อให้สามารถใช้น้ำมันปาล์มดิบหีบรวมเป็นเชื้อเพลิงทดแทนดีเซลได้อย่างเหมาะสม จึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุงข้อด้อยดังกล่าว

การลดยางเห็นiyaw และกรดไขมันอิสระ ในน้ำมันปาล์มดิบหีบรวม โดยทั่วไปสามารถทำได้ 2 วิธี คือ 1) หากนำน้ำมันปาล์มดิบหีบรวมไปทำปฏิกิริยากับสารละลายกรดฟอสฟอริกและโซเดียมไฮดรอกไซด์ตามลำดับ ยางเห็นiyaw และกรดไขมันอิสระจะถูกกำจัด ได้ผลิตภัณฑ์สุดท้ายที่เรียกว่า “น้ำมันปาล์มดิบหีบรวมชนิดลดยางเห็นiyaw และลดกรด” ซึ่งมีองค์ประกอบส่วนใหญ่เป็นไตรกลีเซอร์ไรด์ 2) หากนำน้ำมันปาล์มดิบหีบรวมไปทำปฏิกิริยาเอสเตอราฟิฟิเคลชันกับเมทานอล กรดไขมันอิสระและยางส่วนของไตรกลีเซอร์ไรด์จะถูกเปลี่ยนเป็นเมทิลเอสเตอร์ ขณะที่ยางเห็นiyaw จะถูกกำจัด ได้ผลิตภัณฑ์สุดท้ายที่เรียกว่า “น้ำมันปาล์มดิบหีบรวมชนิดเอสเตอร์ไฟฟ์” มีองค์ประกอบส่วนใหญ่เป็นไตรกลีเซอร์ไรด์และเมทิลเอสเตอร์

สำหรับต้นทุนการผลิต ปริญญา และคณะ, (2553) พนว่า เมทิลเอสเตอร์ และน้ำมันปาล์มดิบหีบรวมชนิดลดยางเห็นiyaw และลดกรด จะมีต้นทุนการผลิตสูงกว่า “น้ำมันปาล์มดิบหีบรวมชนิดเอสเตอร์ไฟฟ์” ประมาณ 25% และ 100% ตามลำดับ สาเหตุที่เมทิลเอสเตอร์มีต้นทุนการผลิตสูงกว่า เมื่อจากต้นทุนของเมทานอลและการสูญเสียในรูปของกลีเซอรอลดัง ได้กล่าวแล้ว (หมายเหตุ ต้นทุนการผลิตเมทิลเอสเตอร์สามารถลดลงได้อีก หากมีการนำเมทานอลส่วนเกินกลับมาเป็นสารตั้งต้นในการทำปฏิกิริยา แต่ไม่สามารถลดการสูญเสียในรูปของกลีเซอรอลได้)

ส่วนสาเหตุหลักที่ดันทุนการผลิตของน้ำมันปาล์มดิบหีบรวมชนิดลดยางเนื้อยาและลดกรดสูงกว่า มาจากการสูญเสียกรดไขมันอิสระ ดังนั้นในทางเศรษฐศาสตร์ น้ำมันปาล์มดิบหีบรวมชนิดเอสเตอโรไฟฟ์จะเป็นอีกทางเลือกที่น่าสนใจมาก สำหรับการผลิตเชื้อเพลิงท่อแท่งดีเซลตันทุนต่ำจากน้ำมันปาล์มดิบหีบรวม

สำหรับประเทศไทย กรมธุรกิจพลังงานได้กำหนดคุณสมบัติความหนืดจลคลาสตัวร์ และความหนาแน่น ตามมาตรฐานดีเซลประเภทต่างๆ ได้แก่ ดีเซลหมุนเร็ว ดีเซลหมุนช้า ใบโอดีเซลประเภทเมทิล เอสเตอร์ของกรดไขมัน และใบโอดีเซลสำหรับเครื่องยนต์การเกษตร หรือ ดีเซลเครื่องยนต์การเกษตร ดังตารางที่ 1.1 ซึ่งมาตรฐานดีเซลทั้งหมด เป็นมาตรฐานสำหรับการใช้งาน ยกเว้นใบโอดีเซลประเภทเมทิล เอสเตอร์ของกรดไขมัน เป็นมาตรฐานที่ใช้ควบคุมคุณภาพ การผลิตใบโอดีเซล ก่อนการผสมในดีเซล

ตารางที่ 1.1 มาตรฐานดีเซลประเภทต่างๆ ของประเทศไทย (ประกาศกรมธุรกิจพลังงาน 2549, 2550, 2554)

ประเภทดีเซล	ความหนืดจลคลาสตัวร์ที่ 40°C (cSt)		ความหนาแน่นที่ 15.6°C (kg/m³)	
	ต่ำสุด	สูงสุด	ต่ำสุด	สูงสุด
ดีเซลหมุนเร็ว	1.8	4.1	810	870
ดีเซลหมุนช้า	-	8.0	-	920
ใบโอดีเซลประเภทเมทิลเอสเตอร์ของกรดไขมัน	3.5	5.0	860	900
ดีเซลเครื่องยนต์การเกษตร	1.9	8.0	860	900

เมื่อเทียบค่าความหนืดของน้ำมันปาล์มดิบหีบรวมชนิดเอสเตอโรไฟฟ์กับมาตรฐานดีเซลหมุนเร็วและดีเซลสำหรับเครื่องยนต์การเกษตรตามประกาศของกรมธุรกิจพลังงาน 2550 ปริญญา และคณะ, (2553) พบว่าน้ำมันปาล์มดิบหีบรวมชนิดเอสเตอโรไฟฟ์มีความหนืดสูงกว่าดีเซลมาก อย่างไรก็ตาม เมื่อผสมน้ำมันปาล์มดิบหีบรวมชนิดเอสเตอโรไฟฟ์ในดีเซลที่สัดส่วน 10 และ 45 vol.% จะได้เชื้อเพลิงที่มีความหนืดผ่านมาตรฐานทั้งสองตามลำดับ เมทิลเอสเตอร์มีความหนืดน้อยกว่าน้ำมันปาล์มดิบหีบรวมชนิดเอสเตอโรไฟฟ์ ~5 เท่า ซึ่งผ่านมาตรฐานดีเซลสำหรับเครื่องยนต์การเกษตร แต่ยังสูงกว่าค่าที่ยอมรับได้สำหรับดีเซลหมุนเร็ว อย่างไรก็ตามการผสมเมทิลเอสเตอร์ในดีเซลหมุนเร็วที่สัดส่วนการผสม ≤65 vol.% เชื้อเพลิงจะมีความหนืดผ่านมาตรฐานดีเซลหมุนเร็ว

สำหรับการศึกษาขั้นต้นเกี่ยวกับเสถียรภาพการเป็นของเหลว (การเป็นไข) ของเชื้อเพลิงผสมของน้ำมันปาล์มดิบหีบรวมชนิดเอสเตอโรไฟฟ์-ดีเซล และ เมทิลเอสเตอร์-ดีเซล (0-100 vol.%) พบว่าน้ำมันปาล์มดิบหีบรวมชนิดเอสเตอโรไฟฟ์ตอนผลิตเสร็จใหม่ๆ จะมีลักษณะเป็นของเหลวทั้งหมด แต่เมื่อเวลา 1 สัปดาห์ เชื้อเพลิงผสมที่มีน้ำมันปาล์มดิบหีบรวมชนิดเอสเตอโรไฟฟ์จะเป็นไข แต่เมื่อเวลา 1 月 ที่มีน้ำมันปาล์มดิบหีบรวมชนิดเอสเตอโรไฟฟ์จะเป็นของเหลวอีกครั้ง

“ไฟน์ >30 vol.% จะมีไบเกิดขึ้น แต่เชื้อเพลิงผสมเมทิลเอสเตอร์-ดีเซลไม่เป็นไบที่ทุกสัดส่วนการผสม

โดยสรุป จากข้อด้อยหลัก 4 ประการของการใช้น้ำมันปาล์มดิบทึบรวมเป็นเชื้อเพลิงทดแทนดีเซลในเครื่องยนต์คือ ยางเหนียว กรดไขมันอิสระ ความหนืด และการเป็นไบ การผลิตเป็นเมทิลเอสเตอร์ด้วยปฏิกริยาเอสเตอร์ิฟิเคชันและทราบส์อสเตอร์ิฟิเคชันสามารถปรับปรุงข้อด้อยข้างต้นได้เกือบสมบูรณ์ เมทิลเอสเตอร์สามารถใช้งานได้โดยตรงในเครื่องยนต์การเกษตร และควรผสมในดีเซล ≤65 vol.% สำหรับการใช้งานในเครื่องยนต์ยานพาหนะ อายุง ไร้กีตامเมทิลเอสเตอร์มีต้นทุนการผลิตค่อนข้างสูง โดยเฉพาะต้นทุนส่วนเพิ่มของเมทานอลและการสูญเสียของกลีเซอรอล การนำน้ำมันปาล์มดิบทึบรวมไปทำปฏิกริยาเอสเตอร์ิฟิเคชันเพียงขั้นตอนเดียวเพื่อผลิตเป็นน้ำมันปาล์มดิบทึบรวมชนิดเอสเตอริไฟน์มีต้นทุนการผลิตต่ำกว่าการผลิตเมทิลเอสเตอร์เนื่องจากสามารถลดปริมาณการใช้เมทานอลและลดการสูญเสียกลีเซอรอลได้ แม้ข้อด้อยเรื่องยางเหนียวและกรดไขมันอิสระจะถูกปรับปรุงหมด แต่ข้อด้อยเรื่องความหนืดและการเกิดไบจะถูกปรับปรุงไปแค่นางส่วน ดังนั้นน้ำมันปาล์มดิบทึบรวมชนิดเอสเตอริไฟน์จึงมีศักยภาพการใช้งานในเครื่องยนต์ต่ำกว่าเมทิลเอสเตอร์ โดยเฉพาะจากขีดจำกัดของการเกิดไบ สำหรับการใช้ในเครื่องยนต์การเกษตร ควรผสมน้ำมันปาล์มดิบทึบรวมชนิดเอสเตอริไฟน์ในดีเซล ≤30 vol.%

ในงานวิจัยนี้ จึงเกิดแนวคิดที่จะผลิตส่วนผสมดีเซลต้นทุนต่ำจากน้ำมันปาล์มดิบทึบรวมขึ้น 2 ชนิด คือ น้ำมันปาล์มดิบทึบรวมเอสเตอริไฟน์และน้ำมันปาล์มดิบทึบรวมเอสเตอริไฟน์ผสมเมทิลเอสเตอร์จากส่วน 1 ใน โดยน้ำมันปาล์มดิบทึบรวมเอสเตอริไฟน์จะลดการใช้ปริมาณเมทานอลในการผลิต ซึ่งจะได้ส่วนผสมดีเซลที่มีราคาต่ำกว่าน้ำมันปาล์มดิบทึบรวมเอสเตอริไฟน์ในงานวิจัยของ (ปริญญา, 2012) ส่วนการผลิตน้ำมันปาล์มดิบทึบรวมเอสเตอริไฟน์ผสมเมทิลเอสเตอร์ให้สามารถผสมกับดีเซลได้ในสัดส่วนที่สูงขึ้นเพื่อนำไปใช้งานในเครื่องยนต์การเกษตร (>30 vol.%) ซึ่งวิธีการผลิตโดยย่อที่จะพัฒนาเป็นดังนี้ เริ่มต้นนำน้ำมันปาล์มดิบทึบรวมไปทำปฏิกริยาเอสเตอร์ิฟิเคชันกับเมทานอล เพื่อกำจัดยางเหนียว กรดไขมันอิสระ และสิ่งสกปรกเจือปนอื่นๆ หลังผ่านการล้างและอุ่นไليس์ ไอล์น้ำ ผลิตภัณฑ์จากขั้นตอนแรกจะถูกแยกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นของเหลวและส่วนที่เป็นไบ เก็บส่วนที่เป็นเชื้อเพลิงเหลวไว้ ซึ่งเรียกน้ำมันในส่วนนี้ว่า น้ำมันปาล์มดิบทึบรวมเอสเตอริไฟน์ นำเฉพาะส่วนที่เป็นไบไปทำปฏิกริยาทราบส์อสเตอริฟิเคชันให้เป็นเมทิลเอสเตอร์ (เพื่อแก้ปัญหาการเกิดไบของเชื้อเพลิง) หลังจากล้างทำความสะอาดและอุ่นไليس์ นำเอาเชื้อเพลิงเหลวส่วนแรกและเมทิลเอสเตอร์ที่ผลิตจากไบมารวมกันจะได้เป็นผลิตภัณฑ์รวมสุดท้ายคือ น้ำมันปาล์มดิบทึบรวมเอสเตอริไฟน์ผสมเมทิลเอสเตอร์จากส่วนไบ จากนั้นต้องหาสัดส่วนการผสมกับดีเซลที่เหมาะสมสำหรับการใช้งานในเครื่องยนต์การเกษตร โดยวิเคราะห์จากคุณสมบัติ

เชื้อเพลิง และต้องนำเชื้อเพลิงผสมที่เหมาะสมดังกล่าวไปทดสอบใช้งานในเครื่องยนต์ เพื่อดูผลกระทบต่อสมรรถนะของเครื่องยนต์ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 เพื่อพัฒนาระบวนการผลิตส่วนผสมดีเซลตันทุนต่างจากน้ำมันปาล์มดิบทึบรวม 2 ชนิด คือน้ำมันปาล์มดิบทึบรวมเอสเตอริไฟน์ โดยใช้ปริมาณเมทานอล 20 15 10 และ 5 vol.% และน้ำมันปาล์มดิบทึบรวมเอสเตอริไฟน์ผสมเมทิลเอสเตอร์จากส่วนไข่

1.2.2 เพื่อวิเคราะห์คุณสมบัติของเชื้อเพลิงผสมที่ผลิตได้

1.2.3 เพื่อทดสอบสมรรถนะเครื่องยนต์การเกษตรระยะสั้นเมื่อเดินด้วยเชื้อเพลิงผสมที่ผลิตได้เทียบกับการเดินด้วยดีเซล

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.4.1 องค์ความรู้การผลิตส่วนผสมดีเซลตันทุนต่างจาก MCPO และทดสอบใช้ในเครื่องยนต์เพื่อถ่ายทอดสู่การใช้งานต่อไป

1.4.2 ผลงานวิจัยเผยแพร่ในการประชุมวิชาการระดับชาติ

1.4 ขอบเขตของงานวิจัย

1.3.1 น้ำมันปาล์มดิบทึบรวมที่ศึกษามีกรดไขมันอิสระในช่วงปกติที่ผลิตได้จากโรงหีบหัวไป คือ 8-14 wt.%

1.3.2 ศึกษาโดยใช้อุปกรณ์ขนาดห้องปฏิบัติการ ควบคุมให้ปฏิกริยาที่เกิดเป็นปฏิกริยาเอกพันธ์ โดยใช้อุปกรณ์การผสมอย่างง่าย คือ ในพัดลมขับด้วยมอเตอร์ไฟฟ้า

1.3.3 วิเคราะห์คุณสมบัติเชื้อเพลิงตามรายการคุณภาพของใบโอดีเซลสำหรับเครื่องยนต์การเกษตร (ใบโอดีเซลชุมชน) พ.ศ. 2549 ตามประกาศของกรมธุรกิจพลังงาน พ.ศ. 2549

1.3.4 เครื่องยนต์การเกษตรที่ใช้ทดสอบเป็นยี่ห้อ KUBOTA รุ่น RT80 ทำการทดสอบระยะสั้นบนแท่นโน้มมิเตอร์ เพื่อสังเกตปัญหาการใช้งานหัวไนท์ (การสตาร์ท การเดินเครื่องและการอุดตันระบบจ่ายเชื้อเพลิง) และสมรรถนะเครื่องยนต์ (อัตราการสิ้นเปลืองเชื้อเพลิงจำเพาะเบรค และประสิทธิภาพเชิงความร้อนเบรค)

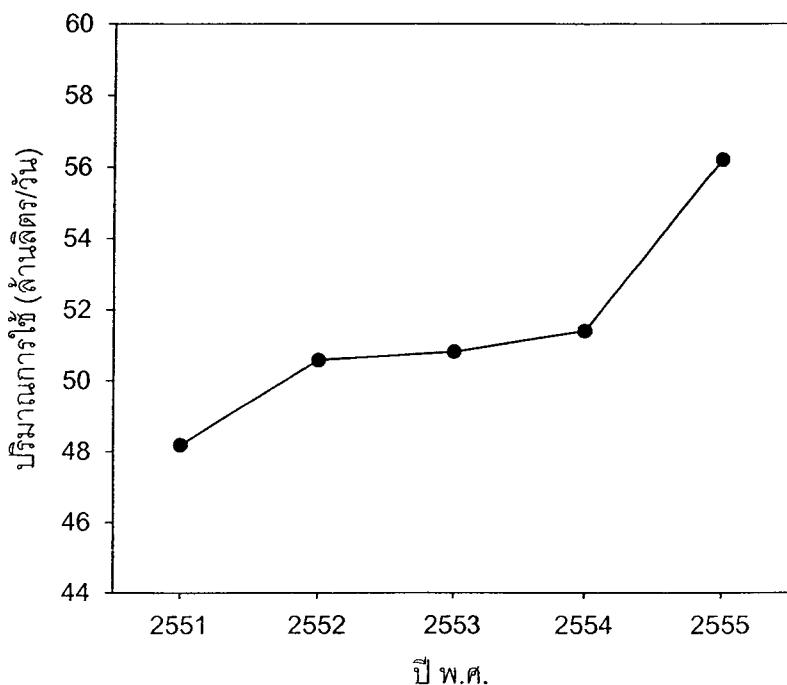
บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

2.1 ความเป็นมาของน้ำมันใบโอดีเซล

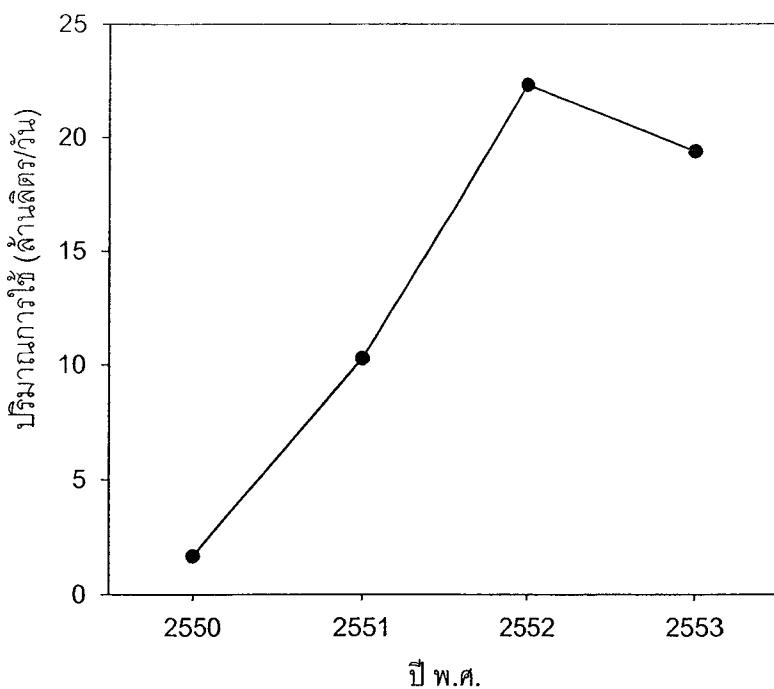
น้ำมันดีเซลชีวภาพถูกนำมาทดสอบในเครื่องยนต์เป็นผลสำเร็จครั้งแรกของโลกโดย Rudolf C. Diesel ซึ่งเป็นวิศวกรชาวเยอรมันและเป็นผู้ประดิษฐ์เครื่องยนต์ดีเซลเป็นผลสำเร็จในปี 1893 และจดสิทธิบัตรในปีเดียวกัน โดยการทดลองได้นำเครื่องยนต์ดีเซลสูบเดี่ยวที่ทำมาจากเหล็ก ยาว 3 เมตร มีล้อเพื่องติดอยู่ที่ฐาน มาทดสอบใช้กับน้ำมันดีเซลชีวภาพเป็นผลสำเร็จและเป็นครั้งแรกของโลกในประเทศเยอรมันเมื่อปี ค.ศ 1893 โดยน้ำมันดีเซลชีวภาพที่ทำมาจากน้ำมันถั่วเหลือง มาทดสอบใช้กับเครื่องยนต์อิกรังในงาน เวิลด์แฟร์ ที่กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส ในปี ค.ศ 1898 ทั้งนี้ Rudolf C. Diesel เชื่อว่า น้ำมันดีเซลชีวภาพจะเป็นน้ำมันที่เหมาะสมกับเครื่องยนต์มากที่สุดในอนาคต (อาภานี, 2007)

เมื่อวิกฤตน้ำมันโลกมีมากขึ้นและน้ำมันดินมีราคาสูงขึ้นมาก เนื่องจากมีการคาดการณ์ว่า น้ำมันกำลังจะหมดลงในอนาคตอันใกล้นี้ และเป็นปัญหาทางการเมืองของประเทศผู้ค้าที่สำคัญคือปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่มีเพิ่มมากขึ้น ส่งผลกระทบให้เกิดภาวะโลกร้อน ปัญหาต่างๆ เหล่านี้ทำให้มีการมองหาพลังงานทางเลือกใหม่ ซึ่งน้ำมันใบโอดีเซลเป็นน้ำมันทางเลือกหนึ่งที่ผลิตจากพืชหรือไบสัตว์ โดยน้ำมันชนิดนี้เมื่อนำมาใช้กับเครื่องยนต์แล้วพบว่ามีคุณสมบัติในการเผาไหมดี และมีการเผาไหม้ที่สะอาดกว่า ซึ่งรัฐบาลก็มีนโยบายส่งเสริมอย่างจริงจังและเพื่อทดแทนการนำเข้า โดยได้กำหนดให้ใช้ผสมในน้ำมันดีเซลจำนวน 2% ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2551 เป็นต้นไป จากรายงานน้ำมันเชื้อเพลิงในปี 2554 มีการใช้น้ำมันดีเซลหมุนเร็ว (รวมน้ำมันปาล์มดีเซลและน้ำมันดีเซลหมุนเร็วน้ำ 2 บี 3 และบี 5) รวมทั้งถึง 19,206 ล้านลิตรหรือเฉลี่ย 330,959 บาร์เรลต่อวัน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนอัตรา ร้อยละ 3.8 สำหรับสัดส่วนการใช้น้ำมันดีเซลหมุนเร็ว (รวมน้ำมันปาล์มดีเซลและน้ำมันดีเซลหมุนเร็วน้ำ 2 บี 3 และบี 5) มีดังนี้คือ เป็นการใช้ในสาขาวิชาการขนส่งมากที่สุดคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 71.1 รองลงมาใช้ในสาขาวิชาเกษตร สาขาก่อสร้าง สถาปัตยกรรม พลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน กระทรวงพลังงาน, 2554)

รูปที่ 2.1 ปริมาณการใช้น้ำมันดีเซลหมุนเร็ว

ที่มา : สำนักงานนโยบายและแผนพัฒนา กระทรวงพลังงาน (2555)

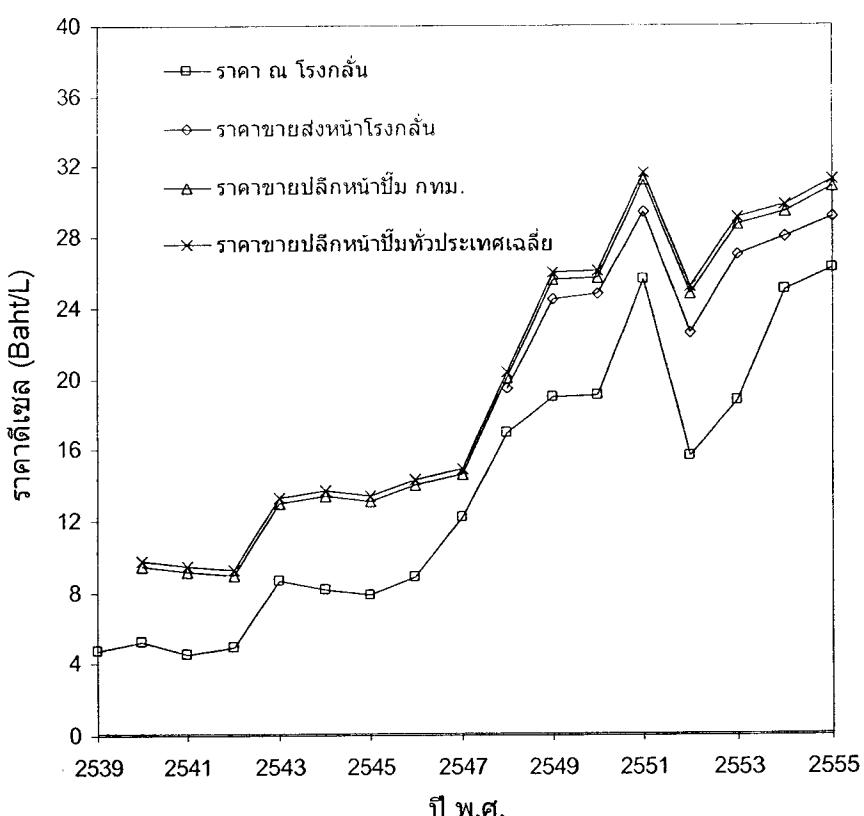

รูปที่ 2.2 ปริมาณการใช้น้ำมันดีเซลหมุนเร็ว B5

ที่มา : กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน กระทรวงพลังงาน (2554)

ปัญหาน้ำมันบีโตรเลียมที่ต้องนำเข้าจากต่างประเทศและภาวะราคาน้ำมันสูงขึ้น ทำให้ประชาชนมีภาระค่าใช้จ่ายด้านพลังงานโดยเฉพาะค่าน้ำมันเชื้อเพลิงเพิ่มขึ้นทุกปี รัฐบาลจึงหาทางออกโดยการส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน เช่น น้ำมันปาล์ม ซึ่งเป็นน้ำมันจากพืชที่รัฐบาลได้กำหนดศูนย์ศาสตร์พลังงานทดแทนเป็นวาระแห่งชาติ โดยกระทรวงพลังงานมีเป้าหมายให้ใช้ในโอดีเซล 3% ของการใช้น้ำมันดีเซลทั้งหมดในปี 2554 หรือการใช้วันละ 2.4 ล้านลิตร นอกจากนี้ กระทรวงพลังงานโดยกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนรักษ์พลังงาน ได้ดำเนินโครงการส่งเสริมการผลิตการใช้ในโอดีเซลในระดับชุมชน เพื่อให้ชุมชนสามารถผลิตในโอดีเซลจากวัตถุดินในท้องถิ่นได้แก่ น้ำมันพืชใช้แล้ว พืชน้ำมัน เช่น น้ำมันปาล์ม น้ำมันมะพร้าว น้ำมันสนุดำ น้ำมันถั่วเหลือง และอื่นๆ ที่มีอยู่ในชุมชน เพื่อนำมาใช้สำหรับกิจกรรมภายในชุมชนเอง หรือหากมีเหลือสามารถขายเพื่อนำรายได้เข้าสู่ชุมชนต่อไป ตั้งแต่ต้นปี 2554 ได้มีการปรับลดสัดส่วนในโอดีเซลในน้ำมันดีเซลหมุนเร็วหลายครั้ง โดยในช่วงต้นปี เกิดปัญหาน้ำมันปาล์มดินขาดแคลน ส่งผลให้ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2554 มีการปรับลดสัดส่วนในโอดีเซล นิ 100 ในน้ำมันดีเซลหมุนเร็ว จากเดิมที่มีการผสมร้อยละ 3 และร้อยละ 5 ให้เหลือเพียงร้อยละ 2 หลังจากปัญหาน้ำมันปาล์มดินขาดแคลน ลดลงให้ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2554 กำหนดให้ผู้ผลิตสามารถปรับลดสัดส่วนในโอดีเซลได้ตั้งแต่ร้อยละ 3-5 และหลังจากนั้นปริมาณผลผลิตปาล์มน้ำมันได้ออกสู่ตลาดมากขึ้นอย่างต่อเนื่องทำให้ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2554 มีการปรับเพิ่มสัดส่วนในโอดีเซลตั้งแต่ร้อยละ 4-5 จนถึงสิ้นเดือนตุลาคม 2554 ทั้งนี้ รัฐบาลได้มีนโยบายกำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำมันดีเซลหมุนเร็วในระยะต่อไปตามช่วงฤดูกาล โดยกำหนดให้สัดส่วนในโอดีเซลในช่วงเดือนมีนาคม - ตุลาคม ซึ่งมีผลผลิตปาล์มน้ำมันมากให้มีสัดส่วนในโอดีเซลร้อยละ 4-5 และในช่วงเดือนพฤษภาคม - กุมภาพันธ์ซึ่งมีผลผลิตปาล์มน้ำมันน้อยให้มีสัดส่วนในโอดีเซลร้อยละ 3-5 (สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงาน, 2556)

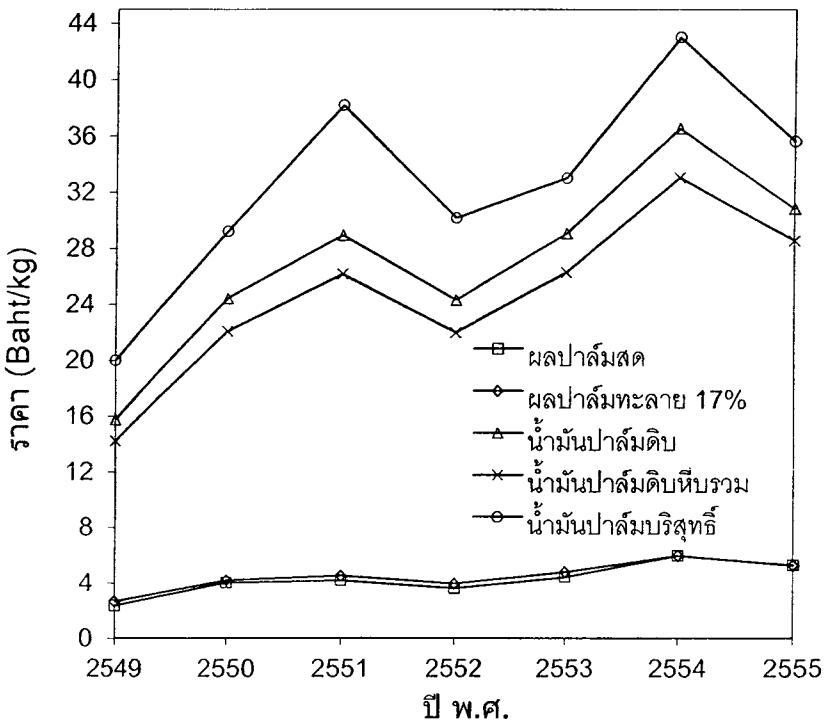
สำหรับในส่วนของประเทศไทยนั้น ทางสำนักงานโยบายพลังงานได้กำหนดโครงการสร้างราคาน้ำมันภายในประเทศ ดังรูปที่ 2.3 (การปีโตรเลียมแห่งประเทศไทย; สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงาน, 2555) ไว้ดังนี้ 1. ราคาน้ำเข้าน้ำมันสำเร็จรูปประกอบด้วย ราคาน้ำมันในตลาดจรที่สิงคโปร์ (FOB) ค่าประกันภัยการขนส่งน้ำมันทางเรือ ค่าระหว่างห้ามค่าขนส่ง ค่าจัดเก็บน้ำมัน ค่าความสูญหาย และภาษีศุลกากรนำเข้าน้ำมัน 2. ราคายาส่งหน้าโรงกลั่น ประกอบด้วย ราคาน้ำเข้าน้ำมันสำเร็จรูป ภาษีสรรพสามิตรายเทศบาล และภาษีมูลค่าเพิ่มของราคายาส่งหน้าโรงกลั่น นอกจากนี้รัฐยังเก็บเงินเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง และกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนรุักษ์พลังงาน 3. ราคายาปลีก ณ สถานีบริการ ประกอบด้วย ราคายาส่งหน้าโรงกลั่น ภาษีมูลค่าเพิ่มของราคายาปลีกน้ำมัน ณ สถานีบริการ และค่าการตลาดนอกจากนี้ค่าการตลาดยังแบ่งย่อยได้อีก ประกอบไปด้วย ค่าใช้จ่ายในการดำเนินธุรกิจ ค่าขนส่งน้ำมัน ค่าใช้จ่ายสำหรับสารปรับปรุงคุณภาพน้ำมัน ค่าใช้จ่ายส่งเสริมการขาย และค่าตอบแทนจาก การลงทุน

รูปที่ 2.3 ราคاديเซล

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า โครงสร้างราคาน้ำมันภายในประเทศไทย ประกอบด้วย 1. ต้นทุนซึ่งน้ำมันจากโรงกลั่นหรือนำเข้าจากต่างประเทศ ($\approx 50-60\%$ ของราคายา俐กน้ำมัน ณ สถานีบริการ) 2. เงินภาษีและกองทุนที่รัฐเรียกเก็บจากผู้ค้า ($\approx 30-35\%$ ของราคายา俐กน้ำมัน ณ สถานีบริการ) และ 3. ค่าการตลาด ($\approx 10\%$ ของราคายา俐กน้ำมัน ณ สถานีบริการ) อย่างไรก็ตาม จากโครงสร้างราคาน้ำมันที่กล่าวมา หากราคาน้ำมันในส่วนต่างๆ ทยอยปรับตัวสูงขึ้นพร้อมกัน จะส่งผลให้ราคาน้ำมันเพิ่มสูงขึ้นทวีคูณ แต่ทั้งนี้การปรับราคาน้ำมันยังขึ้นอยู่กับอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาท และนโยบายทางภาครัฐ จากเหตุผลดังกล่าววนี้ ผู้วิจัยจึงเห็นว่า ควรมีการพัฒนาเชื้อเพลิงทางเลือกที่สามารถผลิตได้ในประเทศไทย เพื่อลดการขาดดุลทางการค้าจากการนำเข้าน้ำมันจากต่างประเทศ และยังช่วยเสริมสร้างความมั่นคงด้านพลังงาน เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

ปาล์มน้ำมันเป็นพืชทางเลือกชนิดหนึ่งที่นำสนใจ นิยมปลูกมากทางภาคใต้ของไทย ให้น้ำมันเฉลี่ย 2.46 ตัน/ไร่/ปี (Chavanantan, 2011) มากรที่สุดในจำพวกพืชน้ำมันทุกชนิด และมีความต้องการทั่วโลกประมาณ 33% ของพืชน้ำมันทั่วหมด (Sumathi et al., 2008) สำหรับในประเทศไทยนั้น มีความต้องการรายโภคน้ำมันปาล์มน้ำมันเป็นอาหารและเชื้อเพลิงประมาณ 2% ของการบริโภคทั่วโลก (Sumathi et al., 2008) ในปี พ.ศ. 2549 ถึง พ.ศ. 2555 ผลปาล์มน้ำมันปาล์มน้ำมันในประเทศไทย มีราคาขายเฉลี่ย ดังรูปที่ 2.4 (สำนักงานส่งเสริมการค้าสินค้าเกษตร, 2555)

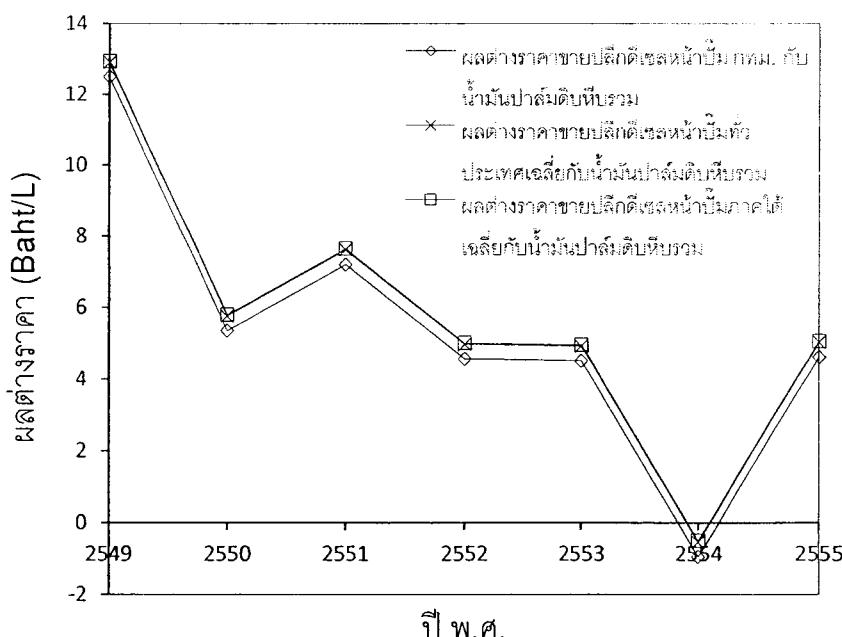

รูปที่ 2.4 ราคผลผลิตจากปาล์มน้ำมัน

จากรูปที่ 2.3 และ 2.4 จะเห็นได้ว่า ราคผลปาล์มน้ำมันปาล์มน้ำมัน จะปรับตัวตามราคดีเซลเป็นหลัก โดยในปี พ.ศ. 2549 ถึง พ.ศ. 2551 ราคผลปาล์มน้ำมันปาล์มน้ำมัน ดีเซล จะปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งดีเซลมีราคาสูงสุดที่ 42.64 บาท/ลิตร ในเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2551 (สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงาน, 2551) แต่ในปี พ.ศ. 2552 ราคาน้ำมันห้ามน้ำมันดกกลับลดลง ปัจจัยหลักเกิดจากวิกฤตการณ์การเงินโลก (วิกฤตการณ์แมมเบอร์เกอร์) ซึ่งส่งผลให้ความต้องการน้ำมันห้าวโลกลดลง ซึ่งในปี พ.ศ. 2553 เกิดวิกฤตการณ์ขาดแคลนน้ำมันปาล์มน้ำมัน จากสถานการณ์ภัยแล้งในช่วงต้นปี ทำให้ผลผลิตปาล์มตกต่ำ ประกอบกับปลายปีเกิดสถานการณ์น้ำท่วมในภาคใต้หลายจังหวัด ทำให้เกย์ตอร์ไม่สามารถเก็บผลผลิตได้ ซึ่งส่งผลให้ผลปาล์มสดที่เก็บได้ในปี พ.ศ. 2553 ต่ำกว่าการคาดการณ์ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (ศกค.) 19% ทำให้ส่งผลต่อเนื่องมาถึงช่วงต้นปี พ.ศ. 2554 เกิดภาวะขาดแคลนน้ำมันปาล์มคงคลัง ราคาน้ำมันปาล์มน้ำมันเพิ่มสูงที่สุดเป็นประวัติการณ์ (สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงาน, 2554)

เมื่อพิจารณาราคาดีเซล และผลผลิตจากปาล์มน้ำมันเนลี่ย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 ถึง พ.ศ. 2555 โดยบวกราคาน้ำมันเพิ่มเติม (ราคาน้ำมันเพิ่มเติม) ตามรูปที่ 2.2 จะเห็นได้ว่า ผลต่างของราคายาoplิกดีเซลหน้าปีน (ทั่วประเทศและภาคใต้) กับราคาน้ำมันปาล์มน้ำมันดิบหีบรวมเฉลี่ยอยู่ที่ 5.81-5.84 บาท/ลิตร คิดเป็น 20.42-20.50% ของราคายาoplิกดีเซลหน้าปีน ผลต่างราคาก็กล่าวเมื่อคำนวณและเปรียบเทียบกับปริมาณการใช้น้ำมันดีเซลและน้ำมันดีเซล B5 ในแต่ละปี (รูปที่ 2.1-2.2) จะพบส่วนต่างทางการตลาดที่เป็นโอกาสทางธุรกิจสำหรับการผลิตส่วนผสมดีเซลตันทุนต่างจากน้ำมันปาล์มน้ำมันดิบหีบรวม ซึ่งจะช่วยลดการนำเข้าดีเซลจากต่างประเทศ ทั้งยังช่วยเหลืออุตสาหกรรมผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบแนวโน้มผลต่างราคายาoplิกดีเซลหน้าปีนกับราคาน้ำมันปาล์มน้ำมันดิบหีบรวมในทุกๆ ปี ดังรูปที่ 2.5 จะเห็นได้ว่า ผลต่างราคามีแนวโน้มลดลง ซึ่งในปี พ.ศ. 2554 จะเห็นว่าราคาน้ำมันปาล์มน้ำมันดิบหีบรวมมีราคาสูงกว่าดีเซล ทำให้ผลต่างราคาก็กล่าวไม่มีความคุ้มค่าสำหรับการลงทุนผลิตส่วนผสมดีเซลจากน้ำมันปาล์มน้ำมันดิบหีบรวม เนื่องจากการผลิตส่วนผสมดีเซลยังมีส่วนเพิ่มราคากองตันทุนวัตถุดิบ สารเคมี และพลังงาน อีกด้วย

ไม่ว่าด้วยเหตุผลใดก็ตาม ในงานวิจัยนี้ได้ศึกษาต้นทุนการผลิตส่วนผสมดีเซลจากน้ำมันปาล์มน้ำมันดิบหีบรวม โดยใช้ราคาน้ำมันปาล์มน้ำมันดิบหีบรวม 6 ปีข้อนหลังเฉลี่ย (ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 ถึง พ.ศ. 2555) ดังตารางที่ 2.1 คำนวณต้นทุนการผลิตเชื้อเพลิงทดแทนดีเซล ซึ่งจะกล่าวไว้ในบทถัดไป

รูปที่ 2.5 ผลต่างราคายาoplิกดีเซลหน้าปีนกับราคาน้ำมันปาล์มน้ำมันดิบหีบรวม

ตารางที่ 2.1 ราคาก๊าซเชล และผลผลิตจากปัล์มน้ำมันเหลี่ยม ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 ถึง พ.ศ. 2555 (กรมทางหลวง; การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย; สำนักงานนโยบายและแผนพลังงานกระทรวงพลังงาน, 2555; สำนักงานส่งเสริมการค้าสินค้าเกษตร; ราคากลาง ไทย)

รายการ	หน่วย
ราคาก๊าซเชลหน้าปีม กม. เหลี่ยม (บาท/ลิตร)	28.04
ราคาน้ำมันทั่วประเทศเหลี่ยม (บาท/ลิตร)	0.41
ราคาก๊าซเชลหน้าปีมทั่วประเทศเหลี่ยม (บาท/ลิตร)	28.45
ราคาน้ำมันภาคใต้เฉลี่ย (บาท/ลิตร)	0.44
ราคาก๊าซเชลหน้าปีมภาคใต้เฉลี่ย (บาท/ลิตร)	28.48
ราคาน้ำมันปาล์มดิบทั่วรวมเฉลี่ย (บาท/กิโลกรัม)	24.64
ราคาน้ำมันปาล์มดิบทั่วรวมเฉลี่ย (บาท/ลิตร)	22.64
ผลต่างราคาก๊าซเชลหน้าปีม กม. กับราคาน้ำมันปาล์มดิบทั่วรวมเฉลี่ย (บาท/ลิตร)	5.40
ผลต่างราคาก๊าซเชลหน้าปีมทั่วประเทศกับราคาน้ำมันปาล์มดิบทั่วรวมเฉลี่ย (บาท/ลิตร)	5.81
ผลต่างราคาก๊าซเชลหน้าปีมภาคใต้กับราคาน้ำมันปาล์มดิบทั่วรวมเฉลี่ย (บาท/ลิตร)	5.84

2.2 การผลิตส่วนผสมดีเซล

ในการผลิตส่วนผสมดีเซลนั้น ยังมีการผลิตอิกหลายวิธี ซึ่งแต่ละวิธีมีต้นทุนในการผลิตที่ไม่เท่ากัน อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาฐานรูปแบบการใช้น้ำมันพืชทดแทนดีเซลในเครื่องยนต์สามารถจำแนกลักษณะการใช้งานได้ดังนี้

1. การนำน้ำมันพืชไปใช้ในเครื่องยนต์โดยตรง วิธีนี้ใช้ได้เฉพาะเครื่องยนต์ดีเซลรอบตัวหรือเครื่องยนต์การเกษตร แต่เครื่องยนต์ที่ใช้วิธีนี้ พบรความเสียหายค่อนข้างสูง เนื่องจากคุณสมบัติของน้ำมันพืชมีความแตกต่างจากดีเซลมาก

2. การผสมตามสัดส่วน หรือการเจือจาง วิธีนี้ใช้ได้เฉพาะตัวทำละลายที่เป็นน้ำมันเชื้อเพลิง หรือสารประกอบไฮโดรคาร์บอนเท่านั้น เช่น น้ำมันพืชผสมในดีเซล เป็นต้น

3. การปรับปรุงคุณภาพน้ำมันพืช ประกอบด้วย การปรับปรุงคุณภาพด้วยความร้อน หรือการอุ่นน้ำมัน และการปรับปรุงคุณภาพด้วยกระบวนการเคมี เช่น การลดยางเหนียว การทำปฏิกิริยาเอสเตอริฟิคชัน การทำปฏิกิริยาทรานส์อสเตรอริฟิคชัน การทำปฏิกิริยาสะปอนนิฟิคชัน (การลดกรด) การแยกไข การใช้สารเติมแต่ง (กิตติศักดิ์, 2549; นลีชนก, 2552; Ramadhas et al.,

2004) ซึ่งมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงคุณภาพน้ำมันพืช หรือการผลิตเชื้อเพลิงทดแทน ดีเซลด้วยกระบวนการทางการเคมี ดังนี้

1) Noureddini and Zhu, (2540) ได้ศึกษากระบวนการผลิตไบโอดีเซลจากน้ำมันถั่วเหลือง โดยศึกษาผลของความรุนแรงในการผสม (Mixing intensity : N_{Re}) ในช่วง 3,100 ถึง 12,400 ที่อุณหภูมิ 30-70°C โดยใช้อัตราส่วนโดยไมลของแอลกอฮอล์ต่อน้ำมัน 6:1 และโซเดียมไฮดรอกไซด์ 0.2% โดยน้ำหนัก พบว่าระดับของความรุนแรงในการผสมระหว่างแอลกอฮอล์กับไตรกลีเซอไรด์เป็นองค์ประกอบสำคัญในกระบวนการกรานส์เอสเตอโรฟิเคลชัน โดยที่ไตรกลีเซอไรด์และแอลกอฮอล์จะไม่ผสมกันในช่วงแรกๆ การกรานจะช่วยให้เกิดการผสมรวมตัวกันทำให้เพิ่มอัตราการส่งผ่านเชิงมวล ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงค่า N_{Re} จะทำให้ลดศาสตร์ของปฏิกิริยากรานส์เอสเตอโรฟิเคลชันเปลี่ยนแปลงด้วย ปฏิกิริยาในช่วงแรกจะเกิดขึ้นช้า แต่เมื่อน้ำมันและแอลกอฮอล์เกิดการรวมตัวกันแล้ว ปฏิกิริยาจะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว การเพิ่มค่าของ N_{Re} จะไม่ค่อยมีผลต่อปฏิกิริยามากนักและอัตราการเกิดปฏิกิริยาในช่วงหลังจะขึ้นอยู่กับอุณหภูมิ

2) กิตติศักดิ์ และคณะ, (2548) ได้ศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการผลิตเมทิลเอสเตอร์จากน้ำมันปาล์มดิบหีบร่วมโดยกระบวนการ 2 ขั้นตอน คือ 1. กระบวนการเอสเตอโรฟิเคลชัน โดยเลือกใช้กรดซัลฟิวริกเป็นตัวเร่งปฏิกิริยาที่ความเข้มข้น 1, 3 และ 5% โดยน้ำหนัก 2. กระบวนการกรานส์เอสเตอโรฟิเคลชัน ใช้โซเดียมไฮดรอกไซด์เป็นตัวเร่งปฏิกิริยาที่ความเข้มข้น 2, 3 และ 4% โดยน้ำหนัก ผลการทดลองพบว่าความเข้มข้นของกรดซัลฟิวริก 3% โดยน้ำหนักและโซเดียมไฮดรอกไซด์ 2% โดยน้ำหนัก เพียงพอต่อการผลิตเมทิลเอสเตอร์ให้มีความบริสุทธิ์มากกว่า 97%

3) การผลิตเมทิลเอสเตอร์จากน้ำมันปาล์มดิบหีบร่วมลดยางเหนียว เป็นการทำปฏิกิริยาแบบ 2 ขั้นตอน คือ การทำปฏิกิริยาเอสเตอโรฟิเคลชัน และการทำปฏิกิริยากรานส์เอสเตอโรฟิเคลชัน การทำปฏิกิริยาเอสเตอโรฟิเคลชันในขั้นตอนแรก โดยการนำน้ำมันปาล์มดิบหีบร่วมลดยางเหนียวทำปฏิกิริยากับเมทานอล 8 vol.% ของน้ำมันปาล์มดิบหีบร่วมลดยางเหนียว ใช้กรดซัลฟิวริก 3 wt.% ของน้ำมันปาล์มดิบหีบร่วมลดยางเหนียว เป็นตัวเร่งปฏิกิริยา ซึ่งการทำปฏิกิริยาในขั้นตอนนี้สามารถลดกรดไขมันอิสระให้ต่ำกว่า 2 wt.% ได้ภายในระยะเวลา 90 นาที ส่วนการทำปฏิกิริยากรานส์เอสเตอโรฟิเคลชันในขั้นตอนต่อไป ด้วยการนำน้ำมันปาล์มดิบหีบร่วมลดยางเหนียวที่ได้จากขั้นตอนแรก ทำปฏิกิริยากับเมทานอล 16 vol.% ของน้ำมันปาล์มดิบหีบร่วมลดยางเหนียว โดยใช้โซเดียมไฮดรอกไซด์ 2 wt.% ของน้ำมันปาล์มดิบหีบร่วมลดยางเหนียว เป็นตัวเร่งปฏิกิริยา ขั้นตอน

การผลิตดังกล่าวนี้ สามารถผลิตเมทิลเอสเตอร์ที่มีความบริสุทธิ์ได้สูงกว่า 97.5 wt.% โดยการทำปฏิกิริยาทั้งสองขั้นตอนนี้ควบคุมอุณหภูมิที่ 60°C และความเร็วอบในการกวนผสมที่ 140 rpm ซึ่งการทำปฏิกิริยาเอสเตอริฟิเคลชันในขั้นตอนแรก ถ้าใช้กรดซัลฟิวริกที่สัดส่วน 3 wt.% ของน้ำมันปาล์มดิบหีบรวมลดยางเหนียว สามารถลดกรดไขมันอิสระต่ำกว่า 2 wt.% ได้ภายในระยะเวลา 60 นาที และการทำปฏิกิริยาทรานส์เอสเตอริฟิเคลชันในขั้นตอนที่สอง ถ้าใช้เมทานอลที่สัดส่วน 20 vol.% ของน้ำมันปาล์มดิบหีบรวมลดยางเหนียว สามารถผลิตเมทิลเอสเตอร์ที่มีความบริสุทธิ์ได้สูงกว่า 99 wt.% (กิตติศักดิ์, 2549; Prateepchaikul et al., 2007)

4) Veljkovic et al., (2006) ได้ทำการศึกษาการผลิตเมทิลเอสเตอร์จากน้ำมันเมล็ดยาสูบที่มีกรดไขมันอิสระสูงด้วยวิธีการผลิตแบบสองขั้นตอน โดยขั้นตอนแรกใช้กระบวนการเอสเตอริฟิเคลชัน ใช้ตัวเร่งปฏิกิริยาชนิดกรด ตามคําบัญปฏิกิริยาเมทานอล/ไลซิสด้วยตัวเร่งปฏิกิริยาชนิดเบส พนบว่าสามารถลดค่ากรดไขมันอิสระลงเหลือน้อยกว่า 2% ภายในระยะเวลา 25 นาที ที่อัตราส่วนโดยไมลของแอลกอฮอล์ต่อน้ำมัน 18:1 ในขั้นตอนแรก ส่วนขั้นตอนที่สอง นำผลิตภัณฑ์จากขั้นตอนที่ 1 ไปผลิตเป็นใบโอดิเซลต่อด้วยปฏิกิริยาทรานส์เอสเตอริฟิเคลชัน พนบว่าสามารถผลิตเมทิลเอสเตอร์ได้สูงถึง 91% ภายในระยะเวลา 30 นาที

5) Jansri et al., (2007) ได้ทำการศึกษาการผลิตเมทิลเอสเตอร์จากน้ำมันปาล์มดิบหีบรวมที่มีกรดไขมันอิสระเริ่มต้น 8-14 wt.% ด้วยการทำปฏิกิริยาแบบ 2 ขั้นตอน คือการทำปฏิกิริยาเอสเตอริฟิเคลชัน และการทำปฏิกิริยาทรานส์เอสเตอริฟิเคลชัน ในขั้นตอนแรกการทำปฏิกิริยาเอสเตอริฟิเคลชัน โดยใช้เมทานอลเป็นตัวทำปฏิกิริยา ที่อัตราส่วนจำนวนไมลของเมทานอลต่อกรดไขมันอิสระ 10:1 และใช้กรดซัลฟิวริก 0.8 wt.% ของน้ำมันปาล์มดิบหีบรวม เป็นตัวเร่งปฏิกิริยา ซึ่งการทำปฏิกิริยาในขั้นตอนนี้สามารถลดกรดไขมันอิสระให้ต่ำกว่า 1 wt.% ภายในระยะเวลา 30 วินาที สำหรับขั้นตอนที่สองการทำปฏิกิริยาทรานส์เอสเตอริฟิเคลชัน โดยใช้เมทานอลเป็นตัวทำปฏิกิริยา ที่อัตราส่วนจำนวนไมลของเมทานอลต่อไตรกลีเซอไรด์ 6:1 และใช้โซเดียมไฮดรอกไซด์ 0.5 wt.% ของน้ำมันปาล์มดิบหีบรวม เป็นตัวเร่งปฏิกิริยา การทำปฏิกิริยาในขั้นตอนนี้สามารถผลิตเมทิลเอสเตอร์ที่มีความบริสุทธิ์ได้สูงกว่า 97 wt.% ภายในระยะเวลา 5 นาที ซึ่งการทำปฏิกิริยาทั้งสองขั้นตอนดังกล่าว ถูกควบคุมอุณหภูมิที่ 60°C และความเร็วอบในการกวนผสมที่ 300 rpm

6) การผลิตเมทิลเอสเตอร์จากน้ำมันปาล์มดิบ ด้วยการทำปฏิกิริยาทรานส์เอสเตอริฟิเคลชัน โดยการใช้เมทานอลที่สัดส่วน 20 wt.% เป็นตัวทำปฏิกิริยา และใช้ตัวเร่งปฏิกิริยา 2 ชนิด คือ โซเดียมไฮดรอกไซด์ และโปแตสเซียมไฮดรอกไซด์ ที่สัดส่วน 1 wt.% ของน้ำมันปาล์มดิบ อุณหภูมิที่ใช้ในการทำปฏิกิริยาที่ 65°C ใช้เวลาในการทำปฏิกิริยา 30 นาที และความเร็วในการกวน

ผสม 350 rpm ซึ่งได้ผลการผลิตเมทิลเอสเตอร์ ดังนี้ สำหรับการผลิตเมทิลเอสเตอร์ โดยใช้ตัวเร่งปฏิกิริยาคือโซเดียมไฮดรอกไซด์ 1 wt.% พบว่า ปริมาณการได้คืนสูงสุดอยู่ที่ 89.47% เมทิลเอสเตอร์ที่ผลิตได้มีความบริสุทธิ์ 98.97 wt.% ส่วนการผลิตเมทิลเอสเตอร์ โดยใช้ตัวเร่งปฏิกิริยาคือโปเปแตสเซี่ยมไฮดรอกไซด์ 1 wt.% มีปริมาณการได้คืนสูงสุด 90.67% เมทิลเอสเตอร์ที่ผลิตได้มีความบริสุทธิ์ 96.16 wt.% (ศูนย์วิจัยป้าลัมนำมันสุราษฎร์ธานี)

7) การผลิตเมทิลเอสเตอร์จากน้ำมันเมล็ดในปาล์ม โดยใช้เมทานอลที่สัดส่วน 20 wt.% เป็นตัวทำปฏิกิริยา และใช้โซเดียมไฮดรอกไซด์ 0.7 wt.% เป็นตัวเร่งปฏิกิริยา ควบคุมอุณหภูมิที่ 65°C และระยะเวลาในการทำปฏิกิริยา 30 นาที ได้ผลการผลิตเมทิลเอสเตอร์คือ มีปริมาณการได้คืนสูงสุด 94.67% เมทิลเอสเตอร์ที่ผลิตได้มีความบริสุทธิ์ 90.11 wt.% (ศูนย์วิจัยป้าลัมนำมันสุราษฎร์ธานี)

8) Chongkhong et al., (2007) ได้ศึกษาการผลิตเมทิลเอสเตอร์จากการดึงมันปาล์ม (PFAD) ที่มีกรดไขมันอิสระสูง (93 wt.%) โดยมีขั้นตอนการผลิตดังนี้ ในขั้นตอนที่หนึ่งเป็นการทำปฏิกิริยาเอสเตอริฟิเคชันที่อุณหภูมิ 70°C ด้วยอัตราส่วนเจานวนไมลของเมทานอลต่อ PFAD 8:1 และใช้กรดซัลฟิวริก 1.834 wt% ของ PFAD เป็นตัวเร่งปฏิกิริยา ซึ่งการทำปฏิกิริยาในขั้นตอนนี้สามารถลดปริมาณกรดไขมันอิสระต่ำกว่า 2 wt.% ส่วนขั้นตอนที่สอง นำโซเดียมไฮดรอกไซด์ละลายในน้ำความเข้มข้น 3 โมลาร์ ทำปฏิกิริยากับ PFAD ที่อุณหภูมิ 80°C เป็นระยะเวลา 15 นาที เพื่อให้ PFAD เป็นกาก และขั้นตอนที่สาม นำโซเดียมไฮดรอกไซด์ละลายในเมทานอลที่ความเข้มข้น 0.396 โมลาร์ ทำปฏิกิริยารานส์เอสเตอริฟิเคชันกับ PFAD ที่อุณหภูมิ 65°C เป็นระยะเวลา 15 นาที จะได้ผลิตภัณฑ์เป็นเมทิลเอสเตอร์ที่ผ่านมาตรฐานในโอดีเซลประเทศไทย

9) ชาคริต และคณะ, (2554) ศึกษาการผลิตเมทิลเอสเตอร์จากน้ำมันปาล์มน้ำมัน ได้แก่ น้ำมันทอคที่ใช้แล้ว น้ำมันปาล์มรีไฟน์ น้ำมันปาล์มดินทีบรวมลดยางเหนียวและลดกรด ไขป่าล์มนสเตียริน และไขป่าล์มนสเตียรินชนิด superhard โดยในการผลิตนี้เป็นการทำปฏิกิริยารานส์เอสเตอริฟิเคชันแบบ กะ ใช้เมทานอลเป็นตัวทำปฏิกิริยา และใช้โซเดียมไฮดรอกไซด์เป็นตัวเร่งปฏิกิริยา มีขั้นตอนผลิตดังนี้ ขั้นตอนที่หนึ่ง การเตรียมน้ำมันก่อนทำปฏิกิริยา น้ำมันทึบหมุดที่ใช้ทำปฏิกิริยาต้องผ่านการแยกยางเหนียวและลดกรดไขมันอิสระ ให้ต่ำกว่า 1 wt.% สำหรับน้ำมันทอคที่ใช้แล้วต้องผ่านการทำจัดโครงตัวเรือน ด้วยการทำปฏิกิริยากับกรดไนตริกและถังด้วยน้ำ จากนั้นนำน้ำมันทึบหมุดอุ่นໄไป่น้ำที่อุณหภูมิ 120°C ประมาณ 20 นาที ยกเว้นไขป่าล์มนสเตียรินชนิด superhard ถูกกำจัดน้ำออกที่อุณหภูมิ 80°C ภายใต้สภาวะสูญญากาศ 600-700 mmHg ส่วนขั้นตอนที่สอง การเตรียมสารละลายแอลกอฮอล์ โดยนำโซเดียมไฮดรอกไซด์ 2.5-5 wt.% ของเมทานอล ละลายในเมทานอลความบริสุทธิ์ 99 wt.% ขั้นตอนที่สาม ในการทำปฏิกิริยานี้ถูก

ควบคุมอุณหภูมิน้ำมันก่อนทำปฏิกิริยาที่ 80°C จากนั้นนำสารละลายแอลกอฮอล์ที่สัดส่วน 20 wt.% ของน้ำมัน เติมลงในน้ำมันที่เตรียมไว้ วนผสม 15 นาที ที่ความเร็วรอบ 500 rpm เมื่อครบ 15 นาที แยกกลีเซอรอลส่วนหนึ่งออกจากน้ำมัน และปล่อยน้ำมันทิ้งไว้ 4 ชม. เพื่อให้ปฏิกิริยาเกิดขึ้นต่อไป อีกช้าๆ (ปฏิกิริยาเกิดขึ้นมากกว่า 95%) และขันตอนที่สี่ แยกกลีเซอรอลออกจากน้ำมัน นำน้ำมันถังน้ำและอุ่นไว้ ได้ผลิตภัณฑ์เป็นเมทิล เอสเตอร์ที่มีความบริสุทธิ์เกือบ 100 wt.%

10) บรรทัดดี และสูจิตรา, (2552) ศึกษาคุณลักษณะการเป็นของเหลวของเมทิล เอสเตอร์และน้ำมันปาล์มเมทิลเอสเตอร์ไไฟน์ผสมในดีเซล จากการทดลองการเป็นไข้ พบร่วมกับ ที่ระเบเวลา 7 วัน เชื้อเพลิงจะเกิดการเป็นไขมากที่สุด ตัวแปรที่มีผลต่อการเป็นไขของเชื้อเพลิงผสมดีเซลแต่ละสัดส่วน คือ อุณหภูมิ และความบริสุทธิ์ของน้ำมัน โดยอุณหภูมิต่ำลงส่งผลให้เชื้อเพลิงผสมดีเซลมีปริมาณการเป็นไขมากขึ้น ส่วนความบริสุทธิ์ของน้ำมันขึ้นอยู่กับกระบวนการผลิต เช่น การถังน้ำมันเพื่อเอกสารตกค้างที่เป็นสาเหตุให้คุณภาพน้ำมันลดลง การเป็นไขจะมีข้อจำกัดการใช้งานในพื้นที่อุณหภูมิต่ำ ส่งผลให้สีกรองอุดตัน การเก็บข้อมูลการเป็นไขสามารถบอกให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงของน้ำมันแต่ละสัดส่วนในสภาพแวดล้อมการใช้งานจริง

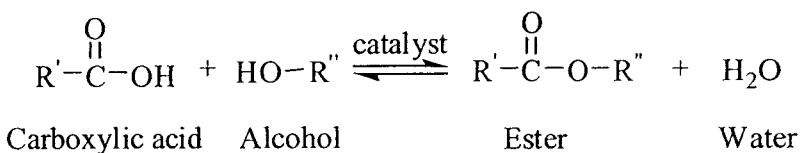
11) ปริญญา และคณะ, (2553) ได้ศึกษาคุณลักษณะความหนืดของเชื้อเพลิงที่ผลิตจาก MCPO 4 ชนิด ได้แก่ ชนิดด้ายางเหนียว (D_g MCPO) ชนิดด้ายางเหนียวข้าวและลดกรด (D_{g-a} MCPO) น้ำมันปาล์มเมทิลเอสเตอร์ไไฟน์ (EMCPO) และ เมทิลเมทิลเอสเตอร์ (ME) โดยเปรียบเทียบกับมาตรฐานดีเซลหมุนเร็ว (HSD) ดีเซลหมุนช้า (LSD) และดีเซลสำหรับเครื่องยนต์การเกษตร (AED) ของประเทศไทย พบร่วมกับ ความหนืดของ ME ผ่านมาตรฐาน LSD และ AED แต่ไม่ผ่านมาตรฐาน HSD ส่วนความหนืดของเชื้อเพลิงที่เหลือมีค่าสูงกว่ามาตรฐานดีเซลทุกประเภท จึงปรับปรุงความหนืดโดยการผสมกับดีเซล (0-100 vol.%) และการอุ่นเชื้อเพลิง (ถึง 90°C) อย่างไรก็ตาม ที่อุณหภูมิเชื้อเพลิง 40°C และ 90°C สรุปสัดส่วนการผสมสูงสุดของเชื้อเพลิงทั้ง 4 ชนิดในดีเซล โดยยังมีความหนืดผ่านมาตรฐานดีเซลประเภทต่างๆ ได้ดังตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.2 สัดส่วนการผสมสูงสุดของเชื้อเพลิงผสม D_g MCPO D_{g-a} MCPO EMCPO และ ME ในดีเซล (vol.%) ที่อุณหภูมิต่างๆ โดยยังมีความหนืดผ่านมาตรฐานดีเซลของประเทศไทย

เชื้อเพลิง	ที่อุณหภูมิมาตรฐาน 40°C		อุ่นที่อุณหภูมิ 50°C		อุ่นที่อุณหภูมิ 70°C		อุ่นที่อุณหภูมิ 90°C	
	HSD	LSD&AED	HSD	LSD&AED	HSD	LSD&AED	HSD	LSD&AED
D _g MCPO	10	35	15	45	35	65	50	85
D _{g-a} MCPO	10	35	15	45	35	65	50	85
EMCPO	10	45	20	55	45	85	65	100
ME	65	-	100	100	100	100	100	100

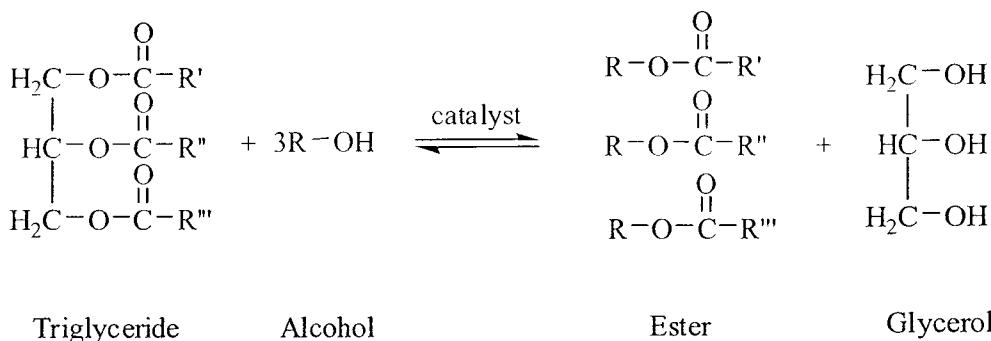
จากการทบทวนเอกสารการผลิตเชื้อเพลิงทศแหนดีเซล ด้วยกระบวนการเคมี ข้างต้น ปฏิกิริยาที่เกี่ยวข้องในการผลิต มีดังนี้

ปฏิกิริยาเอสเตอร์ฟิเศชัน เป็นการทำปฏิกิริยาระหว่างกรดไขมันอิสระ 1 โมล กับ เมทานอล 1 โมล เปลี่ยนเป็นเมทิลเอสเตอร์ 1 โมล กับน้ำ 1 โมล โดยมีกรดซัลฟิวริกเป็นตัวเร่งปฏิกิริยา และแยกยางเหนียวออกจากน้ำมัน ดังรูปที่ 2.6 (Leung et al., 2010)

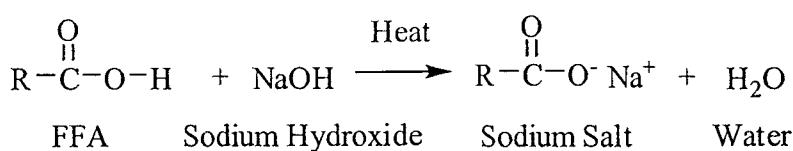
รูปที่ 2.6 ปฏิกิริยาเอสเตอร์ฟิเศชัน

ปฏิกิริยาทรานส์เอสเตอร์ฟิเศชัน เป็นการทำปฏิกิริยาระหว่าง ไตรกลีเซอไรด์ 1 โมล กับ เมทานอล 3 โมล เปลี่ยนเป็นเมทิลเอสเตอร์ 3 โมล กับกลีเซอรอล 1 โมล กระบวนการนี้ใช้โซเดียมไฮดรอกไซด์เป็นตัวเร่งปฏิกิริยา ดังรูปที่ 2.7 (Noureddini et al., 1997)

รูปที่ 2.7 ปฏิกิริยาทรานส์เอสเตอร์ฟิเศชัน

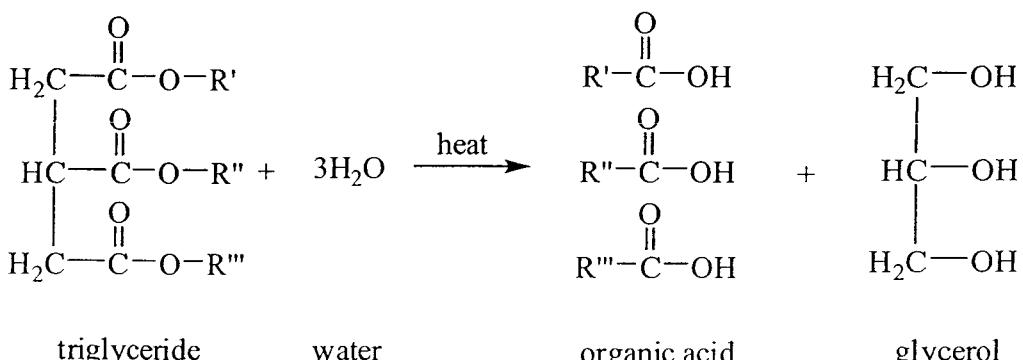
ปฏิกิริยาสะปอนนิฟิเศชัน คือ ปฏิกิริยาลดความเป็นกรดในน้ำมัน เป็นการทำปฏิกิริยาระหว่างกรดไขมันอิสระ 1 โมล กับโซเดียมไฮดรอกไซด์ 1 โมล เปลี่ยนกรดไขมันอิสระเป็นสูตร ดังรูปที่ 2.8 (Leung et al., 2010)

รูปที่ 2.8 ปฏิกิริยาสะปอนนิฟิเศชัน

โดยทั่วไประหว่าง การทำปฏิกิริยาเอสเตอร์ฟิเศชัน การทำปฏิกิริยาสะปอนนิฟิเศชัน และการอุ่นไอล์น้ำ ของเชื้อเพลิง หรือการตั้ง เชื้อเพลิงไว้ จะเกิดปฏิกิริยาไฮโดรไลซิส จากน้ำที่เลือปอนอยู่ในสารตั้งต้นและสารเคมีที่ใช้ทำปฏิกิริยา จากน้ำที่เกิดจากการทำปฏิกิริยาเอสเตอร์ฟิเศชัน และการทำปฏิกิริยาสะปอนนิฟิเศชัน หรือจากไอน้ำในอากาศ

ปฏิกิริยาไฮโดรไลซิส เกิดจากไตรกลีเซอไรด์ 1 โมล ถูกทำปฏิกิริยาด้วยน้ำ 3 โมล ทำให้ไตรกลีเซอไรด์ 1 โมล แตกตัวเป็นกรดไขมันอิสระ 3 โมล และกลีเซอรอล 1 โมล ปฏิกิริยานี้เกิดได้รวดเร็วที่อุณหภูมิสูง แสดงดังรูปที่ 2.9 (ไกรวุฒิ, 2534)

รูปที่ 2.9 ปฏิกิริยาไฮโดรไลซิส

จากการจำแนกการทำปฏิกิริยา ของการผลิตเชื้อเพลิงทดแทนดีเซลด้วยกระบวนการเคมี พบว่า การทำปฏิกิริยาลดยางเหนียว การทำปฏิกิริยาสะปอนนิฟิเศชัน การทำปฏิกิริยาเอสเตอร์ฟิเศชัน และการทำปฏิกิริยารานส์เอสเตอร์ฟิเศชัน มีความแตกต่างที่ชนิดสารเคมี และปริมาณสารเคมีที่ใช้ทำปฏิกิริยาเป็นหลัก ปัจจัยดังกล่าวส่งผลต่อปริมาณการได้คืน และการสูญเสียระหว่างการทำปฏิกิริยา เช่น การสูญเสียกรดไขมันอิสระในรูปสูญเสียไปกว่าหนึ่ง ปัจจัยที่สำคัญคือส่วนต่อหน้าของเชื้อเพลิงทดแทนดีเซล

อย่างไรก็ตาม งานวิจัยนี้จะศึกษาเปรียบเทียบการผลิต และต้านทาน ของเชื้อเพลิงทดแทนดีเซล 2 ชนิด ได้แก่ น้ำมันปาล์มดินหินรวมเอสเตอร์ไฟฟ์ และเมทิลเอสเตอร์ ซึ่งจะกล่าวในบทถัดไป

2.3 ตัวแปรที่มีผลต่อการเกิดปฏิกิริยา

ในงานวิจัยนี้ปฏิกิริยาเคมีหลักที่สำคัญคือ เอสเตอร์ฟิเศชันและรานส์เอสเตอร์ฟิเศชัน ตัวแปรสำคัญที่มีผลต่ออัตราการเกิดปฏิกิริยาทั้ง 2 มีดังต่อไปนี้

1. อัตราส่วนของน้ำมันปาล์มต่อแอลกอฮอล์

อัตราส่วนของน้ำมันปาล์มต่อแอลกอฮอล์ ปกติคำนวณเป็นหน่วย อัตราส่วนเชิงโมลหรือ อัตราส่วนเชิงปริมาตร ก็ได้ สัดส่วนแอลกอฮอล์ที่สูงขึ้น ทำให้ปฏิกิริยาทั้ง 2 เกิดเร็วขึ้น แต่เป็นการเพิ่มดันทุนในการผลิต และโดยเฉพาะปฏิกิริยาทรานส์เอสเตอโรฟิเคลชันจะส่งผลให้การแยกเมทิลเอสเตอร์และกลีเซอรอลทำได้ยากขึ้น

งานวิจัยนี้ เน้นต้องการลดปริมาณการใช้เมทานอลให้น้อยที่สุด ใน การผลิต เชื้อเพลิงคุณภาพพอใช้ เพื่อนำไปผสมกับน้ำมันดีเซลรอบสูง ให้ได้เชื้อเพลิงผสมที่มีคุณภาพดีเพียงพอสำหรับการใช้งานในเครื่องยนต์การเกษตร ดังนั้น ตัวแปรนี้จึงเป็นตัวแปรหลักสำคัญที่ต้องทำการศึกษาในงานวิจัยนี้

2. อุณหภูมิการทำปฏิกิริยา

อุณหภูมิการทำปฏิกิริยาที่สูงขึ้น ส่งผลให้ปฏิกิริยาทั้ง 2 สองเกิดเร็วขึ้น แต่เพื่อป้องกันปัญหาการระเหยของเมทานอลสำหรับการทำปฏิกิริยาที่ความดันบรรยายกาศ โดยปกติจะใช้อุณหภูมิการทำปฏิกิริยาที่ 60°C ดังนั้น ในงานวิจัยนี้จะกำหนดอุณหภูมิการทำปฏิกิริยาไว้ที่ อุณหภูมิดังกล่าว

3. ความเข้มข้นของตัวเร่งปฏิกิริยา

ความเข้มข้นตัวเร่งปฏิกิริยาที่มากขึ้น ทำให้ปฏิกิริยาทั้ง 2 เกิดได้เร็วขึ้น ในงานวิจัยนี้ความเข้มข้นที่เหมาะสมจะได้จากการทบทวนเอกสารงานวิจัยเป็นหลัก แต่หากมีความจำเป็น อาจต้องมีการศึกษาผลของตัวแปรนี้ด้วย โดยเฉพาะสำหรับปฏิกิริยาเอสเตอโรฟิเคลชัน

4. ความรุนแรงในการกวนผสม

ความรุนแรงในการกวนผสมเป็นพฤติกรรมทางกายภาพที่สำคัญมากต่อระบบการเกิดปฏิกิริยาที่มีอัตราการเกิดปฏิกิริยาเร็ว หากความรุนแรงในการกวนผสมไม่เพียงพอ อัตราการเกิดปฏิกิริยาจะถูกควบคุม โดยอัตราการกวนผสมอย่างไรก็ตาม ในงานวิจัยนี้ จะควบคุมให้เป็นการเกิดปฏิกิริยาแบบเอกพันธ์ (homogeneous reaction) ซึ่งสามารถทำได้ไม่ยาก (Leevijit et al., 2004) และสามารถตรวจสอบได้จากผลการทดลองของศาสตร์ของปฏิกิริยา

5. คุณภาพของน้ำมันเริ่มต้นในการทำปฏิกิริยา

น้ำมันปาล์มดิบที่บรรจุมีกรดไขมันอิสระอยู่ในปริมาณที่สูง ประมาณ 8-14 wt.% ดังนั้น การผลิตเมทิลเอสเตอร์จะจำเป็นต้องใช้การทำปฏิกิริยา 2 ขั้นตอนของ เอสเตอโรฟิเคลชัน เพื่อลดกรดไขมันอิสระให้ครึ่ง $\approx 1 \text{ wt.\%}$ (แต่คาดว่ากรดไขมันอิสระในช่วง 2-4 wt.% ก็ยังจะรับได้ สำหรับการผลิตส่วนผสมดีเซลต้นทุนต่ำ) สำหรับการทำปฏิกิริยาทรานส์เอสเตอโรฟิเคลชัน เพื่อผลิตเมทิลเอสเตอร์ความบริสุทธิ์สูง $\geq 96.5 \text{ wt.\%}$ ต่อไป นอกจากนี้ น้ำที่อยู่ในน้ำมัน

จะขัดขวางการเกิดปฏิกิริยาด้วย ดังนี้ ก่อนนำน้ำมันปาล์มดิบทึบรวมและนำน้ำมันปาล์มดิบหีบรวมชนิดอสเตรอริไฟน์ไปทำปฏิกิริยา ควรต้องมีการอุ่น ไถ่น้ำก่อนเสมอ

2.4 องค์ประกอบเชื้อเพลิง

การผลิตเชื้อเพลิงทดแทนดีเซล ในหัวข้อ 2.2 ที่ผ่านมา จะเห็นได้ว่า การผลิตเชื้อเพลิงทดแทนดีเซลแต่ละชนิดมีการทำปฏิกิริยาที่ไม่เหมือนกัน ซึ่งการทำปฏิกิริยาแต่ละวิธี ยังขึ้นกับความบริสุทธิ์และสัดส่วนสารเคมี (ตัวทำปฏิกิริยาและตัวเร่งปฏิกิริยา) อุณหภูมิและเวลาที่ใช้ทำปฏิกิริยา และความรุนแรงการกรองผสม จากปัจจัยดังกล่าว ส่งผลให้เชื้อเพลิงแต่ละชนิดที่ผลิตได้มีองค์ประกอบเชื้อเพลิงไม่เหมือนกัน สำหรับน้ำมันปาล์มดิบหีบรวมเริ่มต้น ประกอบด้วย ไตรกลีเซอไรค์สัดส่วนสูงที่สุด ครด. ไขมันอิสระสัดส่วนรองลงมา และมีสัดส่วนไดกเลอิเซอไรค์ และโนโนกลีเซอไรค์อิกเลกน้อย (Jansri, 2007) ดังตารางที่ 2.3

ตารางที่ 2.3 ชนิดกรดไขมันของน้ำมันปาล์มน้ำมันเมล็ดในปาล์มน้ำมันปาล์มโอลีвин ไขปาล์มน้ำมันสเตียรินและส่วนกลั่นกรดไขมันปาล์ม (wt.%) (ฉกรรจ์, 2550; ชาคริต และคณะ; สินนิภาณุ, 2549;

Chotwichien et al., 2009)

ชนิดกรดไขมัน	น้ำมันปาล์มน้ำมันปาล์ม เมล็ดใน	น้ำมันปาล์มน้ำมันเมล็ดในปาล์มน้ำมันปาล์มโอลีvin	ไขปาล์มน้ำมันเมล็ดในปาล์มน้ำมันปาล์มโอลีvin	ส่วนกลั่นกรดไขมันปาล์มน้ำมันปาล์ม
Caprylic (C8:0)	0.02	3.35	-	-
Capric (C10:0)	0.03	4.65	-	-
Lauric (C12:0)	0.30	48.25	-	-
Myristic (C14:0)	0.81	16.35	1.19	0.05
Palmitic (C16:0)	38.12	8.45	27.10	69.12
Palmitoleic (C16:1)	0.14	5.30	1.78	0.21
Stearic (C18:0)	3.44	2.40	7.25	7.63
Oleic (C18:1)	45.96	14.5	42.93	21.72
Linoleic (C18:2)	10.69	1.60	18.68	1.27
Linolenic (C18:3)	0.29	-	1.07	-
Arachidic (C20:0)	0.15	0.95	-	-
Eicosanoic (C20:1)	-	-	-	-
Behenic (C22:0)	0.05	-	-	-
Tetracosanoic (C24:0)	-	-	-	0.60

2.5 คุณสมบัติค่าซีเทน

จากหัวข้อที่ 2.1, 2.3 และ 2.4 ถึงแม้ว่าจะมีการเปรียบเทียบ การผลิต ดันทุน และ องค์ประกอบเชื้อเพลิง ของเชื้อเพลิงชนิดต่างๆ แต่การผลิตเชื้อเพลิงแต่ละชนิดจะให้คุณสมบัติ เชื้อเพลิงที่ไม่เหมือนกัน ด้วยเหตุนี้จึงควรศึกษาคุณสมบัติเชื้อเพลิงของเชื้อเพลิงชนิดต่างๆ

คุณสมบัติเชื้อเพลิงของเชื้อเพลิงที่ใช้ในเครื่องยนต์ดีเซลแบ่งได้ 3 ประเภท ประกอบด้วย คุณสมบัติการเผาไหม้ คุณสมบัติการเป็นของเหลวที่อุณหภูมิต่ำ และความสะอาดของ เชื้อเพลิง (Lepera, 1982)

คุณสมบัติการเผาไหม้ของเชื้อเพลิงที่ใช้ในเครื่องยนต์ดีเซล ได้แก่ ค่าซีเทน จุดรวมไฟ จุดติดไฟ และการกลั่น โดยคุณสมบัติการเผาไหม้ของเชื้อเพลิงที่สำคัญมากที่สุดสำหรับ เชื้อเพลิงที่ใช้ในเครื่องยนต์ดีเซล คือ ค่าซีเทน

การใช้เชื้อเพลิงที่มีค่าซีเทนเหมาะสม เครื่องยนต์สามารถทำงานได้ และมี ประสิทธิภาพเชิงความร้อนเบรคสูง การเดินเครื่องยนต์ด้วยเชื้อเพลิงที่มีค่าซีเทนสูงกว่าหรือต่ำกว่า ช่วงที่เหมาะสมแลกน้อย เครื่องยนต์อาจทำงานได้ปกติ แต่ประสิทธิภาพเชิงความร้อนเบรคของ เครื่องยนต์อาจลดลง ถ้าเดินเครื่องยนต์ด้วยเชื้อเพลิงที่มีค่าซีเทนต่ำมากเกินไป กรณีร้ายแรงที่สุด คือ อัตราการเผาไหม้ไม่สอดคล้องกับจังหวะการทำงานของเครื่องยนต์ เครื่องยนต์จะเกิดการนีก จน ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ชิ้นส่วนเครื่องยนต์ในทันที

จากการทบทวนเอกสารค่าซีเทนของดีเซลอยู่ในช่วง 45-52 (Chen et al., 2008; Haldar et al., 2009; Kalam and Masjuki, 2004; Rakopoulos et al., 2008; Ren et al., 2008) โดยที่ ค่าซีเทนของน้ำมันปาล์มประมาณ 53-59 (Shahid and Jamal, 2007) ค่าซีเทนของน้ำมันปาล์มรีไฟน์ ประมาณ 42 (Almeida et al., 2002; Murugesan et al., 2009; Srivastava and Prasad, 2000) ค่า ซีเทนของน้ำมันปาล์มเอสเตอร์รีไฟน์ประมาณ 49 (Kalam and Masjuki, 2004) ค่าซีเทนของเมทิล เอสเตอร์จากปาล์มประมาณ 61-62 (Leevijit et al., 2008; Srivastava and Prasad, 2000) ซึ่ง มาตรฐาน American Society of Testing Material (ASTM) ได้กำหนดค่าซีเทนของเชื้อเพลิงที่ใช้ใน เครื่องยนต์ดีเซล ควรอยู่ในช่วง 40-65 (Bekal and Babu, 2008; Ramadhas et al., 2004) สำหรับ ประเทศไทย กรมธุรกิจพลังงาน กระทรวงพลังงาน กำหนดคุณสมบัติค่าซีเทนในมาตรฐานดีเซล ประเภทต่างๆ คือ มาตรฐานดีเซลหมุนเร็วและดีเซลเครื่องยนต์การเกษตรกำหนดค่าซีเทนของ เชื้อเพลิงไม่ต่ำกว่า 50 ส่วนมาตรฐานดีเซลหมุนช้ากำหนดค่าซีเทนของเชื้อเพลิงไม่ต่ำกว่า 45 (ประกาศกรมธุรกิจพลังงาน, 2549, 2550, 2554) ดังนั้นโดยรวมค่าซีเทนของเชื้อเพลิงที่ผลิตจาก น้ำมันปาล์มประมาณ 42-62 และอยู่ในช่วงที่เหมาะสมตามมาตรฐาน ASTM

2.6 คุณสมบัติการเป็นของเหลวที่อุณหภูมิต่ำ

คุณสมบัติการเป็นของเหลวที่อุณหภูมิต่ำ เป็นคุณสมบัติที่สำคัญสำหรับเชือเพลิงที่ใช้ในเครื่องยนต์ดีเซล คุณสมบัติการเป็นของเหลวที่อุณหภูมิต่ำบ่งบอกความสามารถในการไหลของเชือเพลิง สำหรับกรณีที่เชือเพลิงเป็นไข หรืออยู่ในสภาพของแข็ง ไม่สามารถไหลได้ ถือเป็นกรณีร้ายแรงที่สุดที่เชือเพลิงถูกจำกัดโอกาสใช้งานตั้งแต่เริ่มต้น

คุณสมบัติการเป็นของเหลวที่อุณหภูมิต่ำของเชือเพลิง มีหลายประเภท ได้แก่ ความหนืด ความหนาแน่น การไม่เป็นไข จุดปุด และจุดไฟเกท โดยคุณสมบัติการเป็นของเหลวของเชือเพลิงที่สำคัญมากที่สุดสำหรับเชือเพลิงที่ใช้ในเครื่องยนต์ดีเซล คือ ความหนืด และการเป็นไข

ความหนืด คือ ความสามารถต้านทานการไหลของของไหลเมื่อมีแรงม้ากระทำของไหล ความหนืดแบ่งได้ 2 ประเภท คือ ความหนืด粘性 (viscosity) และความหนืดพลวัต (dissipation coefficient) 2.3 ความหนืดพลวัตเป็นคุณสมบัติที่จำเป็นสำหรับการนิดเชือเพลิงในเครื่องยนต์ดีเซล ผลการใช้เชือเพลิงที่มีความหนืดพลวัตสูงในเครื่องยนต์ เชือเพลิงที่ถูกนิดในห้องเผาไหม้จะระบายตัวในอากาศได้ไม่ดี ทำให้ประสิทธิภาพการเผาไหม้ต่ำลง เกิดการเผาไหม้ไม่สมบูรณ์ ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพเชิงความร้อนเบรคของเครื่องยนต์ นอกจากนี้ ปืนน้ำมันสูบนำมันได้ยาก เกิดคราบเหนียวเกาะตามผิวท่อขัดขวางการไหล เมื่อเชือเพลิงมีอัตราการระเหยต่ำและมีความหนืดสูง เครื่องยนต์จะสตาร์ทเย็นได้ยาก (Balat and Balat, 2007; Ramadhas et al., 2004; Srivastava and Prasad, 2000) อย่างไรก็ตาม กรมธุรกิจพลังงาน ประเทศไทย ได้กำหนดมาตรฐานดีเซลเนพาะ ความหนืด粘性 และความหนาแน่น แต่ไม่กำหนดความหนืดพลวัต (ตารางที่ 1.1) ซึ่งการหาค่าความหนืดพลวัต ต้องใช้ความหนืด粘性 และความหนาแน่น ดังสมการที่ 2.1

$$\nu = \frac{\mu}{\rho} \quad (2.1)$$

กำหนดให้

ν คือ ความหนืด粘性 (m^2/s)

μ คือ ความหนืดพลวัต ($kg/m.s$)

ρ คือ ความหนาแน่น (kg/m^3)

ตารางที่ 2.4 ระบบหน่วยความหนึ่ด

ระบบหน่วย	หน่วยความหนึ่ด	
	ความหนืด粘性系数	ความหนืด粘性系数
หน่วย SI	m^2/s	$\text{N.s/m}^2, \text{Pa.s}$
หน่วย U.S.	ft^2/s	$\text{lb-s/ft}^2, \text{slug/ft-s}$
หน่วย CGS	cSt	cP

2.7 การทดสอบสมรรถนะเครื่องยนต์

การทดสอบสมรรถนะเครื่องยนต์ เป็นการยืนยันผลการใช้เชื้อเพลิงในเครื่องยนต์ โดยช่วยสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้ใช้งาน ซึ่งในงานวิจัยนี้ได้ยกตัวอย่างงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทดสอบสมรรถนะเครื่องยนต์ด้วยน้ำมันหลาบนิด ดังนี้

1) Sapaun et al., (1996) ศึกษาการทดสอบสมรรถนะเครื่องยนต์ดีเซลระบายสัน ในประเทศมาเลเซีย โดยใช้น้ำมันปาล์มน้ำมันปาล์มผสมดีเซล และดีเซล เป็นเชื้อเพลิง ผลการทดสอบพบว่า เครื่องยนต์ที่เดินด้วยเชื้อเพลิงทั้งหมดมีสมรรถนะใกล้เคียงกัน และไม่พบลักษณะการเผาไหม้ที่ไม่พึงประสงค์ แต่การใช้น้ำมันปาล์มน้ำมันปาล์มผสมดีเซลในเครื่องยนต์มีการถ่านหรือการคาร์บอนที่หลงเหลือจากการเผาไหม้ในห้องเผาไหม้มากกว่าการใช้ดีเซลในเครื่องยนต์ นอกจากนี้น้ำมันหล่อลื่นที่ใช้ในเครื่องยนต์มีการบ่นเบื้องต้นสูงกว่าการใช้ดีเซลในเครื่องยนต์

2) ปฏิกิจภาน, (2545) ศึกษาการปลดปล่อยความร้อนและออกไซด์ของไนโตรเจนในเครื่องยนต์ดีเซลที่ใช้น้ำมันปาล์มผสม เมื่อผสมน้ำมันปาล์มน้ำมันดีเซลมากขึ้นทำให้ช่วง Ignition delay ลดลง ช่วง Premixed combustion ลดลง และช่วง Mixing controlled combustion มีค่าเพิ่มขึ้น แต่การปลดปล่อยความร้อนใน ช่วง Premixed combustion กลับมีค่าเพิ่มขึ้น จึงทำปริมาณ NOx มีค่าเพิ่มขึ้น และการปลดปล่อยความร้อนใน ช่วง Mixing controlled combustion มีค่าลดลงจึงทำปริมาณ ควันดำมีค่าลดลงด้วย

3) Prateepchaikul and Apichato, (2003) ศึกษาการทดสอบสมรรถนะและการวิเคราะห์การสึกหรอของเครื่องยนต์ดีเซลการเกณฑ์ยี่ห้อคูโบต้า รุ่น ET80 เครื่องยนต์สูบเดียว ระบบหัวฉีดอินไดเรกต์ จำนวน 2 เครื่อง เครื่องแรกเดินด้วยน้ำมันปาล์มกลั่น เครื่องที่สองเดินด้วยดีเซล โดยเครื่องยนต์ทั้งหมดถูกเดินที่ภาระ 75% ของภาระสูงสุด ที่ความเร็วรอบ 2,200 rpm เป็นเวลา 2,000 ชม. สำหรับการเดินเครื่องยนต์ 1,000 ชม. แรก ผลการทดสอบสมรรถนะ เครื่องยนต์ สรุปได้ว่า อัตราสินเปลืองเชื้อเพลิงเบรคจำเพาะของเครื่องยนต์ที่เดินด้วยน้ำมันปาล์ม กลั่นสูงกว่าเครื่องยนต์ที่เดินด้วยดีเซล 15-20% ความแตกต่างปริมาณควันดำในไอเสียของ

เครื่องยนต์ทั้งสองไม่มีนัยสำคัญ เมื่อวิเคราะห์การสึกหรอของเครื่องยนต์ พบว่าเหวนอคของถูกสูบของเครื่องยนต์ที่เดินด้วยน้ำมันปาล์มกลั่นนิการสึกหรอสูงกว่าเครื่องยนต์ที่เดินด้วยดีเซล ส่วนปืนน้ำมัน วาล์ว้น้ำมัน และวาล์วไอดีมีความแตกต่างที่ไม่ชัดเจน

4) นพพร, (2546) ศึกษาการทดสอบสมรรถนะเครื่องยนต์ดีเซลรถบรรทุกขนาดกลาง ยี่ห้ออีซูซุ รุ่น JB-1 โดยใช้น้ำมันปาล์มดิบอุ่นร้อนที่อุณหภูมิ 50°C และดีเซลเป็นเชื้อเพลิง ผลการทดสอบ พบว่า ที่ความเร็วรอบ 800-2,200 rpm เครื่องยนต์ที่ใช้น้ำมันปาล์มดิบมีกำลังและแรงบิดต่ำกว่าเครื่องยนต์ที่ใช้ดีเซล แต่ที่ความเร็วรอบ 2,200-3,600 rpm เครื่องยนต์ที่ใช้น้ำมันปาล์มดิบมีกำลังและแรงบิดสูงกว่าเครื่องยนต์ที่ใช้ดีเซล โดยอัตราส่วนเปลี่ยนเชื้อเพลิงเบรคจำเพาะของเครื่องยนต์ที่ใช้น้ำมันปาล์มดิบ มีค่าสูงกว่าเครื่องยนต์ที่ใช้ดีเซล 12.24-13.93% เมื่อทดสอบสมรรถนะเครื่องยนต์ระยะเวลาเป็นเวลา 270 ชั่วโมง ปรากฏว่า การทดสอบจากการรับอนตามขึ้นส่วนต่างๆ ของเครื่องยนต์ที่ใช้น้ำมันปาล์มดิบมีปริมาณสูงกว่าเครื่องยนต์ที่ใช้ดีเซล

5) EI-Awad et al., (2004) ศึกษาการทดสอบสมรรถนะเครื่องยนต์ดีเซล เครื่องยนต์สูบ ระบบหัวฉีดอินไดเรกอินเจกชัน ด้วยน้ำมันปาล์มดิบผสมดีเซล และดีเซล ผลการทดสอบ พบว่า น้ำมันปาล์มดิบผสมดีเซลมีประสิทธิภาพน้อยกว่าดีเซล ในสภาวะการทำงานต่างๆ แต่ที่ความเร็วรอบสูงน้ำมันปาล์มดิบผสมดีเซลมีสมรรถนะเทียบท่าดีเซล

6) Kalam and Masjuki, (2004) ศึกษาการทดสอบสมรรถนะเครื่องยนต์ดีเซล ยี่ห้อขันมาร์ เครื่องยนต์สูบเดียว ชนิดห้องเผาไหม้หมุนวน ระบบหัวฉีด ไดเรกอินเจกชัน เพื่อเปรียบเทียบ การปลดปล่อยไอเสียของเครื่องยนต์ เมื่อเดินเครื่องยนต์ด้วยดีเซล น้ำมันปาล์มดิบ น้ำมันปาล์มดิบ อุ่นที่อุณหภูมิ 70°C อิมัลชันที่ได้จากน้ำมันปาล์มดิบผสมในน้ำที่สัดส่วน 97-98 และ 99% และ อิมัลชันทึ่งหมดอุ่นที่อุณหภูมิ 65°C ผลการทดสอบ พบว่า การเดินเครื่องยนต์ด้วยน้ำมันปาล์มดิบ อุ่นที่อุณหภูมิ 70°C มีการปล่อยก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์และก๊าซไฮโดรคาร์บอนต่ำกว่าการเดินเครื่องยนต์ด้วยเชื้อเพลิงชนิดอื่นทึ่งหมด แต่มีการปล่อยก๊าซออกไซด์ของไนโตรเจนสูงกว่าการเดินเครื่องยนต์ด้วยเชื้อเพลิงชนิดอื่นทึ่งหมด สาเหตุดังกล่าวคาดว่าการอุ่นน้ำมันปาล์มดิบก่อนใช้งาน ช่วยลดความหนืดเชื้อเพลิง และเพิ่มปริมาณการระเหยเชื้อเพลิง ทำให้หัวฉีดฉีดเชื้อเพลิงกระชาญตัวได้ดีขึ้น

7) สวิทชาติ, (2547) ศึกษาการทดสอบสมรรถนะเครื่องยนต์ดีเซล เครื่องยนต์สูบเดียว ระบบหัวฉีดอินไดเรกอินเจกชัน จำนวน 3 เครื่อง แต่ละเครื่องใช้น้ำมันปาล์มลดยางเหนียว และลดกรด เมทิลเอสเตอร์จากน้ำมันปาล์ม และดีเซล ตามลำดับ โดยเครื่องยนต์ที่ใช้น้ำมันปาล์มลดยางเหนียวและลดกรด ถูกดัดแปลงเครื่องยนต์เดิมก่อน ด้วยการติดตั้งระบบอุ่นเชื้อเพลิงที่อุณหภูมิ 120°C สำหรับการเดินเครื่องยนต์ทึ่งหมด เครื่องยนต์ทึ่งหมดถูกจำลองการทำงานที่ภาวะ荷重 75%

ของภาระโภคสูงสุด ที่ความเร็วรอบ 2,200 rpm เมื่ออายุการใช้งานเครื่องยนต์ทั้งหมดครบ 50 ชม. (ช่วงรันอิน) และอายุการใช้งานเครื่องยนต์ทั้งหมดครบทุกๆ 500 ชม. เครื่องยนต์ทั้งหมดถูกทดสอบสมรรถนะ และวิเคราะห์การสึกหรอ ผลการทดสอบสมรรถนะเครื่องยนต์ เครื่องยนต์ที่ใช้น้ำมันปาล์มลดยางเหนียวและลดกรด และเมทิลเอสเตอร์ มีอัตราสิ้นเปลืองเชื้อเพลิงสูงกว่าเครื่องยนต์ที่ใช้ดีเซล 67.2-95.2 และ 16.7-20.1% ตามลำดับ มีประสิทธิภาพเชิงความร้อนน้อยกว่าเครื่องยนต์ที่ใช้ดีเซล 9.9-12.4 และ 0.6-1.3% ตามลำดับ และมีปริมาณควันดำในไอเสียน้อยกว่าเครื่องยนต์ที่ใช้ดีเซล 0-9.3 และ 0-7.7% ตามลำดับ สำหรับการวิเคราะห์การสึกหรอ เครื่องยนต์ที่ใช้น้ำมันปาล์มลดยางเหนียวและลดกรด และเมทิลเอสเตอร์ มีค่าการสึกหรอสูงกว่าเครื่องยนต์ที่ใช้ดีเซล โดยเครื่องยนต์ที่ใช้น้ำมันปาล์มลดยางเหนียวและลดกรด และเมทิลเอสเตอร์ มีอายุการใช้งานประมาณ 1,200 และ 3,000 ชม. ตามลำดับ ส่วนเครื่องยนต์ที่ใช้ดีเซลมีอายุการใช้งานมากกว่า 6,000 ชม.

8) คณิต และเทคโนโลยี (2547) ศึกษาการทดสอบสมรรถนะเครื่องยนต์ดีเซล เครื่องยนต์สีสูบ ระบบหัวฉีดอินไดเรกอินเจคชั่น พบว่า ส่วนผสมที่เหมาะสมคือ น้ำมันปาล์มดินอุ่นที่อุณหภูมิ 60°C ผสมด้วยดีเซล 90 vol.% ผลการทดสอบสมรรถนะเครื่องยนต์ เมื่อเดินเครื่องเต็มกำลัง ที่ความเร็วรอบเปลี่ยนแปลง พบว่า การเดินเครื่องยนต์ด้วยน้ำมันผสมให้แรงบิดสูงกว่าการเดินเครื่องยนต์ด้วยดีเซลเล็กน้อย และมีอัตราการสิ้นเปลืองเชื้อเพลิงเบรคสูงกว่าการเดินเครื่องยนต์ด้วยดีเซลตลอดการทำงาน เมื่อเดินเครื่องยนต์ที่ภาวะเปลี่ยนแปลง การเดินเครื่องยนต์ด้วยน้ำมันผสมมีอัตราการสิ้นเปลืองเชื้อเพลิงเบรคสูงกว่าการเดินเครื่องยนต์ด้วยดีเซลสูงสุดที่ 5% ขณะที่ อุณหภูมิไอเสียใกล้เคียงกัน

9) สวัสดิการ, (2548) ศึกษาการทดสอบใช้น้ำมันปาล์มลดกัมลดกรด และเมทิลเอสเตอร์ (ME) จากน้ำมันปาล์ม ทดแทนน้ำมันดีเซลในเครื่องจักรกลทางการเกษตร จากการทดสอบเชื้อเพลิง 2 ชนิด คือน้ำมันปาล์มลดกัมลดกรด และ ME จากน้ำมันปาล์ม ในเครื่องยนต์ การเกษตร สรุปได้ดังนี้ ME สามารถใช้งานได้สะดวกเหมือนดีเซล แต่เครื่องยนต์ที่ใช้ ME จะสึกหรอมากกว่าเครื่องยนต์ที่ใช้ดีเซลประมาณ 2 เท่า ส่วนน้ำมันปาล์มลดกัมลดกรด ไม่เหมาะสมที่จะนำมาใช้เป็นเชื้อเพลิงทดแทนดีเซล เนื่องจากมีการสึกหรอสูงกว่าเครื่องยนต์ที่ใช้ดีเซลประมาณ 5 เท่า

10) ธีระยุทธ และคณะ, (2551) ศึกษาการทดสอบสมรรถนะเครื่องยนต์ดีเซล ขานพาหนะ ขี่ห้อโตโยต้า รุ่น 2L-Turbo มือสองปรับสภาพใหม่ เครื่องยนต์สีสูบ ระบบหัวฉีดอินไดเรกอินเจคชั่น โดยใช้ดีเซล และน้ำมันปาล์มลดยางเหนียวและลดกรดผสมในดีเซลที่สัดส่วน 20-30 และ 40 vol.% เป็นเชื้อเพลิงทดสอบ ผลการทดสอบ พบว่า การเดินเครื่องยนต์ด้วยน้ำมันปาล์มลดยางเหนียวและลดกรดผสมในดีเซลที่ 20-30 และ 40 vol.% มีอัตราการสิ้นเปลืองเชื้อเพลิง

เบรคจำเพาะสูงกว่าการเดินเครื่องยนต์ด้วยดีเซล 3.9 6.8 และ 14.2% ตามลำดับ และมีค่าประสิทธิภาพเชิงความร้อนต่ำกว่าการเดินเครื่องยนต์ด้วยดีเซล 4.6 4.7 และ 10.6% ตามลำดับ

11) กำพลด และชีระยุทธ, (2551) ศึกษาการทดสอบสมรรถนะเครื่องยนต์ดีเซลการเกย์ตระษายา (1,500 ซม.) ยี่ห้อคูโบต้า รุ่น RT80 เครื่องยนต์สูบเดียวแวนวนอน ชนิดห้องเผาในมีล่วงหน้าหมุนวน ระบบหัวฉีดอินไดเรกอินเจกชัน จำนวน 4 เครื่อง เครื่องยนต์ทั้งหมดมีค่าทดสอบสมรรถนะเมื่อเครื่องยนต์ผ่านการเดินเครื่องเป็นเวลา 500 1,000 และ 1,500 ซม. ตามลำดับ นอกจักนี้เครื่องยนต์ทั้งหมดมีค่าประสิทธิภาพเชิงความร้อนต่ำกว่าการเดินเครื่อง 1,500 ซม. โดยชิ้นส่วนเครื่องยนต์ทั้งหมดตรวจสอบ ประกอบด้วย ปั๊มเชื้อเพลิง วาล์วเชื้อเพลิง ลิ้นไอดี ลิ้นไอเสีย แหวนลูกสูบทั้งหมด และแบร์จก้านสูบ สำหรับเครื่องยนต์ 3 เครื่องแรก ใช้เชื้อเพลิงผสมที่ได้จากน้ำมันปาล์มลดยางเหนียวและลดกรดผสมในดีเซลที่สัดส่วน 20 30 และ 40 vol.% ตามลำดับ ส่วนเครื่องยนต์ที่สี่ใช้ดีเซลเป็นเชื้อเพลิง ผลการทดสอบสมรรถนะเครื่องยนต์ พบว่า เครื่องยนต์ 3 เครื่องแรก มีอัตราการสิ้นเปลืองเชื้อเพลิงสูงกว่าเครื่องยนต์ที่เดินด้วยดีเซลเฉลี่ย 3.9 6.6 และ 10.2% ตามลำดับ และมีประสิทธิภาพเชิงความร้อนต่ำกว่าเครื่องยนต์ที่เดินด้วยดีเซลเฉลี่ย 0.8 1.4 และ 3.3% ตามลำดับ ซึ่งความแตกต่างของอัตราการสิ้นเปลืองเชื้อเพลิงและประสิทธิภาพเชิงความร้อนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเมื่อระยะเวลาการเดินเครื่องเพิ่มขึ้น สำหรับการสักหรือของเครื่องยนต์ การเดินเครื่องยนต์ทั้งหมดที่ 1,500 ซม. ยังไม่พบความแตกต่างที่ชัดเจนเมื่อเปรียบเทียบกับการเดินเครื่องยนต์ด้วยดีเซล เพราะจะน้ำน้ำการเดินเครื่องยนต์ด้วยเชื้อเพลิงผสมดังกล่าว ดีกว่าการเดินเครื่องยนต์ด้วยน้ำมันปาล์มลดยางเหนียวและลดกรดเพียงอย่างเดียว (น้ำมันปาล์มลดยางเหนียวและลดกรด 100%) ที่มีรายงานวิจัยว่าการเดินเครื่องยนต์ด้วยน้ำมันปาล์มลดยางเหนียวและลดกรด เครื่องยนต์มีอายุการใช้งานเพียง 1,200 ซม. ในขณะที่เครื่องยนต์ที่เดินด้วยดีเซลมีอายุการใช้งานมากกว่า 6,000 ซม.

12) ธีรพงษ์ และคณะ, (2551) ศึกษาการทดสอบสมรรถนะเครื่องยนต์ อัตราการสิ้นเปลืองเชื้อเพลิงและค่าน้ำดีบของเครื่องยนต์ดีเซลการเกย์ตระษายา ยี่ห้อคูโบต้า รุ่น RT 140 เครื่องยนต์สูบเดียว ระบบหัวฉีดอินไดเรกอินเจกชัน โดยใช้ใบไอดีเซลจากปาล์มสเตียริน และดีเซลเป็นเชื้อเพลิงทดสอบ เมื่อเดินเครื่องเต็มกำลัง ที่ความเร็วรอบ 1,400-2,400 rpm ผลการทดสอบ พบว่า สมรรถนะทางด้านกำลังและแรงบิดของเครื่องยนต์นั้นมีค่าใกล้เคียงกัน โดยกำลังและแรงบิดของเครื่องยนต์เมื่อใช้ใบไอดีเซลมีค่าสูงกว่าเล็กน้อย สำหรับอัตราการสิ้นเปลืองเชื้อเพลิงที่เกิดขึ้นจะเห็นได้ว่ามีอัตราการกินน้ำมันเพิ่มขึ้น เนื่องจากค่าความร้อน (Heating value) ของใบไอดีเซลต่ำกว่าดีเซล เครื่องยนต์จึงจำเป็นต้องฉีดใบไอดีเซลในปริมาณที่มากเพื่อรักษากำลังของเครื่องยนต์ให้คงที่ ส่วนความหนาแน่นก้อนจำลคลองอย่างเห็นได้ชัด แสดงให้เห็นว่าใบไอดีเซลมีการเผาไหม้ที่สมบูรณ์

กว่า สาเหตุนั้นเกิดจากการที่ใบโอดีเซลมีปริมาณออกซิเจนมากกว่าดีเซลนั่นเอง (Yamane et al., 2001) และการเดินเครื่องยนต์ระยะยาวที่ 300 ชั่วโมง จะเห็นว่า ไม่มีอาการผิดปกติของเครื่องยนต์ แต่ต่อไป แต่พบว่าตัวกรองน้ำมันเชื้อเพลิงเกิดความสกปรก แต่ก็สามารถถ่างทำความสะอาดได้ ส่วนหัวน้ำดับบล์เริมมีเข้มข้นแต่ยังสามารถใช้งานต่อไปได้

13) Haldara et al., (2009) ศึกษาการทดสอบสมรรถนะเครื่องยนต์การเกษตร ด้วย น้ำมันพืชลดยางเหนียว 3 ชนิด ได้แก่ Karanja Putranjiva และสนุุ่ดำ ผสมในดีเซลที่สัดส่วน 10 : 20 : 30 และ 40 vol.% พบร่วมกันว่า การผสมน้ำมันพืชลดยางเหนียวทุกชนิดในดีเซล 20 vol.% ให้ผลการทดสอบที่น่าพอใจมาก สมรรถนะเครื่องยนต์ดี ปริมาณไออกไซด์ของ ซึ่งการลดยางเหนียวในน้ำมันพืช เป็นการปรับปรุงคุณภาพเชื้อเพลิงด้วยกระบวนการเครื่องที่คุ้มค่าในทางเศรษฐกิจ และช่วยปรับปรุงคุณสมบัติความหนืด และค่าซีเทนให้ดีขึ้น

14) Leevijit and Prateepchaikul, (2011) ศึกษาการทดสอบสมรรถนะเครื่องยนต์ดีเซลบานพาหนะ ยี่ห้อโตโยต้า รุ่น 2L-Turbo เครื่องยนต์สี่สูบ ระบบหัวฉีดอินไดเรกต์ชั้นระบบอัดอากาศเทอร์โบชาร์จเจอร์ ด้วยวิธีการเปลี่ยนแปลงภาระ และความเร็วรอบ พบร่วมกันว่า การผสมน้ำมันปาล์มดิบหิบรวมลดยางเหนียวและลดกรดในดีเซลสูงถึง 40 vol.% ได้รับผลเป็นที่น่าพอใจโดยมีอัตราการสิ้นเปลืองเชื้อเพลิงจำเพาะสูงกว่าดีเซล 4.3 ถึง 7.6% ประสิทธิภาพเชิงความร้อนต่างกับดีเซล 3.0 ถึง 5.2% และอุณหภูมิไออกไซด์ต่ำกว่าดีเซล 2.7 ถึง 3.4%

15) เพชรนุ แคลร์กมิต, (2551) ศึกษาการศึกษามุมจ่ายเชื้อเพลิงในเครื่องยนต์ดีเซลคอมมอนเรล โดยใช้ดีเซลชีวภาพที่ผลิตจากน้ำมัน雷 (Rapeseed Methly Ester, RME) เป็นเชื้อเพลิงทดสอบ เปรียบเทียบกับดีเซล ในเครื่องยนต์ขนาดเล็ก (light-duty C.I. Engine) ผลการทดสอบพบว่า การปรับแต่งมุนการเริ่มน้ำมันเข้าสู่ห้องเผาใหม่ มีผลต่อแรงกำลัง, แรงบิด และอัตราการสิ้นเปลืองเชื้อเพลิง โดยที่มุนจ่ายเชื้อเพลิงปกติ (24° BTDC) มีอัตราการสิ้นเปลืองเชื้อเพลิงสูงกว่าดีเซลร้อยละ 16 เนื่องจากค่าความร้อนที่ต่ำและความหนาแน่นที่สูงกว่า อย่างไรก็ตาม การปรับลดมุมเริ่มน้ำมันเชื้อเพลิงเข้าสู่ห้องเผาใหม่เพื่อให้การเผาไหม้มีสมบูรณ์ สามารถปรับปรุงสมรรถนะโดยเฉพาะที่ร่องการทำงานในช่วงต่ำถึงปานกลาง และเมื่อปรับลดมุมเริ่มน้ำมันเชื้อเพลิงปืนจ่ายเชื้อเพลิง (21° BTDC) สามารถเพิ่มกำลังและแรงบิดของเครื่องยนต์ที่ใช้ดีเซลชีวภาพให้ใกล้เคียงกับการใช้ดีเซล ทั้งยังลดอัตราการสิ้นเปลืองเชื้อเพลิงลงอีกด้วย แต่การใช้ RME ก็ยังมีอัตราการสิ้นเปลืองเชื้อเพลิงสูงกว่าดีเซล แต่เมื่อพิจารณาในรูปของอัตราสิ้นเปลืองพลังงาน กลับพบว่า RME สิ้นเปลืองพลังงานต่ำกว่าดีเซลเล็กน้อยเป็นผลมาจากการค่าความร้อนของ RME ที่ต่ำกว่าดีเซล ในส่วนของการปลดปล่อยก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ (CO) และเมื่อวันคาวด์ (Particulate Matter, PM) มีค่าลดลง ในขณะที่ออกไซด์ของไนโตรเจน (NO_x) กลับมีค่าเพิ่มขึ้น โดยได้วัดความดันในห้องเผาใหม่

ซึ่งแสดงให้เห็นว่าอัตราการเผาไหม้มีของ RME น้ำมันพื้นที่สูงกว่าดีเซลประมาณ 3-5 ของวัสดุจัดการทำงาน นอกจากนี้ค่าอุณหภูมิเฉลี่ยในห้องเผาไหม้ที่ได้จากการประเมินยังพบว่า RME ส่งผลให้อุณหภูมิเฉลี่ยในห้องเผาไหม้สูงกว่าดีเซล จากอุณหภูมิห้องเผาไหม้ที่สูงขึ้นนี้สอดคล้องกับปริมาณ NO_x ที่สูงขึ้น เนื่องจากความหนาแน่นที่มากกว่าส่งผลให้ลูกปืนเพิ่มแรงดันได้เร็วกว่า

16) เกียรติก้อง และคณะ, (2551) ศึกษาการทดสอบเชื้อเพลิงที่มีอุตสาหกรรมเป็นส่วนผสมในอัตราส่วนต่างๆ คือ E10, E20, E60 และ E70 เปรียบเทียบกับน้ำมันเบนซิน 95 ที่ความเร็วรอบ 1,800-5,800 rpm โดยใช้เครื่องยนต์สำหรับอากาศยานขนาดเล็ก ซึ่งเป็นเครื่องยนต์แก๊สโซซิลิน 4 จังหวะ 4 สูบ (แบบสูบนอน) ขี่ห้อ Rotax รุ่น 912S ทั้งนี้ได้มีการปรับเครื่องเพื่อให้เหมาะสมกับน้ำมันเบนซิน 95 ก่อนทำการทดสอบ โดยผลการทดสอบพบว่า แรงขับหรือแรงฉุดลากมีค่ามากขึ้นตามความเร็วรอบของเครื่องยนต์ที่สูงขึ้น อัตราการสิ้นเปลืองเชื้อเพลิงสูงขึ้นเมื่อเร่งความเร็วรอบให้สูงขึ้น เพื่อผลิตแรงม้าให้สูงขึ้น ส่วนการทดสอบปริมาณแก๊สไอเสียที่ช่วงความเร็วรอบ 1,800-2,500 rpm เกิดการเผาไหม้ไม่สมบูรณ์ เนื่องจาก CO ออกรามาก (CO_2 ออกรามน้อย) และในช่วงความเร็วรอบ $> 2,500 \text{ rpm}$ การเผาไหม้เริ่มดีขึ้นตามลำดับ ซึ่งสังเกตได้จากมี CO_2 ออกรามจากท่อไอเสียมากขึ้น โดยยังชี้ให้เห็นว่าการเผาไหม้จะดีขึ้นเมื่อน้ำมันเชื้อเพลิงมีส่วนผสมของอุตสาหกรรมมากขึ้น (E60 และ E70) ในส่วนของค่า O_2 ในไอเสียนั้น ถ้าในช่วงความเร็วรอบของเครื่องยนต์ที่เกิดส่วนผสมไอดีบาน ก็จะมีค่าของ O_2 ประปนอุตสาหกรรมกับไอเสียมากขึ้น นอกจากนี้ เชื้อเพลิงที่มีอุตสาหกรรมผสมอยู่มากก็จะมีปริมาณของ O_2 หลงเหลือมากกับไอเสียมากเช่นกัน สำหรับแก๊ส NO_x ที่วัดได้จะมีค่ามากสำหรับเครื่องยนต์ที่ใช้แก๊สโซซอลเป็นเชื้อเพลิง แต่สำหรับน้ำมันเบนซิน 95 มีปริมาณของแก๊ส NO_x ออกรามกับไอเสียเพียงเล็กน้อย ซึ่งลดพิษที่เกิดขึ้นจากแก๊สโซซอล E20 จะต่างจากน้ำมันเบนซิน 95 และแก๊สโซซอล E10 แต่ในทางกลับกัน เชื้อเพลิง E60 และ E70 นั้นไม่สามารถใช้งานกับเครื่องยนต์นี้ได้ต้องมีการปรับจูนเครื่องก่อน เนื่องจากไม่สามารถเร่งเครื่องได้ถึงรอบสูงสุดที่ 5,800 rpm ด้วยเหตุนี้หากต้องการใช้น้ำมันแก๊สโซซอลที่มีปริมาณอุตสาหกรรมผสมอยู่มากๆ ควรทำการปรับแต่งเครื่องยนต์ (ปรับการจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงปริมาณอากาศ และปรับองศาการฉุดระเบิด พร้อมทั้งตรวจสอบค่า Lambda อีกด้วย) ให้เหมาะสม

จากการทบทวนเอกสารการทดสอบสมรรถนะเครื่องยนต์ดีเซลประเภทต่างๆ ด้วยเชื้อเพลิงชนิดต่างๆ ได้แก่ น้ำมันปาล์ม น้ำมันปาล์มดิบ น้ำมันปาล์มดิบบรูม น้ำมันปาล์มลดยาง เหนียวและลดกรด น้ำมันปาล์มดิบบรูมลดยางเหนียวและลดกรด น้ำมันปาล์มกลั่น เมทิลเอสเตอร์ น้ำมันพีชลดยางเหนียว น้ำมัน雷普 และอุตสาหกรรมผสมเบนซิน (เพื่อคุณสมรรถนะเครื่องยนต์ และและการปลดปล่อยก๊าซ ไอเสีย) โดยสรุปได้ว่า การนำเชื้อเพลิงแต่ละชนิดผสมในดีเซลที่สัดส่วนการผสมต่างๆ เชื้อเพลิงผสมบางชนิดเมื่อใช้ทดสอบเครื่องยนต์ดีเซล ให้ผลการทดสอบที่

น่าพึงพอใจ เมื่อเปรียบเทียบกับการใช้ดีเซลในเครื่องยนต์ เนื่องจากการนำเชื้อเพลิงผสมในดีเซลช่วยลดความหนืดของเชื้อเพลิง และยังปรับปรุงคุณสมบัติเชื้อเพลิงด้านอื่นๆ นอกจากนี้ การอุ่นเชื้อเพลิงเริ่มต้นก่อนการใช้งาน เป็นอีกวิธีหนึ่งที่น่าสนใจซึ่งสามารถลดความหนืดได้อีกด้วย แต่อย่างไรก็ตาม ในงานวิจัยนี้จะทดสอบสมรรถนะเครื่องยนต์ โดยไม่อุ่นเชื้อเพลิงเริ่มต้นก่อนใช้งาน ซึ่งง่ายและสะดวกสำหรับผู้ใช้เครื่องยนต์ทั่วไป ที่ไม่มีความประสงค์จะดัดแปลงเครื่องยนต์ (ติดตั้งระบบอุ่นเชื้อเพลิงในถังน้ำมัน) ที่มีอยู่เดิม โดยงานวิจัยนี้จะแก้ปัญหาคุณสมบัติเชื้อเพลิงเริ่มต้น ด้วยการผสมเชื้อเพลิงในดีเซล โดยเลือกสัดส่วนการผสมเชื้อเพลิงในดีเซลสูงสุด ที่ผ่านการวิเคราะห์การผลิต ต้นทุน องค์ประกอบเชื้อเพลิง คุณลักษณะการเป็นของเหลว ได้แก่ การเป็นไข ความหนืดและความหนาแน่น ซึ่งผลการทดสอบสมรรถนะเครื่องยนต์จะกล่าวในบทถัดไป

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

บทนี้จะกล่าวถึง วิธีการวิจัย โดยเนื้อหาประกอบด้วย การศึกษาและพัฒนากระบวนการผลิตส่วนผสมดีเซลจากน้ำมันปาล์มดิบทึบรวม การบ่งบอกองค์ประกอบเชื้อเพลิงของส่วนผสมดีเซลคุณสมบัติการเป็นของเหลวของส่วนผสมดีเซล 3 ประเภท ได้แก่ ความหนืด ความหนาแน่น และการเป็นไข การเลือกส่วนผสมดีเซลในการทดสอบเครื่องยนต์บนเงื่อนไข การผลิตต้นทุน และคุณสมบัติการเป็นของเหลว นอกจากนี้ ยังกล่าวถึง การทดสอบคุณสมบัติเชื้อเพลิง สมรรถนะเครื่องยนต์ และ ไอเสีย ซึ่งมีขั้นตอนการวิจัยแสดงดังรูปที่ 3.1

3.1 อุปกรณ์การทดลอง

- 3.1.1 ใบพัดกว้างขับด้วยมอเตอร์ไฟฟ้า ขนาด 72 W (ยี่ห้อ IKA)
- 3.1.2 Hotplate Stirrer (ยี่ห้อ Labtech)
- 3.1.3 เทอร์โมมิเตอร์ (ยี่ห้อ FLUKE, รุ่น FLUKE 51 II)
- 3.1.4 เครื่องซั่งน้ำหนักทวนนิยม 2 ตำแหน่ง
- 3.1.5 ชุดเครื่องแก๊ส เช่น บีกเกอร์ gravimeter ระบบอุ่น ขวดชนพู่และบิวเรต
(ยี่ห้อ Glassco)
- 3.1.6 เครื่องยนต์ KUBOTA รุ่น RT80
- 3.1.7 แท่นทดสอบสมรรถนะเครื่องยนต์ (Dynamometer Test Bed) ขนาด 12 แรงม้า

3.2 วัสดุดิบและสารเคมี

- 3.2.1 น้ำมันปาล์มดิบทึบรวม (กรดไขมันอิสระ 8-14 wt.%)
- 3.2.2 เมทานอล (commercial grade 98%)
- 3.2.3 กรดซัลฟิวริก (commercial grade 98%)
- 3.2.4 โซเดียมไฮดรอกไซด์
- 3.2.5 ไอโซโพราฟานอล
- 3.2.6 พีโนอลฟทาลีนอินดิเคเตอร์
- 3.2.7 น้ำมันดีเซล

3.3 วิธีการดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้แบ่งการดำเนินงานหลักที่สำคัญออกเป็น 3 ข้อ ดังนี้

3.3.1 การศึกษาและพัฒนาระบวนการผลิตส่วนผสมดีเซลจาก MCPO

ศึกษาโดยการทบทวนเอกสารและการทดลองในห้องปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาระบวนการผลิตให้ได้ส่วนผสมดีเซลจากน้ำมันปาล์มดิบหีบรวมด้วยปูนกริยาอสเตรอริฟิคे�ชันและการเลือกทำปูนกริยาทรานส์อสเตรอริฟิคे�ชันจากส่วนไขที่มีต้นทุนต่ำ (ใช้เมทานอลรวม 2 ขั้นตอนน้อยกว่า มีปริมาณการได้คืนของผลิตภัณฑ์รวมของ 2 ขั้นตอนสูง และผสมในดีเซลได้ในสัดส่วนที่สูง โดยเชื้อเพลิงผสมไม่เป็นไขเมื่อตั้งไว้ในบรรยายกาศ 14 วัน) ซึ่งมีงานที่ต้องศึกษาและพัฒนา 3 ส่วน คือ

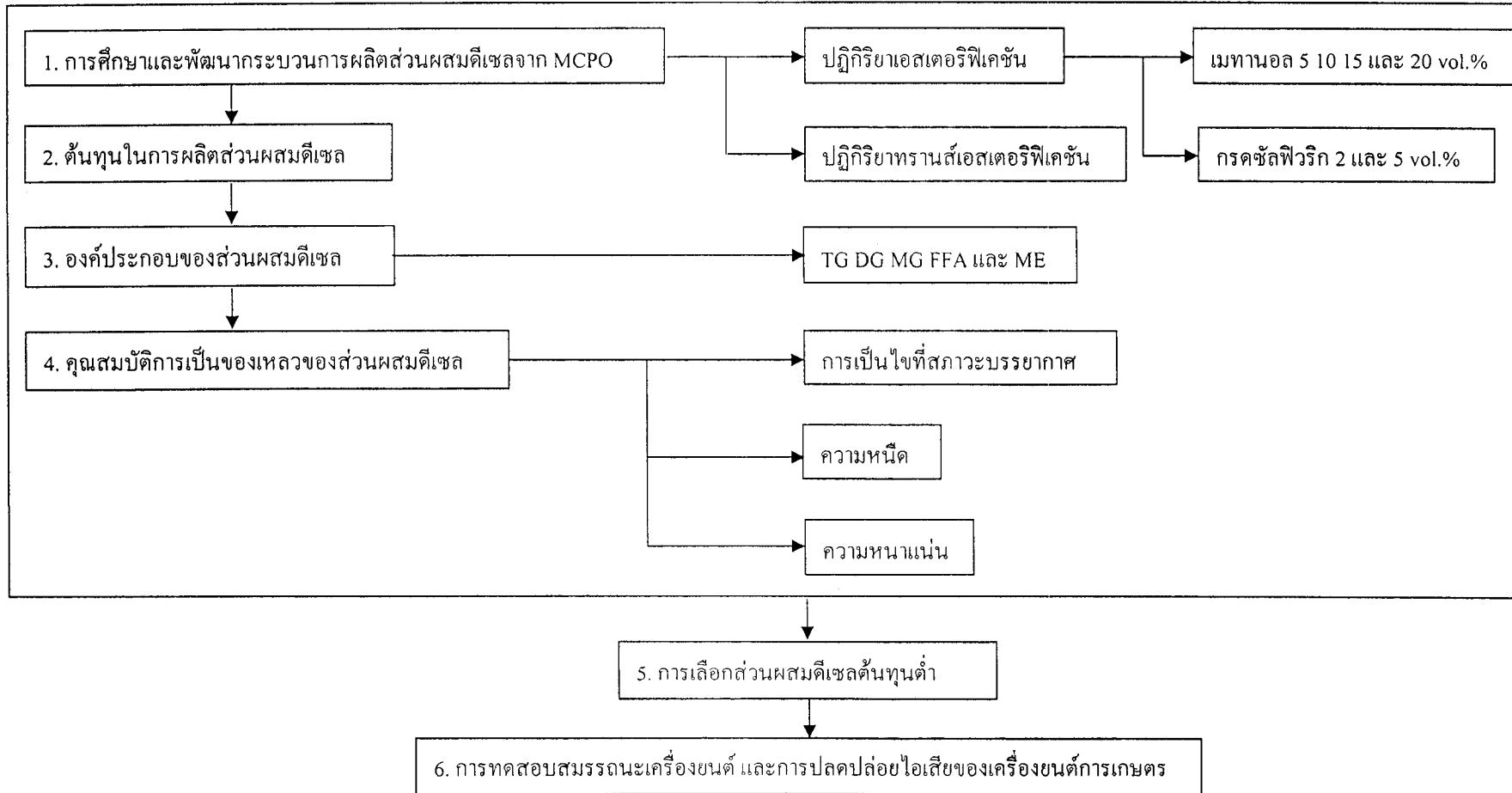
1. การทำปูนกริยาอสเตรอริฟิคेशันระหว่างน้ำมันปาล์มดิบหีบรวมกับเมทานอล ในเครื่องปูนกริณ์แบบกะ (จำกัดเป็นปูนกริยาเอกพันธ์ ที่ความดันบรรยายกาศ อุณหภูมิ 60°C ใช้กรดซัลฟิวริก 2 และ 5 vol.% เป็นตัวเร่งปูนกริยา) เพื่อศึกษาผลของปริมาณเมทานอลที่ใช้ในช่วง 5-20 vol.% ของน้ำมันปาล์มดิบหีบรวม ต่อการลดกรดไขมันอิสระ ปริมาณการเกิดอสเตรอร์ และปริมาณการได้คืนของน้ำมันปาล์มดิบหีบรวมชนิดลดยางเหนียวและลดกรด

2. การแยกไข่ไตรกลีเซอร์ไรด์และส่วนที่ไม่เป็นของเหลวออกจากน้ำมันปาล์มดิบชนิดอสเตรอริไฟน์ที่ผลิตได้ ปริมาณเมทานอลที่ใช้ทำปูนกริยาอสเตรอริฟิคेशันที่แตกต่างกันน่าจะมีผลต่อปริมาณการเกิดไข่ไตรกลีเซอร์ไรด์ของน้ำมันปาล์มดิบหีบรวมชนิดลดยางเหนียวและลดกรดที่แตกต่างกันด้วย ซึ่งผลดังกล่าวจะถูกศึกษาในขั้นตอนนี้ด้วย

นอกจากนี้ สำหรับการผลิตเชื้อเพลิงผสมกับดีเซลที่ไม่เป็นไข ส่วนของเหลวที่แยกได้จากน้ำมันปาล์มดิบหีบรวมชนิดอสเตรอริไฟน์ไม่จำเป็นต้องแยกไข่ไตรกลีเซอร์ไรด์ออกทั้งหมด เนื่องจากในกระบวนการแยกอาจมีไตรกลีเซอร์ไรด์บางส่วนผสมกับเชื้อเพลิง เมื่อนำส่วนของเหลวที่แยกไข่บางส่วนไปผสมกับดีเซล เชื้อเพลิงผสมจะไม่เป็นไขแม้เก็บไว้ระยะยาว

ส่วนไข่ไตรกลีเซอร์ที่แยกได้จะนำไปผลิตเป็นเมทิลเอสเตอร์ด้วยปูนกริยาทรานส์อสเตรอริฟิคेशันในขั้นตอนต่อไป

3. การทำปูนกริยาทรานส์อสเตรอริฟิคेशันระหว่างไข่ไตรกลีเซอร์ไรด์ที่แยกได้กับเมทานอลในเครื่องปูนกริณ์แบบกะ โดยใช้โซเดียมไฮดรอกไซด์เป็นตัวเร่งปูนกริยา ใช้สภาวะเหมาะสมจากการทบทวนเอกสาร คือ อุณหภูมิ 60°C เมทานอล 23 vol.% ของไข่ไตรกลีเซอร์ไรด์ ส่วนตัวเร่งปูนกริยาหากค่ากรดไขมันอิสระที่ไตรเตอร์ได้ $+ 0.5 \text{ wt.\%}$ ของไข่ไตรกลีเซอร์ไรด์ เพื่อคุณภาพการได้คืนของผลิตภัณฑ์เป็นหลัก ซึ่งมีผลต่อการคำนวณต้นทุนในการผลิต

รูปที่ 3.1 ขั้นตอนการวิจัย

จากหัวข้อข้างต้น กระบวนการผลิตเชื้อเพลิงทดแทนดีเซล ได้แยกการทดลองออกเป็น 2 การทดลอง ดังนี้

การทดลองที่ 1 : กระบวนการผลิตน้ำมันอสเตอริไฟน์จากน้ำมันปาล์มดิบทึบรวม ขั้นตอนการทำปฏิกิริยาอสเตอริฟิเคชัน (Esterification)

1. นำน้ำมันปาล์มดิบทึบรวม (MCPO) ไตรเตรท์ด้วยสารละลายมาตรฐานโซเดียมไฮดรอกไซด์ความเข้มข้น 0.1 โมลาร์เพื่อหาปริมาณกรดไขมันอิสระเริ่มต้น

2. ทำการอุ่น MCPO จำนวน 1,000 ml ในบีกเกอร์ (ผลิตแบบครึ่งละ 1,000 ml) ด้วยแผ่นให้ความร้อนไฟฟ้า (Hotplate stirer) จน MCPO มีอุณหภูมิ 60°C และกวนตลอดเวลาด้วยชุดมอเตอร์ติดตั้งพร้อมในภาชนะ ดังรูปที่ 3.2 ที่ความเร็วรอบ 300 รอบต่อนาที เพื่อลดความหนืดของ MCPO

3. เมทานอลที่ใช้มีปริมาณ 5, 10, 15 และ 20 vol.% ของ MCPO และเติมลงไปอย่างช้าๆ จนหมด รอให้เกิดปฏิกิริยาเป็นเวลา 5 นาที

4. กรดซัลฟิวริกที่ใช้มีปริมาณ 2 และ 5 vol.% ของ MCPO และเติมลงไปอย่างช้าๆ จนหมด รอให้เกิดปฏิกิริยาเป็นเวลา 240 นาที (ขั้นตอนนี้อุณหภูมิของระบบจะเพิ่มขึ้นเนื่องจากปฏิกิริยาการถ่ายความร้อน)

5. เก็บตัวอย่างน้ำมันทุกๆ 30 นาที เพื่อนำไปไตรเตรท์หาปริมาณกรดไขมันอิสระที่ลดลง

6. เมื่อทำปฏิกิริยารอบ 240 นาที ให้หยุดกวน ตั้งทิ้งไว้เป็นเวลา 120 นาที เพื่อให้เกิดการแยกชั้นระหว่างชั้นน้ำมันและชั้นของยางเหนียว หลังจากนั้นกีดแยกยางเหนียวออกทิ้ง

7. นำน้ำมันที่แยกได้จากขั้นตอนที่แล้วตั้งทิ้งไว้เป็นเวลา 2-3 วัน เพื่อให้น้ำมันสามารถแยกชั้นระหว่างชั้นของของเหลวทั้ง 2 ชั้น หลังจากนั้นกีดแยกน้ำมันปาล์มส่วนที่เป็นของเหลวชั้นน้ำมันที่ได้ในกระบวนการนี้เรียกว่า “น้ำมันปาล์มดิบทึบรวมอสเตอริไฟน์” (EMCPO) และน้ำมันปาล์มส่วนที่เป็นไขมัน

8. นำ EMCPO ที่ได้ใส่ในกรวยแยก เพื่อผ่านกระบวนการถังโดยการใช้น้ำกลั่น อุ่นที่อุณหภูมิ 60°C จีดสเปรย์น้ำผ่านชั้นของน้ำมัน ชั้นน้ำมันจะอยู่ส่วนบนและน้ำกลั่นอยู่ส่วนล่างของกรวยแยก พร้อมทั้งวัดค่า pH ของน้ำที่ปล่อยทิ้ง ถ้าค่าที่ถังสะอาดแล้วจะมีค่า pH=7 หรือสังเกตว่าน้ำถังแล้วมีความใส่ใกล้เคียงกับน้ำก่อนถัง ถ้ายังไม่ใส่ให้สเปรย์น้ำกลั่นอีกครั้ง จนกว่าน้ำถังมีความใส่ใกล้เคียงกับน้ำก่อนนำไปใช้ถัง

9. EMCPO ที่ผ่านการล้างจนสะอาดแล้ว นำไปผ่านกระบวนการให้ความร้อน เพื่อไอล์น้ำออกจากน้ำมันผสม โดยใช้แผ่นให้ความร้อนไฟฟ้า (Hotplate stirrer) ที่อุณหภูมิ 100-110°C และใช้ใบพัดความตลอดเวลา (สังเกตว่าน้ำมันผสมไม่เดือดและไม่มีฟองอากาศผุดขึ้นมา)

10. เมื่ออุ่นไอล์น้ำออกจนหมดตั้งทิ้งไว้ให้เย็นตัวลงที่อุณหภูมิห้อง นำน้ำมันส่วนหนึ่งไปไตรเตอร์เพื่อคุ้มค่าปริมาณคราบไขมันอิสระที่เหลืออยู่ และจากนั้นจึงนำน้ำมัน EMCPO ผสมกับน้ำมันดีเซล ในอัตราส่วน 10:90, 15:85, 20:80, 25:75, 30:70, 35:65, 40:60, 60:40, 80:20 และ 100:0 vol.% เพื่อสังเกตผลติดกรองการตกไขข่องน้ำมันที่อัตราส่วนการผสมต่างๆ

การทดลองที่ 2 : การผลิตเมทิลเอสเตอร์จาก EMCPO ส่วนที่เป็นไข่ไตรกลีเซอไรค์

ขั้นตอนการทำปฏิกิริยาทรานส์เอสเตอเรฟิเคชัน (Tranesterification)

1. ทำการทดลองเหมือนการทดลองที่ 1 ยกเว้นวิธีการแยกชั้นระหว่าง EMCPO ส่วนที่เป็นของเหลว (ชั้นน้ำมันส่วนนี้แยกเก็บไว้) และ EMCPO ส่วนที่เป็นไข่ (ไข่ส่วนนี้นำไปผ่านกระบวนการทรานส์เอสเตอเรฟิเคชันต่อไป)

2. นำ EMCPO ส่วนที่เป็นไข่มาไตรเตอร์ด้วยสารละลายมาตรฐานโซเดียมไฮดรอกไซด์ความเข้มข้น 0.1 มอลาร์ เพื่อกำนัณหาปริมาณโซเดียมไฮดรอกไซด์ที่ใช้เป็นตัวเร่งปฏิกิริยาในกระบวนการนี้

3. ทำการอุ่น EMCPO ส่วนที่เป็นไข่ด้วยแผ่นให้ความร้อนไฟฟ้า (Hotplate stirrer) จนมีอุณหภูมิ 60°C พร้อมทั้งกวนด้วยใบพัดตลอดเวลาที่ความเร็วรอบ 300 รอบต่อนาที

4. เมทานอลที่ใช้มีปริมาณ 23 vol.% (Jansri et., 2007) ของ EMCPO ส่วนที่เป็นไข่ และเติมลงไปอย่างช้าๆจนหมด รอให้เกิดปฏิกิริยาเป็นเวลา 5 นาที

5. โซเดียมไฮดรอกไซด์ที่ใช้มีปริมาณดังที่ได้จากการคำนวณข้างต้น (กิจกรรมที่ 1 ข้อย่อยที่ 3) และเติมลงไปอย่างช้าๆ จนหมด รอให้เกิดปฏิกิริยาเป็นเวลา 90 นาที

6. เมื่อทำปฏิกิริยาครบ 90 นาที ให้หยุดกวน ตั้งทิ้งไว้เป็นเวลา 120 นาที เพื่อให้เกิดการแยกชั้นระหว่างชั้นเมทิลเอสเตอร์ (ME) และชั้นของกลีเซอรอล หลังจากนั้นก็แยกกลีเซอรอลทิ้ง

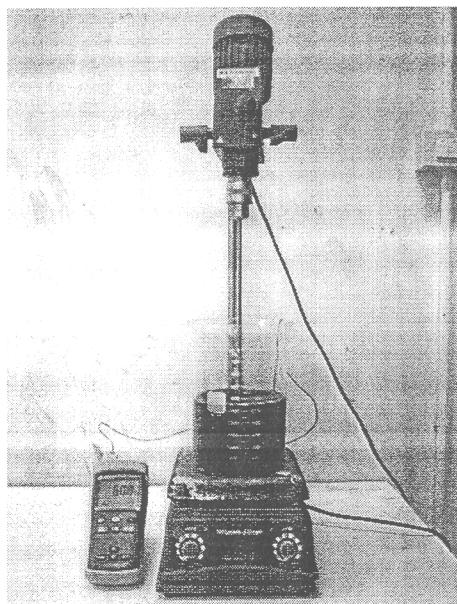
7. นำ EMCPO (ส่วนที่เป็นของเหลวชั้นแยกเก็บไว้ข้างต้น) และ ME ผสมกันในบีกเกอร์และใช้ใบพัดกวนผสมให้เข้ากันเป็นเวลา 15 นาที ชั้นน้ำมันที่ได้ในกระบวนการนี้เรียกว่า น้ำมันปาล์มดิบที่บรรจุเมทิลเอสเตอร์ไฟฟ์ฟ์ (EMCPO+ME)

8. นำน้ำมันผสม (EMCPO+ME) ที่ได้ใส่ในกรวยแยก เพื่อผ่านกระบวนการล้างโดยการใช้น้ำกลั่นอุ่นที่อุณหภูมิ 60°C ฉีดสเปรย์น้ำผ่านชั้นของน้ำมัน ชั้นน้ำมันจะอยู่ส่วนบนและ

น้ำกกลันอยู่ส่วนล่างของกรวยแยก พร้อมทั้งวัดค่า pH ของน้ำที่ปล่อยทิ้ง ถ้ามีที่ล้างสะอาดแล้วจะมีค่า pH=7 หรือสังเกตว่าน้ำล้างแล้วมีความใสไกล์เดียงกันน้ำก่อนล้าง ถ้าขังไม่ใสให้สเปรย์น้ำต่อไปเรื่อยๆจนกว่าน้ำล้างมีความใสไกล์เดียงกันน้ำก่อนนำไปใช้ล้าง

9. EMCPO ที่ผ่านการล้างจนสะอาดแล้ว นำไปผ่านกระบวนการให้ความร้อน เพื่อไอล์น้ำออกจากน้ำมันผสม โดยใช้แผ่นให้ความร้อนไฟฟ้า (Hotplate stirrer) ที่อุณหภูมิ 100-110°C และใช้ใบพัดกวนตลอดเวลา (สังเกตว่าน้ำมันผสมไม่เดือดและไม่มีฟองอากาศผุดขึ้นมา)

10. เมื่ออุ่นไอล์น้ำออกจนหมดตั้งทิ้งไว้ให้เย็นตัวลงที่อุณหภูมิห้อง นำน้ำมันส่วนหนึ่งไปไตรเตรอเพื่อดูค่าปริมาณกรดไขมันอิสระที่เหลืออยู่ และจากนั้นจึงนำน้ำมัน EMCPO+ME ผสมกับน้ำมันดีเซลในอัตราส่วน 10:90, 20:80, 30:70, 40:60, 50:50, 60:40, 70:30, 80:20, 90:10 และ 100:0 vol.% เพื่อสังเกตพฤติกรรมการตกไขของน้ำมันที่อัตราส่วนการผสมต่างๆ

รูปที่ 3.2 ชุดการผลิต

3.3.2 การศึกษาศักยภาพและขีดจำกัดการใช้งานของส่วนผสมดีเซลที่ผลิตได้

จากหัวข้อ 3.3.1 ในแต่ละเงื่อนไขของการทดลองผลิตที่ศึกษาเปรียบเทียบ เก็บข้อมูล ปริมาณสารตั้งต้น น้ำล้าง พลังงานไฟฟ้าที่ใช้ในการผลิต และปริมาณการได้คืนของผลิตภัณฑ์รวม ซึ่งนำมาคำนวณเปรียบเทียบดันทุนในการผลิตของแต่ละวิธี ได้ต่อไป

สำหรับผลิตภัณฑ์ที่ได้จากแต่ละเงื่อนไขการผลิตก็สามารถทราบองค์ประกอบเชื้อเพลิง คุณสมบัติการเป็นของเหลวของส่วนผสมดีเซล 3 ประเภท ได้แก่ ความหนืด

ความหนาแน่น และการไม่เป็นไข ซึ่งจะได้สัดส่วนการผสมในดีเซลสูงสุด โดยที่ส่วนผสมดีเซลไม่เกิดเป็นไขเมื่อเก็บไว้ระยะยาวด้วย

จากข้อมูลของต้นทุนการผลิต คุณสมบัติเชื้อเพลิงและศักยภาพสูงสุดในการผสมกับดีเซลดังกล่าว สามารถนำมาระบุเพื่อพิจารณาเลือกวิธีการผลิตส่วนผสมดีเซลต้นทุนต่ำที่มีศักยภาพผสมในดีเซลได้ในปริมาณสูง โดยเชื้อเพลิงไม่เป็นไขสำหรับการนำไปใช้งานในเครื่องยนต์การเกษตรปกติ (ไม่ต้องอุ่นเชื้อเพลิง) ได้ด่อไป

3.3.3 การทดสอบใช้งานขั้นต้นในเครื่องยนต์การเกษตร ของส่วนผสมดีเซลที่ผลิตได้ผสมในดีเซล

จากหัวข้อที่ 3.3.1 และ 3.3.2 จะทราบกระบวนการผลิต และ ได้ส่วนผสมดีเซลที่นำสนใจจากเงื่อนไขของต้นทุนการผลิตที่ต่ำและศักยภาพการผสมในดีเซลโดยที่ส่วนผสมดีเซลไม่เป็นไข ในหัวข้อที่ 3.3.3 จะส่งตัวอย่างส่วนผสมดีเซลที่นำสนใจดังกล่าวไปทดสอบคุณสมบัติเชื้อเพลิง (รายละเอียดการทดสอบเป็นไปตามรายการทดสอบคุณลักษณะและคุณภาพของใบโอดีเซลสำหรับเครื่องยนต์การเกษตร) เพื่อใช้ประกอบการวิเคราะห์ผลการทดสอบสมรรถนะเครื่องยนต์การเกษตรต่อไป

สำหรับการทดสอบสมรรถนะเครื่องยนต์การเกษตรจะต้องทดสอบเชื้อเพลิงที่นำสนใจใช้เครื่องยนต์ทดสอบขึ้นห้อ KUBOTA รุ่น RT80 ซึ่งเป็นเครื่องยนต์ดีเซล การเกษตรที่ใช้งานทั่วไปในประเทศไทย คุณลักษณะที่สำคัญของเครื่องยนต์เป็นดังนี้ เครื่องยนต์สูบเดียววนวน ระบบ 4 จังหวะ มีห้องเผาไหม้ล่วงหน้าแบบหมุนวน (Indirect Injection: IDI) ขนาดกระบอกสูบ 84 mm ช่วงชัก 84 mm ปริมาตรช่วงชัก 465 cm³ อัตราส่วนการอัด 23:1 กำลังเครื่องยนต์สูงสุด 5.9 kW ที่ 2,400 rpm แรงบิดสูงสุด 2.8 kg-m ที่ 1,600 rpm ระยะความร้อนด้วยน้ำ (หม้อน้ำแบบบรรจุผึ้ง) ขับดันน้ำมันหล่อลื่นด้วยปั๊มโทรศอยด์ และมีหม้อกรองอากาศแบบเปียก นำเครื่องยนต์ติดตั้งบนแท่นทดสอบสมรรถนะเครื่องยนต์ (Dynamometer Test Bed) ขนาด 12 แรงม้า ของบริษัท PLINT & PARTNERS เพื่อสังเกตปัญหาการใช้งานทั่วไป (การสตาร์ท การเดินเครื่อง และการอุดตันระบบจ่ายเชื้อเพลิง) และสมรรถนะเครื่องยนต์ (อัตราการสิ้นเปลืองเชื้อเพลิงจำเพาะเบรก และประสิทธิภาพเชิงความร้อนเบรก)

3.4 การบ่งบอกองค์ประกอบเชื้อเพลิงของส่วนผสมดีเซล

การบ่งบอกองค์ประกอบเชื้อเพลิงของส่วนผสมดีเซลที่ผลิตจากนำสนใจมันปาล์มดิบ ที่บรวมทั้ง 2 ชนิด วิเคราะห์ด้วยวิธี Thin Layer Chromatography / Flame Ionization Detector (TLC/FID) โดยใช้ชุดโปรแกรม Itronscan รุ่น MK-6s และหลอดแก้วชนิด S-III quartz rod ปืนห้อ

Mitsubishi Kagaku Iatron ทำการทดลองที่ภาควิชาวิศวกรรมเครื่องกล มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีขั้นตอนการวิเคราะห์ดังนี้คือ นำตัวอย่างเชือเพลิง 1 ml ละลายในเอกเซน 0.75 ml หยดสารละลายลงบนหลอดแก้ว นำหลอดแก้วแขวนในสารละลาย Hexane:Diethyl Ether:Formic Acid ที่มีสัดส่วนผสม 50:20:0.3 vol.% จนสารละลายเคลื่อนที่บนหลอดแก้วเป็นระยะทาง 8 cm นำหลอดแก้วไปแขวนในสารละลาย Hexane:Benzene ที่มีสัดส่วนผสม 1:1 vol.% จนสารละลายเคลื่อนที่บนหลอดแก้วเป็นระยะทาง 10 cm จากนั้นนำหลอดแก้วไปอบแห้งที่อุณหภูมิ 105°C และนำไปเผาวิเคราะห์ด้วยอุปกรณ์ Itronscan ที่อัตราการไหหลักซ่าไฮโดรเจนและอากาศ 0.16 และ 2 l/min ระยะเวลาในการสแกน 30 sec ซึ่งจะได้ผลการวิเคราะห์ของค่าประกอบของเชือเพลิง

3.5 คุณสมบัติการเป็นของเหลวของส่วนผสมดีเซล

3.5.1 ความหนืดจลดาสตร์

นำส่วนผสมดีเซลที่ผลิตได้จากน้ำมันปาล์มดิบหีบรวม มีขั้นตอนการผลิตดังการทดลองที่ 1 ผสมในดีเซลที่สัดส่วน 30 vol.% ส่วนผสมดีเซลถูกทดสอบความหนืดจลดาสตร์ตามมาตรฐาน ASTM D445 ที่อุณหภูมิ 40°C ด้วยอุปกรณ์วัดความหนืด ซึ่งการทดสอบความหนืดจลดาสตร์ของส่วนผสมดีเซลส่งทดสอบที่ บริษัท ปตท. จำกัดมหาชน

3.5.2 ความหนาแน่น

นำส่วนผสมดีเซลทั้ง 2 ชนิด จากการทดลองที่ 1 และ 2 ข้างต้น (หัวข้อที่ 3.3.1) ผสมในดีเซลที่สัดส่วน 30 และ 50 vol.% ตามลำดับ ด้วยกระบวนการอุ่น 100 ml ความละเอียด ±0.5 ml ที่อุณหภูมิห้อง เชือเพลิงผสมทั้งหมดถูกทดสอบความหนาแน่นที่อุณหภูมิ 15°C ด้วยอุปกรณ์ Picanometer 25 ml และเครื่องซั่งน้ำหนักยึด LIBROR รุ่น EBQ-3200H ความละเอียด 0.01 g ความหนาแน่นของเชือเพลิงถูกคำนวณจากน้ำหนักเชือเพลิงหารด้วยปริมาตรเชือเพลิงที่บรรจุใน Picanometer การทดสอบความหนาแน่นของเชือเพลิงผสมทั้งหมดถูกทดสอบเป็นจำนวน 3 ชั้้า เพื่อหาค่าเฉลี่ย

3.5.3 คุณลักษณะการไม่เป็นไขของส่วนผสมดีเซล

การทดสอบการไม่เป็นไขของเชือเพลิง 2 ชนิด ที่ผลิตจากน้ำมันปาล์มดิบหีบรวม เมื่อผสมในดีเซลที่สัดส่วน 0 10 15 20 25 30 35 40 50 60 80 และ 100 vol.% ตามลำดับ เชือเพลิงผสมทั้งหมดถูกบรรจุในกระบวนการอุ่น 100 ml (อ่านค่าละเอียด 1 ml) ปิดปากกระบวนการอุ่น ด้วยแผ่นอะลูมิเนียมฟอยล์ เพื่อป้องกันผู้นับลดลง ความชื้น และสิ่งปฏิกูล เป็นเวลา 24 ชั่วโมง นำเชือเพลิงผสมทั้งหมดวางในบรรยายากาศปักดิ์ที่ห้องทดลองภาควิชาวิศวกรรมเครื่องกล มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งมีอุณหภูมิร้อนวันเฉลี่ยประมาณ 22-34°C (คอกหงษ์ ศกย., 2555) ตั้งเกตและอ่านค่าปริมาณไขที่เกิดขึ้นทุกวัน

3.6 การเลือกส่วนผสมดีเซลในการทดสอบเครื่องยนต์

การเลือกส่วนผสมดีเซลที่ผ่านมาตรฐานสำหรับนำไปใช้งานในเครื่องยนต์ดีเซล การเกษตร ยี่ห้อ KUBOTA รุ่น RT80 ที่ไม่ตัดแบล็คเครื่องยนต์ โดยอาศัยผลการศึกษาการผลิต ส่วนผสมดีเซลจากน้ำมันปาล์มดิบทึบรวมและตันทุน องค์ประกอบของเชื้อเพลิง และผลการศึกษา คุณลักษณะการเป็นของเหลวที่สำคัญ 3 ประเภท ได้แก่ ความหนืด ความหนาแน่น และการไม่เป็นไข ของส่วนผสมดีเซล เป็นเงื่อนไขพิจารณา

3.7 การทดสอบคุณสมบัติเชื้อเพลิง สมรรถนะเครื่องยนต์ และการปลดปล่อยไอเสีย

3.7.1 การทดสอบคุณสมบัติเชื้อเพลิง

สำหรับส่วนผสมดีเซลที่ถูกเลือก และดีเซล ควรทดสอบคุณสมบัติเชื้อเพลิงตาม มาตรฐาน กรมธุรกิจพลังงาน ให้ครอบคลุมมากที่สุด ซึ่งในงานวิจัยนี้จึงได้ทดสอบคุณสมบัติ เชื้อเพลิง ให้ครอบคลุมคุณสมบัติเชื้อเพลิงที่สำคัญมากที่สุด เพื่อประเมินข้อดีและข้อด้อยของการ เป็นส่วนผสมดีเซลตันทุนตា

3.7.2 การทดสอบสมรรถนะและการปลดปล่อยไอเสีย

การทดสอบสมรรถนะและการปลดปล่อยไอเสียของเครื่องยนต์ดีเซลการเกษตร ยี่ห้อ KUBOTA รุ่น RT80 ทดสอบบนแท่นทดสอบด้วยส่วนผสมดีเซลทั้ง 2 ชนิด คือ น้ำมันปาล์ม ดิบทึบรวมเอสเตอริไฟน์ และน้ำมันปาล์มดิบทึบรวมเอสเตอริไฟน์จากส่วนไข โดยนำไป เปรริยนเทียบกับการเดินด้วยดีเซล เพื่อศึกษาผลกระทบต่อสมรรถนะและการปลดปล่อยไอเสียของ เครื่องยนต์

3.7.2.1 อุปกรณ์ทดสอบสมรรถนะเครื่องยนต์

การทดสอบสมรรถนะเครื่องยนต์การเกษตรระบบสันบนแท่นทดสอบ มีอุปกรณ์ ทดสอบ และรายละเอียดอุปกรณ์ ดังนี้

- 1) เครื่องยนต์ดีเซลการเกษตร ยี่ห้อคูโน่ต้า รุ่น RT80 เป็นเครื่องยนต์สูบเดียว นานวน ระบบ 4 จังหวะ ชนิดห้องเผาไหม้ล่างหน้าหมุนวน ขนาดกระบอกสูบ 84 mm. ปริมาตร ช่วงชัก 465 mm. อัตราส่วนการอัด 23:1 กำลังสูงสุด 5.9 kW ที่ 2,400 rpm กำลังต่อเนื่อง 5.1 kW ที่ 2,400 rpm แรงบิดสูงสุด 2.8 kg-m ที่ 1,600 rpm ระยะความร้อนด้วยน้ำ หม้อน้ำแบบบรรจุผึ้ง ขับดัน น้ำมันหล่อลื่นด้วยปืนโทรศัพท์ และมีหน้ากรองอากาศแบบเปียก

- 2) แท่นทดสอบสมรรถนะเครื่องยนต์ขนาด 12 hp ของบริษัท Plint & Partner

- 3) เครื่องวัดความเร็วรอบดิจิตอลแบบจำแสง ยี่ห้อ DIGICON รุ่น DT240P พิกัด 0-5,000 rpm

- 4) นาฬิกาดิจิตอล ยี่ห้อ ALBA ความละเอียด 0.01 วินาที

5) เครื่องวิเคราะห์ก๊าซ ไอเสีย ยี่ห้อ Testo รุ่น 350

3.7.2.2 วิธีการทดสอบสมรรถนะเครื่องยนต์

สำหรับการทดสอบสมรรถนะเครื่องยนต์การเกย์ตรระยะสั้น ด้วยเชื้อเพลิงทดสอบ 3 ชนิด งานวิจัยนี้เลือกวิธีทดสอบ 2 วิธี ดังนี้

1) การเปลี่ยนแปลงการที่ความเร็วรอบคงที่ 2,200 rpm เลือกทดสอบที่ภาระ 1.28 2.55 3.83 5.10 kW และการเติมที่ความเร็วรอบ 2,200 rpm ตามลำดับ ที่ภาระต่างๆ บันทึกข้อมูล แรงบิด ความเร็วรอบ ระยะเวลาสั้นเปลี่ยนเชื้อเพลิงทดสอบโดยปริมาตร อุณหภูมิเชื้อเพลิงทดสอบ อุณหภูมิก๊าซ ไอเสีย และองค์ประกอบก๊าซ ไอเสีย

2) การเดินเครื่องยนต์เติมกำลังในช่วงความเร็วรอบ 1,600-2,400 rpm เลือกทดสอบทุกช่วงความเร็วรอบ 200 rpm (โดยการเปิดคันเร่งเติมกำลังแล้วค่อยๆ ใส่ภาระจนถึงช่วงความเร็วรอบที่ทำการทดสอบ) การทดสอบนี้บันทึกข้อมูลทั้งหมด เช่นเดียวกับการเปลี่ยนภาระให้ลดที่ความเร็วรอบคงที่ 2,200 rpm

เมื่อบันทึกข้อมูลทั้งหมดจากการทดสอบ 2 วิธี ข้างต้น นำข้อมูลทั้งหมดคำนวณ กำลังเบรค อัตราการสิ้นเปลี่ยนเชื้อเพลิง อัตราการสิ้นเปลี่ยนเชื้อเพลิงเบรคจำเพาะ และประสิทธิภาพเชิงความร้อนเบรค ดังสมการที่ 3.1-3.5 (Taylor, 1968) ตามลำดับ

$$BHP = \frac{WN}{5000} \quad (3.1)$$

$$P = 0.746BHP \quad (3.2)$$

$$\dot{m} = \rho \dot{v} \quad (3.3)$$

$$BSFC = \frac{\dot{m}}{P} \quad (3.4)$$

$$\eta_{bih} = \frac{3,600 \times 100\%}{BSFC \times LHV} \quad (3.5)$$

กำหนดให้

BHP คือ กำลัง (HP)

W คือ แรงบิด (lb.ft)

N คือ ความเร็วรอบ (rpm)

P คือ กำลังเบรคของเครื่องยนต์ (kW)

ρ คือ ความหนาแน่นเชื้อเพลิง (kg/m^3)

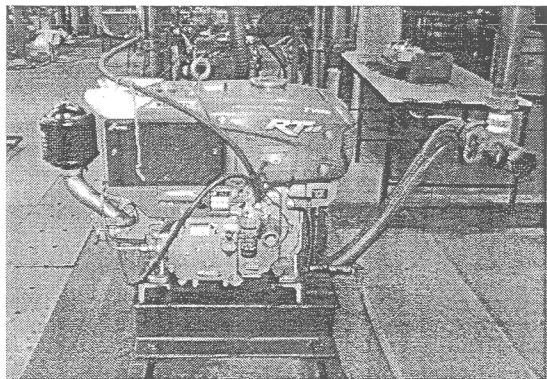
$\dot{v}$ คือ อัตราการสิ้นเปลืองเชื้อเพลิง โดยปริมาตร (m^3/hr)

$\dot{m}$ คือ อัตราการสิ้นเปลืองเชื้อเพลิง (kg/hr)

$BSFC$ คือ อัตราการสิ้นเปลืองเชื้อเพลิงเบรคจำเพาะ ($\text{kg}/\text{kW}\cdot\text{hr}$)

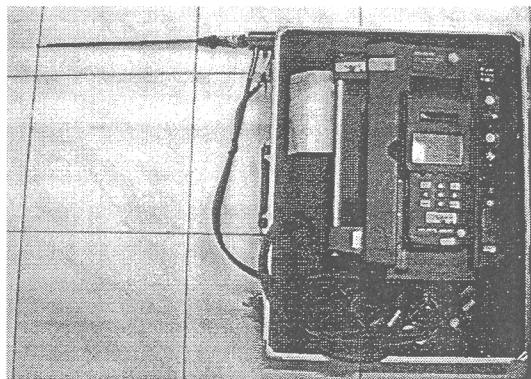
η_{bih} คือ ประสิทธิภาพเชิงความร้อนเบรค (%)

LHV คือ ค่าความร้อนของเชื้อเพลิง (kJ/kg)

รูปที่ 3.3 เครื่องยนต์ดีเซลการเกษตรคุณโนบต้า

รุ่น RT80

รูปที่ 3.4 เครื่องวิเคราะห์ก๊าซไฮเดรชัน Testo

รุ่น 350

บทที่ 4

ผลและวิจารณ์

4.1 การผลิตส่วนผสมดีเซลจากน้ำมันปาล์มดิบทึบรวมและตันทุน

การผลิตส่วนผสมดีเซลทั้ง 2 ชนิด จากน้ำมันปาล์มดิบทึบรวม คือน้ำมันปาล์มดิบทึบรวมเอสเตอริไฟน์ (EMCPO) และน้ำมันปาล์มดิบทึบรวมเอสเตอริไฟน์ผสมกับเมทิลเอสเตอร์จากส่วนไข่ (EMCPO+ME) มีกระบวนการผลิตไม่ซับซ้อน ไม่จำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูง จึงไม่มีข้อจำกัดหากจะนำไปผลิตใช้งานจริง (แม้ในชุมชนเกษตรกรรม) ซึ่งวิธีการผลิตน้ำมันปาล์มดิบทึบรวมเอสเตอริไฟน์นั้นใช้การผลิตด้วยปฏิกิริยาเอสเตอริฟิเคชัน ซึ่งใช้กรดซัลฟิวริกเป็นตัวเร่งปฏิกิริยา และการผลิตน้ำมันปาล์มดิบทึบรวมเอสเตอริไฟน์ผสมกับเมทิลเอสเตอร์ใช้การผลิตแบบ 2 ขั้นตอนคือการผลิตด้วยปฏิกิริยาเอสเตอริฟิเคชัน ใช้กรดซัลฟิวริกเป็นตัวเร่งปฏิกิริยาและการเลือกทำปฏิกิริยารวนส์เอสเตอริฟิเคชันจากส่วนไข่ ใช้โซเดียมไอกրอกไซด์เป็นตัวเร่งปฏิกิริยา ซึ่งการผลิตเชื้อเพลิงชนิดนี้ต้องใช้วิถีการผลิตเพิ่มขึ้นเป็น 2 เท่า

การผลิตน้ำมันปาล์มดิบทึบรวมเอสเตอริไฟน์ดังหัวข้อที่ 3.3 (การทดลองที่ 1) ใช้เมทานอลในกระบวนการ 5 10 15 และ 20 vol.% กรดซัลฟิวริก (H_2SO_4) ที่ความเข้มข้น 5 vol.% และ 2 vol.% ของน้ำมันปาล์มดิบทึบรวม เพื่อศึกษาดูการลดลงของกรดไนโตรอิสระที่ระยะเวลาการทำปฏิกิริยาที่ต่างกันตั้งแต่ 0 - 240 นาที (เก็บผลทุกๆ 30 นาที) ได้ผลการทดลองดังตารางที่ 4.1 และ 4.2 ซึ่งปริมาณของกรดไนโตรอิสระที่ลดลงนี้มีผลต่อปริมาณการได้คืนและตันทุนในการผลิตเชื้อเพลิงดังได้กล่าวไว้ในหัวข้อดังไป

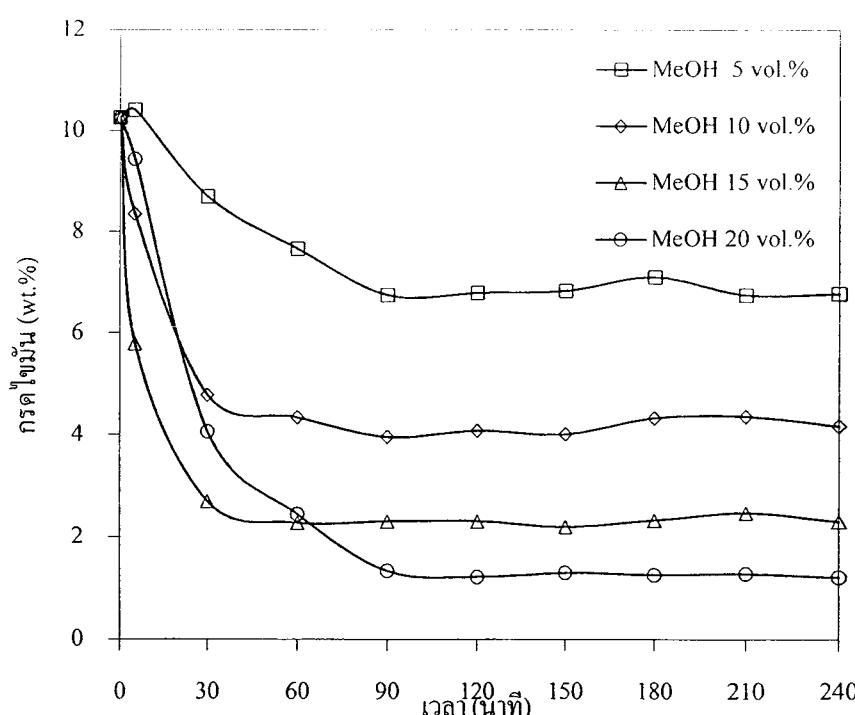
ตารางที่ 4.1 ปริมาณกรดไนโตรอิสระ (wt.%) ในน้ำมันปาล์มดิบทึบรวมที่ผ่านกระบวนการเอสเตอริฟิเคชัน ใช้กรดซัลฟิวริก 5 vol.%

เมทานอล (vol.%)	ปริมาณกรดไนโตรอิสระ (wt.%) ที่เวลา (นาที)									
	0	5	30	60	90	120	150	180	210	240
5	10.26	10.41	8.69	7.66	6.75	6.79	6.83	7.1	6.75	6.77
10	10.26	8.35	4.78	4.34	3.96	4.08	4.01	4.33	4.36	4.17
15	10.26	5.79	2.7	2.28	2.31	2.31	2.2	2.33	2.47	2.3
20	10.26	9.44	4.06	2.45	1.34	1.22	1.3	1.26	1.28	1.21

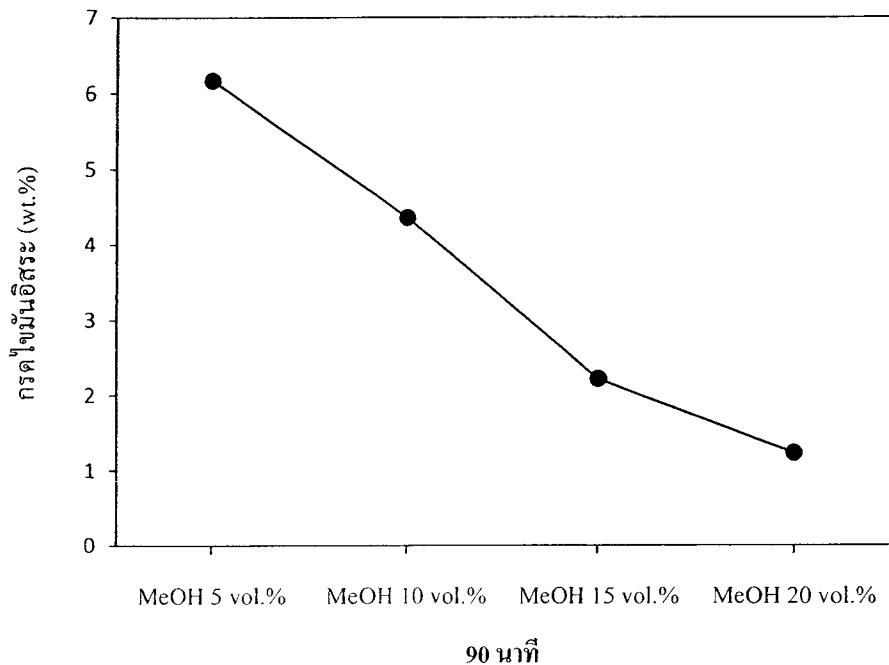
ตารางที่ 4.2 ปริมาณกรดไนมันอิสระ (wt.%) ในน้ำมันปาล์มดิบทึบรวมที่ผ่านกระบวนการເອສເຕອ
ຣີຟົກສັນ ໃຊ້ກຣດໜ້າລິວິຣິກ 2 vol.%

ເມທານອດ (vol.%)	ปริมาณกรดไนมันอิสระ (wt.%) ທີ່ເວລາ (ນາທີ)									
	0	5	30	60	90	120	150	180	210	240
5	12.0	14.58	12.34	8.76	6.17	6.21	6.23	6.15	6.27	6.18
10	12.0	12.76	7.03	6.29	4.36	4.38	4.41	4.36	4.29	4.33
15	12.0	9.37	6.96	4.49	2.22	2.33	2.24	2.31	2.37	2.27
20	12.0	13.9	3.57	1.85	1.23	1.21	1.28	1.24	1.26	1.29

ເມື່ອເຂົ້າໃຈການແກ່ໄວ້ມີຄວາມສັນພັນທີ່ຮ່ວງປະໂຫຍດໃຫຍ່ກຳນົດຢູ່ເວລາ ຈະໄດ້
ກາຟຝັດກາຣທົດລອງດັ່ງຮູບທີ່ 4.1 ຜົ່ງຈະເຫັນໄດ້ວ່າ ກະບວນກາຣເອສເຕອຣີຟົກສັນນີ້ ເມື່ອໃຊ້ອັດຮາ
ສ່ວນພົມຂອງເມທານອດຕ່ອນ້າມັນປາລົມດົບທີ່ບໍ່ຮ່ວມມາກື້ນ ສາມາດດັດປະໂຫຍດໃຫຍ່ກຳນົດຢູ່ເວລາໃນ
້ນ້າມັນປາລົມດົບທີ່ບໍ່ຮ່ວມມາກື້ນດ້ວຍແພວວ່າໃນກາຣທົດລອງປົງກົງກົງຢາທີ່ຮະບະເວລາ 90 - 240 ນາທີ່ ອັດຮາກາຣ
ດັດລອງຂອງກຣດໃຫຍ່ກຳນົດເຫັນເຖິງສ່ວນພົມຂອງກຣດໃຫຍ່ກຳນົດຢູ່ເວລາທີ່ເໝາະສົມໃນກາຣທົດ
ປົງກົງກົງຢາທີ່ກະບວນກາຣກື້ນ 90 ນາທີ່ ດັ່ງນັ້ນໃນກາຣທົດລອງໂດຍໃຊ້ກຣດໜ້າລິວິຣິກໃນກະບວນກາຣ 2
vol.% ດັ່ງຮູບທີ່ 4.2 ຮະບະເວລາໃນກາຣທົດລອງທີ່ໜີດ 90 ນາທີ່ກີ່ເພິ່ນພອດ່ອກາຣພລິຕສ່ວນພົມຂອງເມທານອດ

ຮູບທີ່ 4.1 ກາຟຝັດແສດງກາຣດັດລອງຂອງກຣດໃຫຍ່ກຳນົດທີ່ອັດຮາສ່ວນພົມຂອງ 5, 10, 15 ແລະ 20
vol.% ໃຊ້ກຣດໜ້າລິວິຣິກ 5 vol.%

รูปที่ 4.2 กราฟแสดงกรดไขมันอิสระที่เวลา 90 นาที อัตราส่วนผสมเมทานอล 5, 10, 15 และ 20 vol.% ใช้กรดซัฟฟิวิค 2 vol.%

จากรูปที่ 4.1 และ 4.2 เมื่อใช้กรดซัฟฟิวิคเป็นตัวเร่งปฏิกิริยาที่ 2 และ 5 vol.% ระยะเวลาการทำปฏิกิริยา 90 นาที อัตราการลดลงของกรดไขมันอิสระมีค่าใกล้เคียงกันมาก ซึ่งตัวแปรด้านความเข้มข้นของตัวเร่งปฏิกิริยาจึงไม่มีผลต่อการเกิดปฏิกิริยาตั้งแต่ระยะเวลาที่ 90 นาที เป็นต้นไป ดังนั้นในหัวข้องานวิจัยนี้จึงเลือกความเข้มข้นของตัวเร่งปฏิกิริยาที่ 2 vol.% เวลาในการผลิตเชือเพลิง 90 นาที อุณหภูมิ 60°C และความเร็วอบในการกวนผสม 300 รอบต่อนาที ซึ่งผลิตภัณฑ์ที่ได้แสดงดังตารางที่ 4.3

ส่วนการผลิตนำมันปาล์มคินทีบรวมເອສເຕອຣີໄຟນ໌ພສມມທີລເອສເຕອຣີດັ່ງທັງໝໍ້ທີ່ 3.3 (การทดลองที่ 2) จะทำเหมือนการผลิตนำมันปาล์มคินทีบรวมເອສເຕອຣີໄຟນ໌ ແຕ່ EMCPO ທີ່ໄດ້ຈາກການໄຕຣເຕຣທແລ້ວຈະຕັ້ງທີ່ໄວ້ 2 ວັນ ເພື່ອໃຫ້ EMCPO ດັກລ່າວແຍກອອກເປັນ 2 ສ່ວນ ຄື້ອ ສ່ວນທີ່ເປັນຂອງເໜລວແລະ ສ່ວນທີ່ເປັນໄຟ ຈາກນັ້ນນໍາເລີພາະສ່ວນທີ່ເປັນໄຟໄປທຳປຸກົກົງຢາກຮານສີເອສເຕອຣີຟິເຄັນໂດຍໃໝ່ເມທານອລ 23 vol.% ແລະ ໂຊງເດີຍມໄໂຄຣອກໃຫຍ້ດີເປັນຕົວເຮັດປຸກົກົງ ຈະໄດ້ ME ເປັນຜົດກັນທີ່ ດັ່ງตารางທີ່ 4.4 ແລ້ວນໍາໄປລ້າງທຳກວາມສະອາດ ອຸ່ນໄລ່ນໍາອຶກຮັ້ງ ຈາກນັ້ນນໍາ EMCPO ສ່ວນທີ່ເປັນຂອງເໜລວແລະ ME ທີ່ຜົດໄດ້ຈາກໄຟມາຮົມກັນນໍາມັນດີເໜລວຈະໄດ້ສ່ວນພສມດີເໜລວຈາກນໍາມັນປາລົມຄິນທີ່ບໍ່ຮົມເປັນຜົດກັນທີ່ສຸດທ້າຍ

ตารางที่ 4.3 กระบวนการผลิตน้ำมันปาล์มดิบหีบรวมด้วยปฏิกิริยาเอสเตอเรติฟิเคชัน

ขั้นตอนการผลิต (Esterification)	CH ₃ OH (vol.% of MCPO)			
	5 vol.%	10 vol.%	15 vol.%	20 vol.%
1. กวนทำปฏิกิริยานาน 90 นาที				
➤ วัตถุดิบ				
- MCPO (ml)	1000	1000	1000	1000
- H ₂ SO ₄ (vol.% of MCPO)	2	2	2	2
➤ อุณหภูมิ (°C)	60	60	60	60
2. ปล่อยให้เย็นตัวและแยกชั้น เป็นเวลา 120 นาที				
- ชั้นบน: EMCPO(ml)	918	935	955	967
- ชั้นล่าง: กieselzell และยางเหนียว(ml)	82	65	45	33
3. กรองด้วยตะแกรง	-	-	-	-
4. นำไปล้างน้ำ	-	-	-	-
5. อุ่นไก่น้ำที่ 100 °C	-	-	-	-
6. ไดเตรท FFA(wt.%)	6.77	4.17	2.3	1.21
7. ตั้ง EMCPO เป็นเวลา 2 วันเพื่อให้เกิดการแยกชั้น				
- ชั้นบน: EMCPOของเหลว(ml)	528	585	629	635
- ชั้นล่าง: EMCPO ไข(ml)	390	350	326	332

ตารางที่ 4.4 กระบวนการผลิตน้ำมันปาล์มดิบหีบรวมด้วยปฏิกิริยาทรานส์เอสเตอเรติฟิเคชัน

ขั้นตอนการผลิต (Tranesterification)	CH ₃ OH (vol.% of MCPO)			
	5 vol.%	10 vol.%	15 vol.%	20 vol.%
1. กวนทำปฏิกิริยานาน 90 นาที				
➤ วัตถุดิบ				
- EMCPOส่วน ไข(ml) (จากตารางที่ 1 ขั้นตอนที่ 7)	390	350	326	332
- NaOH(g of NaOH/l of EMCPO)	14.97	12.26	8.58	5.9
- CH ₃ OH (vol.% of EMCPO ไข)	23	23	23	23
➤ อุณหภูมิ (°C)	60	60	60	60
2. ตั้ง EMCPO ให้แยกชั้น				
- ชั้นบน: ME(ml)	0	90	291	316
- ชั้นล่าง: กieselzell (ml)	0	260	35	16
3. กรองด้วยตะแกรง	-	-	-	-
4. นำไปล้างน้ำ	-	-	-	-
5. อุ่นไก่น้ำที่ 100 °C	-	-	-	-
6. ไดเตรท FFA(wt.%)	-	0.1	0.1	0.1

เมื่อพิจารณาการใช้สารเคมีจากกระบวนการผลิตทั้งหมด พบว่า การผลิตส่วนผสมดีเซลด้วยปฏิกิริยาแบบ 2 ขั้นตอน ต้องใช้สารเคมีทั้งกระบวนการสูงที่สุด โดยเฉพาะเมทานอล เมื่อพิจารณาปริมาณการได้คืน หรือสัดส่วนปริมาณเชื้อเพลิงที่ผลิตได้ต่อปริมาณสารตั้งต้น จะเห็นได้ว่า น้ำมันปาล์มดิบที่บรรจุในถังบรรจุภัณฑ์ของบริษัทฯ ซึ่งนำมาทำปฏิกิริยากับเมทานอลที่สัดส่วนการผสม 5 10 15 และ 20 vol.% ได้ปริมาณการได้คืนที่ 91.80 93.50 95.50 และ 96.70 vol.% ตามลำดับ ส่วนการผลิตส่วนผสมดีเซลด้วยปฏิกิริยาแบบ 2 ขั้นตอน ซึ่งการผลิตส่วนผสมดีเซลในขั้นตอนทรายส์อสเตอร์ฟิเกชัน ใช้เมทานอลในกระบวนการ 23 vol.% ได้ปริมาณการได้คืนที่ 25.71 89.26 และ 95.18 vol.% ตามลำดับ ซึ่งการทำปฏิกิริยาจากขั้นตอนแรกที่สัดส่วนเมทานอล 5 vol.% นำมาผลิตส่วนผสมดีเซลในขั้นตอนทรายส์อสเตอร์ฟิเกชัน ทำเกิดเป็นสนับ จึงไม่สามารถลดปริมาณการได้คืนได้ เมื่อจำแนกขั้นตอนการผลิตเชื้อเพลิง พบว่า ขั้นตอนการแยกชั้น การล้างและปริมาณเมทานอลที่ใช้ในกระบวนการ มีการสูญเสียเชื้อเพลิงส่วนหนึ่ง สาเหตุดังกล่าว ส่งผลให้ปริมาณการได้คืนของส่วนผสมดีเซลมีค่าเพิ่มขึ้นตามปริมาณเมทานอล เมื่อเปรียบเทียบขั้นตอนการผลิตเชื้อเพลิงทั้ง 2 ชนิด พบว่า การผลิตน้ำมันน้ำมันปาล์มดิบที่บรรจุในถังบรรจุภัณฑ์ของบริษัทฯ มีการสูญเสียเชื้อเพลิงเล็กน้อยในขั้นตอนการแยกชั้นและการล้างซึ่งจะแปรผันตามปริมาณเมทานอลที่ใช้ในกระบวนการ สำหรับการผลิตน้ำมันปาล์มดิบที่บรรจุภัณฑ์ของบริษัทฯ มีการสูญเสียเชื้อเพลิงเพิ่มขึ้นอีกในขั้นตอนการผลิตเป็นเมทิลเอสเตอร์ เนื่องจากการทำปฏิกิริยาทรายส์อสเตอร์ฟิเกชัน ด้วยตัวเร่งปฏิกิริยาโซเดียมไฮดรอกไซด์ โซเดียมไฮดรอกไซด์ส่วนหนึ่งจะทำปฏิกิริยาสะปอนนิฟิเกชันกับกรดไบมันอิสระ (กรดไบมันอิสระที่เหลือจากการทำปฏิกิริยาเอสเตอร์ฟิเกชัน) เป็นสนับ เป็นที่ทราบกันดีว่า สนับเป็นอินมัลซิไฟเออร์อย่างดีระหว่างน้ำกับไบมัน ดังนั้นการผลิตส่วนผสมดีเซลจากน้ำมันปาล์มดิบที่บรรจุภัณฑ์ ยังมีปริมาณสนับที่เกิดขึ้นมากในขั้นตอนการทำปฏิกิริยา จึงเกิดการสูญเสียเชื้อเพลิงในขั้นตอนการแยกชั้นและการล้างก็จะเพิ่มขึ้น

สำหรับด้านทุนการผลิตส่วนผสมดีเซลทั้ง 2 ชนิด จากน้ำมันปาล์มดิบที่บรรจุภัณฑ์ เมื่อคำนวณด้วยสมการที่ 4.1 (ปริญญา, 2012) จะได้ด้านทุนการผลิตส่วนผสมดีเซล ดังตารางที่ 4.5 และ 4.6 สำหรับปริมาณวัตถุดิบที่ใช้ผลิต ประกอบด้วย สารตั้งต้น (น้ำมันปาล์มดิบที่บรรจุภัณฑ์) ตัวทำปฏิกิริยา ตัวเร่งปฏิกิริยา และตัวทำละลาย (ใช้น้ำละลายตัวทำปฏิกิริยาและล้างน้ำมัน) ในกิจกรรมที่ 1 (การทดลองที่ 1 และ 2) บวกด้วยปริมาณไฟฟ้าที่ใช้ผลิต (วิธีการคำนวณปริมาณวัตถุดิบที่ใช้ผลิตแสดงในภาคผนวก ข) ส่วนด้านทุนวัตถุดิบ ใช้ราคาน้ำมันปาล์มดิบที่บรรจุภัณฑ์และสารเคมี ในตารางที่ 2.1 และภาคผนวก ค

$$cf = \frac{\sum_{i=1}^n (n_i cm_i) \times 100}{y}$$

(4.1)

กำหนดให้

- cf คือ ตันทุนส่วนผสมดีเซล 1 ลิตร (บาท/ลิตร)
 cm_i คือ ตันทุนวัตถุคิบแต่ละชนิด i ที่ใช้ผลิตส่วนผสมดีเซล 1 ลิตร
 n คือ จำนวนวัตถุคิบที่ใช้ผลิต
 n_i คือ จำนวนหน่วยวัตถุคิบแต่ละชนิด i ที่ใช้ผลิตส่วนผสมดีเซล 1 ลิตร
 y คือ ปริมาณการได้คืน หรือสัดส่วนปริมาณส่วนผสมดีเซลที่ผลิตได้ต่อ
 ปริมาณสารตั้งต้น (% vol. basis)

จากตารางที่ 4.5 และ 4.6 จะเห็นได้ว่า นำมันปาล์มดินหีบรวมเอสเตอริไฟน์ ซึ่งนำมาราบปูนกับเมทานอลที่สัดส่วนการผสม 5 10 15 และ 20 vol.% มีตันทุนการผลิตสูงขึ้นตามลำดับดังนี้ 27.23 28.35 29.35 และ 30.55 บาท/ลิตร และการผลิตส่วนผสมดีเซลด้วยปูนกับเมทานอล 2 ขั้นตอน (นำมันปาล์มดินหีบรวมเอสเตอริไฟน์ผสมเมทิลเอสเตอร์) เมื่อนำราคาน้ำมันรวมมาคิดเห็นว่าที่สัดส่วนของเมทานอล 10 15 และ 20 vol.% (สัดส่วนเมทานอลมาจากการผลิตปูนกับเมทานอลฟิเคนชัน) มีราคาต้นทุนรวมเป็น 40.06 32.29 และ 33.47 บาท/ลิตร แต่ที่สัดส่วนเมทานอล 5 vol.% ไม่สามารถนำมาคิดราคาต้นทุนได้เนื่องจากในขั้นตอนที่รานส์เอสเตอริฟิเคนชันที่ได้เป็นสูญเสียไปเปรียบเทียบราคายาปลิกดีเซลหน้าปั๊มทั่วประเทศเฉลี่ย 28.45 บาท/ลิตร (ตารางที่ 2.2) พบว่า นำมันปาล์มดินหีบรวมเอสเตอริไฟน์ มีราคาต้นทุนต่ำกว่าดีเซล (1.22 และ 0.10 บาท/ลิตร) และสูงกว่าราคาก๊าซ (0.90 และ 2.10 บาท/ลิตร) ขึ้นอยู่กับปริมาณเมทานอลที่ใช้ในการส่วนราชการผลิตนำมันปาล์มดินหีบรวมเอสเตอริไฟน์ผสมเมทิลเอสเตอร์จากส่วนไฟ มีราคาต้นทุนสูงกว่าราคาก๊าซ (11.61 3.84 และ 5.02 บาท/ลิตร) ตามลำดับของเมทานอลที่ใช้ในกระบวนการเอสเตอริฟิเคนชัน ดังนั้นการผลิตส่วนผสมดีเซลด้วยปูนกับเมทานอลที่ได้นำมันปาล์มดินหีบรวมเอสเตอริไฟน์ที่สัดส่วนเมทานอล 5 vol.% เป็นเชื้อเพลิงที่มีความน่าสนใจมากที่สุดในด้านราคาน้ำมัน กว่าราคาก๊าซ (0.90 และ 2.10 บาท/ลิตร) ขึ้นอยู่กับปริมาณเมทานอลที่ใช้ในการส่วนราชการผลิตนำมันปาล์มดินหีบรวมเอสเตอริไฟน์ผสมเมทิลเอสเตอร์ 1.22 และ 0.10 บาท/ลิตร ที่สัดส่วนเมทานอล 15 vol.% เป็นเชื้อเพลิงที่น่าสนใจรองลงมา

ตารางที่ 4.5 ต้นทุนการผลิตส่วนผสมดีเซลจากกระบวนการอีสเตอริฟิเคชัน

วัตถุคิด (unit)	ต้นทุน/ หน่วย (baht)	CH ₃ OH (vol.% of MCPO)				ต้นทุนการผลิตส่วนผสมดีเซลแต่ละชนิด (baht)			
		5 vol.%	10 vol.%	15 vol.%	20 vol.%	5 vol.%	10 vol.%	15 vol.%	20 vol.%
น้ำมันปาล์มดิบทึบรวม (L)	22.64	1	1	1	1	22.64	22.64	22.64	22.64
กรดซัลฟิวริก (kg)	15.29	0.04	0.04	0.04	0.04	0.61	0.61	0.61	0.61
เมทานอล (kg)	30.31	0.05	0.10	0.15	0.20	1.52	3.03	4.55	6.06
โซเดียมไฮดรอกไซด์ (kg)	38.40	-	-	-	-	-	-	-	-
น้ำประปา (L)	0.013	2	2	2	2	0.03	0.03	0.03	0.03
ไฟฟ้า (kWh)	2.76	0.07	0.07	0.07	0.07	0.20	0.20	0.20	0.20
ต้นทุนรวม (baht)						25.00	26.51	28.03	29.54
ปริมาณการได้คืน (% vol. basis)						91.8	93.5	95.5	96.7
ต้นทุนเชื้อเพลิงทดแทนดีเซล (baht/L)						27.23	28.35	29.35	30.55

ตารางที่ 4.6 ต้นทุนการผลิตส่วนผสมดีเซลจากกระบวนการทรายส์โซลเตอร์ฟิล์ม

วัตถุคิบ (unit)	ต้นทุน/หน่วย (baht)	CH ₃ OH (vol.% of MCPO)				ต้นทุนการผลิตส่วนผสมดีเซลแต่ละชิ้น (baht)			
		5 vol.%	10 vol.%	15 vol.%	20 vol.%	5 vol.%	10 vol.%	15 vol.%	20 vol.%
น้ำมันปาล์มดิบหีบรวม (L)	22.64	-	0.350	0.326	0.332	-	-	-	-
เมทานอล (kg)	30.31	-	0.083	0.071	0.076	-	2.52	2.16	2.31
โซเดียมไฮดรอกไซด์ (kg)	38.40	-	0.004	0.003	0.002	-	0.16	0.11	0.09
น้ำประปา (L)	0.013	-	2	2	2	-	0.03	0.03	0.03
ไฟฟ้า (kWh)	2.76	-	0.11	0.14	0.15	-	0.30	0.39	0.40
		ต้นทุนรวม (baht)				-	3.01	2.69	2.83
		ปริมาณการได้คืน (% vol. basis)				-	25.71	89.26	95.18
		ต้นทุนเชื้อเพลิงทดแทนดีเซล (baht/L)				-	11.71	3.00	2.97

- หมายเหตุ 1. ME ผลิตจาก EMCPO (ส่วนไข) จึงไม่ต้องคิดต้นทุนของน้ำมันปาล์มดิบหีบรวม
 2. ปริมาณโซเดียมไฮดรอกไซด์ที่ใช้ทำปฏิกิริยาขึ้นอยู่กับค่ากรดไฮมันอิสระที่ได้จากการทดสอบตัวอย่างน้ำมันดังต่อไปนี้
 3. ต้นทุนในที่นี่ไม่รวมค่าแรงงานในการผลิต
 4. ต้นทุนค่าน้ำประปา (อัตราค่าน้ำธุรกิจขนาดเล็ก; ภาษีค่าไฟฟ้าและน้ำประปา)
 5. ต้นทุนค่าไฟฟ้า (อัตราค่าไฟฟ้ากิจการขนาดเล็ก; ค่าไฟฟ้าโดยอัตโนมัติ Ft; ภาษีค่าไฟฟ้าและน้ำประปา)

4.2 องค์ประกอบโมเลกุลของส่วนผสมดีเซล

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบดังตารางที่ 4.7 พบว่า องค์ประกอบของน้ำมันปาล์มดิบที่บรรจุประกอบไปด้วย ไตรกลีเซอไรด์ ซึ่งเป็นองค์ประกอบหลัก 79.5 wt.% ส่วนขององค์ประกอบที่เหลือเป็นกรดไขมันอิสระ 11.9 wt.% ไดกลีเซอไรด์ 7.7 wt.% และโมโนกลีเซอไรด์ 0.9 wt.% โดยการผลิตส่วนผสมดีเซลจากน้ำมันปาล์มดิบที่บรรจุทั้ง 2 ชนิด คือ น้ำมันปาล์มดิบที่บรรจุเอสเตอร์ไฟน์และน้ำมันปาล์มดิบที่บรรจุเอสเตอร์ไไฟน์ผสมเมทิลเอสเตอร์ องค์ประกอบของไดกลีเซอไรด์และโมโนกลีเซอไรด์ มีองค์ประกอบที่ใกล้เคียงกับองค์ประกอบของน้ำมันปาล์มดิบที่บรรจุ แต่องค์ประกอบที่เปลี่ยนไปคือ องค์ประกอบของไตรกลีเซอไรด์และกรดไขมันอิสระ ซึ่งถูกเปลี่ยนไปเป็นเมทิลเอสเตอร์ โดยสรุปจะเห็นได้ว่า เมื่อน้ำมันปาล์มดิบที่บรรจุถูกนำมาทำปฏิกิริยาเอสเตอร์ifi เกชั่นและทราบส์เอสเตอร์ifi เกชั่น ทำให้มีปริมาณของเมทิลเอสเตอร์เพิ่มมากขึ้นตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 องค์ประกอบโมเลกุลของน้ำมันปาล์มดิบที่บรรจุ และส่วนผสมดีเซลทั้ง 2 ชนิด ที่ผลิตจากน้ำมันปาล์มดิบที่บรรจุ (wt.%)

เชื้อเพลิง	องค์ประกอบโมเลกุล				
	TG	DG	MG	FFA	ME
ปาล์มดิบที่บรรจุ	79.5	7.7	0.9	11.9	-
ปาล์มดิบที่บรรจุเอสเตอร์ไไฟน์	70.5	8.3	2.4	3.5	15.3
ปาล์มดิบที่บรรจุเมทิลเอสเตอร์ไไฟน์+เมทิลเอสเตอร์	63.7	7.6	1.7	1.2	25.8

หมายเหตุ: TG คือ ไตรกลีเซอไรด์; DG คือ ไดกลีเซอไรด์; MG คือ โมโนกลีเซอไรด์; FFA คือ กรดไขมันอิสระ; ME คือ เมทิลเอสเตอร์, องค์ประกอบของปาล์มดิบที่บรรจุอ้างอิงจากวิทยานิพนธ์ของ ปริญญา, 2012

สำหรับน้ำมันปาล์มดิบที่บรรจุเอสเตอร์ไไฟน์เมื่อเปรียบเทียบกับน้ำมันปาล์มดิบที่บรรจุ พนว่า ไตรกลีเซอไรด์และกรดไขมันอิสระมีค่าน้อยกว่า 9 และ 8.4 wt.% ตามลำดับ ไดกลีเซอไรด์และโมโนกลีเซอไรด์มีค่ามากกว่า 0.6 และ 1.5 wt.% ตามลำดับ แต่มีเมทิลเอสเตอร์มากกว่า 15.3 wt.% โดยรวมจะเห็นได้ว่า ผลรวมของปริมาณกรดไขมันอิสระและไตรกลีเซอไรด์มีค่าลดลง สอดคล้องกับปริมาณ เมทิลเอสเตอร์ที่เพิ่มขึ้น ดังนั้น สรุปได้ว่า การทำปฏิกิริยาเอสเตอร์ifi เกชั่นที่ศึกษาองค์ประกอบของกรดไขมันอิสระและไตรกลีเซอไรด์บางส่วนถูกเปลี่ยนเป็นเมทิลเอสเตอร์

ส่วนการผลิตส่วนผสมดีเซลด้วยปฏิกิริยา 2 ขั้นตอน (น้ำมันปาล์มดิบที่บรรจุ เอสเตอร์ไไฟน์ผสมเมทิล เอสเตอร์จากส่วนที่ 1) พบว่า ไตรกลีเซอไรด์ และกรดไขมันอิสระในน้ำมันปาล์มดิบที่บรรจุมีค่าลดลง 15.8 และ 10.7 wt.% ตามลำดับ เมื่อเทียบกับน้ำมันปาล์มดิบที่บรรจุ ซึ่งจะเห็นได้ว่าองค์ประกอบหลักของไตรกลีเซอไรด์และกรดไขมันอิสระนั้นถูกเปลี่ยนเป็นเมทิลเอสเตอร์ให้มีค่ามากขึ้น

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบของค่าประกอบโน้มเลกุลของส่วนผสมดีเซลทั้ง 2 ชนิด ข้างต้นกับของค่าประกอบโน้มเลกุลเชื้อเพลิง 4 ชนิด (ปริญญา, 2012) คือ ปาล์มดิบหีบร่วมลดยาง เหนียว ปาล์มดิบหีบร่วมลดยางเหนียวและลดกรด ปาล์มดิบหีบร่วมเอสเตอร์ไไฟน์ และเมทิล เอสเตอร์จากปาล์มดิบหีบร่วม จะเห็นได้ว่าโดยรวมส่วนผสมดีเซลทั้ง 2 ชนิด คือ น้ำมันปาล์มดิบ หีบร่วมเอสเตอร์ไไฟน์ และน้ำมันปาล์มดิบหีบร่วมเอสเตอร์ไไฟน์สมมูลกับเมทิลเอสเตอร์ มีองค์ประกอบของไตรกลีเซอไรค์ และกรดไขมันอิสระ น้อยกว่า ปาล์มดิบหีบร่วมลดยางเหนียว และปาล์มดิบหีบร่วมลดยางเหนียวและลดกรด เมื่อจากองค์ประกอบข้างต้นถูกเปลี่ยนเป็นเมทิลเอสเตอร์ ดังนั้นพอสรุปได้ว่า น้ำมันปาล์มดิบหีบร่วมเอสเตอร์ไไฟน์ และน้ำมันปาล์มดิบหีบร่วมเอสเตอร์ไไฟน์สมมูลกับเมทิลเอสเตอร์จากส่วนไข มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับดีเซลมากกว่ากว่าปาล์มดิบหีบร่วมลดยางเหนียว และปาล์มดิบหีบร่วมลดยางเหนียวและลดกรด

4.3 การไม่เป็นไปของส่วนผสมดีเซลที่ผลิตจากน้ำมันปาล์มดิบหีบร่วมผสมในดีเซล

ผลการทดลองปริมาณไขของส่วนผสมดีเซล

จากการทดลอง พนว่า ลักษณะการเป็นไขของส่วนผสมดีเซล ในระยะแรก ส่วนผสมดีเซลเหลวจะเปลี่ยนเป็นสีเข้ม เมื่อเวลาผ่านไปจะเกิดการจับตัวเป็นก้อนไขเล็กๆ ในส่วนผสมดีเซลเหลว เมื่อก้อนไขโตขึ้นและมีน้ำหนักมากพอ ก้อนไขจะตกลงด้านล่างของกระบอกตัว แต่ยังมีก้อนไขอีกเล็กน้อยที่เกาะอยู่ข้างกระบอกตัว ดังนั้นในช่วงนี้ควรเคาะและหมุนกระบอกตัวเพื่อช่วยให้ไขที่ติดด้านข้างของกระบอกตัวตกลงสู่ด้านล่างและบังช่วยแยกชั้นระหว่างไขกับส่วนผสมดีเซลในรูปของเหลวได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งไขที่ตกลงด้านล่างมีปริมาณเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ และเริ่มคงตัวในช่วง 7-14 วัน สำหรับส่วนผสมดีเซลในส่วนของเหลวจะมีความใสเพิ่มขึ้นตามระยะเวลาที่ตั้งไว้ ในการวิจัยนี้จึงสรุปได้ว่า ระยะเวลา 14 วัน เป็นระยะเวลาที่เพียงพอสำหรับการศึกษาพฤติกรรมการเป็นไขของส่วนผสมดีเซล

การศึกษาการเป็นไขของส่วนผสมดีเซลทั้ง 2 ชนิด ที่ผลิตจากน้ำมันปาล์มดิบหีบร่วมผสมในดีเซล ซึ่งจากการทดลองซ้ำ 3 ครั้ง พนว่า ปริมาณไขที่สภาวะคงตัวของน้ำมันปาล์มดิบหีบร่วมเอสเตอร์ไไฟน์และน้ำมันปาล์มดิบหีบร่วมเอสเตอร์ไไฟน์สมบัติเมทิลเอสเตอร์ ยังมีค่าแตกต่างกันในช่วง 45-49 และ 11-19 vol.% ตามลำดับ โดยความแตกต่างนี้จะมีค่าลดลงเมื่อสัดส่วนของการผสมในดีเซลลดลง

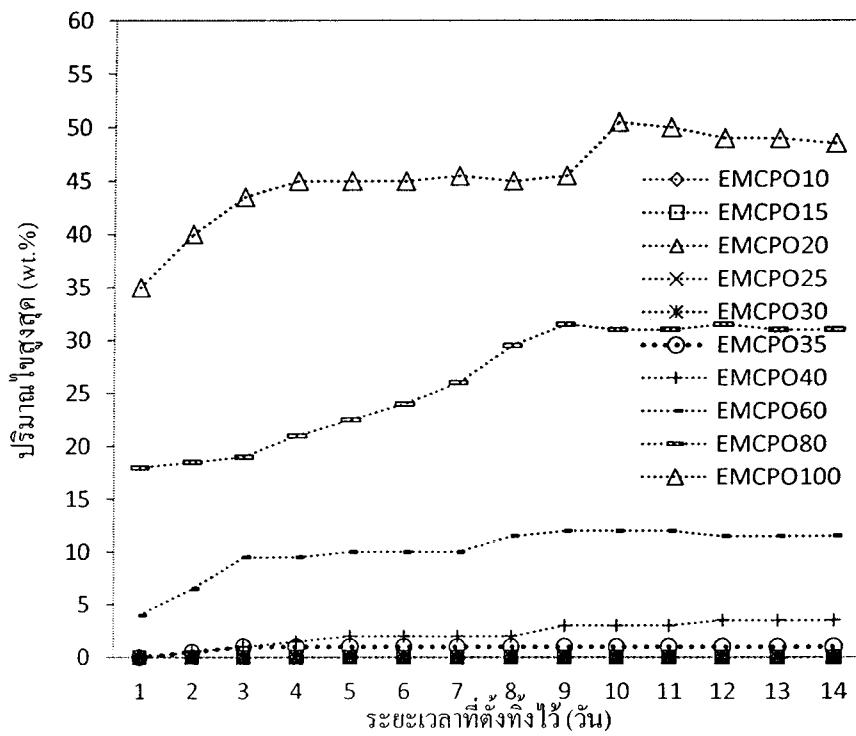
จากการวัดปริมาณไขของส่วนผสมดีเซลทำให้ได้ข้อมูลของค่าสูดและค่าสูงสุดซึ่งข้อมูลชุดนี้ยังอยู่ในช่วงที่กว้าง แต่อย่างไรก็ตาม ค่าสูงสุดของปริมาณไขที่เกิดขึ้นสามารถบ่งบอกถึงกรณีร้ายแรงมากที่สุดสำหรับการเป็นไขของส่วนผสมดีเซลที่เกิดขึ้น ซึ่งได้ใช้เป็นเงื่อนไขสำคัญเพื่อพิจารณาสำหรับการพัฒนาส่วนผสมดีเซลเด่นทุนต่อไป ดังนั้นใน

งานวิจัยนี้จึงได้เลือกรายงานค่าสูงสุดของปริมาณไขที่เกิดขึ้นของส่วนผสมดีเซล เมื่อวันໄวเป็นระยะเวลา 14 วัน (ที่อุณหภูมิห้อง) ดังตารางที่ 4.8

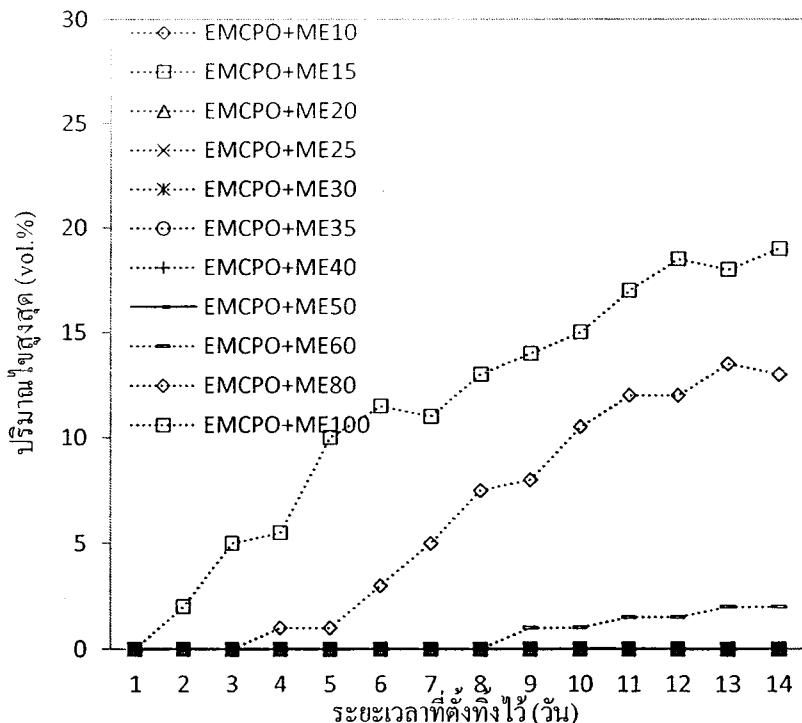
ตารางที่ 4.8 ปริมาณไขสูงสุดของส่วนผสมดีเซลเมื่อวันໄวที่อุณหภูมิห้องระยะเวลา 14 วัน (vol.%)

ส่วนผสมดีเซล	ปริมาณไข (vol.%) ตามระยะเวลา (วัน)													
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
ปาล์มดิบที่บรรจุในถุงไวนิล 10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ปาล์มดิบที่บรรจุในถุงไวนิล 15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ปาล์มดิบที่บรรจุในถุงไวนิล 20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ปาล์มดิบที่บรรจุในถุงไวนิล 25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ปาล์มดิบที่บรรจุในถุงไวนิล 30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ปาล์มดิบที่บรรจุในถุงไวนิล 35	0	0.5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
ปาล์มดิบที่บรรจุในถุงไวนิล 40	0	0.5	1	1.5	2	2	2	2	3	3	3	3.5	3.5	3.5
ปาล์มดิบที่บรรจุในถุงไวนิล 60	4	6.5	9.5	9.5	10	10	10	11.5	12	12	12	11.5	11.5	11.5
ปาล์มดิบที่บรรจุในถุงไวนิล 80	18	18.5	19	21	22.5	24	26	29.5	31.5	31	31	31.5	31	31
ปาล์มดิบที่บรรจุในถุงไวนิล 100	35	40	43.5	45	45	45	45.5	45	45.5	50.5	50	49	49	48.5
เอสเตอร์ไวนิล + เมทิลเอสเตอร์ 10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
เอสเตอร์ไวนิล + เมทิลเอสเตอร์ 15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
เอสเตอร์ไวนิล + เมทิลเอสเตอร์ 20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
เอสเตอร์ไวนิล + เมทิลเอสเตอร์ 25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
เอสเตอร์ไวนิล + เมทิลเอสเตอร์ 30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
เอสเตอร์ไวนิล + เมทิลเอสเตอร์ 35	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
เอสเตอร์ไวนิล + เมทิลเอสเตอร์ 40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
เอสเตอร์ไวนิล + เมทิลเอสเตอร์ 50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
เอสเตอร์ไวนิล + เมทิลเอสเตอร์ 60	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1.5	1.5	2	2
เอสเตอร์ไวนิล + เมทิลเอสเตอร์ 80	0	0	0	1	1	3	5	7.5	8	10.5	12	12	13.5	13
เอสเตอร์ไวนิล + เมทิลเอสเตอร์ 100	0	2	5	5.5	10	11.5	11	13	14	15	17	18.5	18	19

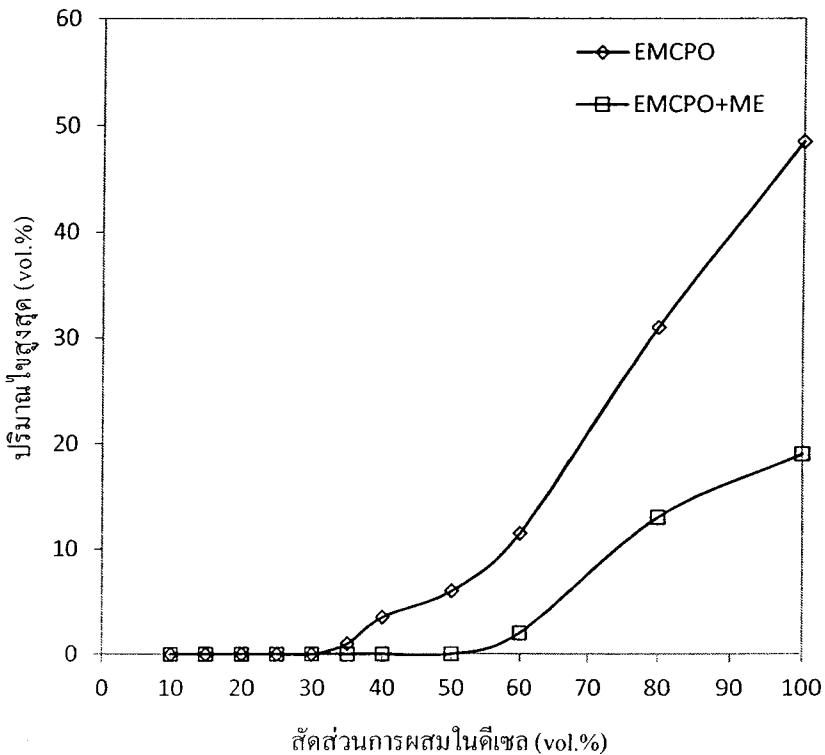
สำหรับน้ำมันปาล์มดิบที่บรรจุในถุงไวนิลและน้ำมันปาล์มดิบที่บรรจุในถุงไวนิลผสมเมทิลเอสเตอร์จากส่วนไขในดีเซล เมื่อเขียนกราฟความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณไขกับระยะเวลา จะได้กราฟผลการทดลองดังรูปที่ 4.3 และ 4.4 ตามลำดับ ซึ่งจะเห็นได้ว่า ปริมาณไขมีค่าคงตัวในช่วง 7-14 วัน ดังที่ได้กล่าวก่อนหน้านี้ นอกจากนี้ เมื่อเขียนกราฟความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณไขที่ภาวะคงตัว (วันที่ 14) กับสัดส่วนการผสมในดีเซลของเชื้อเพลิงผสมทั้งหมด จะได้กราฟผลการทดลองดังรูปที่ 4.5

รูปที่ 4.3 ปริมาณไนโตรเจนสูงสุดของน้ำมันปาล์มดิบทึบรวมเอสเตอร์ไฟฟ์ผสมในดีเซล (1-14 วัน)

รูปที่ 4.4 ปริมาณไนโตรเจนสูงสุดของน้ำมันปาล์มดิบทึบรวมเอสเตอร์ไฟฟ์ผสมเมทิลเอสเตอร์จากส่วนไฟในดีเซล (1-14 วัน)

รูปที่ 4.5 ปริมาณไบสูงสุดของส่วนผสมดีเซล ณ วันที่ 14

จากการสังเกตและศึกษาพฤติกรรมการเป็นไขข้างด้าน ทราบถึงสัดส่วนการผสมในดีเซล ได้สูงสุดของส่วนผสมดีเซลแต่ละชนิดที่ผลิตจากน้ำมันปาล์มดิบหีบรวม โดยที่ส่วนผสมดีเซล ที่ได้ต้องไม่เป็นไข ซึ่งผลการทดลองในตารางที่ 4.8 ให้ข้อสรุปที่ชัดเจน ดังนี้ น้ำมันปาล์มดิบหีบรวมเอสเตอริไฟฟ์ผสมในดีเซล และน้ำมันปาล์มดิบหีบรวมเอสเตอริไฟฟ์ผสมเมทิลเอสเตอร์จากส่วนไขในดีเซล ได้สูงสุด 30 และ 50 vol.% ตามลำดับ

4.4 ความหนืดจลดาสตร์

ผลการทดสอบและการวิจารณ์

ผลการทดสอบความหนืดจลดาสตร์ ของส่วนผสมดีเซลทั้ง 2 ชนิด ที่อุณหภูมิ 40°C สำหรับมาตรฐานดีเซล กรมธุรกิจพลังงาน ได้กำหนดคุณสมบัติความหนืดจลดาสตร์ที่อุณหภูมิ อ้างอิง 40°C ดังตารางที่ 1.1 เมื่อพิจารณาผลการทดสอบความหนืดจลดาสตร์ พบร่วมกับ ส่วนผสมดีเซล ทั้ง 2 ชนิด คือน้ำมันปาล์มดิบหีบรวมเอสเตอริไฟฟ์ 30 มีความหนืดจลดาสตร์ 6.08 cSt ส่วนน้ำมันปาล์มดิบหีบรวมเอสเตอริไฟฟ์ผสมเมทิลเอสเตอร์จากส่วนไข 50 ไม่ได้ส่งผลการทดสอบความหนืด แต่สามารถหาค่าได้จากสมการทำงานหนืด สมการที่ 4.4 (ปริญญา, 2012) เมื่อนำค่าความหนืดของน้ำมันปาล์มดิบหีบรวมเอสเตอริไฟฟ์ 30 เปรียบเทียบมาตรฐานดีเซลในตารางที่

1.1 พบว่า ความหนีดจลคลาสตรของส่วนผสมดีเซล ผ่านมาตรฐานดีเซลหมุนฟ้า และดีเซลเครื่องยนต์ การเกยตระ แต่ไม่ผ่านมาตรฐานดีเซลหมุนเร็ว

สมการคำนวณความหนีดจลคลาสตรของเชื้อเพลิงที่ผลิตจากน้ำมันปาล์มดิบหีบรวม ผสมในดีเซลที่อุณหภูมิมาตรฐาน 40°C

$$\eta_{B,40} = e^{\{(1-v_F) \ln \eta_{D,40} + v_F \ln \eta_{F,40}\}} \quad (4.4)$$

กำหนดให้

- $\eta_{B,40}$ กือ ความหนีดจลคลาสตรเชื้อเพลิงผสมที่อุณหภูมิ 40°C (cSt)
- $\eta_{D,40}$ กือ ความหนีดจลคลาสตรดีเซลที่อุณหภูมิ 40°C (cSt)
- $\eta_{F,40}$ กือ ความหนีดจลคลาสตรเชื้อเพลิงที่ผลิตจากน้ำมันปาล์มดิบหีบรวมที่ อุณหภูมิ 40°C (cSt)
- v_F กือ สัดส่วนปริมาณของเชื้อเพลิงในดีเซล (decimol)

4.5 ความหนาแน่น

ผลการทดสอบและการวิจารณ์

สำหรับมาตรฐานดีเซล กรมธุรกิจพลังงานได้กำหนดคุณสมบัติความหนาแน่น ของดีเซลหมุนเร็ว ดีเซลหมุนฟ้า และดีเซลเครื่องยนต์การเกยตระ ที่อุณหภูมิ 15.6°C และ 15°C ตามลำดับ แต่จากการตรวจสอบโดยการประมาณค่านอกช่วง พบว่า ความหนาแน่นของ ส่วนผสมดีเซลทดสอบที่อุณหภูมิ 15°C และ 15.6°C มีความแตกต่างน้อยมาก และ ไม่มีนัยสำคัญ (ปริญญา, 2012) ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงเปลี่ยนอุณหภูมิอ้างอิงมาตรฐานดีเซลเครื่องยนต์การเกยตระเป็น 15.6°C แต่ยังกำหนดค่าความหนาแน่นเท่าเดิม ทั้งนี้เพื่อย่ำงต่อการเปรียบเทียบมาตรฐานดีเซล ทั้งหมด

เมื่อพิจารณาผลการทดสอบความหนาแน่น พบว่า ส่วนผสมดีเซลทั้ง 2 ชนิด มี ความหนาแน่นใกล้เคียงกัน โดยน้ำมันปาล์มดิบหีบรวมเอสเตอริไฟน์ 30 และน้ำมันปาล์มดิบหีบ รวมเอสเตอริไฟน์ผสมเมทิลเอสเตอร์ส่วนใหญ่ 50 มีความหนาแน่น 862 และ 856 kg/m^3 ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบมาตรฐานดีเซลในตารางที่ 1.1 พบว่า ความหนาแน่นของน้ำมันปาล์มดิบหีบ รวมเอสเตอริไฟน์ 30 ผ่านมาตรฐานดีเซลเครื่องยนต์การเกยตระ ส่วนน้ำมันปาล์มดิบหีบรวม เอสเตอริไฟน์ผสมเมทิลเอสเตอร์ 50 ไม่ผ่านมาตรฐานดีเซลเครื่องยนต์การเกยตระ แต่สำหรับ

มาตรฐานดีเซลรอบต่ำและรอบสูง น้ำมันปาล์มดิบที่บรรจุรวมเอสเตอริไฟน์ 30 และน้ำมันปาล์มดิบที่บรรจุรวมเอสเตอริไฟน์ผสมเมทิลเอสเตอร์จากส่วนไข 50 มีความหนาแน่นผ่านมาตรฐานห้องหมุด

แต่เนื่องจากความหนาแน่นดีเซลที่อุณหภูมิ 15.6°C มีค่า 835 kg/m^3 มีค่าต่ำกว่าความหนาแน่นต่ำสุดของมาตรฐานดีเซลเครื่องยนต์การเกยตร อย่างไรก็ตาม เมื่อนำดีเซลใช้งานจริงในเครื่องยนต์ดีเซลการเกยตร ดีเซลสามารถใช้งานได้ดีและไม่พบปัญหาใดๆ ด้วยเหตุนี้จึงพอกสรุปได้ว่า ส่วนผสมดีเซลที่มีความหนาแน่นต่ำกว่าความหนาแน่นต่ำสุดของมาตรฐานดีเซลเครื่องยนต์การเกยตร ส่วนผสมดีเซลดังกล่าวก็สามารถใช้ในเครื่องยนต์ดีเซลการเกยตร ได้ดีเช่นเดียวกัน

4.6 การเลือกส่วนผสมดีเซลตันทุนต่ำ

เมื่อพิจารณาเรื่องตันทุนการผลิต จำเป็นต้องคำนึงถึงการใช้สารเคมี ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำที่ใช้ทั้งกระบวนการ และราคาของน้ำมันปาล์มดิบที่บรรจุซึ่งมีผลต่อตันทุนเมื่อเทียบกับดีเซล พบว่า การผลิตน้ำมันปาล์มดิบที่บรรจุที่บรรจุรวมเอสเตอริไฟน์ผสมเมทิลเอสเตอร์ จำเป็นต้องใช้สารเคมีในปริมาณมากซึ่งเป็นปัจจัยหลักเรื่องตันทุนการผลิตนั้นคือเมทานอล เนื่องจากปริมาณเมทานอลที่ใช้ในกระบวนการผลิตมี 2 ขั้นตอน คือกระบวนการอสเตรอริฟิเคชันใช้เมทานอล 15 vol.% และกระบวนการทรานส์อสเตรอริฟิเคชันใช้เมทานอล 23 vol.% ส่วนน้ำมันปาล์มดิบที่บรรจุเอสเตอริไฟน์ใช้สารเคมีน้อยกว่า เนื่องจากปริมาณเมทานอลที่ใช้ในการผลิตมีเพียงขั้นตอนเดียวคือกระบวนการอสเตรอริฟิเคชันใช้เมทานอลเพียง 5 vol.%

หากพิจารณาปริมาณการได้คืนสำหรับการผลิตส่วนผสมดีเซลทั้ง 2 ชนิด ซึ่งเป็นปัจจัยอีกอย่างหนึ่งที่เป็นตัวบ่งชี้ในด้านราคากลางการผลิตส่วนผสมดีเซลจากน้ำมันปาล์มดิบที่บรรจุโดยปริมาณการ ได้คืนยังมีค่าน้อยกว่ามีผลทำให้ราคาในการผลิตมีค่ามากยิ่งขึ้น ซึ่งการผลิตน้ำมันปาล์มดิบที่บรรจุรวมเอสเตอริไฟน์ (ดังตารางที่ 4.5) และการผลิตน้ำมันปาล์มดิบที่บรรจุรวมเอสเตอริไฟน์ผสมเมทิลเอสเตอร์จากส่วนไข (ดังตารางที่ 4.6) มีปริมาณการได้คืน 91.8 และ 89.26 vol.% ตามลำดับ

และเมื่อคำนวนตันทุนการผลิตส่วนผสมดีเซลตันทุนต่ำ (เฉพาะวัตถุดิบ สารเคมี น้ำ และพลังงาน) พบว่า น้ำมันปาล์มดิบที่บรรจุรวมเอสเตอริไฟน์ และน้ำมันปาล์มดิบที่บรรจุรวมเอสเตอริไฟน์ผสมเมทิลเอสเตอร์จากส่วนไข มีตันทุนคือ 27.23 และ 32.29 บาท/ลิตร ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับราคาน้ำมันปาล์มดิบที่บรรจุ 22.64 บาท/ลิตร และราคадีเซลขายปลีกหน้าปีมเฉลี่ยทั่วประเทศ 28.45 บาท/ลิตร พบว่า น้ำมันปาล์มดิบที่บรรจุเอสเตอริไฟน์ เป็นเชื้อเพลิงที่น่าสนใจมากที่สุด มีตันทุนเพิ่มขึ้นจากน้ำมันปาล์มดิบที่บรรจุ 4.59 บาท/ลิตร (20.27% ของราคาน้ำมันปาล์มดิบที่บรรจุ) และมีราคาต่ำกว่าดีเซลขายปลีกหน้าปีมทั่วประเทศ 1.22 บาท/ลิตร ส่วนน้ำมันปาล์มดิบที่บรรจุที่บรรจุรวมเอสเตอริไฟน์ผสมเมทิลเอสเตอร์ มีตันทุนเพิ่มขึ้นจากน้ำมัน

ปาล์มดิบหีบรวม 9.65 บาท/ลิตร (42.63% ของราคาน้ำมันปาล์มดิบหีบรวม) และมีราคาสูงกว่าดีเซลขายปลีกหน้าปีนั้นทั่วประเทศ 3.84 บาท/ลิตร

การศึกษาคุณลักษณะการเป็นของเหลวที่สำคัญ ได้แก่ การเป็นไข่ ความหนืด และความหนาแน่น ของส่วนผสมดีเซล พนว่า น้ำมันปาล์มดิบหีบรวมดิบหีบรวมเอสเตอริไฟฟ์ และน้ำมันปาล์มดิบหีบรวมดิบหีบรวมเอสเตอริไฟฟ์สมเมทิลเอสเตอร์จากส่วนไข่ มีสัดส่วนการผสมในดีเซลสูงสุด 30 และ 50 vol.% ตามลำดับ ซึ่งสัดส่วนการผสมดังกล่าวถูกจำกัดด้วยเงื่อนไขการเป็นไข่เป็นหลัก ขณะที่เงื่อนไขความหนืดและความหนาแน่น ของสัดส่วนการผสมมีผลต่อการพิจารณาองค์รวม

เมื่อเปรียบเทียบกระบวนการผลิตและต้นทุน พนว่า ส่วนผสมดีเซลทั้ง 2 ชนิดผลิตง่าย กระบวนการผลิตไม่ยุ่งยาก วัตถุดิบและสารเคมีสามารถหาซื้อได้ง่าย โดยตัวแปรหลักที่มีผลต่อต้นทุนในการผลิตส่วนผสมดีเซลคือปริมาณเมทานอล ซึ่งกระบวนการผลิตน้ำมันปาล์มดิบหีบรวมเอสเตอริไฟฟ์ 30 มีกระบวนการผลิตและปริมาณเมทานอลที่ใช้ในกระบวนการน้อยกว่าน้ำมันปาล์มดิบหีบรวมเอสเตอริไฟฟ์สมเมทิลเอสเตอร์จากส่วนไข่ 50 สำหรับต้นทุนการผลิตส่วนผสมดีเซลมีราคา 28.12 และ 30.41 บาท/ลิตร ตามลำดับ

ดังนั้นจึงกล่าวโดยสรุปในงานวิจัยนี้ให้ความสนใจ น้ำมันปาล์มดิบหีบรวมเอสเตอริไฟฟ์สมในดีเซล 30 vol.% (เอสเตอริไฟฟ์ 30) เป็นส่วนผสมดีเซลต้นทุนต่ำที่น่าสนใจมากที่สุด ในด้านการผลิต ราคา และคุณสมบัติการเป็นของเหลว ส่วนน้ำมันปาล์มดิบหีบรวมดิบหีบรวมเอสเตอริไฟฟ์สมเมทิลเอสเตอร์จากส่วนไข่ในดีเซล 50 vol.% (เอสเตอริไฟฟ์สมเมทิลเอสเตอร์จากส่วนไข่ 50) มีความน่าสนใจรองลงมา ซึ่งงานวิจัยนี้จะนำส่วนผสมดีเซลทั้ง 2 ชนิด มาทดสอบสมรรถนะเครื่องยนต์ดีเซลการเกณฑ์เปรียบเทียบกับดีเซล

4.6.1 การทดสอบคุณสมบัติเชื้อเพลิง

สำหรับส่วนผสมดีเซลที่ทดสอบได้ทำการทดสอบน้ำมันปาล์มดิบหีบรวมเอสเตอริไฟฟ์สมในดีเซล 30 vol.% ส่วนน้ำมันปาล์มดิบหีบรวมเอสเตอริไฟฟ์สมเมทิลเอสเตอร์จากส่วนไข่ในดีเซล 50 vol.% ไม่ได้ทดสอบ เนื่องจากมีคุณสมบัติการเป็นเชื้อเพลิงที่ใกล้เคียงกับดีเซล (เมทิลเอสเตอร์มีคุณสมบัติที่ใกล้เคียงดีเซลมากที่สุด) หากเปรียบเทียบกับน้ำมันปาล์มดิบหีบรวมเอสเตอริไฟฟ์ ซึ่งได้ทดสอบคุณสมบัติเชิงพาที่ใช้คำนวณตัวแปรสมรรถนะเครื่องยนต์ แต่คุณสมบัติอื่นๆ ของดีเซล ที่ใช้อ้างอิงประกอบการวิจารณ์ผล ได้จากการทบทวนเอกสารและการ

ประมาณเทียบจากมาตรฐานกรมธุรกิจพลังงาน ซึ่งรายละเอียดคุณสมบัติเชื้อเพลิง และห้องปฏิบัติการทดสอบของเชื้อเพลิงแต่ละชนิด แสดงดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 รายการทดสอบคุณสมบัติของเชื้อเพลิงแต่ละชนิดและห้องปฏิบัติการที่ทดสอบ

คุณสมบัติเชื้อเพลิง	ห้องปฏิบัติการ
ค่าซีเทน	การปีโตรเลียมแห่งประเทศไทย
ความหนืด	การปีโตรเลียมแห่งประเทศไทย
ความหนาแน่น	วิศวกรรมเครื่องกล
ความร้อนคำ	ศูนย์ครื่องมือวิทยาศาสตร์
อุ่นความไฟ	วิศวกรรมเคมี
ปริมาณน้ำ	ศูนย์ครื่องมือวิทยาศาสตร์
น้ำและตะกอน	ศูนย์ครื่องมือวิทยาศาสตร์
ถ้าชัลเฟต	ศูนย์ครื่องมือวิทยาศาสตร์
ค่ากรด	ศูนย์ครื่องมือวิทยาศาสตร์
การกัดกร่อนแห้งก่อนทดลอง	วิศวกรรมเคมี

4.6.2 คุณสมบัติเชื้อเพลิงของส่วนผสมดีเซล

คุณสมบัติน้ำมันปาล์มดิบที่บรรจุในอีสเตอริไฟน์ 30 และอีสเตอริไฟน์ผสมเมทิล เอสเตอร์ 50 ที่ได้จากการทดสอบ การทบทวนเอกสาร และการประมาณจากมาตรฐานดีเซลหมุนเร็วของกรมธุรกิจพลังงาน แสดงดังตารางที่ 4.10 เมื่อเปรียบเทียบคุณสมบัติเชื้อเพลิงชนิดต่างๆ ของ อีสเตอริไฟน์ 30 และอีสเตอริไฟน์ผสมเมทิลเอสเตอร์จากส่วนไข 50 กับดีเซล สามารถ เปรียบเทียบคุณสมบัติเชื้อเพลิง และรายละเอียดคุณสมบัติเชื้อเพลิงได้ดังนี้

ค่าซีเทน เป็นคุณสมบัติการเผาไหม้ที่สำคัญที่สุดสำหรับเชื้อเพลิงที่ใช้ใน เครื่องยนต์ดีเซล ซึ่งได้แก้ล่าวในหัวข้อ 2.5 ก่อนหน้านี้ ซึ่งอีสเตอริไฟน์ 30 มีค่าซีเทน 56 และ เอสเตอริไฟน์ผสมเมทิลเอสเตอร์จากส่วนไข 50 มีค่าซีเทนอยู่ในช่วง 52-56 โดยส่วนผสมดีเซลทั้ง 2 ชนิดมีค่าซีเทนสูงกว่าดีเซลประมาณ 5-9

ความหนืดจลดาศาสตร์ และความหนาแน่น เป็นคุณสมบัติที่สำคัญต่อการน้ำด เชื้อเพลิงในเครื่องยนต์ดีเซล โดยอีสเตอริไฟน์ 30 และอีสเตอริไฟน์ผสมเมทิลเอสเตอร์จากส่วนไข 50 มีความหนืดจลดาศาสตร์ 6.08 และ 4.51 cSt ซึ่งสูงกว่าดีเซล 2.84 และ 1.27 cSt ตามลำดับ โดย ส่วนผสมดีเซลทั้ง 2 ชนิดมีค่าความหนืดผ่านมาตรฐานดีเซลเครื่องยนต์การเกษตรและดีเซลหมุนฟ้า แต่ไม่ผ่านมาตรฐานดีเซลหมุนเร็ว ส่วนความหนาแน่นของอีสเตอริไฟน์ 30 มีค่า 862 kg/m^3 สูงกว่า ดีเซล 27 kg/m^3 ซึ่งผ่านมาตรฐานดีเซลทุกประเภท และความหนาแน่นของอีสเตอริไฟน์ผสมเมทิล

เอสเตอร์จากส่วนไข 50 มีค่า 856 kg/m^3 สูงกว่าดีเซล 21 kg/m^3 ซึ่งผ่านมาตรฐานดีเซลหมุนเร็ว แต่ไม่ผ่านมาตรฐานดีเซลเครื่องยนต์การเกษตร

ค่าความร้อนต่ำ (Lower heating value) เป็นคุณสมบัติการเผาไหม้อ่างหนึ่ง สำหรับเชื้อเพลิงที่ใช้ในเครื่องยนต์สันดาปภายใน โดยเอสเตอริไฟน์ 30 และเอสเตอริไฟน์พสม เมทิลเอสเตอร์จากส่วนไข 50 มีค่าความร้อนประมาณ $41,293$ และ $41,486 \text{ kJ/kg}$ ซึ่งต่ำกว่าดีเซล $1,654$ และ $1,847 \text{ kJ/kg}$ หรือคิดเป็น 3.85 และ 4.30% ตามลำดับ

จุดวานไฟ (Flash point) เป็นอุณหภูมิต่ำสุดของเชื้อเพลิงเหลวโดยที่เชื้อเพลิงเหลวสามารถระเหยเป็นไอ และมีปริมาณมากพอที่จะสัมผัสนับเปลวไฟก็จะลุกไหม้ทันที โดยทั่วไปจุดวานไฟจะไม่มีผลต่อคุณภาพหรือการใช้งานโดยตรง แต่เป็นข้อกำหนดทางกฎหมายเพื่อความปลอดภัยจากการเกิดอคคีภัยในการเก็บรักษา และการขนถ่าย โดยปกติจุดวานไฟ ไม่ควรเกิน 130°C ถ้าสูงกว่านี้จะทำให้รถบรรทุกติดยาก สำหรับ เอสเตอริไฟน์ 30 และเอสเตอริไฟน์พสม เมทิลเอสเตอร์จากส่วนไข 50 มีจุดวานไฟประมาณ 70°C ซึ่งเทียบเท่าดีเซลและผ่านมาตรฐานดีเซลทุกประเภท

ปริมาณน้ำและตะกอน (Water and sediment) เป็นการวัดปริมาตรน้ำและตะกอน ซึ่งผลการวิเคราะห์นี้เป็นการแสดงถึงความสะอาดของเชื้อเพลิง โดยเฉพาะไปโอดีเซลค่านี้ มีความสำคัญมากเนื่องจากน้ำที่มีอยู่สามารถทำปฏิกิริยา กับเอสเตอร์ทำให้เกิดกรด ไขมันอิสระได้ และทำให้มีการเจริญเติบโตของจุลินทรีย์ภายในถังเก็บ โดยปกติกระบวนการผลิตจะลูกลວบคุณปริมาณน้ำตั้งแต่การกำหนดคุณภาพต้น แต่ยังไร์ก์ตามพบว่า น้ำอาจเกิดขึ้นได้จากการทำปฏิกิริยาระหว่างแอลกอฮอล์และสารเร่งปฏิกิริยา เช่น โซเดียมไฮดรอกไซด์หรือ بوتัสเซียมไฮดรอกไซด์ แต่น้ำและสบู่จะลูกกำจัดออกเมื่อผ่านการถังและไล่น้ำ สำหรับตะกอนจะมีผลต่อกรองเชื้อเพลิงอุดตัน ส่งผลกระทบถึงหัวฉีดเชื้อเพลิงและชิ้นส่วนต่างๆ ในเครื่องยนต์เสียหายได้ โดยปริมาณน้ำและตะกอนต้องไม่สูงกว่า 0.05% สำหรับเอสเตอริไฟน์ 30 และเอสเตอริไฟน์พสม เมทิลเอสเตอร์จากส่วนไข 50 ที่มีปริมาณน้ำและตะกอนต่ำกว่า 0.05% ซึ่งผ่านมาตรฐานดีเซลทุกประเภท

ถ้าชัลเฟด เป็นการหาปริมาณสารอัลคาไลโนนิกาของแข็งในเชื้อเพลิง และเป็นคุณสมบัติความสะอาดของเชื้อเพลิง ที่ขึ้นกับความสะอาดในการผลิต สำหรับ เอสเตอริไฟน์ 30 มีถ้าชัลเฟดต่ำกว่าดีเซล $0.015 \text{ wt.\%}$ และเอสเตอริไฟน์พสม เมทิลเอสเตอร์จากส่วนไข 50 มีถ้าชัลเฟต์น้อยกว่า $0.01 \text{ wt.\%}$ ซึ่งผ่านมาตรฐานดีเซลทุกประเภท

ค่ากรด เป็นคุณสมบัติเชื้อเพลิง ที่ส่งผลต่อการสึกหรอของเครื่องยนต์ สำหรับ เอสเตอริไฟน์ 30 และเอสเตอริไฟน์พสม เมทิลเอสเตอร์จากส่วนไข 50 มีค่าความเป็นกรดที่ 3.66 และ 1.23 mgKOH/g ตามลำดับ

การกัดกร่อนแผ่นทองแดง คือ การทดสอบพฤติกรรมการกัดกร่อนของเชื้อเพลิงด้วยแผ่นทองแดง ทดสอบเพื่อความคุณและป้องกันความเสี่ยงจาก การกัดกร่อนของเชื้อเพลิงในถังเก็บ ท่อ ทางเดินน้ำมัน และห้องเผาไหม้ในเครื่องยนต์ ผลการทดสอบ พบว่า เอสเตอริไฟน์ 30 และ เอสเตอริไฟน์ ผสมเมทิลเอสเตอร์ จากส่วน ไข่ 50 มีการกัดกร่อนแผ่นทองแดง ผ่านมาตรฐานดีเซลทุกประเภท และอยู่ในเกณฑ์เดียวกับดีเซล

ตารางที่ 4.10 คุณสมบัติของเชื้อเพลิงทดสอบเมื่อเปรียบเทียบมาตรฐานดีเซลประเภทต่างๆ ของประเทศไทย

คุณสมบัติเชื้อเพลิง	วิธีทดสอบ	มาตรฐานประเทศไทย				เชื้อเพลิงทดสอบ		
		ดีเซล		ดีเซล	เอสเตอริไฟน์ 30	เอสเตอริไฟน์ + เมทิลเอสเตอร์ 50	ดีเซล	
		หมุนเร็ว	หมุนช้า	เครื่องยนต์				
ค่าซีเทน	ASTM D613	≥50	≥45	≥50	56	52-56 ^a	47-52 ^a	
ความหนืด粘度สตรัฟท์ 40 °C (cSt)	ASTM D445	1.8-4.1	≤8.0	1.9-8.0	6.08	4.51	3.24	
ความหนาแน่นที่ 15 °C (kg/m ³)	ASTM D1298	810-870	≤920	860-900	862	856	835	
ค่าความร้อนต่ำ (kJ/kg)	ASTM D240	n.a.	n.a.	n.a.	41,293	41,486 ^b	42,947	
จุดควบไฟ (°C)	ASTM D93	≥52	≥52	≥120	70	70 ^a	69 ^a	
ปริมาณน้ำ (%)	KFC001	≤0.05	n.a.	n.a.	0.023	<0.05 ^a	-	
น้ำและตะกอน (%)	ASTM D97	≤0.05	n.a.	n.a.	<0.05	<0.05 ^a	-	
ถ้าซัลเฟต (wt.%)	ASTM D874	n.a.	n.a.	≤0.80	3.66	1.23	-	
ค่ากรด (mgKOH/g)	ASTM D664	≤1	n.a.	≤3	1a	1a ^b	1a	
การกัดกร่อนแผ่นทองแดง (หมายเลขอ)	ASTM D130							

หมายเหตุ: n.a. = ไม่กำหนด; ^a อ้างอิง Leevijit and Prateepchaikul, 2011; ^b ค่าประมาณ; ความหนืด粘度สตรัฟท์ 40 °C (cSt) คำนวณจากสมการที่ 4.4.; คุณสมบัติเชื้อเพลิงของดีเซลอ้างอิงจากวิทยานิพนธ์ของ บริษุษฐา, 2012

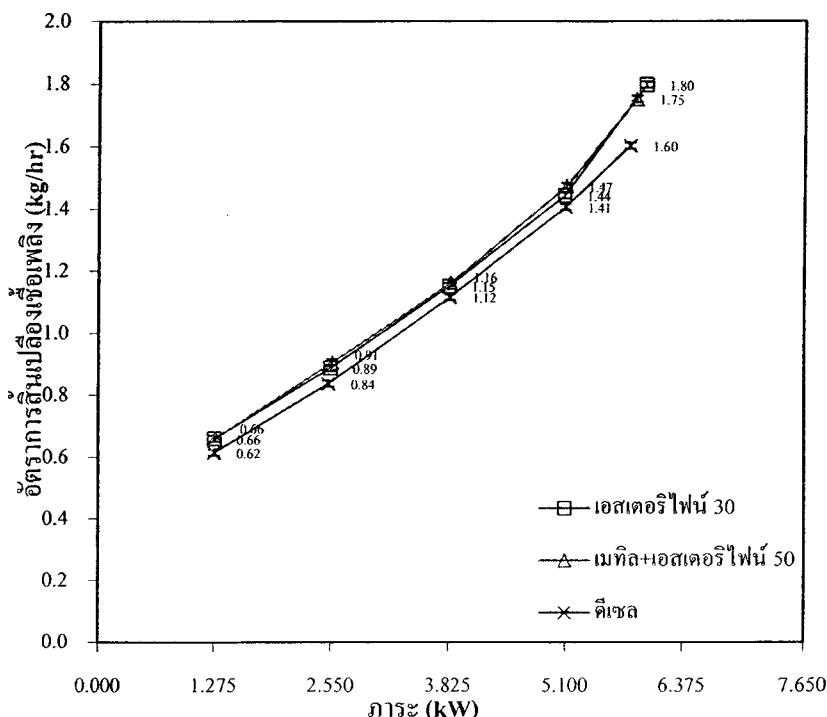
4.7 การทดสอบสมรรถนะและการปลดปล่อยไอเสียของเครื่องยนต์การเกษตร

4.7.1 การเดินเครื่องยนต์ทั่วไป

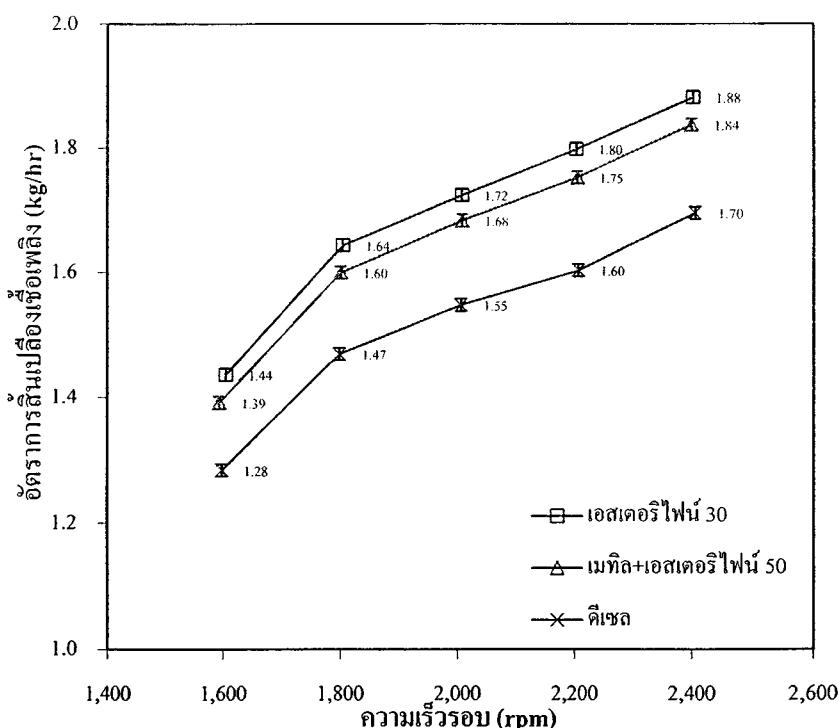
การ starters เครื่องยนต์ และเดินเครื่องยนต์ด้วยเชื้อเพลิงทดสอบทั้ง 3 ชนิด ได้แก่ ดีเซล เอสเตอริไฟน์ 30 และเอสเตอริไฟน์พสมเมทิลเอสเตอร์จากส่วนไข 50 ที่ช่วงความเร็วรอบประมาณ 1,600-2,400 rpm โดยไม่เพิ่มภาระ การเดินเครื่องยนต์สามารถ starters ทิดจ่าย เดินเรียบ และไม่มีการน้อกเกิดขึ้น

4.7.2 อัตราสิ้นเปลืองเชื้อเพลิง

สำหรับการเดินเครื่องยนต์ ด้วยวิธีการเปลี่ยนแปลงภาระที่ความเร็วรอบคงที่ 2,200 rpm และการเดินเครื่องยนต์เต็มกำลังในช่วงความเร็วรอบ 1,600-2,400 rpm แสดงอัตราสิ้นเปลืองเชื้อเพลิง ดังรูปที่ 4.6-4.7 ซึ่งจะเห็นได้ว่า เมื่อภาระเพิ่มขึ้น อัตราการสิ้นเปลืองเชื้อเพลิงก็เพิ่มขึ้น ซึ่งถัดจากจะดังกล่าวนี้เป็นลักษณะทั่วไปของเครื่องยนต์ดีเซล เนื่องจากค่าความร้อน (Heating value) ของส่วนผสมดีเซล มีค่าความร้อนต่ำกว่าดีเซล เครื่องยนต์จึงจำเป็นต้องฉีดส่วนผสมดีเซลในปริมาณที่มากขึ้น เพื่อรักษากำลังของเครื่องยนต์ให้คงที่ (ธีรพงษ์ และคณะ, 2551) และเมื่อเปรียบเทียบอัตราการสิ้นเปลืองเชื้อเพลิงทั้ง 3 ชนิด สำหรับการเดินเครื่องยนต์ด้วยวิธีการเปลี่ยนแปลงภาระ ที่ความเร็วรอบคงที่ 2,200 rpm ดังรูปที่ 4.6 จะเห็นได้ว่าเครื่องยนต์ที่เดินด้วยเอสเตอริไฟน์ 30 และเอสเตอริไฟน์พสมเมทิลเอสเตอร์จากส่วนไข 50 มีอัตราสิ้นเปลืองเชื้อเพลิงมากกว่าเครื่องยนต์ที่เดินด้วยดีเซลเฉลี่ย 6.74 และ 6.51% ตามลำดับ ส่วนวิธีการเดินเครื่องยนต์เต็มกำลังในช่วงความเร็วรอบ 1,600-2,400 rpm พนว่าเครื่องยนต์ที่เดินด้วย เอสเตอริไฟน์ 30 และ เอสเตอริไฟน์พสมเมทิลเอสเตอร์จากส่วนไข 50 มีอัตราสิ้นเปลืองเชื้อเพลิงมากกว่าเครื่องยนต์ที่เดินด้วยดีเซลเฉลี่ย 11.63 และ 8.75% ตามลำดับ

รูปที่ 4.6 อัตราสันเปลี่ยนเชื้อเพลิงของเครื่องยนต์ (ความเร็ววิ่งอุบ 2,200 rpm)

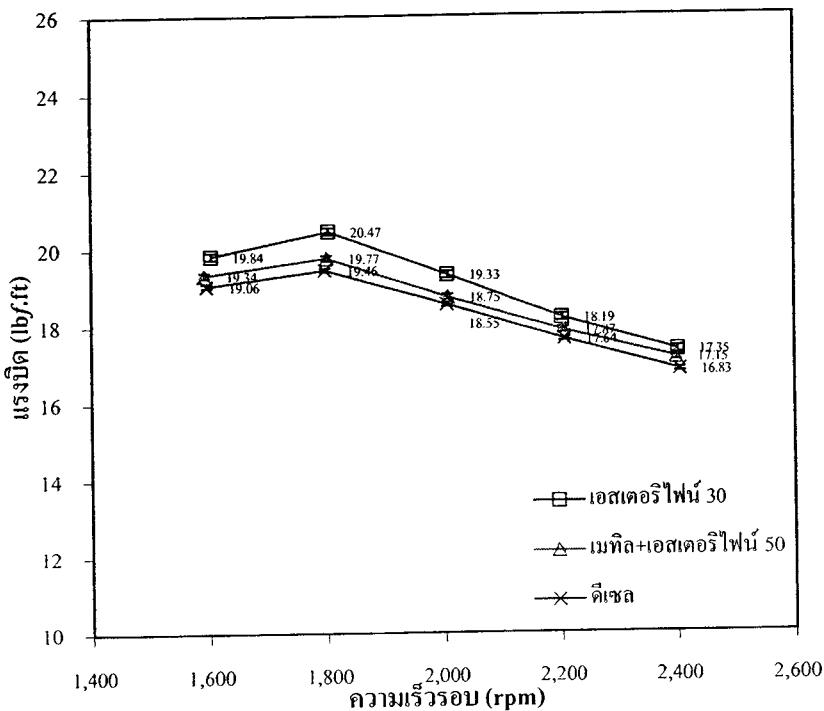

รูปที่ 4.7 อัตราสันเปลี่ยนเชื้อเพลิงของเครื่องยนต์ (เดินเครื่องเต็มกำลัง)

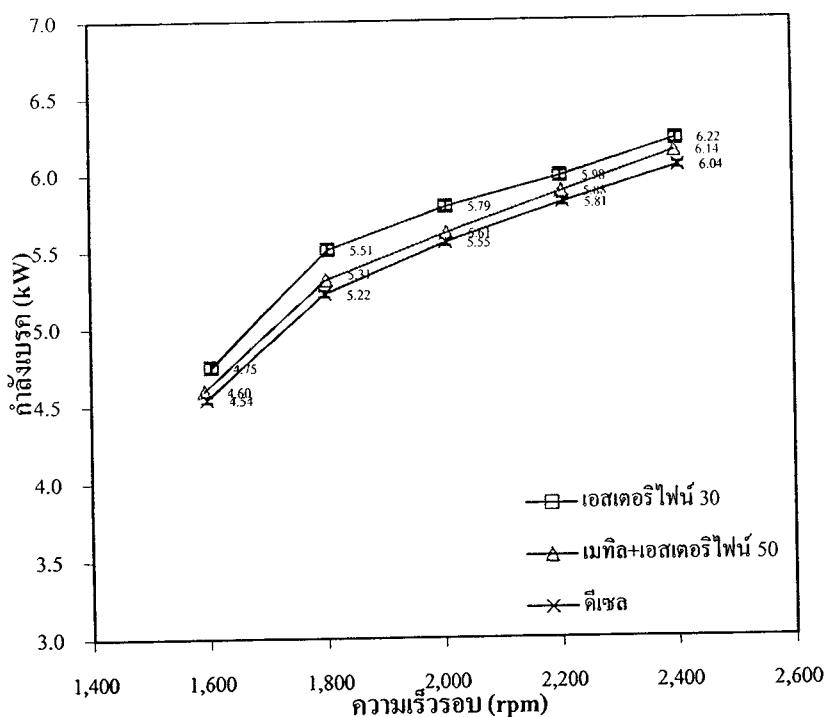
4.7.3 แรงบิดและกำลังเบรค

การเดินเครื่องยนต์เติมกำลังที่ช่วงความเร็วรอบ 1,600-2,400 rpm ด้วยเชื้อเพลิงทั้ง 3 ชนิด แสดงผลของแรงบิดและกำลังเบรคของเครื่องยนต์ที่วัดได้ดังรูปที่ 4.8-4.9 จะเห็นได้ว่าการเดินเครื่องยนต์ด้วยเชื้อเพลิงทั้ง 3 ชนิดนี้ เมื่อความเร็วรอบสูงขึ้น แรงบิดของเครื่องยนต์จะมีค่าลดลง แต่แรงบิดของเครื่องยนต์จะมีค่าสูงสุดที่ความเร็วรอบ 1,800 rpm ส่วนกำลังเบรคเครื่องยนต์จะมีค่ามากขึ้น เมื่อความเร็วรอบเครื่องยนต์สูงขึ้น โดยลักษณะดังกล่าวเป็นลักษณะทั่วไปของเครื่องยนต์ดีเซล และเมื่อเปรียบเทียบแรงบิดและกำลังเบรคเครื่องยนต์ที่เดินด้วยเอสเตอริไฟฟ์ 30 ให้แรงบิดและกำลังเบรคสูงที่สุดเมื่อเทียบกับเชื้อเพลิงทดสอบอีก 2 ชนิด ตลอดช่วงความเร็วรอบ 1,600-2,400 rpm ซึ่งให้แรงบิดและกำลังเบรคสูงกว่าการเดินเครื่องยนต์ด้วยดีเซลประมาณ 3.0-4.2% โดยความแตกต่างนี้ค่าสูงสุดที่ความเร็วรอบ 1,800 rpm และมีค่าลดลงตามลำดับเมื่อเครื่องยนต์มีความเร็วรอบเพิ่มขึ้น ส่วนเครื่องยนต์ที่เดินด้วยเอสเตอริไฟฟ์ผสมเมทิลเอสเตอร์จากส่วนใหญ่ 50 ให้แรงบิดและกำลังเบรคสูงกว่าเครื่องยนต์ที่เดินด้วยดีเซลประมาณ 1.4-2.0% และมีค่าลดลงเมื่อเครื่องยนต์มีความเร็วรอบเพิ่มขึ้น

จากลักษณะดังกล่าวที่ทำให้เครื่องยนต์ที่เดินด้วยเอสเตอริไฟฟ์ 30 และเอสเตอริไฟฟ์ผสมเมทิลเอสเตอร์จากส่วนใหญ่ 50 มีแรงบิดและกำลังเบรคสูงกว่าการเดินเครื่องยนต์ด้วยดีเซล เนื่องมาจากการเชื้อเพลิงดังกล่าวมีความหนาแน่นสูงกว่าดีเซล จนส่งผลให้เครื่องยนต์มีค่าเชื้อเพลิงเชิงมวลและเชิงพลังงานสูงกว่าดีเซล (ปริญญา, 2012) จากข้อมูลอัตราการไฟลเชิงมวลของเชื้อเพลิงทดสอบเมื่อเดินเครื่องยนต์เติมกำลังในช่วงความเร็วรอบ 1,600-2,400 rpm ดังรูปที่ 4.7 จะสังเกตเห็นผลดังกล่าวซึ่งสอดคล้องกับข้อสันนิษฐานข้างต้นว่า ตลอดช่วงความเร็วรอบที่เดินเครื่องยนต์ด้วย เอสเตอริไฟฟ์ 30 อัตราการมีค่าเชื้อเพลิงเชิงมวลมีค่าสูงกว่าการเดินเครื่องยนต์ด้วยดีเซล 11.63% เมื่อคิดเป็นพลังงาน อัตราการมีค่าเชื้อเพลิงเชิงพลังงานสูงกว่าการเดินเครื่องยนต์ด้วยดีเซล 7.33% (ความแตกต่างลดลงเมื่อความเร็วรอบเครื่องยนต์สูงขึ้น) ส่วนการเดินเครื่องยนต์ด้วยเอสเตอริไฟฟ์ผสมเมทิลเอสเตอร์จากส่วนใหญ่ 50 มีอัตราการมีค่าเชื้อเพลิงเชิงมวลสูงกว่าการเดินเครื่องยนต์ด้วยดีเซล 8.75% และมีอัตราการมีค่าเชื้อเพลิงเชิงพลังงานสูงกว่าการเดินเครื่องยนต์ด้วยดีเซล 5.05% (ความแตกต่างลดลงเมื่อความเร็วรอบเครื่องยนต์สูงขึ้น) ด้วยเหตุนี้การเดินเครื่องยนต์เติมกำลังในช่วงความเร็วรอบ 1,600-2,400 rpm ด้วย เอสเตอริไฟฟ์ 30 และเอสเตอริไฟฟ์ผสมเมทิลเอสเตอร์จากส่วนใหญ่ 50 จึงทำให้แรงบิดและกำลังเบรคสูงกว่าการเดินเครื่องยนต์เติมกำลังด้วยดีเซล

รูปที่ 4.8 แรงบิดของเครื่องยนต์ (เดินเครื่องเต็มกำลัง)

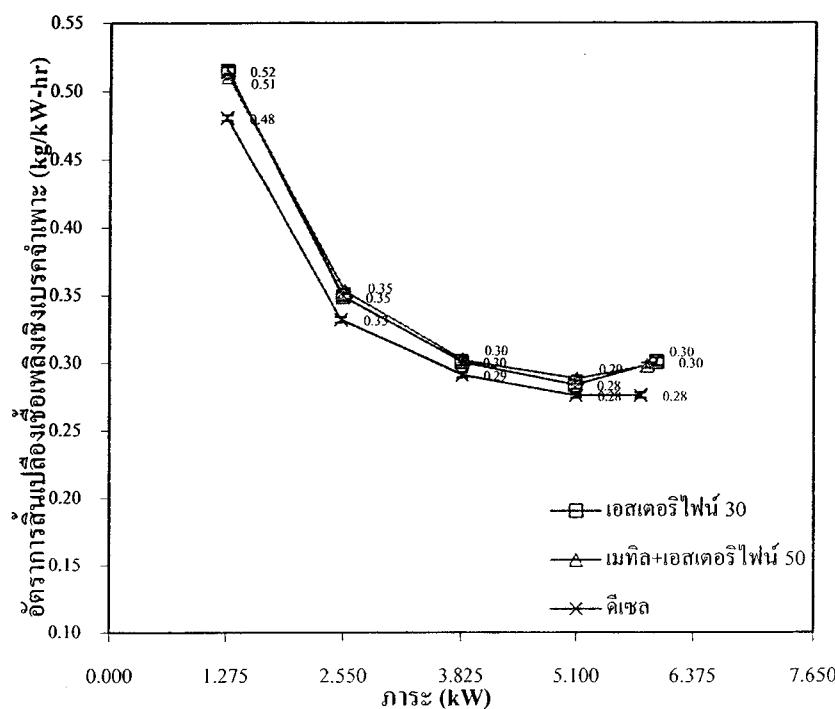

รูปที่ 4.9 กำลังเบรคของเครื่องยนต์ (เดินเครื่องเต็มกำลัง)

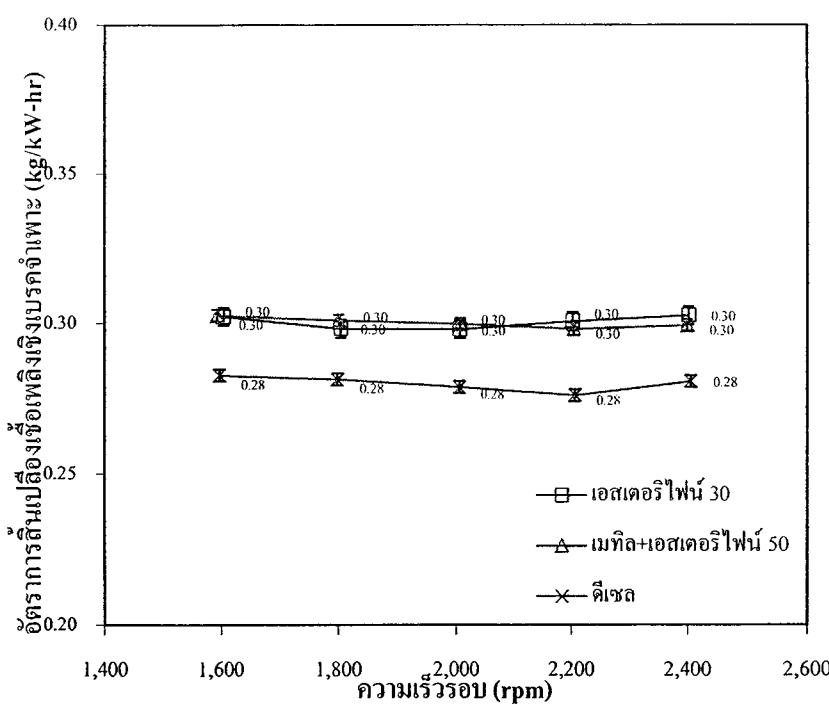
4.7.4 อัตราการสิ้นเปลืองเชื้อเพลิงเบรคจำเพาะ

สำหรับการเดินเครื่องยนต์ด้วยวิธีการเปลี่ยนแปลงภาระ ที่ความเร็วรอบคงที่ 2,200 rpm และการเดินเครื่องยนต์เติมกำลังในช่วงความเร็วรอบ 1,600-2,400 rpm แสดงอัตราการสิ้นเปลืองเชื้อเพลิงเบรคจำเพาะ ดังรูปที่ 4.10 และ 4.11 ตามลำดับ ซึ่งจะเห็นว่า เมื่อเดินเครื่องยนต์ด้วยวิธีการเปลี่ยนแปลงภาระ ที่ความเร็วรอบคงที่ 2,200 rpm เครื่องยนต์ที่เดินด้วยเօสเตอริไฟน์ 30 และเօสเตอริไฟน์ผสมเมทิลเօสเตอร์จากส่วน ไข 50 มีอัตราการสิ้นเปลืองเชื้อเพลิงเบรคจำเพาะสูงกว่าเครื่องยนต์ที่เดินด้วยดีเซลเฉลี่ย 5.00 และ 5.44% ตามลำดับ ส่วนการเดินเครื่องยนต์เติมกำลัง ที่ความเร็วรอบ 1,600-2,400 rpm เครื่องยนต์ที่เดินด้วยเօสเตอริไฟน์ 30 และเօสเตอริไฟน์ผสมเมทิลเօสเตอร์ 50 มีอัตราการสิ้นเปลืองเชื้อเพลิงเบรคจำเพาะสูงกว่าเครื่องยนต์ที่เดินด้วยดีเซลและเมื่อเปรียบเทียบเชื้อเพลิงทดสอบทั้ง 3 ชนิด เครื่องยนต์ที่เดินด้วยเօสเตอริไฟน์ 30 และเօสเตอริไฟน์ผสมเมทิลเօสเตอร์จากส่วน ไข 50 มีอัตราการสิ้นเปลืองเชื้อเพลิงเบรคจำเพาะมากกว่าเครื่องยนต์ที่เดินด้วยดีเซลเฉลี่ย 7.31 และ 7.24% ตามลำดับ จากการทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องโดยการผลิตเชื้อเพลิงจากน้ำมันปาล์มทดสอบกับเครื่องยนต์ดีเซล มีอัตราการสิ้นเปลืองเชื้อเพลิงเบรคจำเพาะของเชื้อเพลิงสูงกว่าดีเซล (Prateepchaikul and Apichato, 2003; นพพร, 2546; ธีระยุทธ และคณะ, 2551)

และเมื่อกำนัณอัตราการสิ้นเปลืองเชื้อเพลิงในเทอมของพลังงานที่ใช้เทียบกับราคาเชื้อเพลิงแต่ละชนิด จะเห็นได้ว่า การเดินเครื่องยนต์ที่ภาระ 2.550 kW ทั้ง ดีเซล เօสเตอริไฟน์ 30 และเօสเตอริไฟน์ผสมเมทิลเօสเตอร์จากส่วน ไข 50 ใช้พลังงานไปทั้งสิ้น 7.70 8.27 และ 9.06 บาท/กิโลวัตต์ชั่วโมง ส่วนการเดินเครื่องยนต์เติมกำลังที่ความเร็วรอบ 2,200 rpm ดีเซล เօสเตอริไฟน์ 30 และเօสเตอริไฟน์ผสมเมทิลเօสเตอร์จากส่วน ไข 50 ใช้พลังงานไปทั้งสิ้น 6.42 7.27 และ 7.48 บาท/กิโลวัตต์ชั่วโมง ตามลำดับ (ดังภาคผนวก ๗)

รูปที่ 4.10 อัตราสิ้นเปลืองเชื้อเพลิงเบรคจำเพาะของเครื่องยนต์ (ความเร็วรอบ 2,200 rpm)

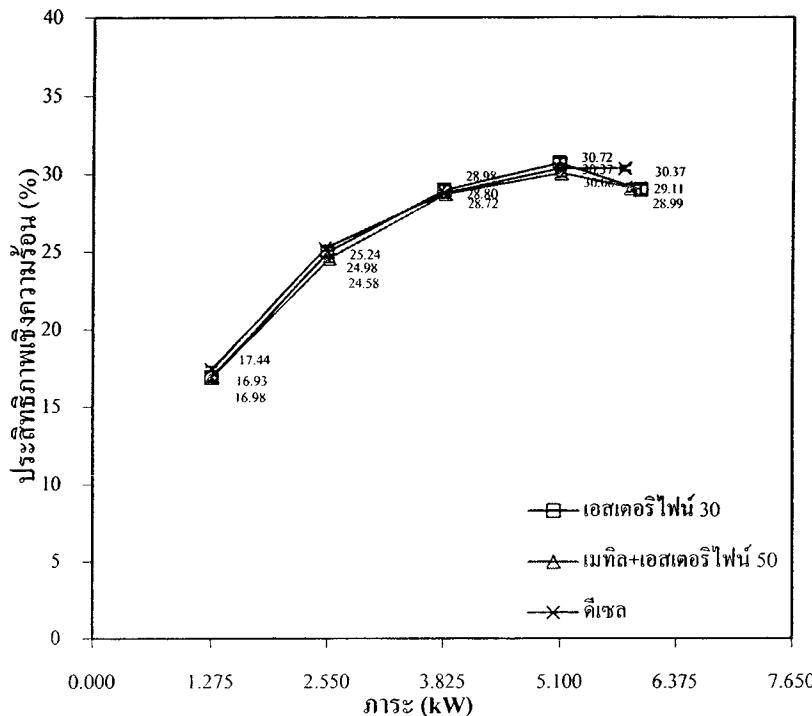

รูปที่ 4.11 อัตราสิ้นเปลืองเชื้อเพลิงเบรคจำเพาะของเครื่องยนต์ (เดินเครื่องเต็มกำลัง)

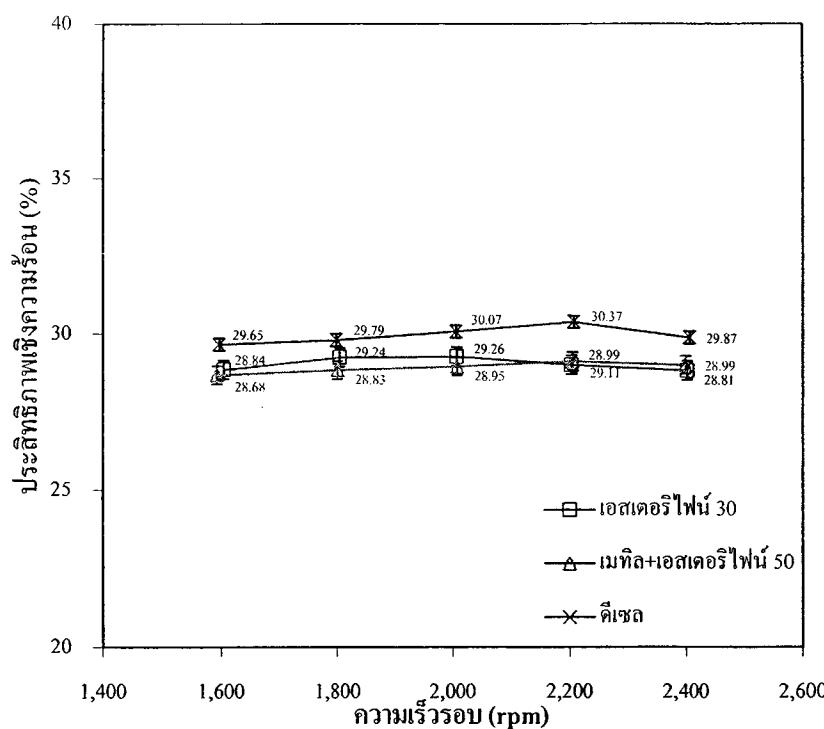
4.7.5 ประสิทธิภาพเชิงความร้อนเบรค

เมื่อเดินเครื่องยนต์ด้วยวิธีเปลี่ยนแปลงภาระ ที่ความเร็วรอบคงที่ 2,200 rpm ดังรูปที่ 4.12 จะเห็นได้ว่า ประสิทธิภาพเชิงความร้อนเบรคของเครื่องยนต์มีค่าเพิ่มขึ้น เมื่อการสูงขึ้น โดยเครื่องยนต์ที่เดินด้วยอสเตอร์ไฟน์ 30 และอสเตอร์ไฟน์พสมแมทิล/oสเตอร์จากส่วนใหญ่ 50 มีประสิทธิภาพเชิงความร้อนเบรคต่ำกว่าเครื่องยนต์ที่เดินด้วยดีเซลเฉลี่ย 0.25 และ 1.47% ตามลำดับ ส่วนการเดินเครื่องยนต์เต็มกำลังในช่วงความเร็วรอบ 1,600-2,400 rpm ดังรูปที่ 4.13 เมื่อเปรียบเทียบเชื้อเพลิงทั้ง 3 ชนิด เครื่องยนต์ที่เดินด้วย อสเตอร์ไฟน์ 30 และอสเตอร์ไฟน์พสมแมทิล/oสเตอร์จากส่วนใหญ่ 50 มีประสิทธิภาพเชิงความร้อนเบรคต่ำกว่าเครื่องยนต์ที่เดินด้วยดีเซลเฉลี่ย 3.09 และ 3.47% ตามลำดับ

โดยทั่วไปประสิทธิภาพเชิงความร้อนเบรคของเครื่องยนต์ดีเซลจะสูงกว่า 3 ปัจจัยหลัก ได้แก่ 1. วัฏจักรอากาศมาตรฐาน 2. ลักษณะห้องเผาใหม่ หัวฉีด และระบบต่างๆ ของเครื่องยนต์ และ 3. พฤติกรรมการเผาไหม้ เชื้อเพลิงแต่ละชนิด ซึ่งพฤติกรรมการเผาไหม้เชื้อเพลิงแต่ละชนิดในเครื่องยนต์จะขึ้นกับคุณสมบัติเชื้อเพลิงชนิดต่างๆ ได้แก่ ค่าซีเทน ความหนืด และสัดส่วนอะตอมออกซิเจนในเชื้อเพลิง และเมื่อพิจารณาคุณสมบัติค่าซีเทนซึ่งอสเตอร์ไฟน์ 30 มีค่าซีเทนสูงกว่าดีเซล โดยเชื้อเพลิงที่มีค่าซีเทนสูง ระยะการหันวงเวลาของการจุดระเบิด (Ignition delay period) ต่ำ เชื้อเพลิงสามารถจุดระเบิดได้รวดเร็วเมื่อถูกสูบเคลื่อนที่ถึงจุดศูนย์ตายบน (Top dead center) ส่งผลให้ประสิทธิภาพเชิงความร้อนเบรคของเครื่องยนต์สูงขึ้น สำหรับเชื้อเพลิงที่มีความหนืดสูง เมื่อฉีดเชื้อเพลิง เชื้อเพลิงจะกระจายตัวในอากาศได้ไม่ดี เกิดการเผาไหม้ไม่สมบูรณ์ ทำให้ประสิทธิภาพเชิงความร้อนเบรคของเครื่องยนต์ลดลง ถึงแม้ว่าอสเตอร์ไฟน์ 30 มีความหนืดสูงกว่าดีเซล แต่ความหนืดก็ยังผ่านมาตรฐานดีเซลเครื่องยนต์การเกยต (ตารางที่ 1.1) ส่วนสัดส่วนอะตอมออกซิเจนในเชื้อเพลิง เมื่อพิจารณาลักษณะการฉีดเชื้อเพลิง เชื้อเพลิงจะสัมผัสกับออกซิเจนในอากาศได้ดีเฉพาะพื้นที่ผิวนยนต์ฉีดเชื้อเพลิงเท่านั้น ถ้าเชื้อเพลิงมีอะตอมออกซิเจนเป็นองค์ประกอบ อะตอมออกซิเจนจะช่วยสันดาปภายในเชื้อเพลิง ซึ่งจะเพิ่มประสิทธิภาพเชิงความร้อนเบรคของเครื่องยนต์ (ปริญญา, 2012)

รูปที่ 4.12 ประสิทธิภาพเชิงความร้อนเบรคของเครื่องยนต์ (ความเร็ว rotor 2,200 rpm)

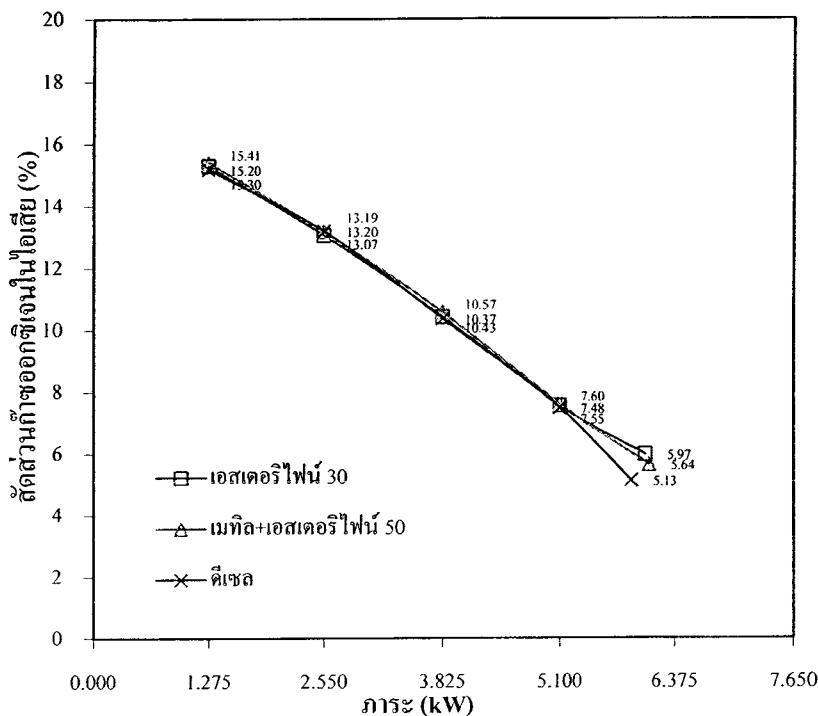
รูปที่ 4.13 ประสิทธิภาพเชิงความร้อนเบรคของเครื่องยนต์ (เดินเครื่องเต็มกำลัง)

4.7.6 สัดส่วนกําชออกซิเจนในไอเสีย

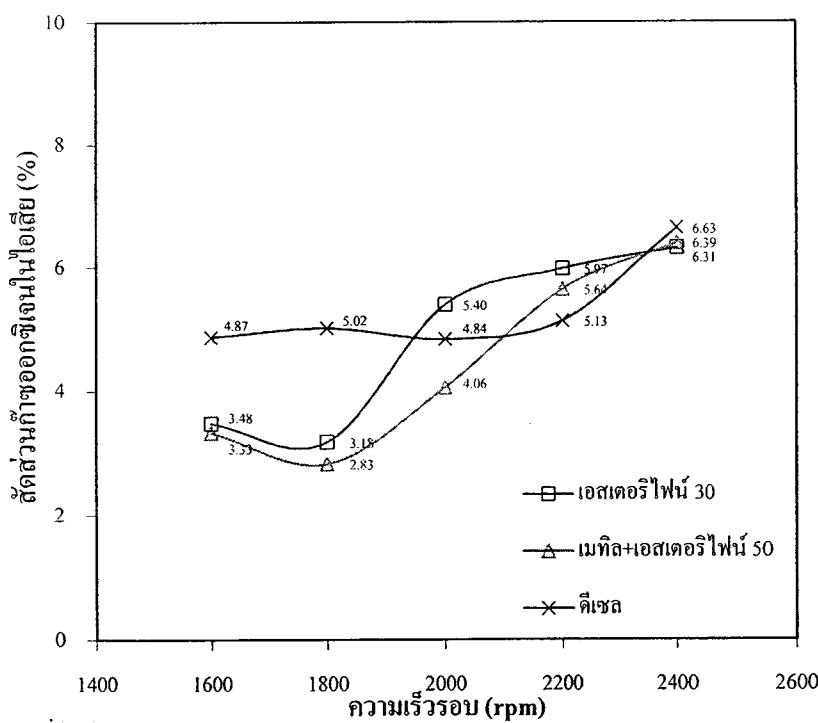
สัดส่วนกําชออกซิเจนในไอเสีย หรือ สัดส่วนกําชออกซิเจนที่เหลือจากการสันดาป เป็นตัวบ่งบอกความสามารถการนำออกซิเจนในไอดีไปใช้ในการสันดาป สัดส่วนกําชออกซิเจนในไอเสียมีเดินเครื่องยนต์ด้วยเชื้อเพลิงทั้ง 3 ชนิด ด้วยวิธีการเปลี่ยนแปลงภาระ ที่ความเร็วรอบคงที่ 2,200 rpm และการเดินเครื่องยนต์เต็มกำลังในช่วงความเร็วรอบ 1,600-2,400 rpm แสดงดังรูปที่ 4.14-4.15 ตามลำดับ

โดยทั่วไป เครื่องยนต์ดีเซลสามารถเพิ่มปริมาณอากาศและเชื้อเพลิงในห้องเผา ใหม่ตามภาระและความเร็วรอบที่สูงขึ้น แต่ไม่สามารถเพิ่มปริมาณอากาศและเชื้อเพลิงได้ถูกต้อง ตามสัดส่วนการเผาใหม่ทางทฤษฎี ซึ่งการวิเคราะห์สัดส่วนกําชออกซิเจนและกําชคาร์บอนไดออกไซด์ในไอเสีย สามารถใช้เป็นข้อมูลบ่งบอกถ้อยคำและสัดส่วนการผสมอากาศกับ เชื้อเพลิงในการสันดาป

สำหรับการเดินเครื่องยนต์ ด้วยวิธีการเปลี่ยนแปลงภาระ ที่ความเร็วรอบคงที่ 2,200 rpm ดังรูปที่ 4.14 จะเห็นได้ว่า เมื่อภาระสูงขึ้น สัดส่วนกําชออกซิเจนในไอเสีย มีค่าต่ำลง อย่างเห็นได้ชัด เนื่องจากเครื่องยนต์ต้องการพลังงานจากเชื้อเพลิงเพิ่มขึ้น (รูปที่ 4.6) จึงต้องใช้กําชออกซิเจนในไอดีปริมาณสูงสำหรับการสันดาป โดยที่สัดส่วนกําชออกซิเจนในไอเสียที่ภาระ 1.28 kW มีค่าสูงมากถึง 15.2-15.4% ส่วนสัดส่วนกําชออกซิเจนในไอเสียที่ภาระเต็มที่ (2,200 rpm) มีค่าน้อยมาก 5.1-6.0% ส่วนการเดินเครื่องยนต์เต็มกำลังในช่วงความเร็วรอบ 1,600-2,400 rpm ดังรูปที่ 4.15 พบร่วมกับ ในช่วงแรก ตั้งแต่ช่วงความเร็วรอบ 1,600-2,000 rpm สัดส่วนกําชออกซิเจนในไอเสียมีค่าน้อย สาเหตุเนื่องจากในไอดีเชล้มีสัดส่วนอะตอมออกซิเจนในเชื้อเพลิงสูงกว่าดีเซล (Young, 2011; Xue et al., 2011) และเมื่อพิจารณารวมกับอุณหภูมิกําช ไอเสีย (รูปที่ 4.19) จะเห็นว่าอุณหภูมิกําช ไอเสียในช่วง 1,600-2,000 rpm มีค่ามาก ดังนั้นการเผาใหม่ในช่วงนี้จึงโอกาสเกี่ยงการเผาใหม่ สมบูรณ์มากที่สุด โดยกําชออกซิเจนในไอดีจำานวนมากถูกใช้ในการสันดาป จึงส่งผลให้สัดส่วนกําชออกซิเจนในไอเสียมีค่าน้อย และในช่วงหลัง ตั้งแต่ช่วงความเร็วรอบ 2,000-2,400 rpm สัดส่วนกําชออกซิเจนในไอเสียมีค่าสูงขึ้นเมื่อความเร็วรอบสูงขึ้น สาเหตุเกิดจากเครื่องยนต์ต้องการพลังงานจากเชื้อเพลิงเพิ่มมากขึ้นตามความเร็วรอบ หัวฉีดจึงต้องฉีดเชื้อเพลิงปริมาณเพิ่มขึ้น การฉีดเชื้อเพลิงปริมาณมาก ทำให้เชื้อเพลิงกระจายตัวเป็นละอองในอากาศได้ไม่ดี ส่งผลให้การเผาใหม่ สมบูรณ์ (Leevijit and Prateepchaikul, 2011) เมื่อเปรียบเทียบเชื้อเพลิงทั้ง 3 ชนิด พบว่า เครื่องยนต์ที่เดินด้วย เอสเตอริไฟน์ 30 และเอสเตอริไฟน์ผสมเมทิลเอสเตอร์จากส่วน 50 มีสัดส่วนกําชออกซิเจนในไอเสียโดยรวมน้อยกว่าเครื่องยนต์ที่เดินด้วยดีเซลเคลื่ย 8.10 และ 16.03% ตามลำดับ

รูปที่ 4.14 สัดส่วนกําชອอกซิเจนในไอดีสีบี (ความเร็วรอบ 2,200 rpm)

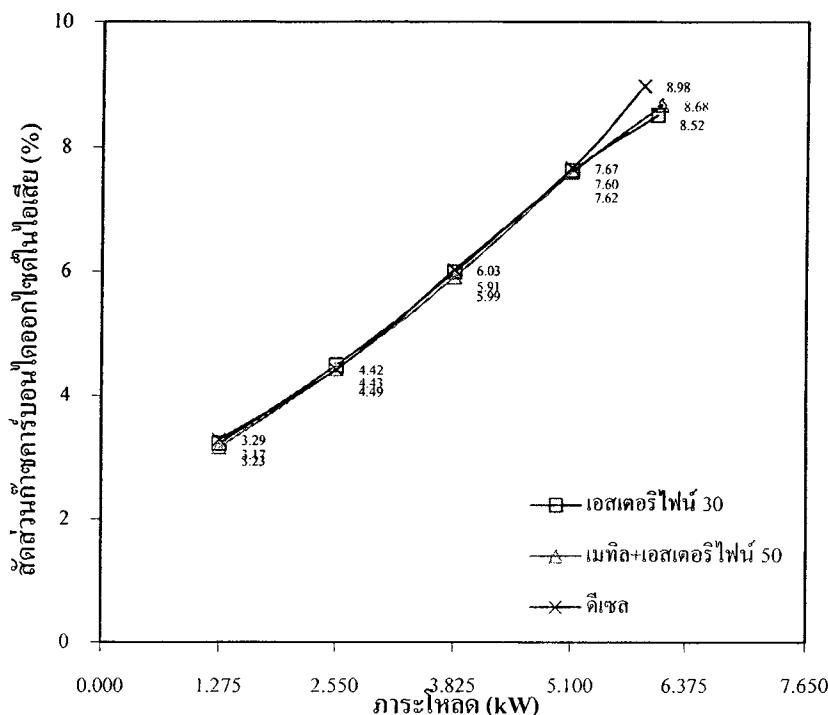
รูปที่ 4.15 สัดส่วนกําชອอกซิเจนในไอดีสีบี (เดินเครื่องเต็มกำลัง)

4.7.7 สัดส่วนกําชكار์บอนไดออกไซด์ในไอเสีย

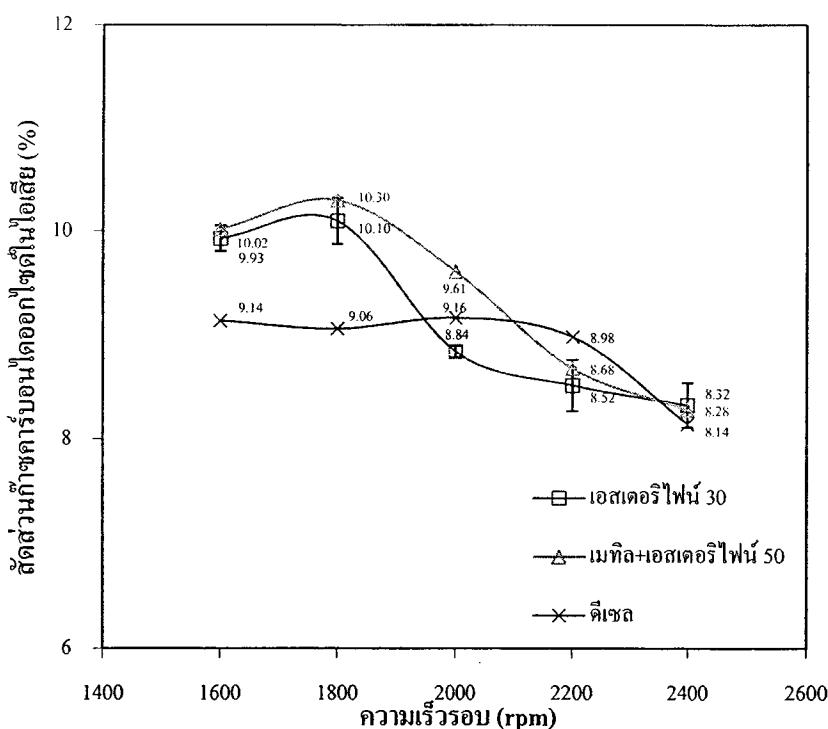
สัดส่วนกําชكار์บอนไดออกไซด์ในไอเสียมีเดินเครื่องยนต์ด้วยเชื้อเพลิงทดสอบ 3 ชนิด ด้วยวิธีการเปลี่ยนแปลงภาระ ที่ความเร็วรอบคงที่ 2,200 rpm และการเดินเครื่องยนต์เติมกำลังในช่วงความเร็วรอบ 1,600-2,400 rpm แสดงดังรูปที่ 4.16-4.17 ตามลำดับ

การเดินเครื่องยนต์ด้วยวิธีการเปลี่ยนแปลงภาระ ที่ความเร็วรอบคงที่ 2,200 rpm เมื่อพิจารณาสัดส่วนกําชคาร์บอนไดออกไซด์ในไอเสีย ดังรูปที่ 4.16 พร้อมทั้งสัดส่วนกําช ออกซิเจนในไอเสีย ดังรูปที่ 4.14 พบว่า ที่ภาระต่ำสุด 1.28 kW สัดส่วนการผสมอากาศกับเชื้อเพลิง เป็นแบบบาง เนื่องจากสัดส่วนกําชออกซิเจนในไอเสียมีค่าสูงมาก ขณะที่สัดส่วนกําช คาร์บอนไดออกไซด์มีค่าต่ำมาก เช่นเดียวกัน อยู่ที่ 3.2-3.3% เมื่อภาระเพิ่มขึ้น สัดส่วนการผสม อากาศกับเชื้อเพลิงเริ่มหนาขึ้นเล็กน้อย สังเกตได้จากสัดส่วนกําชออกซิเจนในไอเสียเริ่มมีค่าลดลง ขณะที่สัดส่วนกําชคาร์บอนไดออกไซด์ในไอเสียกลับมีค่าเพิ่มขึ้น ซึ่งที่ภาระเติมที่ (2,200 rpm) สัดส่วนกําชคาร์บอนไดออกไซด์ในไอเสียมีค่า 8.5-9.0% ส่วนการเดินเครื่องยนต์เติมกำลังในช่วง ความเร็วรอบ 1,600-2,400 rpm เมื่อพิจารณาสัดส่วนกําชคาร์บอนไดออกไซด์ในไอเสีย รูปที่ 4.17 พร้อมทั้งสัดส่วนกําชออกซิเจนในไอเสีย รูปที่ 4.15 และอุณหภูมิกําช ไอเสีย รูปที่ 4.19 พบว่า ในช่วงแรก ที่ช่วงความเร็วรอบ 1,600-2,000 rpm สัดส่วนการผสมอากาศกับเชื้อเพลิงเป็นแบบหนา เนื่องจากสัดส่วนกําชออกซิเจนในไอเสียน้อย และเมื่อพิจารณาร่วมกับอุณหภูมิกําช ไอเสีย เห็นว่า อุณหภูมิกําช ไอเสียในช่วงความเร็วรอบ 1,600-2,000 rpm มีค่ามาก ทำให้การเผาไหม้ในช่วงนี้เป็น การเผาไหม้ที่ใกล้เคียงการเผาไหม้สมบูรณ์ จึงส่งผลให้สัดส่วนกําชคาร์บอนไดออกไซด์ในไอเสียมี ค่ามาก และในช่วงหลัง ที่ช่วงความเร็วรอบ 2,000-2,400 rpm สัดส่วนการผสมอากาศกับเชื้อเพลิง เป็นแบบบาง เนื่องจากสัดส่วนกําชออกซิเจนในไอเสียมีค่าสูง เมื่อพิจารณาร่วมกับอุณหภูมิกําช ไอเสีย จะเห็นว่าอุณหภูมิกําช ไอเสียในช่วงนี้มีค่าน้อย ส่งผลให้สัดส่วนกําชคาร์บอนไดออกไซด์มี ค่าน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับสัดส่วนกําชออกซิเจนในไอเสียที่เดินด้วย เอสเตอริไฟฟ์ 30 และ เอสเตอริไฟฟ์ 50 ผสมเมทิลเอสเตอร์จากส่วน 50 มีสัดส่วนกําชคาร์บอนไดออกไซด์ในไอเสีย มากกว่าเครื่องยนต์ที่เดินด้วยดีเซลเฉลี่ย 2.74 และ 5.40% ตามลำดับ

โดยที่สัดส่วนกําชคาร์บอนไดออกไซด์ในไอเสีย เป็นตัวบ่งบอกการเผาไหม้ สมบูรณ์ ถ้าสัดส่วนกําชคาร์บอนไดออกไซด์ในไอเสียสูงหรือมีสัดส่วนกําชออกซิเจนและกําช คาร์บอนอนกอนออกไซด์ในไอเสียต่ำ การเผาไหม้จะใกล้เคียงการเผาไหม้สมบูรณ์

รูปที่ 4.16 สัดส่วนกําชการ์บอนไดออกไซด์ในไอเสีย (ความเร็ว�อบ 2,200 rpm)

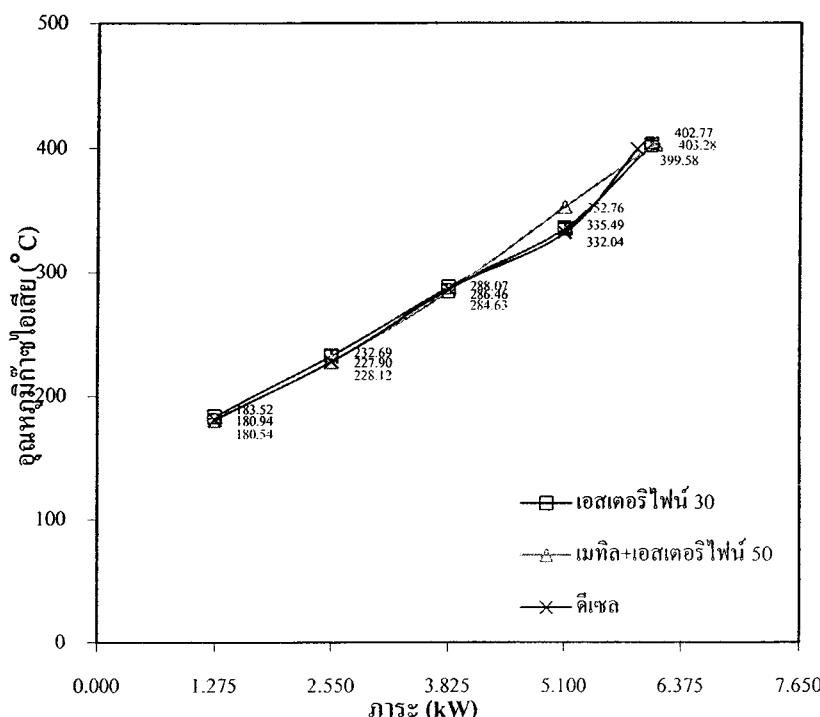

รูปที่ 4.17 สัดส่วนกําชการ์บอนไดออกไซด์ในไอเสีย (เดินเครื่องเต็มกำลัง)

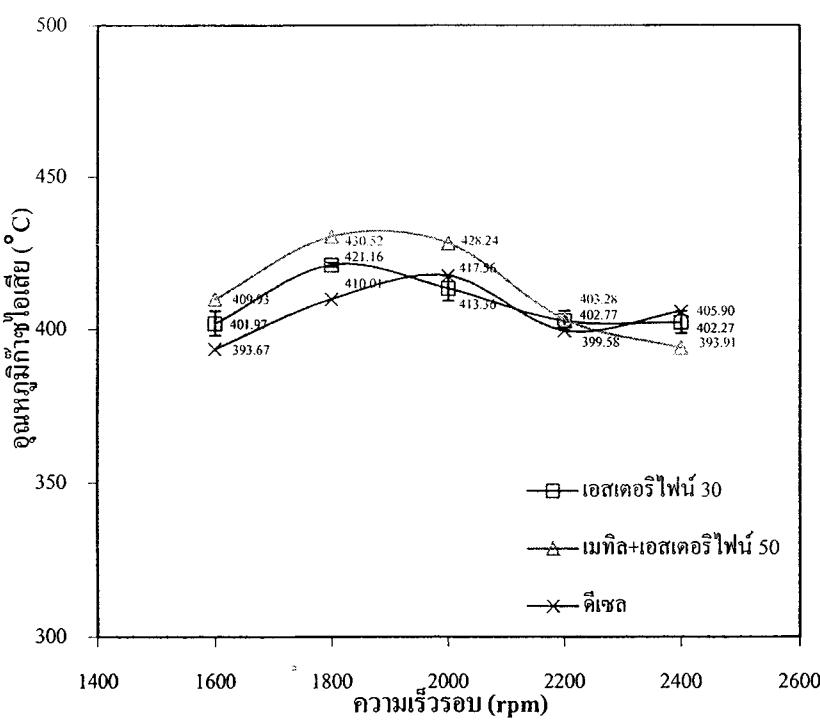
4.7.8 อุณหภูมิก้าชา ไอเสีย

อุณหภูมิก้าชา ไอเสีย เป็นข้อมูลชนิดหนึ่ง ที่สามารถประมาณการอุณหภูมิห้องเพาไหน์ และใช้คำนวณสัดส่วนการผสมอากาศกับเชื้อเพลิงในการสันดาป โดยถูกออกแบบมาตามทฤษฎี คือการเพาไหน์ที่อุณหภูมิสูงที่สุด จะเป็นการเพาไหน์สมบูรณ์ (stoicheometric) ซึ่งมีสัดส่วนการผสมอากาศกับเชื้อเพลิงถูกต้องตามทฤษฎี อุณหภูมิก้าชา ไอเสียมีเดินเครื่องยนต์ด้วยเชื้อเพลิงทดสอน 3 ชนิด ด้วยวิธีการเปลี่ยนแปลงภาระ ที่ความเร็วรอบคงที่ 2,200 rpm และการเดินเครื่องยนต์เต้มกำลัง ในช่วงความเร็วรอบ 1,600-2,400 rpm แสดงดังรูปที่ 4.18-4.19 ตามลำดับ

สำหรับการเดินเครื่องยนต์ ด้วยวิธีการเปลี่ยนแปลงภาระ ที่ความเร็วรอบคงที่ 2,200 rpm รูปที่ 4.18 จะเห็นได้ว่า อุณหภูมิก้าชา ไอเสียมีค่าเพิ่มขึ้นตามภาระที่สูงขึ้น เมื่อพิจารณา ร่วมกับอัตราสีน้ำเงินของเชื้อเพลิง สัดส่วนกําชອอกซิเจนและกําชคาร์บอน ได้ออกไซด์ใน ไอเสีย พบว่า ข้อมูลทั้งหมดให้ผลที่สอดคล้องกัน เนื่องจากเครื่องยนต์ต้องการพลังงานจากเชื้อเพลิง เพิ่ม มากขึ้นตามภาระที่สูงขึ้น ส่งผลให้ปริมาณกําชออกซิเจนใน ไอเดี่ยมานวนมากถูกใช้ในการสันดาป สัดส่วนกําชออกซิเจนใน ไอเสียจึงลดลง ขณะที่สัดส่วนกําชคาร์บอน ได้ออกไซด์ใน ไอเสียมีค่า เพิ่มขึ้น ส่วนการเดินเครื่องยนต์เต้มกำลัง ในช่วงความเร็วรอบ 1,600-2,400 rpm ดังรูปที่ 4.19 จะเห็น ได้ว่า ในช่วงแรก ที่ช่วงความเร็วรอบ 1,600-2,000 rpm อุณหภูมิก้าชา ไอเสียมีค่ามากขึ้นแล้วค่อยๆ ลดลงในช่วงหลัง ตั้งแต่ช่วงความเร็วรอบ 2,000-2,400 rpm จากทฤษฎีที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นที่ อุณหภูมิสูงสุด เป็นการเพาไหน์สมบูรณ์ ดังนั้น การเพาไหน์ที่ช่วงความเร็วรอบประมาณ 2,000 rpm จึงใกล้เคียงการเพาไหน์สมบูรณ์มากที่สุด และเมื่อเปรียบเทียบเชื้อเพลิงทั้ง 3 ชนิด พบว่า เอสเตอริไฟน์ 30 และเอสเตอริไฟน์ผสมแมทิลเอสเตอร์จากส่วน ไฟ 50 มีอุณหภูมิก้าชา ไอเสียใกล้เคียงกัน คือสูงกว่าดีเซลเฉลี่ย 0.73 และ 1.93% ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (คณิต และ เทิดศักดิ์, 2547)

รูปที่ 4.18 อุณหภูมิก๊าซไออกไซด์ (ความเร็วรอบ 2,200 rpm)

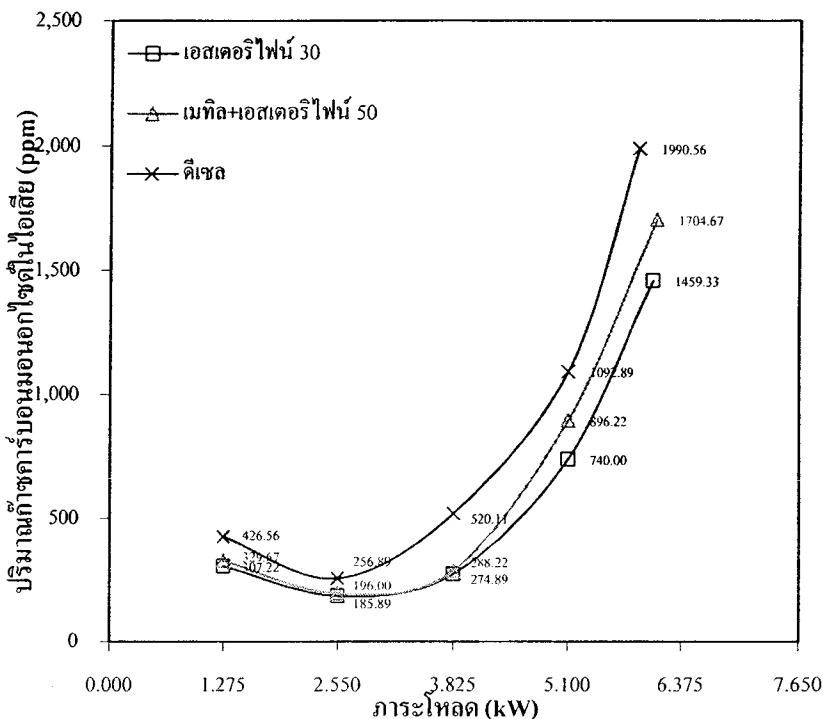
รูปที่ 4.19 อุณหภูมิก๊าซไออกไซด์ (เดินเครื่องเต็มกำลัง)

4.7.9 ปริมาณก้าชคาร์บอนมอนอกไซด์ในไอเสีย

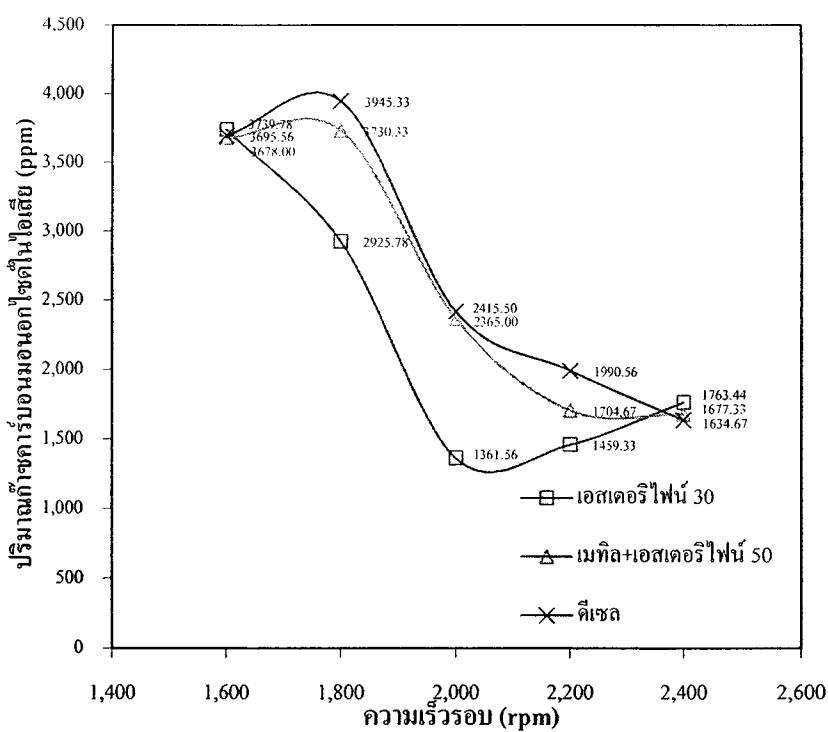
ในงานวิจัยนี้ได้ทดสอบก้าชพิษจากห้องไอเสีย 2 ชนิด คือ ก้าชคาร์บอนมอนอกไซด์ในไอเสีย และก้าชออกไซด์ของไนโตรเจนในไอเสีย โดยก้าชพิษทั้ง 2 ชนิดนี้ ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของมนุษย์

สำหรับการทดสอบปริมาณก้าชคาร์บอนมอนอกไซด์ในไอเสีย เมื่อเดินเครื่องยนต์ด้วยวิธีการเปลี่ยนแปลงภาระ ที่ความเร็วรอบคงที่ 2,200 rpm ดังรูปที่ 4.20 พบว่า ที่ภาระต่ำ ปริมาณก้าชคาร์บอนมอนอกไซด์ในไอเสียมีค่าน้อย สาเหตุอาจเกิดจาก ในขณะนั้นการฉีดเชื้อเพลิงเป็นระยะของยังไถไม่ดี เชื้อเพลิงที่ถูกฉีดระเหยกล่ายเป็นไอได้น้อย เนื่องจากอุณหภูมิในห้องเผาใหม่ต่ำ ซึ่งอุณหภูมิในห้องเผาใหม่มีค่าสูงขึ้น เชื้อเพลิงระเหยกล่ายเป็นไอได้ดีขึ้น ส่งผลให้ประสิทธิภาพการเผาใหม่ดีขึ้น (ประสิทธิภาพการเผาใหม่สังเกตได้จากประสิทธิภาพเชิงความร้อนเบรค รูปที่ 4.12) ส่งผลให้ปริมาณก้าชคาร์บอนมอนอกไซด์ในไอเสียจึงลดลง แต่ที่ภาระสูงปริมาณก้าชคาร์บอนมอนอกไซด์ในไอเสียกลับมีค่าเพิ่มขึ้น สาเหตุสำคัญเกิดจากเมื่อภาระเพิ่มขึ้น เครื่องยนต์ต้องการพลังงานจากเชื้อเพลิงเพิ่มมากขึ้น หัวฉีดจึงต้องฉีดเชื้อเพลิงในปริมาณที่เพิ่มขึ้น การฉีดเชื้อเพลิงปริมาณมาก ทำให้เชื้อเพลิงกระจายตัวเป็นละอองในอากาศได้ไม่ดี ก่อให้เกิด Rich zone (เชื้อเพลิงที่หัวฉีดฉีดหนาแน่น และกระจายตัวไม่ดี) ส่งผลให้การเผาใหม่ไม่สมบูรณ์ (Leevijit and Prateepchaikul, 2011)

ส่วนการเดินเครื่องยนต์เต็มกำลังในช่วงความเร็วรอบ 1,600-2,400 rpm รูปที่ 4.21 พบว่า เมื่อความเร็วรอบเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ปริมาณก้าชคาร์บอนมอนอกไซด์ในไอเสียมีลักษณะลดลง โดยปริมาณก้าชคาร์บอนมอนอกไซด์ในไอเสียมีค่าต่ำสุดที่ช่วงความเร็วรอบประมาณ 2,000 rpm ซึ่งสอดคล้องกับอุณหภูมิก้าชไอเสีย (รูปที่ 4.19) คือที่ช่วงความเร็วรอบดังกล่าว呢 อุณหภูมิก้าชไอเสียมีค่าสูงที่สุด และเป็นการเผาใหม่ที่ใกล้เคียงการเผาใหม่สมบูรณ์มากที่สุด และเมื่อเปรียบเทียบเชื้อเพลิงทดสอบ 3 ชนิด สรุปได้ว่า เครื่องยนต์ที่เดินด้วย เอสเตอริไฟน์ 30 และเอสเตอริไฟน์ผสมเมทิลเอสเตอร์จากส่วนใหญ่ 50 มีปริมาณก้าชคาร์บอนมอนอกไซด์ในไอเสียน้อยกว่า เครื่องยนต์ที่เดินด้วยดีเซลเฉลี่ย 17.77 และ 3.85% ตามลำดับ โดยผลการเปรียบเทียบดังกล่าวได้สอดคล้องกับการบททวนเอกสารงานวิจัย ที่รายงานว่า การใช้ใบโอดีเซลทดสอบดีเซลในเครื่องยนต์ช่วยลดปริมาณก้าชคาร์บอนมอนอกไซด์ในไอเสีย เนื่องจากใบโอดีเซลมีสัดส่วนอะตอนออกซิเจนในเชื้อเพลิงสูงกว่าดีเซล (Young, 2011; Xue et al., 2011)

รูปที่ 4.20 ปริมาณกําชการ์บอนมอนอกไซด์ในไอเสียของเครื่องยนต์ (ความเร็วรอบ 2,200 rpm)

รูปที่ 4.21 ปริมาณกําชการ์บอนมอนอกไซด์ในไอเสียของเครื่องยนต์ (เดินเครื่องเต็มกำลัง)

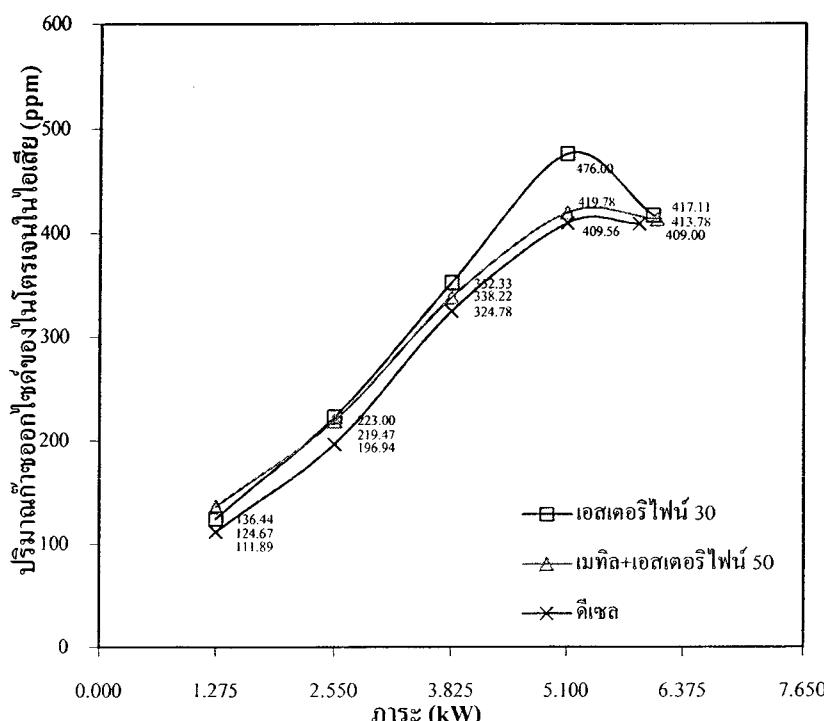
4.7.10 ปริมาณก๊าซออกไซด์ของไนโตรเจนในไอเสีย

การเดินเครื่องยนต์ด้วยเชื้อเพลิงทั้ง 3 ชนิด ด้วยวิธีการเปลี่ยนแปลงภาระ ที่ความเร็วรอบคงที่ 2,200 rpm และการเดินเครื่องยนต์เต็มกำลังในช่วงความเร็วรอบ 1,600-2,400 rpm มีปริมาณก๊าซออกไซด์ของไนโตรเจนในไอเสีย แสดงดังรูปที่ 4.22-4.23 จะเห็นว่า ปริมาณก๊าซออกไซด์ของไนโตรเจนในไอเสียนี้ค่าเพิ่มขึ้นตามภาระและความเร็วรอบที่สูงขึ้น เนื่องจากเมื่อภาระและความเร็วรอบสูงขึ้น ทำให้เครื่องยนต์ต้องการพลังงานจากเชื้อเพลิงเพิ่มขึ้น อัตราการฉีดเชื้อเพลิงก็เพิ่มมากขึ้น (รูปที่ 4.6-4.7) จึงทำให้เกิดการสันดาปในห้องเผาไหม้สูง ส่งผลให้ก๊าซออกไซด์ของไนโตรเจนเพิ่มขึ้น

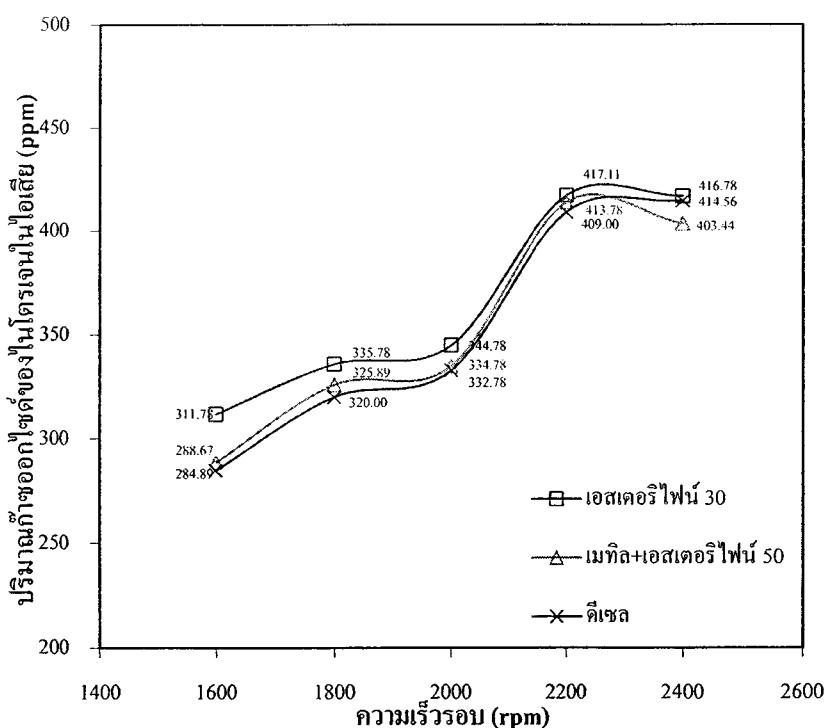
โดยทั่วไปการเกิดก๊าซออกไซด์ของไนโตรเจนขึ้นกับความเข้มข้นของออกซิเจนในการสันดาป และอุณหภูมิในการเผาไหม้ แต่สำหรับเครื่องยนต์ดีเซล การเกิดก๊าซออกไซด์ของไนโตรเจนขึ้นกับปริมาณ frame zone (พื้นที่เฉพาะการเผาไหม้ในห้องเผาไหม้) เป็นหลัก (Leevijit and Prateepchaikul, 2011) ในงานวิจัยนี้ได้ทดสอบก๊าซออกไซด์ของไนโตรเจนในไอเสีย (NO_x) ซึ่งเป็นผลรวมระหว่าง ก๊าซไนโตริกออกไซด์ (NO) และก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ (NO_2)

เมื่อเปรียบเทียบเชื้อเพลิงทั้ง 3 ชนิด ด้วยวิธีการเปลี่ยนแปลงภาระ ที่ความเร็วรอบคงที่ 2,200 rpm จะเห็นว่า เครื่องยนต์ที่เดินด้วย เอสเตอริไฟน์ 30 และเอสเตอริไฟน์ผสมมิลเลอสเตอร์จากส่วนใน 50 มีปริมาณก๊าซออกไซด์ของไนโตรเจนในไอเสียนามากกว่าเครื่องยนต์ที่เดินด้วยดีเซลเฉลี่ย 6.59 และ 2.64% ตามลำดับ ต่อ而来การเดินเครื่องยนต์เต็มกำลังในช่วงความเร็วรอบ 1,600-2,400 rpm พนวณว่า เครื่องยนต์ที่เดินด้วย เอสเตอริไฟน์ 30 และเอสเตอริไฟน์ผสมมิลเลอสเตอร์ 50 มีปริมาณก๊าซออกไซด์ของไนโตรเจนในไอเสียนามากกว่าเครื่องยนต์ที่เดินด้วยดีเซลเฉลี่ย 3.69 และ 0.30% ตามลำดับ

จากการทดสอบดังกล่าว ให้ผลที่สอดคล้องกับการทบทวนเอกสารงานวิจัย ที่รายงานว่า การใช้ใบโอดีเซลทดแทนดีเซลมีปริมาณการปล่อยก๊าซออกไซด์ของไนโตรเจนเพิ่มขึ้น เนื่องจากใบโอดีเซลมีสัดส่วนอะตอนออกซิเจนในเชื้อเพลิงสูงกว่าดีเซล (Young, 2011; Xue et al., 2011)

รูปที่ 4.22 ก๊าซออกไซด์ของไนโตรเจนในไอเสียของเครื่องยนต์ (ความเร็วรอบ 2,200 rpm)

รูปที่ 4.23 ปริมาณก๊าซออกไซด์ของไนโตรเจนในไอเสียของเครื่องยนต์ (เดินเครื่องเต็มกำลัง)

บทที่ 5

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผล

5.1.1 การผลิตส่วนผสมดีเซลจากน้ำมันปาล์มดิบหีบรวมและต้นทุน

จากการศึกษาเบริญเทียบกระบวนการผลิตและต้นทุนในการผลิตส่วนผสมดีเซล จากน้ำมันปาล์มดิบหีบรวม 2 ชนิด ได้แก่ น้ำมันปาล์มดิบหีบรวมเอสเตอโรไฟฟ์ 30 และน้ำมันปาล์มดิบหีบรวมเอสเตอโรไฟฟ์ผสมเมทิලเอสเตอร์จากส่วนใหญ่ 50 สรุปได้ว่า ส่วนผสมดีเซลทั้ง 2 ชนิด ผลิตง่าย กระบวนการผลิตไม่ยุ่งยาก และวัตถุนิยมสามารถหาซื้อได้ง่ายเนื่องจากภาคใต้มีพืชที่ปลูกปาล์มน้ำมันมากรวมทั้งสารเคมีที่ใช้ในกระบวนการมีขายโดยทั่วไป ซึ่งการผลิตน้ำมันปาล์มดิบหีบรวมเอสเตอโรไฟฟ์ โดยใช้เมทานอลในกระบวนการ 5 10 15 และ 20 vol.% มีต้นทุนการผลิตทั้งกระบวนการที่ 27.23 28.35 29.35 และ 30.55 บาท/ลิตร ตามลำดับ จะเห็นว่าเชื้อเพลิงที่ใช้เมทานอลในกระบวนการน้อยที่สุด มีราคาต่ำสุด ซึ่งเมทานอลเป็นตัวแปรหลักที่ส่งผลต่อต้นทุนราคานในการผลิตน้ำมันปาล์มดิบหีบรวมเอสเตอโรไฟฟ์ ส่วนน้ำมันปาล์มดิบหีบรวมเอสเตอโรไฟฟ์ผสมเมทิลเอสเตอร์จากส่วนใหญ่ ที่สัดส่วนเมทานอล 10 15 และ 20 vol.% (สัดส่วนเมทานอลจากกระบวนการเอสเตอโรไฟเชชัน) มีราคาต้นทุนการผลิตรวมเป็น 40.06 32.29 และ 33.47 บาท/ลิตร ตามลำดับ แต่ที่สัดส่วนเมทานอล 5 vol.% ไม่สามารถนำมาริดต้นทุนราคากลับได้ เนื่องจากขั้นตอนปฏิกริยาทวนส์ เอสเตอโรไฟเชชัน ผลิตภัณฑ์ที่ได้เป็นสนูป ซึ่งจะเห็นได้ว่าการผลิตน้ำมันปาล์มดิบหีบรวมเอสเตอโรไฟฟ์ผสมเมทิลเอสเตอร์จากส่วนใหญ่ ตัวแปรหลักที่ส่งผลต่อต้นทุนราคานในการผลิต คือ ปริมาณการได้คืน (%yield) ดังแสดงในตารางที่ 4.6 ดังนั้นส่วนผสมดีเซลต้นทุนต่ำทั้ง 2 ชนิด คือ น้ำมันปาล์มดิบหีบรวมเอสเตอโรไฟฟ์ผสมเมทิลเอสเตอร์จากส่วนใหญ่ในดีเซล 30 vol.% (เอสเตอโรไฟฟ์ 30) และน้ำมันปาล์มดิบหีบรวมเอสเตอโรไฟฟ์ผสมเมทิลเอสเตอร์จากส่วนใหญ่ 50) มีราคา 28.12 และ 30.41 บาท/ลิตร ตามลำดับ เป็นเชื้อเพลิงที่มีราคาต่ำที่สุด

5.1.2 องค์ประกอบของเชื้อเพลิง

การศึกษาองค์ประกอบของเชื้อเพลิง สรุปได้ว่า องค์ประกอบของน้ำมันปาล์มดิบหีบรวมประกอบไปด้วย ไตรกลีเซอไรด์ ซึ่งเป็นองค์ประกอบหลัก 79.5 wt.% ส่วนองค์ประกอบที่เหลือเป็นกรดไขมันอิสระ 11.9 wt.% ไอกลีเซอไรด์ 7.7 wt.% และโมโนกลีเซอไรด์ 0.9 wt.% โดยการผลิตส่วนผสมดีเซลจากน้ำมันปาล์มดิบหีบรวมทั้ง 2 ชนิด คือ น้ำมันปาล์มดิบหีบรวมเอสเตอโรไฟฟ์ และน้ำมันปาล์มดิบหีบรวมเอสเตอโรไฟฟ์ผสมเมทิลเอสเตอร์ องค์ประกอบของไตรกลีเซอไรด์และโมโนกลีเซอไรด์ มีองค์ประกอบที่ใกล้เคียงกับองค์ประกอบของน้ำมันปาล์มดิบหีบรวม แต่

องค์ประกอบที่เปลี่ยนไปคือ องค์ประกอบของไตรกลีเซอไรด์และกรดไขมันอิสระ ซึ่งถูกเปลี่ยนไปเป็นแมทิลเอสเตอร์ ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าน้ำมันปาล์มดิบที่บรรจุในเอกสารไฟฟ์น์ซึ่งผ่านกระบวนการทำปฏิกิริยาเอสเตอริฟิเคชันและนำมันปาล์มดิบที่บรรจุในเอกสารไฟฟ์น์ผสมเมทิลเอสเตอร์ที่ผ่านกระบวนการทำปฏิกิริยาเอสเตอริฟิเคชันและทราบส์เอสเตอริฟิเคชัน ทำให้ได้ปริมาณเมทิลเอสเตอร์เพิ่มขึ้นตามลำดับ

5.1.3 การไม่เป็นไขของส่วนผสมดีเซลที่ผลิตจากน้ำมันปาล์มดิบที่บรรจุผสมในดีเซล

การศึกษาคุณลักษณะการไม่เป็นไขของส่วนผสมดีเซลที่ผลิตจากน้ำมันปาล์มดิบที่บรรจุผสมในดีเซล โดยบรรจุเชื้อเพลิงทดสอบในระบบอุ่นตัวขนาด 100 ml ปิดฝาป้องกันสิ่งปนเปื้อน วางไว้ในบรรยากาศปกติ จนการเป็นไขเข้าสู่สภาวะคงตัว สรุปได้ว่า น้ำมันปาล์มดิบที่บรรจุในเอกสารไฟฟ์น์ และน้ำมันปาล์มดิบที่บรรจุเอกสารไฟฟ์น์ผสมเมทิลเอสเตอร์ สามารถผสมในดีเซลได้สูงสุดที่ 30 และ 50 vol.% ตามลำดับ โดยที่ส่วนผสมดีเซลไม่เป็นไข

5.1.4 ความหนืดจลคลาสตร์

การทดสอบความหนืดจลคลาสตร์ของส่วนผสมดีเซลทั้ง 2 ชนิด ที่ผลิตจากน้ำมันปาล์มดิบที่บรรจุผสมในดีเซล ที่อุณหภูมิ 40°C (ASTM D445) สรุปได้ว่า น้ำมันปาล์มดิบที่บรรจุเอกสารไฟฟ์น์ 30 และน้ำมันปาล์มดิบที่บรรจุเอกสารไฟฟ์น์ผสมเมทิลเอสเตอร์จากส่วนไข 50 มีความหนืดจลคลาสตร์ 6.08 และ 4.51 cSt ตามลำดับ ดังนั้นความหนืดจลคลาสตร์ของส่วนผสมดีเซลทั้ง 2 ชนิดนี้ ผ่านมาตรฐานดีเซลเครื่องยนต์การเกษตร และดีเซลหมุนซ้าย แต่ไม่ผ่านมาตรฐานดีเซลหมุนเร็ว ซึ่งในงานวิจัยนี้จะพิจารณาเครื่องยนต์การเกษตรเป็นหลัก

5.1.5 ความหนาแน่น

ในการทดสอบความหนาแน่นของส่วนผสมดีเซลทั้ง 2 ชนิด ที่ผลิตจากน้ำมันปาล์มดิบที่บรรจุผสมในดีเซล ทดสอบด้วยอุปกรณ์ Picanometer และเครื่องชั่งน้ำหนัก ที่อุณหภูมิ มาตรฐาน 15°C ซึ่งสรุปได้ว่า น้ำมันปาล์มดิบที่บรรจุเอกสารไฟฟ์น์ 30 และน้ำมันปาล์มดิบที่บรรจุเอกสารไฟฟ์น์ผสมเมทิลเอสเตอร์จากส่วนไข 50 มีความหนาแน่น 862 และ 856 kg/m³ ตามลำดับ เมื่อนำความหนาแน่นของส่วนผสมดีเซลทั้ง 2 ชนิด เปรียบเทียบกับมาตรฐานดีเซลในตารางที่ 1.1 จะเห็นได้ว่า ความหนาแน่นของน้ำมันปาล์มดิบที่บรรจุเอกสารไฟฟ์น์ 30 ผ่านมาตรฐานดีเซลเครื่องยนต์การเกษตร ส่วนความหนาแน่นของน้ำมันปาล์มดิบที่บรรจุเอกสารไฟฟ์น์ผสมเมทิลเอสเตอร์จากส่วนไข 50 ต่ำกว่าค่าต่ำสุดของมาตรฐานดีเซลเครื่องยนต์การเกษตรเล็กน้อย แต่ผ่านมาตรฐานดีเซลหมุนเร็ว

5.1.6 การทดสอบสมรรถนะและการปลดปล่อยไอเสียของเครื่องยนต์การเกษตร

เมื่อนำส่วนผสมดีเซลทั้ง 2 ชนิด ที่ผ่านการศึกษาระบวนการผลิต ต้นทุนคุณลักษณะการไม่เป็นไข ความหนืด และความหนาแน่น คือ น้ำมันปาล์มดิบหีบรวมเอสเตอริไฟน์ พสมในดีเซล 30 vol.% (เอสเตอริไฟน์ 30) และน้ำมันปาล์มดิบหีบรวมเอสเตอริไฟน์พสมเมทิล เอสเตอร์จากส่วนไขในดีเซล 50 vol.% (เอสเตอริไฟน์พสมเมทิลเอสเตอร์จากส่วนไข 50) ทดสอบสมรรถนะเครื่องยนต์ดีเซลการเกษตรระยะสั้นเปรียบเทียบดีเซล ด้วยเครื่องยนต์การเกษตรยี่ห้อ ภูใบต้า รุ่น RT80 ผลการทดสอบสมรรถนะเครื่องยนต์ พบว่า เครื่องยนต์ที่เดินด้วย เอสเตอริไฟน์ 30 และเอสเตอริไฟน์พสมเมทิลเอสเตอร์จากส่วนไข 50 เครื่องยนต์สามารถ starters ติดจ่าย เดินเรียบ และไม่มีการน็อกเกิดขึ้น มีอัตราการสิ้นเปลืองเชื้อเพลิงมากกว่าเครื่องยนต์ที่เดินด้วยดีเซลเฉลี่ย 9.09 และ 7.70% มีแรงบิดมากกว่าเครื่องยนต์ที่เดินด้วยดีเซลเฉลี่ย 3.97 และ 1.46% มีกำลังเบรคมากกว่าเครื่องยนต์ที่เดินด้วยดีเซลเฉลี่ย 2.72 และ 1.14% มีอัตราการสิ้นเปลืองเชื้อเพลิงเบรคจำเพาะมากกว่าเครื่องยนต์ที่เดินด้วยดีเซลเฉลี่ย 6.16 และ 6.35% มีประสิทธิภาพเชิงความร้อนเบรคต่ำกว่าเครื่องยนต์ที่เดินด้วยดีเซลเฉลี่ย 1.94 และ 2.66% มีสัดส่วนก๊าซออกซิเจนในไอเสียน้อยกว่า เครื่องยนต์ที่เดินด้วยดีเซลเฉลี่ย 8.10 และ 16.03% มีสัดส่วนก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ในไอเสียน้อยกว่า เครื่องยนต์ที่เดินด้วยดีเซลเฉลี่ย 2.74 และ 5.40% มีอุณหภูมิก๊าซไอเสียต่ำกว่าเครื่องยนต์ที่เดินด้วยดีเซลเฉลี่ย 9.36 และ 8.40% มีปริมาณการปลดปล่อยก๊าซคาร์บอนอนอนออกไซด์ในไอเสียน้อยกว่าเครื่องยนต์ที่เดินด้วยดีเซลเฉลี่ย 17.77 และ 3.85% และมีปริมาณการปลดปล่อย ก๊าซออกไซด์ของไนโตรเจนในไอเสียนากกว่าเครื่องยนต์ที่เดินด้วยดีเซลเฉลี่ย ประมาณ 3.69 และ 0.30% ตามลำดับ

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาระบวนการผลิต ต้นทุน องค์ประกอบส่วนผสมดีเซล คุณลักษณะ การเป็นของเหลวซึ่งได้แก่ การเป็นไข ความหนืด และความหนาแน่น การเลือกส่วนผสมดีเซลและ การทดสอบเครื่องยนต์การเกษตร มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

- สำหรับผู้ที่สนใจการผลิตส่วนผสมดีเซลต้นทุนต่าจากน้ำมันปาล์มดิบหีบรวม ควรศึกษาผลต่างราคาก๊าซดีเซลกับราคาน้ำมันปาล์มดิบหีบรวมในปัจจุบัน เนื่องจากผลต่างระหว่างราคาก๊าซดีเซลกับราคาน้ำมันปาล์มดิบหีบรวม มีความไม่แน่นอน

- การผลิตน้ำมันปาล์มดิบหีบรวมเอสเตอริไฟน์และน้ำมันปาล์มดิบหีบรวม เอสเตอริไฟน์พสมเมทิลเอสเตอร์ โดยเชื้อเพลิงทั้ง 2 ชนิดนี้ยังมีราคาน้ำมันปาล์มดิบหีบรวมในกระบวนการผลิตที่ค่อนข้างแพง เนื่องจากตัวแปรหลักที่มีผลต่อต้นทุนในการผลิต คือปริมาณเมทานอลที่ใช้ในกระบวนการ ซึ่งมีกระบวนการผลิตเชื้อเพลิงที่น่าสนใจ คือการผลิตเชื้อเพลิงเหลวด้วยกระบวนการไฮโดรไลซิสโดย

ใช้น้ำที่อุณหภูมิและความดันสูง (Subcritical water) เป็นเทคโนโลยีใหม่ที่ถูกพัฒนาขึ้น ให้ผลผลิตของกรดไขมันที่มีความบริสุทธิ์สูง โดยไม่ต้องใช้ตัวเร่งปฏิกิริยา และสามารถผลิตได้ในระยะเวลาอันรวดเร็ว เพื่อนำไปใช้สำหรับพัฒนาเชื้อเพลิงทดแทนดีเซลตันทุนต่อต่อไป

3. การทดสอบสมรรถนะ และการปลดปล่อยไออกซิเจนต่อการเกษตร เมื่อสังเกต อุณหภูมิก้าช ไอกซี รูปที่ 4.12 และ 4.13 พบว่า การทดสอบสมรรถนะเครื่องยนต์ ด้วยการเปลี่ยนแปลงภาระ ที่ความเร็วรอบคงที่ 2,200 rpm และการเดินเครื่องยนต์เต็มกำลังในช่วงความเร็วรอบ 1,600-2,400 rpm มีอุณหภูมิก้าช ไอกซีต่ำสุด ประมาณ 180°C จากอุณหภูมิดังกล่าว สามารถคำนวณอัตราให้ความร้อนต่ำสุด สำหรับการนำความร้อนจากก้าช ไอกซีอุ่นเชื้อเพลิงในถังเก็บ ซึ่งจะช่วยลดความหนืด และแก้ปัญหาการเป็นไขของเชื้อเพลิง ซึ่งเป็นวิธีการประยุกต์ตัดแปลงเครื่องยนต์ให้ใช้เชื้อเพลิงทดแทนดีเซล ได้มากขึ้น โดยนำความร้อนจากก้าช ไอกซีที่สูญเสียไป มาปรับปรุงคุณสมบัติเชื้อเพลิงด้วยกระบวนการทางความร้อน แทนการปรับปรุงคุณสมบัติเชื้อเพลิงด้วยกระบวนการการเคมี ซึ่งจะช่วยลดตันทุนการผลิตส่วนผสมดีเซลให้ต่ำลง

สำหรับข้อเสนอแนะทั้งหมดที่กล่าวมา โดยสรุป สามารถใช้เป็นแนวทางศึกษาต่อ ยอดความรู้ การผลิตส่วนผสมดีเซลตันทุนต่ำจากน้ำมันปาล์มดิบทึบรวม และการออกแบบหรือการตัดแปลงเครื่องยนต์ให้ใช้ส่วนผสมดีเซล ได้มากขึ้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อ เศรษฐกิจ ลังกม และประเทศชาติต่อไป

บรรณานุกรม

กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน กระทรวงพลังงาน, 2554

กิตติศักดิ์ ทวีสิน โสภา. 2549. การผลิตเมทิลเอสเตอร์จากน้ำมันปาล์มดิบหีบรวม โดยใช้กระบวนการผลิตแบบ Esterification และ Tranesterification. วิทยานิพนธ์วิศวกรรมศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ไกรวุฒิ ศิริอันดังกิร. 2534. การปรับปรุงคุณภาพน้ำมันดินที่ได้บีบผลปาล์มทึ้งผล. วิทยานิพนธ์ อุตสาหกรรมเกษตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาผลิตภัณฑ์ คณะอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กำพล ประทีปชัยกุร และ ชีระยุทธ หลีวิจิตร. 2551. การใช้น้ำมันปาล์มลดก้มลดกรดผสมกับดีเซล ในเครื่องยนต์การเกษตร: ส่วน I-สมรรถนะเครื่องยนต์. การประชุมวิชาการทาง วิศวกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ครั้งที่ 6. หน้าที่ 634-640.

กำพล ประทีปชัยกุร และ ชีระยุทธ หลีวิจิตร. 2551. การใช้น้ำมันปาล์มลดก้มลดกรดผสมกับดีเซล ในเครื่องยนต์การเกษตร: ส่วน II-การสึกหรอของชิ้นส่วนเครื่องยนต์. การประชุมวิชาการทาง วิศวกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ครั้งที่ 6. หน้าที่ 641-648.

เกียรติก้อง สุวรรณกิจ ธนากร ด้วงนุชพะเนา มงคล คงานนท์ ชัยพร สุขแจ่มศรี นุวงศ์ ชลคุป และ สุบงกช โตไฟบูลย์. 2551. ความเป็นไปไดในการใช้อ Ethan oil ไว่น้ำมันส่วนผสมกับน้ำมัน เป็นชิ้นสำหรับเครื่องยนต์อากาศยานขนาดเล็ก. การประชุมวิชาการเครื่อข่าย วิศวกรรมเครื่องกลแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 22. ปทุมธานี. ประเทศไทย. 15-17 ตุลาคม 2551.

คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน. 2010. สาระพลังงาน.

<http://www.erc.or.th/ercweb/Front/Article/ArticleDetail.aspx?Type=1&CatId=1&rid=55>

[สืบค้นเมื่อ 25 ตุลาคม 2553]

คณิต วัฒนวิเชียร และ เทอดศักดิ์ ชัยสุริยะพันธ์. 2547. Performance Deterioration and Durability of High speed IDI Engine with CPO Diesel. การประชุมวิชาการเครื่อข่ายวิศวกรรมเครื่องกลแห่งประเทศไทยครั้งที่ 18. ขอนแก่น. ประเทศไทย. 18-20 ตุลาคม 2547.

คอหงษ์ สถา.. กรมอุตุนิยมวิทยา. กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. สืบค้นจาก :

<http://www.tmd.go.th/climate/climate.php> [9 มกราคม 2555]

ค่าไฟฟ้าโดยอัตโนมัติ Ft. กลุ่มงานค่าไฟฟ้า. ฝ่ายเศรษฐกิจพลังงาน. การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย. สืบค้นจาก : <http://www2.egat.co.th/fi/> [29 ตุลาคม 2554]

ฉกรรจ์ สังข์ทอง. 2550. ปาล์มน้ำมัน. สำนักพิมพ์ เซาท์เทิร์นพรีสแอนด์พับลิเคชั่น. สงขลา.
หน้า 328.

ชนินทร พرنกต. 2550. การวิเคราะห์และออกแบบตู้น้ำปาล์ม. วิทยานิพนธ์วิศวกรรมศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาชีวกรรมเครื่องกล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ชาคริต ทองอุไร สัมห์ชัย กลิ่นพิกุล จรัญ บุญญาภูน์ และพิมพ์วรรณ เกียรติชินกุล. การผลิตไบโอดiesel จากผลปาล์มน้ำมัน สถานวิจัยและพัฒนาพลังงานทดแทนจากน้ำมันปาล์มและพืช
น้ำมัน คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. สืบค้นจาก :

<http://www.biodiesel.eng.psu.ac.th/paper.php> [29 ตุลาคม 2554]

ชาคริต ทองอุไร สัมห์ชัย กลิ่นพิกุล ชิต ลิ่มราพันธ์ และเสถียร วาณิชวิริยะ. การวิจัยเพื่อเปรียบ
น้ำมันปาล์มเป็นน้ำมันเชื้อเพลิงทดแทนน้ำมันดีเซลสำหรับเครื่องจักรกลการเกษตร. สถานวิจัย
และพัฒนาพลังงานทดแทนจากน้ำมันปาล์มและพืชน้ำมัน คณะวิศวกรรมศาสตร
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. สืบค้นจาก : <http://www.biodiesel.eng.psu.ac.th/paper.php> [29
ตุลาคม 2554]

ทวีศักดิ์ ขัดดิบวรรรณ. 2553. การทดสอบน้ำมันปาล์มลดยางเหนียวลดกรดผสมน้ำมันดีเซลใน
เครื่องยนต์ดีเซลสำหรับยานพาหนะระยะยาว. วิทยานิพนธ์วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาชีวกรรมเครื่องกล มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ธีระยุทธ หลีวิจิตร กำพล ประทีปชัยกุล และ ณัค จิมพลี. 2551. สมรรถนะและการปลดปล่อยไออกไซด์ของก๊าซ
เสียงจากการใช้น้ำมันปาล์มนิดลดกัมและลดกรดผสมกับดีเซลในเครื่องยนต์ยานพาหนะแบบ
IDI. การประชุมวิชาการเครือข่ายวิศวกรรมเครื่องกลแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 22. ปทุมธานี.
ประเทศไทย. 15-17 ตุลาคม 2551.

ธิรพงษ์ บ่ายเที่ยง เกียรติก้อง สุวรรณกิจ ธนากร ดวงมุขพะเนา ชไมพร สุขแจ่มศรี สุบงกช โต
ไพบูลย์ และ นุวงศ์ ชลคุณ. 2551. การทดสอบการใช้ไออกไซด์ด้วยไออกไซด์ในเครื่องยนต์ดีเซล
สูบดีบว: สมรรถนะ ค่าน้ำดาม และผลการใช้งานระยะยาว. การประชุมวิชาการเครือข่าย
วิศวกรรมเครื่องกลแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 22. ปทุมธานี. ประเทศไทย. 15-17 ตุลาคม 2551.

นพพร เทนอิสสาร. 2546. การศึกษาสมรรถนะของเครื่องยนต์ดีเซลแบบน้ำมันดีโดยตรง โดยใช้น้ำมัน
ปาล์มดีบีเป็นเชื้อเพลิง. วิทยานิพนธ์วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาชีวกรรมเครื่องกล
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.

นิโอะ ปูซ. 2552. การออกแบบและสร้างชุดควบแน่นแนวทางอลสำหรับระบบผลิตไออกไซด์
ชุมชน. วิทยานิพนธ์วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาชีวกรรมเครื่องกล
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ประกาศกรมธุรกิจพลังงาน. 2549. เรื่อง กำหนดลักษณะและคุณภาพของไบโอดีเซลชุมชน). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 123. ตอนพิเศษ 79 ง.

ประกาศกรมธุรกิจพลังงาน. 2550. เรื่อง กำหนดลักษณะและคุณภาพของไบโอดีเซลประเภทเมทิลเอสเตอร์ของกรดไขมัน (ไบโอดีเซลชุมชน). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 124. ฉบับที่ 3. ตอนพิเศษ 62 ง.

ประกาศกรมธุรกิจพลังงาน. 2554. เรื่อง กำหนดลักษณะคุณภาพน้ำมันดีเซล. ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 128. ตอนพิเศษ 48 ง.

ปริญญา หม่อมพินุลย์ ธีระบุตร หลีวิจิตร กำพล ประทีปชัยกุร จีระศักดิ เพียรเจริญ. 2553. ความหนืดของเชือเพลิงชนิดต่างๆ ที่ผลิตจากน้ำมันปาล์มดินทึบรวม. การประชุมวิชาการทางวิศวกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ครั้งที่ 8, 22-23 เมษายน 2553 จังหวัดสงขลา CD-ROM.

ปริญญา หม่อมพินุลย์ ธีระบุตร หลีวิจิตร กำพล ประทีปชัยกุร จีระศักดิ เพียรเจริญ กลุ่มพจน์ เทพยร. 2553. กระบวนการและต้นทุนในการผลิตเชือเพลิงชนิดต่างๆ จากน้ำมันปาล์มดินทึบรวม. การประชุมวิชาการเครือข่ายวิศวกรรมเครื่องกลแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 24, 20-22 ตุลาคม 2553 จังหวัดอุบลราชธานี CD-ROM.

เพชร จันทร์สา และ รักนิต จิตติพัฒนพงศ์. 2551. การศึกษามุมจ่ายเชือเพลิงในเครื่องยนต์ดีเซลคอมมอนเรลที่ใช้ดีเซลชีวภาพเป็นเชือเพลิงทดแทน. การประชุมวิชาการเครือข่ายวิศวกรรมเครื่องกลแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 22. ปทุมธานี. ประเทศไทย. 15-17 ตุลาคม 2551.

ไฟศาล เหลืองตระกูล, http://www.bt50.com/description.aspx?q_sec=46043441&word=ute

[21/06/2552]

ภาษาค่าไฟฟ้าและน้ำประปา. สรรพกิจสารสน Plus ปีที่ 2 ฉบับที่ 11 เดือนเมษายน 2553. สืบค้นจาก : <http://www.pattanakit.net> [29 ตุลาคม 2554]

มนิชนก สุวรรณวงศ์. 2552. ตัวเร่งปฏิกิริยาน้ำส้มควันไม้และเฟอร์ริกซัลเฟตบนผงถ่านกัมมันต์ สำหรับการผลิตไบโอดีเซล. วิทยานิพนธ์วิศวกรรมศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมเคมี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

รายงานความก้าวหน้าโครงการ MT-B-49-END-07-012-1 การศึกษาผลกระทบของน้ำมันสนูดำ สำหรับเครื่องจักรกลเกษตรและใช้ไบโอดีเซลสำหรับรถยนต์ขับส่งขนาดเล็ก ศูนย์เทคโนโลยีโลหะและวัสดุแห่งชาติ

วุฒินันท์ ทองสุข และคณะ, <http://www.rsu.ac.th/engineer/AE/.../Palmoil%20in%20engine.doc>

[21/06/2552]

สิวิชาติ ญาณแก้ว. 2547. การทดสอบการใช้น้ำมันปาล์มลดกําลังเครื่องยนต์จากน้ำมันปาล์ม ทดแทนน้ำมันดีเซลในเครื่องจักรกลทางการเกษตร. วิทยานิพนธ์วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

สินินาฏ คง. 2549. การผลิตเมทิลเอสเตอร์ด้วยกระบวนการเรอสเตอราฟิเคชันของส่วนกลั่นกรองไขมันปาล์ม. วิทยานิพนธ์วิศวกรรมศาสตรคุณภูบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมเคมี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงาน. 2551. สารานวนนโยบายพลังงาน. ฉบับที่ 81. มกราคม-กันยายน. หน้า 36.

สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงาน. 2553. รายงานสถิติพลังงานของประเทศไทย 2553. หน้า 30, 275-283.

สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงาน. 2554. สารานวนนโยบายพลังงาน. ฉบับที่ 91. มกราคม-มีนาคม. หน้า 9.

สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงาน, 2555. สารานวนนโยบายพลังงาน. ฉบับที่ 95. มกราคม-มีนาคม. ราคาน้ำมันดีเซลเฉลี่ย ปี 2553-2555

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. 2010. สารานพยากรณ์การเกษตร [<http://www.energy.go.th>, 2010]

สำนักงานส่งเสริมการค้าสินค้าเกษตร. กรมการค้าภายใน. กระทรวงพาณิชย์. สืบค้นจาก : <http://agri.dit.go.th> [9 กันยายน 2556]

ศูนย์วิจัยปาล์มน้ำมันสุราษฎร์ธานี. สืบค้นจาก :

<http://it.doa.go.th/palm/linkTechnical/biodiesel.html> [29 ตุลาคม 2554]

อาภาณี เหลืองนฤมิตชัย. 2007. ใน โอดีเซล:บทนำ(ออนไลน์).สืบค้นจาก: <http://www.vcharkarn.com/varticle/409/1.html> [12 มกราคม 2550]

อัตราค่า�้ำดầuกิจขนาดเล็ก. อัตราค่าน้ำประปาเงินที่ กปภ. สาขาอื่น (ทั่วประเทศ). การประปาส่วนภูมิภาค. สืบค้นจาก : http://www.pwa.co.th/service/tariff_rate.html [29 ตุลาคม 2554]

อัตราค่าไฟฟ้ากิจขนาดเล็ก. การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค. สืบค้นจาก : <http://www.eppo.go.th/power/pw-Rate-PEA.html> [29 ตุลาคม 2554]

Ali, Y., Hanna, M.A. 1994. Alternative Diesel Fuels from Vegetable Oils . Bioresources Technology. 50. pp. 153-163.

Almeida, S.C.A., Belchior, C.R., Nascimento, M.V.G., Vieira, L.S.R. and Fleury, G. 2002. Performance of a diesel generator fuelled with palm oil. Fuel. 81. pp. 2097-2102.

- Balat, M. and Balat, H. 2007. A critical review of bio-diesel as a vehicular fuel. *Energy Conversion and Management*. 49. pp. 2727-2741.
- Bekal, S. and Babu, T.P.A. 2008. Bio-fuel variants for use in CI engine at design and off-design regimes: An experimental analysis. *Fuel*. 87. pp. 3550-3561.
- Chen, H., Wang, J., Shuai, S. and Chen, W. 2008. Study of oxygenated biomass fuel blends on a diesel engine. *Fuel*. 87. pp. 3462-3468.
- Chongkhong, S., Tongurai, C., Chetpattananondh, P. and Bunyakan, C. 2007. Biodiesel production by esterification of palm fatty acid distillate. *Biomass & Bioenergy*. 31. pp. 563-568.
- Chotwichien, A., Luengnaruemitchai, A., Jai-In, S. 2009. Utilization of palm oil alkyl esters as an additive in ethanol-diesel. *Fuel*. 88. pp. 1618-1624.
- El-Award, M.M and Yusaf, T.F. 2004. Performance and Exhaust Emission of a diesel engine using crude palm oil as fuel extender.
- Haldar, S.K., Ghosh, B.B. and Nag, A. 2009. Studies on the comparison of performance and emission characteristics of a diesel engine using three degummed non-edible vegetable oils. *Biomass and Bioenergy*. 33. pp. 1013-1018.
- Jansri, S., Prateepchaikul, G. and Ratanawilai, B. 2007. Acid-Catalyzed Esterification: A technique for Reducing Hight Free Fatty Acid in Mixed Crude Palm Oil. *Kasetsart Journal Natural Science*. 41. pp. 555-560.
- Jansri, S. 2007. Kinetics of Methyl Ester Production from Crude Palm Oil by Using Acid-Alkali Catalyst. A Thesis for the Degree of Master of Engineering in Mechanical Engineering. Prince of Songkla University.
- Kalam, M.A. and Masjuki, H.H. 2004. Emission and deposit characteristics of a small diesel engine when operated on preheated crude palm oil. *Biomass and Bioenergy*. 27. pp. 289-297.
- Kratzeisen, M. Muller, J. 2009. Influence of free fatty acid content of coconut oil on deposit and performance of plant oil pressure stoves. *Fuel*, doi.10.1016/j.fuel.2009.08.038.
- Ladommato, N. and Goacher, J. 1995. Equations for predicting the cetane number of diesel fuels from their physical properties. *Fuel*. 74. pp. 1083-1093.

- Lapuerta, M., Herreros, J.M., Lyons, L.L., Garcia-Contreras, R., Briceno, Y. 2008. Effect of the alcohol type used in the production of waste cooking oil biodiesel on diesel performance and emissions. *Fuel.* 87. pp. 3161-3169.
- Leevijit, T., W.Wisuthimethangoon., G. Prateepchaikul., C. Tongurai., M. Allen. 2004. A second order kinetics of palm oil transesterification., Proc. of The Joint International Conference on "Sustainable Energy and Environment", Hau Hin., Thailand., 277-281.
- Leevijit, T. 2006. Design and Performance Test of A continuous Reactor for Palm Methyl Ester Production. A Thesis for the Degree of Doctor of Philosophy in Energy Technology. King Mongkut's University of Technology Thonburi. Bangkok. Thailand.
- Leevijit, T., Tongurai, C., Prateepchaikul, G. and Wisutmethangoon, W. 2008. Performance test of a 6-stage continuous reactor for palm methyl ester production. *Bioresource Technology.* 99. pp. 214-221.
- Leevijit, T. and Prateepchaikul, G. 2011. Comparative performance and emissions of IDI-turbo automobile diesel engine operated using degummed, deacidified mixed crude palm oil-diesel blends. *Fuel.* 90. pp. 1487-1491.
- Lepera, M.E. 1982. Fuel quality vs engine types. *Hydrocarbon Processing.* 61. pp. 139-142.
- Leung, D.Y.C., Wu, X. and Leung, M.K.H. 2010. A review on biodiesel production using catalyzed Transesterification. *Applied Energy* 87: 1083-1095.
- Manning, R.E. Henderson, K.O. Zubler, M.T. Cannon Instrument Co. State College. PA 16803-1733. USA.
- Masjuki, H.H., Zaki, M. and Sii, H.S. 1996. Investigations on preheated palm oil methyl esters in diesel engine. *Journal of Power and Energy.* 210. pp. 131-138.
- Murillo, S., Miguez, J.L., Porteiro, J., Granada, E., Moran, J.C. 2007. Performance and exhaust emissions in the use of biodiesel in outboard diesel engines. *Fuel.* 86. pp. 1765-1771.
- Murugesan, A., Umarani, C., Subramanian, R. and Nedunchezhian, N. 2009. Bio-diesel as an alternative fuel for diesel engines-A review. *Renewable & Sustainable Energy Reviews.* 13. pp. 653-662.
- Noureddini, H. and Zhu, D. 1997. Kinetics of Transesterification of Soybean Oil. *JAOCs.* 74. pp.1457-1463.

- Noureddini, H., Harkey, D. and Medikondura, V. 1998. A Continuous Process for the Conversion Of Vegetable Oil into Methyl Ester of Fatty Acids. JAOCS. 75. pp. 1775-1783.
- Perry, R.H., Green, D. W. and Maloney, J. O. 1998. Perry's Chemical Engineers' Handbook Seventh Edition. Mc-Graw-Hill. Australia.
- Prateepchaikul, G., Allen, M.L., Leevijit, T. and Thaveesinsopha, K. 2007. Methyl ester production from high free fatty acid mixed crude palm oil. Songklanakarin J. Sci. Technol. 29. pp. 1551-1561.
- Prateepchaikul, G. and Apichato, T. 2003. Palm oil as fuel for agriculture diesel engine: Comparative testing against diesel oil. Songklanakarin J Sci Technol. 25. pp. 317-326.
- Prateepchaikul, G., Somnul, K., Allen, M. 2009. Design and testing of continuous acid-catalysed esterification reactor for high free fatty acid mixed crude palm oil. Fuel Processing Technol. 90. pp. 784-789.
- Raheman, H., Ghadge, S.V. 2007. Performance of compression ignition engine with mahua (*Madhuca indica*) biodiesel. Fuel. 2568-2573.
- Rakopoulos, C.D., Rakopoulos, D.C., Hountalas, D.T., Giakoumis, E.G., Andritsakis, E.C. 2008. Performance and emissions of bus engine using blends of diesel fuel with bio-diesel of sunflower or cottonseeds oils derived from Greek feedstock. Fuel. 87. pp. 147-157.
- Ramadhas, A. S., Jayaraj, S. and Muraleedharan, C. 2004. Use of vegetable oils as I.C. engine fuels-A review. Renewable Energy. 29. pp. 727-742.
- Sapaun, S.M., Masjuki, H.H. and Azlan, A. 1996. The use of palm oil as diesel fuel substitute. Journal of Power and Energy. 210. pp. 47-53.
- Shahid, E.M. and Jamal, Y. 2007. A review of biodiesel as vehicular fuel. Renewable and Sustainable Energy Reviews. 12. pp. 2484-2494.
- Srivastava, A. and Prasad, R. 2000. Triglycerides-based diesel fuel. Renewable and Sustainable Energy Reviews. 4. pp. 111-133.
- Taylor, C.F. 1968. The Internal Combustion Engine in Theory and Practice, vol. II, MIT Press, Cambridge, Mass.
- Veljkovic, V.B., Lakicevic, S.H., Stamenkovic, O.S., Todorovic, Z.B. and Lazic, M.L. 2006. Biodiesel production from tobacco (*Nicotiana tabacum L.*) seed oil with a high content of free fatty acids. Fuel. 85. pp. 2671-2675.

- Yamane K., Ueta A., Shimamoto Y. 2001. Influence of physical and chemical properties of biodiesel fuels on injection, combustion and exhaust emission characteristics in a direct injection compression ignition engine. Int. J. Engine. 249-261.
- Yankaew, S. 2005. Testing of degummed deacidified palm oil and palm methyl esters as diesel fuel substitute in agricultural machines. M. Eng Thesis, Prince of Songkla University, Songkhla, Thailand.
- Zheng, M., Mulenga, M.C., Reader, G.T., Wang, M., Ting, D.S.K., Tjong, J. 2008. Biodiesel engine performance and emissions in low temperature combustion. Fuel. 87. pp. 714-722.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
การคำนวณปริมาณกรดไขมันอิสระ

การคำนวณปริมาณกรดไขมันอิสระที่อยู่ในน้ำมันคำนวณได้จากสมการที่ ก.1 (กิตติศักดิ์, 2549)

$$FFA(\text{wt.}\%) = \frac{ml \times N \times 25.6}{g}$$

(ก.1)

กำหนดให้

FFA คือ ปริมาณกรดไขมันอิสระที่อยู่ในน้ำมัน (wt.%)

ml คือ ปริมาณโซเดียมไฮดรอกไซด์ที่ใช้ได้เต็ม (ml)

N คือ ความเข้มข้นโซเดียมไฮดรอกไซด์ (molar)

g คือ น้ำหนักน้ำมัน (g)

ภาคผนวก ข

การคำนวณค่าพลังงานที่ใช้ผลิตส่วนผสมดีเซล

การคำนวณปริมาณวัตถุคิบที่ใช้ผลิตส่วนผสมดีเซล 2 ชนิด จากน้ำมันปาล์มดิบทึบรวม คำนวณด้วยค่าคงที่ ในตารางที่ ข.1 (ปริญญา, 2012)

ตารางที่ ข.1 ค่าคงที่สำหรับใช้คำนวณปริมาณวัตถุคิบที่ใช้ผลิตส่วนผสมดีเซล

ค่าคงที่	จำนวน
ความหนาแน่นของน้ำมันปาล์มดิบทึบรวมที่อุณหภูมิ 30°C (kg/m ³)	918.08
ความหนาแน่นของน้ำมันปาล์มดิบทึบรวมเอสเตอร์ไฟฟ์ที่อุณหภูมิ 30°C (kg/m ³)	901.57
ความหนาแน่นของเมทิลเอสเตอร์ที่อุณหภูมิ 30°C (kg/m ³)	873.22
ความหนาแน่นของกรดซัลฟิวริกความบริสุทธิ์ 98 wt.% ที่อุณหภูมิ 30°C (kg/m ³) (Perry et al., 1998)	1826
ความหนาแน่นของเมทานอลความบริสุทธิ์ 98 wt.% ที่อุณหภูมิ 30°C (kg/m ³) (Perry et al., 1998)	789
ความหนาแน่นของน้ำที่อุณหภูมิ 30°C (kg/m ³) (Perry et al., 1998)	996
ค่าความจุความร้อนจำเพาะของน้ำมันปาล์มดิบ ใช้แทนเชื้อเพลิงจากน้ำมันปาล์มดิบรวมทั้งหมด (kJ/kg.°C) (Leevijit, 2006)	2.0530
ค่าความจุความร้อนจำเพาะของกรดซัลฟิวริกความบริสุทธิ์ 98 wt.% ที่อุณหภูมิ 30°C (kJ/kg.°C) (Perry et al., 1998)	1.4195
ค่าความจุความร้อนจำเพาะของเมทานอลความบริสุทธิ์ 98 wt.% ที่อุณหภูมิ 30°C (kJ/kg.°C) (Perry et al., 1998)	2.7700
ค่าความจุความร้อนจำเพาะน้ำ (kJ/kg.°C)	4.1860

การคำนวณปริมาณไฟฟ้า คำนวณจากปริมาณความร้อนที่ใช้ผลิตเชื้อเพลิงทดแทนดีเซล ตัวอย่างสมการคำนวณปริมาณความร้อนที่ใช้ผลิตส่วนผสมดีเซล จากน้ำมันปาล์มดิบทึบรวม

I. สมการคำนวณปริมาณความร้อนที่ใช้ผลิตน้ำมันปาล์มดิบทึบรวมเอสเตอร์ไฟฟ์ สมการที่ ข.1

$$Q_{EMCPO} = \sum \dot{m} C_p \Delta T = Q_1 + (Q_2 + Q_3 + Q_4) + Q_5 \quad (\text{ข.1})$$

กำหนดให้

$\dot{m}$ คือ อัตราการไหลเชิงมวล (kg/hr)

C_p คือ ค่าความจุความร้อนจำเพาะ (kJ/kg.°C)

ΔT คือ ผลต่างอุณหภูมิ (°C)

Q_1 คือ ปริมาณความร้อนที่ใช้อุ่นน้ำมันปาล์มดิบทึบรวมก่อนทำปฏิริยา 30 นาที ช่วงอุณหภูมิ 25-60°C (kW-hr)

Q_2 คือ ปริมาณความร้อนที่ใช้อุ่นน้ำมันปาล์มดิบทึบรวมขณะทำปฏิริยา 90 นาที ช่วงอุณหภูมิ 55-60°C (kW-hr)

Q_3 กือ ปริมาณความร้อนที่ใช้อุ่นแมกานอลขณะทำปฏิกิริยา 90 นาที ช่วงอุณหภูมิ 55-60°C

(kW-hr)

Q_4 กือ ปริมาณความร้อนที่ใช้อุ่นกรดซัลฟิวริกขณะทำปฏิกิริยา 90 นาที ช่วงอุณหภูมิ 55-60°C (kW-hr)

Q_5 กือ ปริมาณความร้อนที่ใช้อุ่นน้ำมันปาล์มดินทึบรวมເອສເຕອຣີໄຟນ໌ໄລ່ນໍ້າ 30 นาที ช่วงอุณหภูมิ 25-100°C (kW-hr)

2. สมการคำนวณปริมาณความร้อนที่ใช้ผลิตเมทิලເອສເຕອຣີຂອງส่วนໄຟ สมการที่ ข.2

$$Q_{ME} = \sum \dot{m} C_p \Delta T = Q_1 + (Q_2 + Q_3) + Q_4 \quad (\text{ข.2})$$

กำหนดให้

$\dot{m}$ กือ อัตราการไหลเชิงมวล (kg/hr)

C_p กือ ค่าความจุความร้อนจำเพาะ (kJ/kg.°C)

ΔT กือ ผลต่างอุณหภูมิ (°C)

Q_1 กือ ปริมาณความร้อนที่ใช้อุ่นน้ำมันปาล์มดินทึบรวมເອສເຕອຣີໄຟນ໌ (ໄຟ) ก่อนทำปฏิกิริยา 30 นาที ช่วงอุณหภูมิ 25-60°C (kW-hr)

Q_2 กือ ปริมาณความร้อนที่ใช้อุ่นน้ำมันปาล์มดินทึบรวมເອສເຕອຣີໄຟນ໌ (ໄຟ) ขณะทำปฏิกิริยา 90 นาที ช่วงอุณหภูมิ 55-60°C (kW-hr)

Q_3 กือ ปริมาณความร้อนที่ใช้อุ่นแมกานอลขณะทำปฏิกิริยา 90 นาที ช่วงอุณหภูมิ 55-60°C (kW-hr)

Q_4 กือ ปริมาณความร้อนที่ใช้อุ่นน้ำมันເອສເຕອຣີໄຟນ໌ສົມມະທິລເອສເຕອຣີໄລ່ນໍ້າ 30 นาที ช่วงอุณหภูมิ 25-100°C (kW-hr)

จากสมการ ข.1 และ ข.2 นำปริมาณความร้อนที่คำนวณได้ คำนวณปริมาณໄຟຟ້າທີ່ໃຊ້ຜົດສ່ວນພສມດີເຫດແຕ່ລະຫັນດີ ດ້ວຍສົມກາຣີ ข.3

$$Q_{th} = Q_{ele} \quad (\text{ข.3})$$

กำหนดให้

Q_{th} กือ ปริมาณความร้อนที่ໃຊ້ຜົດເຫື້ອເພີ້ງ (kW-hr)

Q_{ele} กือ ปริมาณໄຟຟ້າທີ່ໃຊ້ຜົດເຫື້ອເພີ້ງ (kW-hr)

ภาครพนวก ก
ต้นทุนสารเคมี

ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไฮไซบัน 62 ถ.อุติอุทิศ 3 อาคารใหญ่ จ.สงขลา

HIGH SCIENCE LIMITED PARTNERSHIP

TEL : 074-347242 , 074-346663 , FAX : 074-237410

ใบเสนอราคา (QUOTATION)

เจรจา
ห้อง
ภาครพนวก
ต้นทุนสารเคมี

เลขที่ใบเสนอราคา
วันที่
J-1201-3208
18 January 2012

ลำดับ	รายการ	จำนวน	ราคาร้อยละเดียว	ราคารวม	ยี่ห้อ
1	Phosphoric Acid 35kgs./pail	1 pail	1,790.00	1,790.00	Commercial Grade
2	Sulfuric Acid 35kgs./pail	1 pail	535.00	535.00	Commercial Grade
3	Methanol 160kgs./drum	1 drum	4,850.00	4,850.00	Commercial Grade
4	Sodium Hydroxide 99% 25kgs./pack	1 pack	960.00	960.00	Commercial Grade

หมายเหตุ : ราคานี้เสนอรวมภาษีมูลค่าเพิ่ม และ ค่าขนส่งแล้ว

ห้างหุ้นส่วนจำกัด ที่จะได้รับการพิจารณา
สั่งซื้อจากท่าน หรือหน่วยคุณภาพ ณ โอกาสเดียวกัน
ขอแสดงความนับถือ

กำหนดส่งสินค้า (Terms of Delivery) 7-10 วัน/Days

ผู้จัดฯ : @พงษ์พัฒน์

กำหนดมีนาคม (Price Validity) 30 วัน/Days

อธิบดี พงษ์พัฒน์

กำหนดชำระเงิน (Payment Term) 7 วัน/Days

อธิบดี พงษ์พัฒน์

ภาคผนวก ง
ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชื้อเพลิงของน้ำมันแอสเตอรีไฟฟ์

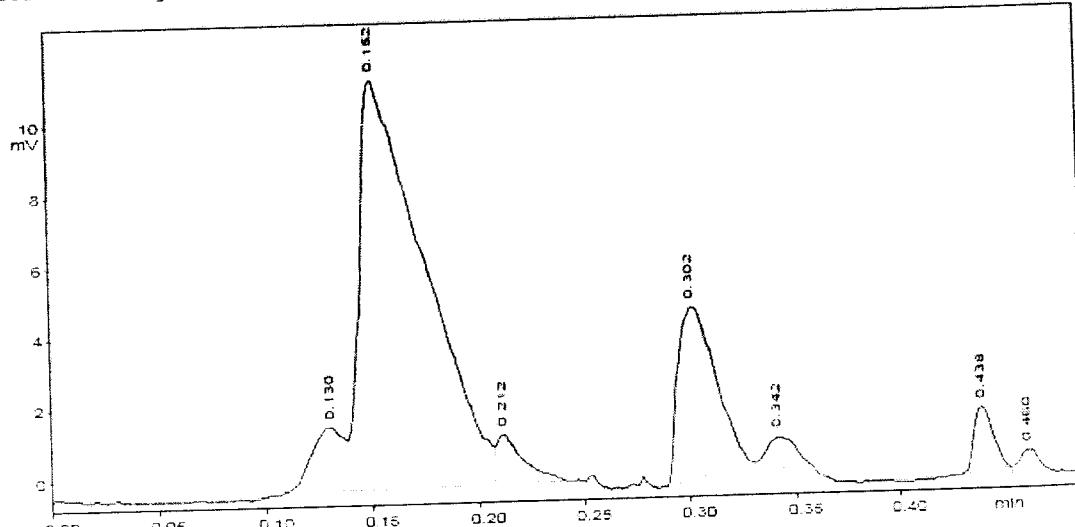
Sample Identifier:

Data Processing Parameters

Injected on: 17/9/2555 Injected at: 11:41
 Slice Width (ms): 50 Noise (μ V/s): undefined
 Threshold (mV): 0 Skim Ratio: 0

Parameter Files:

Data Handling File: test 0.55 min Calculation-File: ~cy 201112143097

Calculation Method : Percent

Peak No	Ret.Time (min)	Pk.Start (min)	Pk.End (min)	Area	Height (mV)	Area%
1	0.130	0.106	0.139	994	1.81	5.265
2	0.152	0.139	0.207	12945	11.51	68.594
3	0.212	0.207	0.242	622	1.36	3.296
4	0.302	0.289	0.329	3157	4.81	16.731
5	0.342	0.332	0.364	445	0.88	2.361
6	0.438	0.429	0.451	571	1.78	3.023
7	0.460	0.452	0.469	138	0.53	0.730

19271 22.69 100.000

หมายเหตุ ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชื้อเพลิงนี้ยังไม่ได้พิจารณาแล้วดังที่แสดงในวิทยานิพนธ์ที่ 4 ตารางที่ 4.7

ภาคผนวก จ

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชื้อเพลิงของน้ำมันเอสเตอร์ไฟฟ์ผสมแมกโนเลอสเทอร์จากส่วนไฟ

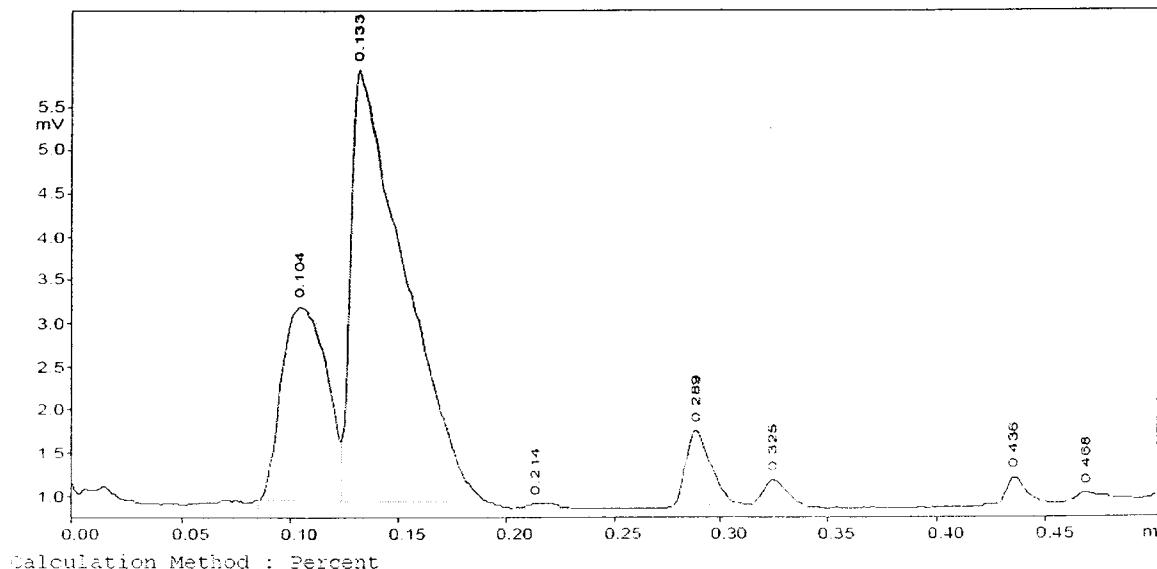
Sample Identifier:

Data Processing Parameters

Injected on:	22/10/2555	Injected at:	16:37
Slice Width (ms):	50	Noise (μ V/s):	undefined
Threshold (mV):	0	Skim Ratio:	0

Parameter Files:

Data Handling File: test 0.55 min   Calculation-File: ~cy 201112144204

Calculation Method : Percent

Peak No	Ret. Time (min)	Pk. Start (min)	Pk. End (min)	Area (mV)	Height (mV)	Area%
1	0.104	0.085	0.124	1723	2.27	25.229
2	0.132	0.124	0.192	4511	4.98	66.065
3	0.214	0.204	0.230	27	0.09	0.390
4	0.269	0.278	0.308	355	0.89	5.198
5	0.325	0.315	0.339	105	0.29	1.537
6	0.436	0.428	0.449	84	0.31	1.230
7	0.468	0.460	0.479	24	0.07	0.350

6628   8.90 100.000

หมายเหตุ ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชื้อเพลิงนี้ยังไม่ได้หาค่าเฉลี่ยดังที่แสดงในวิทยานิพนธ์บทที่ 4 ตารางที่ 4.7

ภาคนวัก ๘
ผลการวิเคราะห์ค่าชีเทน

PTT PUBLIC COMPANY LIMITED

PTT Research & Technology Institute

71 Moo 2, Pahon Yo Thin Rd. km 78, Wang Noi, Ayutthaya 13170 THAILAND Tel. (662)537-3000
FAX (662)537-3000 Ext. 8316

Energy Application Technique and Engine Lab Department

TEST REPORT

Test Number : CFR-2012-63

Test Cell Number : TB109

Sample Description : Esterified 5%B30

Customer : Department of Mechanical Engineering Faculty of Engineering
Songkla University

Customer Address : Corhong, Hatyai, Songkla 90110

Sample Received Date : July 30, 2012

Tested Date : August 21, 2012

Test Item	Methods	Result
Octane Number, Research Method (RON)	ASTM D 2699	-
Octane Number, Motor Method (MON)	ASTM D 2700	-
Cetane Number (CN)	ASTM D 613	56.0

REMARK Test Result of Check Fuel High = 55.3

Tested by

(Tharapong Pengsagul)

Approved By

Somchai Siangsanorh

(Somchai Siangsanorh)

Technician

Specialist

Energy Application Technique and Engine Lab Department

August 21, 2012

August 21, 2012

ภาคผนวก ช
ผลการวิเคราะห์จุดความไฟและการกัดกร่อนแผ่นทองแดง

บันทึกงานที่ Pe6 /55

ภาควิชาวิศวกรรมเคมี

คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ตู้ปั๊ม.2 คอหงส์ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 90112 โทร 074-287055 โทรสาร 074-558833

ผู้ขอรับบริการ : ภาควิชาวิศวกรรมเครื่องกล

คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

วันที่รับตัวอย่าง : 20 กรกฎาคม พ.ศ.2555

ชื่อตัวอย่าง	รายการวิเคราะห์	ผลการวิเคราะห์
1. Esterified 5% B30	จุดความไฟ(Flash point,ASTM D93)	70 °C
	การกัดกร่อนแผ่นทองแดง (ASTM-D130)	No. 1a

.....

 (นายธนกร เกียรติชัยวัฒน์)

ผู้วิเคราะห์

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุกวรรณ ภูริธรรมนิชย์คุก)

รองหัวหน้าภาควิชาวิศวกรรมเคมีฝ่ายบัญชีศึกษาและบริการวิชาการ
 ปฏิบัติราชการแทนหัวหน้าภาควิชาวิศวกรรมเคมี

**ภาควิชานวัตกรรม
ผลการวิเคราะห์ปริมาณน้ำ**

ศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ชั้น 1 อาคารบริการวิชาการรวม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ อ.หาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110

Scientific Equipment Center, Prince of Songkla University

Central Academic Administrator Bld. Hua-Yai Campus, Songkhla 90110 Tel.0 7428 6904-7 Fax.0 7421 2813

F-RES-003T ฉบับที่ 6 วันที่ 20/10/53

เลขที่ 2321-55 หน้า 1/1

รายงานผลการทดสอบ

ชื่อและที่อยูู่กค้า : นางสาวฤทัย พาพน
ภาควิชาวิศวกรรมเครื่องกล คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
เบอร์โทรศัพท์ : 2384-55
วันที่รับตัวอย่าง : 20 กรกฎาคม 2555
วันที่ขอใช้บริการฯ : 20 กรกฎาคม 2555
ผู้ทดสอบ : นางสาวดวงฤทธิ์ พรมภรณ์
วันที่ท้าวความทดสอบ : 20 กรกฎาคม 2555
วิธีการทดสอบ : ด้วยรุ่น WI-RES-831 KFC-001 และ REF-RES-ISO 12937:2000-001
เครื่องมือทดสอบ : Karl Fischer Coulometer, 831 KFC, Metrohm, Switzerland
เกณฑ์การทดสอบ : Karl Fischer Coulometric Titration
สภาวะการทดสอบ : -
รายละเอียดตัวอย่าง : Biodiesel จำนวน : 1 ลิตร/ตัวอย่าง
ทดสอบโดย :

ลำดับที่	ชื่otัวอย่าง	ปริมาณ (%)	%RSD	เกณฑ์มาตรฐาน (%)
1	Esterfino 5% B30	0.023	0.67	≤ 0.050

(นางรุ่งนิล ภูมิจิตร)

ผู้อำนวยการศูนย์เครื่องมือวิจัยทางวิทยาศาสตร์

31 กรกฎาคม 2555

หมายเหตุ รายงานผลการทดสอบนี้มีผลเฉพาะกับตัวอย่างที่มีมาทดสอบเท่านั้น และรายงานผลการทดสอบนี้ต้องไม่ถูกทำซ้ำนาทีเดียว
ยกเว้นทำทั้งฉบับ โดยไม่ได้รับความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจากทางศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์

**ภาควิชานวัตกรรม
ผลการวิเคราะห์ปริมาณน้ำและตะกอน**

ศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ชั้น 1 อาคารบริหารวิชาการรวม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ อ.หาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110
Scientific Equipment Center, Prince of Songkla University
Central Academic Administrator Bld. Hat-Yai Campus, Songkhla 90110 Tel.0 7428 6904-7 Fax.0 7421 2813

F-RES-003T ฉบับที่ 6 บังคับใช้ 20/10/53

เลขที่ 2287/55 หน้า 1/1

รายงานผลการทดสอบ

ชื่อและที่อยู่ลูกค้า :	นายกฤตพจน์ เทพหงษ์ ภาควิชาวิศวกรรมเครื่องกล คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
เลขที่ใบอนุญาตประกอบธุรกิจ :	2385/55
วันที่รับตัวอย่าง :	20 กันยายน 2555
วันที่หักสิบวันรีไวนิ่ง :	20 กันยายน 2555
ผู้ทดสอบ :	นางสาวชริราภรณ์ ทองทุม
วันที่ทำการทดสอบ :	25 กันยายน 2555
วิธีการทดสอบ :	อ้างอิง WI-RES-Cen-Koehler-001 หรือ REF-RES-ASTM D 2709-96
เครื่องมือทดสอบ :	Centrifuge, Benchmark 2000, Koehler, USA
เกณฑ์การทดสอบ :	Centrifuge
รายการการทดสอบ :	Relative centrifuge force (rcf) 800 ± 60
รายละเอียดตัวอย่าง :	Biodiesel
สถานที่ทดสอบ :	จำนวน : 1 ลิตรอย่าง

ที่	ชื่อตัวอย่าง	ปริมาณน้ำและตะกอน
1	Esterifine 5% B30	< 0.05%

· ขออนุญาตยกจัดเก็บในไฟเบอร์ 2385-55

(นางรุณี ฤกิจิตรา)

หัวหน้าฝ่ายบริการเครื่องมือวิจัยทางวิทยาศาสตร์

27 กันยายน 2555

**ภาควิชานวัตกรรม
ผลการวิเคราะห์ค่าความเป็นกรด**

ศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ชั้น 1 อาคารบริหารวิชาการรวม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ อ.หาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110
Scientific Equipment Center, Prince of Songkla University
Central Academic Administrator Bld. Hat-Yai Campus, Songkhla 90110 Tel.0 7428 6904-7 Fax.0 7421 2813

F-RES-003T ฉบับที่ 6 บังคับใช้ 20.10.53

เลขที่ 2320:55 หน้า 1/1

รายงานผลการทดสอบ

ชื่อและที่อยู่ของผู้ทดสอบ:	นายฤทธิพงษ์ เกษยวรรณ ภาควิชาวิศวกรรมเครื่องกล คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
เลขที่ใบอนุญาตวิชาชีพ:	2383/55
วันที่รับตัวอย่าง:	20 กรกฎาคม 2555
วันที่ขอใบอนุญาต:	20 กรกฎาคม 2555
ผู้ทดสอบ:	นางสาวกรุงสุดา พรมนกอ
วันที่กำกับการทดสอบ:	27 กรกฎาคม 2555
วิธีการทดสอบ:	อ้างถึง WI-RES-Titrate-001 และ REF-RES-ASTM D664-09-001
เครื่องมือทดสอบ:	Potentiometric Autotitrator, 794 Basic Titroino, Metrohm, Switzerland
เกณฑ์การทดสอบ:	Potentiometric Titration
รายการการทดสอบ:	-
รายละเอียดตัวอย่าง:	Biodiesel
จำนวน:	1 ตัวอย่าง
ผลการทดสอบ:	-

ลำดับที่	ชื่อตัวอย่าง	ค่าความเป็นกรด (mg KOH/g)	%RSD	เกณฑ์มาตรฐาน (mg KOH/g)
1	Esterfine 5% B30	3.66	0.37	≤ 0.50

(นางกรุงสุดา พรมนกอ)

ผู้ท่านที่ฝ่ายบริการเครื่องมือวิทยาศาสตร์

๓๑ กรกฎาคม 2555

ภาควิชานวัตกรรม

ผลการวิเคราะห์ถ้าซัลเฟต

ศูนย์คือองนวัตกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
 ชั้น 1 อาคารนิหารวิชาการร่วม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ อ.หาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110
Scientific Equipment Center, Prince of Songkla University
 Central Academic Administrator Bld. Hat-Yai Campus, Songkhla 90110 Tel.0 7428 6904-7 Fax.0 7421 2813

F RES-003/T ฉบับที่ 5 งบปี พ.ศ. 2552

เลขที่ 2337/55 หน้า 1/1

รายงานผลการทดสอบ

ชื่อและที่อยู่ลูกค้า :	นายกฤตพจน์ เทพะร
	ภาควิชานิเวศน์และสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
เลขที่ใบอนุญาตวิชาการ :	2382/55
วันที่รับตัวอย่าง :	20 กุมภาพันธ์ 2555
วันที่ขอใช้บริการ :	20 กุมภาพันธ์ 2555
ผู้ทดสอบ :	นางสาวโศวลักษณ์ อุปัฒน์
วันที่ทำการทดสอบ :	23 - 31 กุมภาพันธ์ 2555
วิธีการทดสอบ :	อ้างอิง REF-ASTM D 874-07
เครื่องมือทดสอบ :	High Temperature Furnace
เทคนิคการทดสอบ :	Gravimetric method
สมาระการทดสอบ :	เทาที่คุณภาพ $775 \pm 25^{\circ}\text{C}$
รายละเอียดตัวอย่าง :	Biodiesel
ผลการทดสอบ :	จำนวน : 1 ตัวอย่าง

รายการ	ค่าอย่างต่ำ	Sulfate Ash mass % (PARSD)
I.	Esterifine 5% B30	ต่ำกว่า Limit of the method

เกณฑ์มาตรฐาน 0.02%

Limit of the method 0.005 mass %

(นางรุสnice ฤทธิ์วิจิต)

หัวหน้าฝ่ายบริการเครื่องมือวิจัยทางวิทยาศาสตร์

๑ สิงหาคม 2555

ภาคผนวก ๓

ผลการทดสอบสมรรถนะเครื่องยนต์

ตารางที่ ๗.๑ ผลการทดสอบสมรรถนะเครื่องยนต์ ด้วยวิธีการเปลี่ยนแปลงภาระ ที่ความเร็วรอบคงที่

2,200 rpm

ดีเซล	ความเร็วรอบ (rpm)					แรงบิด (lb/ft)				
	ภาระ (kW)	1.275	2.550	3.825	5.100	Full Load	1.275	2.550	3.825	5.100
1.1	2200	2200	2200	2200	2200	3.9	7.8	11.7	15.5	17.7
1.2	2199	2201	2200	2199	2204	3.9	7.8	11.7	15.6	17.6
1.3	2197	2203	2202	2200	2206	3.9	7.7	11.7	15.5	17.6
1.4	2199	2203	2201	2199	2204	3.9	7.7	11.7	15.5	17.5
1.5	2198	2204	2201	2195	2207	3.9	7.6	11.7	15.6	17.6
2.1	2200	2200	2202	2199	2204	3.9	7.6	11.6	15.6	17.7
2.2	2201	2203	2202	2197	2203	3.9	7.6	11.6	15.5	17.7
2.3	2203	2202	2200	2197	2210	3.9	7.7	11.7	15.5	17.6
2.4	2199	2201	2200	2196	2211	3.9	7.7	11.7	15.6	17.7
2.5	2201	2200	2200	2196	2210	3.9	7.6	11.7	15.6	17.7
3.1	2200	2198	2202	2197	2208	3.9	7.6	11.6	15.5	17.6
3.2	2198	2198	2202	2195	2210	3.9	7.7	11.7	15.5	17.7
3.3	2198	2199	2200	2197	2206	3.9	7.7	11.7	15.6	17.6
3.4	2199	2199	2200	2199	2205	3.9	7.7	11.7	15.5	17.6
3.5	2201	2197	2200	2199	2211	3.9	7.7	11.7	15.5	17.7
ค่าเฉลี่ย	2199.53	2200.53	2200.8	2196.67	2206.6	3.9	7.68	11.68	15.54	17.64
SD	1.55	2.13	0.94	1.72	3.33	0.00	0.07	0.04	0.05	0.06

อสเดอร์ไฟน์ ๓๐	ความเร็วรอบ (rpm)					แรงบิด (lb/ft)				
	ภาระ (kW)	1.275	2.550	3.825	5.100	Full Load	1.275	2.550	3.825	5.100
1.1	2200	2200	2200	2200	2200	3.9	7.8	11.7	15.5	18.2
1.2	2202	2202	2201	2203	2201	3.9	7.8	11.7	15.5	18.2
1.3	2200	2203	2201	2200	2197	3.9	7.8	11.7	15.5	18.1
1.4	2201	2203	2200	2202	2200	3.9	7.8	11.7	15.5	18.1
1.5	2201	2204	2201	2197	2207	3.9	7.8	11.7	15.5	18.2
2.1	2204	2204	2196	2196	2197	3.9	7.8	11.7	15.5	18.1
2.2	2203	2206	2195	2196	2206	3.9	7.7	11.7	15.5	18.1
2.3	2201	2206	2196	2197	2211	3.9	7.7	11.7	15.5	18.2
2.4	2203	2204	2198	2199	2212	3.9	7.7	11.7	15.5	18.2
2.5	2204	2203	2197	2200	2205	3.9	7.7	11.7	15.5	18.3
3.1	2206	2203	2197	2202	2202	3.9	7.7	11.6	15.5	18.3
3.2	2204	2203	2198	2201	2199	3.9	7.7	11.6	15.5	18.2

อสเตอร์ไฟน์ 30		ความเร็วรอบ (rpm)					แรงบิด (lbf.ft)				
กำลัง (kW)		1.275	2.550	3.825	5.100	Full Load	1.275	2.550	3.825	5.100	Full Load
3.3		2204	2201	2199	2202	2203	3.9	7.7	11.6	15.5	18.2
3.4		2202	2201	2199	2198	2200	3.9	7.7	11.6	15.5	18.2
3.5		2203	2202	2197	2200	2201	3.9	7.7	11.6	15.5	18.2
ค่าเฉลี่ย		2202.53	2203	2198.33	2199.53	2202.73	3.9	7.74	11.67	15.5	18.19
SD		1.73	1.69	1.99	2.29	4.61	0.00	0.05	0.05	0.00	0.06

อสเตอร์ไฟน์ Nem Thik		ความเร็วรอบ (rpm)					แรงบิด (lbf.ft)					
อสเตอร์ 50		กำลัง (kW)	1.275	2.550	3.825	5.100	Full Load	1.275	2.550	3.825	5.100	Full Load
1.1		2200	2200	2200	2200	2206	3.9	7.8	11.7	15.5	17.9	
1.2		2199	2202	2201	2201	2229	3.9	7.8	11.7	15.6	17.9	
1.3		2202	2203	2200	2201	2224	3.9	7.8	11.8	15.6	17.8	
1.4		2202	2204	2200	2202	2226	3.9	7.8	11.8	15.6	17.9	
1.5		2203	2202	2200	2204	2221	3.9	7.8	11.7	15.6	17.9	
2.1		2203	2202	2201	2200	2222	3.9	7.9	11.7	15.6	17.9	
2.2		2203	2204	2201	2201	2230	4.0	7.8	11.7	15.6	17.8	
2.3		2202	2202	2199	2204	2213	4.0	7.8	11.7	15.6	17.8	
2.4		2200	2203	2199	2200	2230	3.9	7.8	11.7	15.6	17.9	
2.5		2201	2204	2198	2202	2228	3.9	7.8	11.7	15.5	17.8	
3.1		2203	2202	2200	2200	2228	4.0	7.8	11.7	15.5	17.9	
3.2		2204	2203	2200	2198	2230	4.0	7.8	11.7	15.5	17.9	
3.3		2202	2202	2202	2201	2230	3.9	7.8	11.7	15.5	17.9	
3.4		2203	2201	2201	2201	2228	3.9	7.8	11.7	15.5	17.9	
3.5		2202	2200	2200	2197	2230	4.0	7.8	11.7	15.5	17.9	
ค่าเฉลี่ย		2201.93	2202.27	2200.13	2200.8	2225	3.93	7.81	11.71	15.53	17.87	
SD		1.39	1.28	0.99	1.86	7.07	0.05	0.03	0.04	0.05	0.05	

ตัวชี้ชล	กำลัง (kW)	1.275	2.550	3.825	5.100	Full Load
		1	241.03	175.33	131.31	104.41
ระยะเวลาสั้นเปลี่ยนเข็มเพลิง 50 ml (s)	2	238.91	176.29	132.73	104.99	90.44
	3	240.27	177.51	132.67	104.89	90.19
อุณหภูมิ (°C)	ค่าเฉลี่ย	240.07	176.38	132.24	104.76	90.49
	SD	0.91	0.92	0.68	0.26	0.28
	1	33.3	33.8	34.3	35.9	38.1
	2	33.4	33.7	34.4	36.1	38.5
	3	33.5	33.9	34.6	36.3	38.9
	ค่าเฉลี่ย	33.4	33.7	34.43	36.1	38.5
	SD	0.10	0.10	0.15	0.20	0.40

ตัวชุด	กำลัง (kW)	1.275	2.550	3.825	5.100	Full Load
ความหนาแน่น (kg/m^3)	1	820.74	820.35	819.96	818.58	816.98
	2	820.58	820.51	820.36	818.42	816.89
	3	820.66	820.43	819.89	818.50	816.55
	ค่าเฉลี่ย	820.65	820.43	820.07	818.50	816.81
	SD	0.09	0.08	0.25	0.08	0.23
<hr/>						
อสเดอริไฟน์ 30 ระยะเวลาสั้นเปลี่ยนเชื้อเพลิง 50 ml (s)	กำลัง (kW)	1.275	2.550	3.825	5.100	Full Load
	1	234.53	170.36	133.42	105.45	83.74
	2	228.94	171.91	131.99	105.81	84.09
	3	228.37	172.75	131.57	105.14	85.00
	ค่าเฉลี่ย	230.61	171.67	132.33	105.47	84.28
	SD	2.88	1.02	0.82	0.28	0.55
<hr/>						
อุณหภูมิ ($^{\circ}\text{C}$)	1	36.2	34.2	34.4	35.0	36.0
	2	35.3	34.1	34.6	35.5	36.3
	3	34.8	34.3	34.8	35.6	36.4
	ค่าเฉลี่ย	35.43	34.2	34.6	35.37	36.23
	SD	0.71	0.10	0.20	0.32	0.21
	SD	0.71	0.10	0.20	0.32	0.21
<hr/>						
ความหนาแน่น (kg/m^3)	1	845.89	846.85	846.45	845.65	845.33
	2	845.73	846.77	846.29	845.93	844.94
	3	845.62	846.80	846.51	845.87	845.25
	ค่าเฉลี่ย	845.75	846.81	846.42	845.82	845.17
	SD	0.14	0.04	0.11	0.15	0.21
<hr/>						
อสเดอริไฟน์+เมทิลอสเดอร์ 50 ระยะเวลาสั้นเปลี่ยนเชื้อเพลิง 50 ml (s)	กำลัง (kW)	1.275	2.550	3.825	5.100	Full Load
	1	229.61	165.84	129.29	101.68	86.44
	2	229.35	166.44	129.92	102.63	86.07
	3	226.75	167.59	130.44	102.63	86.12
	ค่าเฉลี่ย	228.57	166.62	129.88	102.31	86.21
	SD	1.34	0.75	0.49	0.46	0.17
<hr/>						
อุณหภูมิ ($^{\circ}\text{C}$)	1	36.3	36.8	36.8	37.7	37.3
	2	36.5	37.0	36.9	37.9	38.3
	3	36.6	37.2	37.2	38.6	38.6
	ค่าเฉลี่ย	36.47	37.00	36.97	38.07	38.07
	SD	0.15	0.20	0.21	0.47	0.68
	SD	0.15	0.20	0.21	0.47	0.68
<hr/>						
ความหนาแน่น (kg/m^3)	1	838.81	838.56	838.42	837.72	837.60
	2	838.66	838.42	838.34	837.44	837.56
	3	838.58	838.22	845.21	837.56	837.46
	ค่าเฉลี่ย	838.68	838.40	838.32	837.57	837.54
	SD	0.12	0.17	0.11	0.14	0.07

	กำรະ (kW)	ดีเซล	ເອສເຕອຣີໄຟຟ່ານ 30	ເອສເຕອຣີໄຟຟ່ານ+ມີມືດ ເອສເຕອຣີ 50		
ค่าความร้อนต่ำ (kJ/kg)		42921	41293	41486		
อัตราการสิ้นเปลืองเชื้อเพลิง	1.275	0.000749	0.000786	0.000785		
โดยปริมาตร	2.550	0.001021	0.001047	0.001081		
(m ³ /hr)	3.825	0.001356	0.001364	0.001385		
	5.100	0.001714	0.001707	0.001754		
	Full Load	0.001966	0.002124	0.002091		
อัตราการสิ้นเปลืองเชื้อเพลิง	1.275	0.62	0.66	0.66		
(kg/hr)	2.550	0.84	0.89	0.91		
	3.825	1.12	1.15	1.16		
	5.100	1.41	1.44	1.47		
	Full Load	1.60	1.80	1.75		
อัตราการสิ้นเปลืองเชื้อเพลิง	1.275	0.48	0.52	0.51		
เบรกจໍາພະ	2.550	0.33	0.35	0.35		
(kg/kW-hr)	3.825	0.29	0.30	0.30		
	5.100	0.28	0.28	0.29		
	Full Load	0.28	0.30	0.30		
ประสิทธิภาพใช้งานความร้อนเบรก	1.275	17.44	16.93	16.98		
(%)	2.550	25.24	24.98	24.58		
	3.825	28.80	28.98	28.72		
	5.100	30.37	30.72	30.08		
	Full Load	30.37	28.99	29.11		
ชนิดน้ำมัน	กำรະ (kW)	1.275	2.550	3.825	5.100	Full Load
ดีเซล	CO (ppm)	426.56	256.89	520.11	1092.89	1990.56
	NOx (ppm)	111.89	196.94	324.78	409.59	409.00
	FT (°C)	180.94	227.90	286.46	332.04	399.58
ເອສເຕອຣີໄຟຟ່ານ 30	CO (ppm)	307.22	185.89	274.89	740.00	1459.33
	NOx (ppm)	124.67	223.00	352.33	476.00	417.11
	FT (°C)	183.52	232.69	288.07	335.49	402.77
ເອສເຕອຣີໄຟຟ່ານ+ມີມືດ	CO (ppm)	329.67	196.00	288.22	896.22	1704.67
ເອສເຕອຣີ 50	NOx (ppm)	136.44	219.47	338.22	419.78	413.78
	FT (°C)	180.54	228.12	284.63	352.76	403.28

ตารางที่ ๓.๒ ผลการทดสอบสมรรถนะเครื่องยนต์ ที่การเดินเครื่องยนต์เต็มกำลังในช่วงความเร็วรอบ

1,600-2,400 rpm

คีซค	ความเร็วรอบ (rpm)					แรงบิด (lb./ft.)					
	ความเร็วรอบ (rpm)	1600	1800	2000	2200	2400	1600	1800	2000	2200	2400
1.1		1598	1802	2008	2200	2408	19.1	19.5	18.6	17.7	16.8
1.2		1600	1803	2010	2204	2405	19.1	19.4	18.5	17.6	16.8
1.3		1601	1799	2008	2206	2409	19.1	19.5	18.5	17.6	16.8
1.4		1604	1795	2005	2204	2401	19.1	19.4	18.5	17.5	16.8
1.5		1601	1793	2001	2207	2402	19.0	19.5	18.4	17.6	16.9
2.1		1594	1792	2007	2204	2396	19.0	19.5	18.5	17.7	16.9
2.2		1593	1793	2004	2203	2414	19.1	19.3	18.6	17.7	16.8
2.3		1592	1799	2000	2210	2411	19.0	19.2	18.5	17.6	16.8
2.4		1593	1799	2008	2211	2403	19.0	19.4	18.5	17.7	16.9
2.5		1595	1800	2003	2210	2407	19.0	19.5	18.5	17.7	16.9
3.1		1594	1798	2001	2208	2407	19.0	19.7	18.6	17.6	16.8
3.2		1592	1798	2009	2210	2410	19.1	19.6	18.7	17.7	16.8
3.3		1601	1803	2010	2206	2408	19.1	19.5	18.6	17.6	16.8
3.4		1603	1802	2006	2205	2405	19.1	19.4	18.6	17.6	16.8
3.5		1601	1800	2001	2211	2404	19.1	19.5	18.7	17.7	16.8
ค่าเฉลี่ย		1597.47	1798.4	2005.4	2206.6	2406	19.06	19.46	18.55	17.64	16.83
SD		4.31	3.64	3.52	3.33	4.47	0.05	0.12	0.08	0.06	0.05

อสเตรอริไฟน์ 30	ความเร็วรอบ (rpm)					แรงบิด (lb./ft.)					
	ความเร็วรอบ (rpm)	1600	1800	2000	2200	2400	1600	1800	2000	2200	2400
1.1		1600	1799	1998	2200	2402	19.8	20.5	19.3	18.2	17.4
1.2		1604	1796	2012	2201	2408	19.8	20.5	19.3	18.2	17.3
1.3		1608	1800	2014	2197	2422	19.8	20.4	19.3	18.1	17.3
1.4		1608	1801	2008	2200	2397	19.8	20.5	19.3	18.2	17.3
1.5		1606	1807	2004	2207	2403	19.8	20.4	19.3	18.2	17.3
2.1		1601	1802	2008	2197	2397	19.8	20.5	19.4	18.1	17.4
2.2		1603	1804	2010	2206	2394	19.9	20.6	19.4	18.1	17.4
2.3		1605	1807	2012	2211	2412	19.9	20.5	19.3	18.2	17.3
2.4		1610	1807	2002	2212	2413	19.9	20.6	19.4	18.2	17.4
2.5		1608	1810	2001	2205	2402	19.8	20.6	19.4	18.3	17.3
3.1		1604	1805	2006	2202	2396	19.8	20.4	19.3	18.3	17.3
3.2		1601	1809	2000	2199	2397	19.9	20.3	19.3	18.2	17.3
3.3		1604	1813	1998	2203	2396	19.8	20.3	19.3	18.2	17.4
3.4		1603	1802	2010	2200	2395	19.9	20.4	19.3	18.2	17.4
3.5		1609	1803	2012	2201	2400	19.9	20.5	19.3	18.2	17.4

ค่าเฉลี่ย	1604.93	1804.33	2006.33	2202.73	2402.27	19.84	20.47	19.33	18.19	17.35
SD	3.13	4.56	5.47	4.61	8.11	0.05	0.10	0.05	0.06	0.05

เอสเดอริไฟน์+เมทิດเอสเดอร์		ความเร็วรอบ (rpm)						แรงบิด (lbf.ft)			
50		1600	1800	2000	2200	2400	1600	1800	2000	2200	2400
ความเร็วรอบ (rpm)		1600	1800	2000	2200	2400	1600	1800	2000	2200	2400
1.1		1580	1803	2022	2206	2394	19.3	19.8	18.7	17.9	17.2
1.2		1581	1797	2009	2204	2384	19.3	19.8	18.7	17.9	17.2
1.3		1589	1796	2016	2201	2390	19.3	19.8	18.7	17.8	17.2
1.4		1583	1802	2010	2199	2380	19.3	19.7	18.7	17.9	17.2
1.5		1598	1796	2007	2197	2382	19.3	19.7	18.7	17.9	17.1
2.1		1611	1803	2006	2207	2360	19.3	19.8	18.7	17.9	17.1
2.2		1583	1802	2001	2203	2374	19.4	19.8	18.8	17.8	17.1
2.3		1602	1800	2010	2209	2370	19.4	19.8	18.8	17.8	17.2
2.4		1589	1804	2016	2212	2346	19.3	19.8	18.7	17.9	17.2
2.5		1588	1805	2008	2202	2347	19.4	19.8	18.8	17.8	17.1
3.1		1593	1794	2009	2206	2353	19.3	19.7	18.8	17.9	17.1
3.2		1594	1798	2005	2206	2367	19.3	19.8	18.8	17.9	17.2
3.3		1603	1806	2002	2208	2350	19.4	19.7	18.8	17.9	17.1
3.4		1610	1804	2003	2203	2354	19.4	19.8	18.7	17.9	17.1
3.5		1597	1805	2001	2205	2355	19.4	19.8	18.8	17.9	17.1
ค่าเฉลี่ย		1593.4	1801	2007.00	2204.53	2367.07	19.34	19.77	18.75	17.87	17.15
SD		10.01	3.87	4.87	3.89	16.23	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05

ระยะเวลาสั่นเปลือกเชือกเพลิง 50 ml (s)	ความเร็วรอบ (rpm)		1600	1800	2000	2200	2400
	1	114.62	99.97	94.53	92.13	86.54	
	2	115.00	99.69	94.97	91.40	87.28	
	3	113.16	99.87	94.81	91.56	87.25	
อุณหภูมิ (°C)	ค่าเฉลี่ย	114.26	99.84	90.47	91.70	87.02	
	SD	0.82	0.12	0.16	0.32	0.35	
	1	40.8	40.7	39.8	38.1	34.3	
	2	40.6	41.1	41.1	38.8	34.8	
ความหนาแน่น (kg/m³)	3	40.7	41.2	41.9	39.8	35.2	
	ค่าเฉลี่ย	40.70	41.0	40.93	38.90	34.77	
	SD	0.08	0.21	1.06	0.85	0.45	
	1	815.88	814.89	814.81	816.75	819.73	
	2	815.09	814.74	814.67	816.45	819.46	
	3	814.89	814.95	814.89	816.42	819.52	
	ค่าเฉลี่ย	815.12	814.86	814.79	816.54	819.57	
	SD	0.25	0.11	0.11	0.18	0.14	

เอสเตอริไฟน์ 30	ความเร็วรอบ (rpm)	1600	1800	2000	2200	2400
ระยะเวลาสั้นเปลี่ยนชื่อเพลิง 50 ml (s)	1	105.85	92.25	88.15	84.74	80.99
	2	105.37	92.81	88.22	84.09	81.06
	3	106.85	93.06	88.46	85.00	80.92
	ค่าเฉลี่ย	106.02	92.71	88.28	84.61	80.99
	SD	0.64	0.35	0.14	0.40	0.06
	1	35.1	35.1	35.9	36.0	34.0
	2	35.5	35.4	36.1	36.3	34.4
	3	35.6	35.8	36.2	36.5	34.7
	ค่าเฉลี่ย	35.40	35.43	36.07	36.27	34.37
	SD	0.26	0.35	0.15	0.25	0.35
ความหนาแน่น (kg/m ³)	1	845.89	845.89	845.25	844.94	846.77
	2	845.73	846.54	845.65	845.33	846.45
	3	845.91	846.26	845.28	845.21	846.68
	ค่าเฉลี่ย	845.84	846.23	845.39	845.16	846.63
	SD	0.10	0.33	0.22	0.20	0.17
	1	109.44	94.82	88.96	85.88	81.94
	2	107.38	93.69	89.50	86.07	82.87
	3	108.31	94.50	90.32	86.12	82.03
	ค่าเฉลี่ย	108.38	93.34	89.59	86.02	82.28
	SD	0.87	0.49	0.58	0.11	0.43
อุณหภูมิ (°C)	1	37.5	36.6	37.3	37.3	34.1
	2	37.7	37.3	38.1	38.4	34.4
	3	38.2	37.6	38.4	39.0	36.3
	ค่าเฉลี่ย	37.80	37.17	37.93	38.23	34.93
	SD	0.36	0.51	0.57	0.86	1.19
	1	837.87	838.19	837.87	837.56	840.15
	2	837.64	838.11	837.25	837.49	839.76
	3	837.52	838.05	837.68	837.53	839.67
	ค่าเฉลี่ย	837.68	838.12	837.60	837.53	839.86
	SD	0.18	0.07	0.32	0.04	0.26

ค่าความร้อนต่ำ (kJ/kg)	ความเร็วรอบ (rpm)	ดีเซล	เอสเตอริไฟน์ 30	เอสเตอริไฟน์+เมทิล เอสเตอร์ 50		
อัตราการสื้นเปลือยเชื้อเพลิง โดยปริมาตร (m ³ /hr)	1600	0.001565	0.001701	0.001662		
	1800	0.001802	0.001939	0.001905		
	2000	0.001899	0.002040	0.002011		
	2200	0.001966	0.002124	0.002091		
	2400	0.002063	0.002222	0.002194		
ค่าความร้อนต่ำ (kJ/kg)	ความเร็วรอบ (rpm)	ดีเซล	เอสเตอริไฟน์ 30	เอสเตอริไฟน์+เมทิล เอสเตอร์ 50		
อัตราการสื้นเปลือยเชื้อเพลิง (kg/hr)	1600	1.28	1.44	1.39		
	1800	1.47	1.64	1.60		
	2000	1.55	1.72	1.68		
	2200	1.60	1.80	1.75		
	2400	1.70	1.88	1.84		
อัตราการสื้นเปลือยเชื้อเพลิง เบรกจ้าม (kg/kW-hr)	1600	0.28	0.30	0.30		
	1800	0.28	0.30	0.30		
	2000	0.28	0.30	0.30		
	2200	0.28	0.30	0.30		
	2400	0.28	0.30	0.30		
ประสิทธิภาพเชิงความร้อนเบรก (%)	1600	29.65	28.84	28.68		
	1800	29.79	29.24	28.83		
	2000	30.37	29.26	28.95		
	2200	30.37	28.99	29.11		
	2400	29.87	28.81	28.99		
ชนิดน้ำมัน	ความเร็วรอบ (rpm)	1600	1800	2000	2200	2400
ดีเซล	CO (ppm)	3695.56	3945.33	2415.50	1990.56	1634.67
	NOx (ppm)	284.89	320.00	332.78	409.00	414.56
	FT (°C)	393.67	410.01	417.56	399.58	405.90
เอสเตอริไฟน์ 30	CO (ppm)	3739.78	2925.78	1361.56	1459.33	1763.44
	NOx (ppm)	311.78	335.78	334.78	417.11	416.78
	FT (°C)	401.97	421.16	413.36	402.77	402.27
เอสเตอริไฟน์+เมทิล เอสเตอร์ 50	CO (ppm)	3678.00	3730.33	2365.00	1704.67	1677.33
	NOx (ppm)	288.67	325.89	334.78	413.78	403.44
	FT (°C)	409.93	430.52	428.24	403.28	393.91

ภาคผนวก ๗

การคำนวณอัตราการสิ้นเปลืองเชื้อเพลิงต่อราคา

1. เดินเครื่องยนต์ที่กำลัง 2.550 kW (50%)

ดีเซล : ความหนาแน่น (ρ) = 820.43 (kg/m³)
 อัตราการสิ้นเปลืองเชื้อเพลิงเชิงปริมาตร ($\dot{v}$) = 0.001021 (m³/hr)

เอกสารริไฟฟ์ 30 : ความหนาแน่น (ρ) = 846.81 (kg/m³)
 อัตราการสิ้นเปลืองเชื้อเพลิงเชิงปริมาตร ($\dot{v}$) = 0.001047 (m³/hr)

เอกสารริไฟฟ์+เมทิลเอกสาร 50 : ความหนาแน่น (ρ) = 838.40 (kg/m³)
 อัตราการสิ้นเปลืองเชื้อเพลิงเชิงปริมาตร ($\dot{v}$) = 0.001081 (m³/hr)

จากสมการ $\dot{m} = \rho \dot{v}$; $\dot{m}$ คือ อัตราการสิ้นเปลืองเชื้อเพลิง (kg/hr)

ดังนั้น อัตราการสิ้นเปลืองเชื้อเพลิง : ดีเซล = 0.84 kg/hr = 0.69 L/hr

เอกสารริไฟฟ์ 30 = 0.89 kg/hr = 0.75 L/hr

เอกสารริไฟฟ์+เมทิลเอกสาร 50 = 0.91 kg/hr = 0.76 L/hr

หมายเหตุ : การเปลี่ยนหน่วย kg/hr เป็น l/hr โดยการนำค่าความหนาแน่นของเชื้อเพลิงนั้นๆ ไปคูณแล้วหารด้วย 1,000

โดยราคา : ดีเซล = 28.45 baht/L

เอกสารริไฟฟ์ 30 = 28.12 baht/L

เอกสารริไฟฟ์+เมทิลเอกสาร 50 = 30.41 baht/L

เพราะนั้น อัตราการสิ้นเปลืองเชื้อเพลิงต่อราคา มีดังนี้

ดีเซล = 19.63 baht/hr

เอกสารริไฟฟ์ 30 = 21.09 baht/hr

เอกสารริไฟฟ์+เมทิลเอกสาร 50 = 23.11 baht/hr

หรือคิดในเชิงพลังงาน ;

ดีเซล : ใน 1 ชั่วโมง ใช้พลังงานไป 2.55 kW และใช้น้ำมันไป 19.63 baht

แสดงว่า ใน 1 ชั่วโมง ใช้พลังงานไปทั้งสิ้น $19.63/2.55 = 7.70$ baht/kW

เอกสารริไฟฟ์ 30 : ใน 1 ชั่วโมง ใช้พลังงานไป 2.55 kW และใช้น้ำมันไป 21.09 baht

แสดงว่า ใน 1 ชั่วโมง ใช้พลังงานไปทั้งสิ้น $21.09/2.55 = 8.27$ baht/kW

เอกสารริไฟฟ์+เมทิลเอกสาร 50 : ใน 1 ชั่วโมง ใช้พลังงานไป 2.55 kW และใช้น้ำมันไป 23.11 baht

แสดงว่า ใน 1 ชั่วโมง ใช้พลังงานไปทั้งสิ้น $23.11/2.55 = 9.06$ baht/kW

2. เดินครึ่งยนต์เต็มกำลังที่ความเร็วรอบ 2,200 rpm

ดีเซล :

$$\text{ความหนาแน่น } (\rho) = 816.54 \text{ (kg/m}^3\text{)}$$

$$\text{อัตราการสิ้นเปลืองเชื้อเพลิงเชิงปริมาตร } (\dot{v}) = 0.001966 \text{ (m}^3/\text{hr}\text{)}$$

เอสเตอริไฟน์ 30 :

$$\text{ความหนาแน่น } (\rho) = 845.16 \text{ (kg/m}^3\text{)}$$

$$\text{อัตราการสิ้นเปลืองเชื้อเพลิงเชิงปริมาตร } (\dot{v}) = 0.002124 \text{ (m}^3/\text{hr}\text{)}$$

เอสเตอริไฟน์+เมทิลเอสเตอร์ 50 : ความหนาแน่น $(\rho) = 837.53 \text{ (kg/m}^3\text{)}$

$$\text{อัตราการสิ้นเปลืองเชื้อเพลิงเชิงปริมาตร } (\dot{v}) = 0.002091 \text{ (m}^3/\text{hr}\text{)}$$

$$\text{จากสมการ } \dot{m} = \rho \dot{v}; \quad \dot{m} \text{ คือ อัตราการสิ้นเปลืองเชื้อเพลิง (kg/hr)}$$

$$\text{ดังนั้น อัตราการสิ้นเปลืองเชื้อเพลิง : ดีเซล} = 1.60 \text{ kg/hr} = 1.31 \text{ L/hr}$$

$$\text{เอสเตอริไฟน์ 30} = 1.80 \text{ kg/hr} = 1.52 \text{ L/hr}$$

$$\text{เอสเตอริไฟน์+เมทิลเอสเตอร์ 50} = 1.75 \text{ kg/hr} = 1.47 \text{ L/hr}$$

หมายเหตุ : การเปลี่ยนหน่วย kg/hr เป็น l/hr โดยการนำค่าความหนาแน่นของเชื้อเพลิงนั้นๆ ไปคูณแล้วหารด้วย 1,000

$$\text{โดยราคา : ดีเซล} = 28.45 \text{ bath/L}$$

$$\text{เอสเตอริไฟน์ 30} = 28.12 \text{ bath/L}$$

$$\text{เอสเตอริไฟน์+เมทิลเอสเตอร์ 50} = 30.41 \text{ bath/L}$$

เพรากะนันน อัตราการสิ้นเปลืองเชื้อเพลิงต่อราคานี้เป็นดังนี้

$$\text{ดีเซล} = 37.27 \text{ bath/hr}$$

$$\text{เอสเตอริไฟน์ 30} = 42.74 \text{ bath/hr}$$

$$\text{เอสเตอริไฟน์+เมทิลเอสเตอร์ 50} = 44.70 \text{ bath/hr}$$

หรือคิดในเชิงพัฒนา ;

ดีเซล : ใน 1 ชั่วโมง ใช้พลังงานไป 5.81 kW และใช้น้ำมันไป 37.27 baht

แสดงว่า ใน 1 ชั่วโมง ใช้พลังงานไปทั้งสิ้น $37.27/5.81 = 6.42 \text{ baht/kW}$

เอสเตอริไฟน์ 30 : ใน 1 ชั่วโมง ใช้พลังงานไป 5.88 kW และใช้น้ำมันไป 42.74 baht

แสดงว่า ใน 1 ชั่วโมง ใช้พลังงานไปทั้งสิ้น $42.74/5.88 = 7.27 \text{ baht/kW}$

เอสเตอริไฟน์+เมทิลเอสเตอร์ 50 : ใน 1 ชั่วโมง ใช้พลังงานไป 5.98 kW และใช้น้ำมันไป 44.70 baht

แสดงว่า ใน 1 ชั่วโมง ใช้พลังงานไปทั้งสิ้น $44.70/5.98 = 7.48 \text{ baht/kW}$

ภาควิชานวัตกรรม
ผลงานตีพิมพ์เผยแพร่วิทยานิพนธ์

กระบวนการและต้นทุนในการผลิตส่วนผสมดีเซลจาก น้ำมันปาล์มดิบทึบรวม

Procedure and Cost Diesel Extender Production from Mixed Crude Palm Oil

กฤตพจน์ เทพธร¹, อธิราช หลีวิจิตร² และ กำพล ประทับชัยกุร³

^{1,2,3} ภาควิชาวิศวกรรมเครื่องกล คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อ.หาดใหญ่
จ.สงขลา 90112

E-mail : pk_jesuses@hotmail.com

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของบทความนี้ คือ พัฒนากระบวนการผลิตส่วนผสมดีเซลต้นทุนต่ำจาก MCPO ที่สามารถสมในน้ำมันดีเซลได้สูงสุดโดยไม่เกิดไขื่อนหมุนห้อง

ในงานวิจัยนี้จะแบ่งออกเป็น 2 การทดลอง การทดลองที่ 1 การผลิตส่วนผสมดีเซลด้วยปฏิกิริยาเอสเตอเริฟิเคชัน เป็นการนำ MCPO ไปทำปฏิกิริยาเอสเตอเริฟิเคชันกับเมทานอลที่สัดส่วนต่างๆ เพื่อให้ได้ EMCPO ไปผสมกับน้ำมันดีเซล ส่วนการทดลองที่ 2 เป็นการผลิตส่วนผสมดีเซลด้วยปฏิกิริยา 2 ขั้นตอน จะทำเหมือนการผลิตส่วนผสมดีเซลด้วยวิธี เอสเตอเริฟิเคชัน แต่ EMCPO ที่ได้จะถูกแยกออกเป็น EMCPO ส่วนที่เป็นของเหลวและส่วนที่เป็นไข่ โดยส่วนที่เป็นไข่จะถูกนำไปทำปฏิกิริยาทวนสำหรับวิธีเอสเตอเริฟิเคชัน จะได้ ME เป็นผลิตภัณฑ์ จากนั้นนำไปผสมกับ EMCPO ส่วนที่เป็นของเหลว และน้ำมันดีเซล โดยทั้ง 2 การทดลองทำเพื่อศึกษาคุณลักษณะการเกิดไข่ไปพร้อมกับการวิเคราะห์ต้นทุน ซึ่งจะได้ผลิตภัณฑ์สุดท้ายเป็นเชื้อเพลิงทดแทนดีเซลจากน้ำมันปาล์มดิบทึบรวมที่มีต้นทุนต่ำ ผลการทดลองที่ได้จากการวิจัยนี้พบว่า 1. EMCPO และ EMCPO ที่ผสมกับ ME โดยใช้สัดส่วนเมทานอล 5 และ 15 vol.% มีต้นทุนราคาต่ำที่สุด 2. EMCPO และ EMCPO ที่ผสมกับ ME สามารถสมในน้ำมันดีเซลได้สูงสุด 30 และ 50 vol.% โดยไม่เกิดไข่

คำหลัก: ใบโอดีเซล น้ำมันปาล์มดิบทึบรวม เอสเตอเริฟิเคชัน

Abstract

The objective of this research were to develope the procedure for production of the admixture low cost replacing diesel alternative fuel from MCPO which is able to add in diesel and do not become waxxing in the room temperature.

This research can be seperated into 2 experiments. First, the production of the admixture diesel with esterification is to use MCPO esterification with methanol in the suitable blending portions to get EMCPO to add with diesel. The second experiment is to produce he admixture diesel with interaction of 2 steps which is similar as the first experiment but EMCPO that we got will be seperated to EMCPO in a part of fluid and in a part of waxxing. The waxxing part will be use to trans-esterification to get ME production. After that mixing with EMCPO in a part of fluid and diesel. As both experiments have been made for researching the characteristic of waxxing and in the same time with cost analysis which the last production is the low cost of diesel alternative fuel of vaviour fuels derived from Mixed Crude Palm Oil. The result of this research found that 1.EMCPO and EMCPO which is mixed up with ME by using methanol 5 and 15 vol.% would have the lowest cost. 2.EMCPO and EMCPO which is mixed up with ME can be added in diesel 30 and 50 vol.% without waxxing.

Keywords: Biodiesel, Mixed Crude Palm Oil, Esterification

1. บทนำ

เป็นที่ทราบกันดีแล้วว่าน้ำมันพืชเป็นแหล่งวัตถุดิบที่มีศักยภาพเหมาะสมสำหรับการผลิตเชื้อเพลิงทดแทนชนิดต่างๆ [11,13-15] เชื้อเพลิงทดแทนดีเซลที่ผลิตจากน้ำมันปาล์มดิบทีบรวม (Mixed Crude Palm Oil: MCPO) แบ่งได้เป็น 4 ชนิด คือ ชนิดลดยางเหนียว (D_g -MCPO) ชนิดลดยางเหนียวและลดกรด (D_{g-a} -MCPO) ชนิดเอสเตอร์ไฟฟ์ (Esterifine Mixed Crude Palm Oil: EMCPO) และชนิดเมทิลเอสเตอร์ (ME)

น้ำมันใบโอดีเซลหรือเมทิลเอสเตอร์ (Methyl Ester: ME) [12] สามารถผลิตได้จากการทำปฏิกิริยา 2 ขั้นตอน คือ ปฏิกิริยาเอสเตอร์ไฟฟิเคชันเป็นการทำปฏิกิริยาระหว่างกรดไขมันอิสระ (Free Fatty Acids: FFA) กับเมทานอล โดยมีกรดซัลฟิวริกเป็นตัวเร่งปฏิกิริยา เพื่อให้ได้ EMCPO ที่สามารถผสมในดีเซลสูงสุด ≤ 30 vol.% สำหรับใช้ในเครื่องยนต์การเกษตร และตามด้วยปฏิกิริยาทรานส์ เอสเตอร์ไฟฟิเคชัน เป็นการทำปฏิกิริยาระหว่าง ไตรกลีเซอไรด์กับเมทานอล โดยมีโซเดียมไฮดรอกไซด์เป็นตัวเร่งปฏิกิริยา เพื่อให้ได้ ME ที่สามารถใช้งานได้โดยตรงในเครื่องยนต์การเกษตรและผสมในดีเซล ≤ 65 vol.% สำหรับการใช้งานในเครื่องยนต์ยานพาหนะ [2]

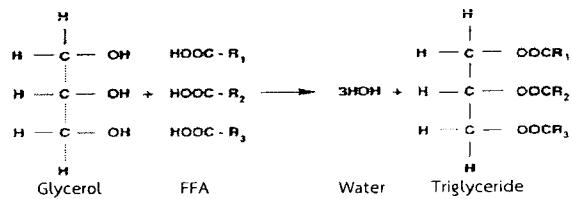
แต่ในการผลิตส่วนผสมดีเซลยังมีข้อด้อยที่ต้องปรับปรุงคือ มีกรดไขมันอิสระสูงซึ่งมีผลต่อการผลิตเมทิล เอสเตอร์ (ทำให้ปริมาณการได้คืนของเชื้อเพลิงลดลง เนื่องจากการสูญเสียกรดไขมันในรูปของสบู่) มียางเหนียว ทำให้เกิดการอุดตันในไส้กรองน้ำมันและหัวฉีด มีความหนืดสูงที่ก่อให้เกิดการตกรค้างหลังการเผาไหม้ [10] และการเป็นไขจache ให้ระบบเบี่ยงเชื้อเพลิงอุดตัน

และการผลิต ME ยังใช้ต้นทุนในการผลิตค่อนข้างสูง เมื่อเทียบกับเชื้อเพลิงทดแทนดีเซลชนิดต่างๆ ดังนั้น เมื่อพิจารณาราคาค่าน้ำมันดีเซล และผลผลิตจากปาล์มน้ำมันเฉลี่ย ตั้งแต่ ปี 2549-2554 จะพบว่า ส่วนต่างราคายังคงอยู่ของน้ำมันดีเซลหน้าปีมี กับราคาน้ำมันปาล์มดิบทีบรวมเฉลี่ยอยู่ที่ 6.32-6.35 บาทต่อลิตร คิดเป็น 22.43-22.52% ของราคายังคงน้ำมันดีเซลหน้าปี [1,5] จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การผลิตเชื้อเพลิงทดแทนดีเซลต้นทุนต่ำ มีความจำเป็นที่ต้องปรับปรุงและพัฒนา ซึ่งถือว่าเป็นโอกาสทางธุรกิจซึ่งทางหนึ่งที่จะช่วยลดการนำเข้าน้ำมันดีเซลจากต่างประเทศ อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันไทยอีกด้วย

วัตถุประสงค์ของบทความนี้ คือ พัฒนาระบวนการผลิตส่วนผสมดีเซลต้นทุนต่ำจาก MCPO ที่สามารถผสมในน้ำมันดีเซลได้สูงสุดโดยไม่เกิดไขที่อุณหภูมิห้อง สำหรับการนำไปใช้งานในเครื่องยนต์การเกษตร

2. ทฤษฎีและหลักการ

น้ำมันพืชประกอบด้วยไตรกลีเซอไรด์ (TG) 90-98 wt.% ไดกลีเซอไรด์ (DG) โนโนกลีเซอไรด์(MG) และกรดไขมันอิสระ (Free Fatty Acids: FFA) อีกเล็กน้อย [13] ไตรกลีเซอไรด์เป็นเอสเทอร์ของกรดไขมัน 3 โมเลกุล ซึ่งเป็นโครงสร้างโมเลกุลที่มีพันธะยาว จับอยู่กับแกนของกลีเซอรอล 1 โมเลกุล ทำให้มีโอกาสเกิดไขสูง ดังรูปที่ 1 [8]

รูปที่ 1 โครงสร้างทางเคมีของน้ำมันพืช

ตั้งนั้นในการผลิตส่วนผสมดีเซลจาก MCPO จึงต้องใช้การทำปฏิกิริยา 2 ขั้นตอน เพื่อทำให้โครงสร้างโมเลกุลของน้ำมันสันลงเป็นการลดการเกิดไข สามารถอธิบายได้ดังปฏิกิริยา ต่อไปนี้

2.1 ปฏิกิริยาเอสเตอร์ไฟฟิเคชัน

ปฏิกิริยาเอสเตอร์ไฟฟิเคชัน เป็นการทำปฏิกิริยาระหว่างกรดไขมันอิสระ 1 โมเลกุล กับเมทานอล 1 โมเลกุล เปลี่ยนเป็นเมทิลเอสเตอร์ 1 โมเลกุล กับน้ำ 1 โมเลกุล โดยมีกรดซัลฟิวริกเป็นตัวเร่งปฏิกิริยา และแยกยางเหนียวออกจากน้ำมัน ดังรูปที่ 2 [9]

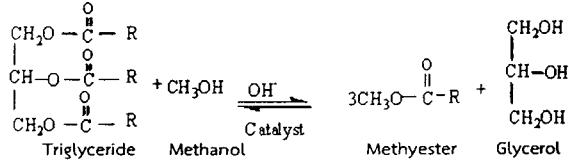
รูปที่ 2 ปฏิกิริยาเอสเตอร์ไฟฟิเคชัน

แต่ในขั้นตอนต่อไปจะนำเฉพาะ Ester ไปทำปฏิกิริยาทรานส์เอสเตอร์ไฟฟิเคชัน ในขั้นตอนถัดไป

2.2 ปฏิกิริยาทรานส์เอสเตอร์ไฟฟิเคชัน

ปฏิกิริยาทรานส์เอสเตอร์ไฟฟิเคชัน เป็นการทำปฏิกิริยาระหว่างไตรกลีเซอไรด์ 1 โมเลกุล กับเมทานอล 3 โมเลกุล เปลี่ยนเป็นเมทิลเอสเตอร์ 3 โมเลกุล กับกลี

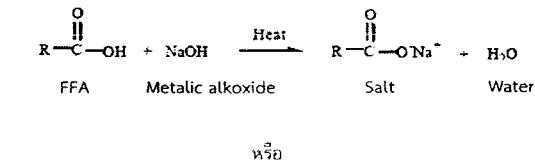
เชอรอล 1 โนโลกุล กระบวนการนี้ใช้โซเดียมไฮดรอกไซด์ เป็นตัวเร่งปฏิกิริยา ดังรูปที่ 3 [4]

รูปที่ 3 ปฏิกิริยาทรานส์เอสเตอเรฟิเคชัน

หาก Ester ที่นำมาทำปฏิกิริยาทรานส์เอสเตอเรฟิเคชัน มีกรดไขมันอิสระอยู่สูง (โดยประมาณ 4 wt.%) ปฏิกิริยาจะป้องนิพิเศษนักอาจเกิดขึ้นได้

2.3 ปฏิกิริยาสaponification

รูปที่ 4 ปฏิกิริยาสaponification

3. วัตถุดูบและขั้นตอนการทดลอง

3.1 วัตถุดูบ

MCPO ที่มีกรดไขมันอิสระระหว่าง 8-14 wt.% และสารเคมีเกรดการค้า (Commercial Grade) ได้แก่ กรดซัลฟิวริกเกรด (98 wt.%) เมทิลแอลกอฮอล์ (98 wt.%) และโซเดียมไฮดรอกไซด์ 99 (wt.%)

3.2 การเตรียมเชื้อเพลิง

การเตรียมเชื้อเพลิงจะแบ่งออกเป็น 2 วิธี โดยวิธีการผลิตส่วนผสมดีเซลด้วยปฏิกิริยาเอสเตอเรฟิเคชัน จะเริ่มต้นจากการนำ MCPO ไปทำปฏิกิริยาเอสเตอเรฟิเคชัน กับเมทานอลที่สัดส่วน 5, 10, 15 และ 20 vol.% โดยใช้กรดซัลฟิวริกเป็นตัวเร่งปฏิกิริยา ปล่อยให้เย็นตัวลงเป็นเวลา 120 นาที ผลิตภัณฑ์ที่ได้ในขั้นตอนนี้จะแยกขั้นออกเป็น 2 ส่วน คือ EMCPO และกลิเซอรอลกับยางเหนียว ให้กรองด้วยตะแกรงเพื่อแยกกลิเซอรอลกับยางเหนียวทิ้ง นำ EMCPO ที่ได้ไปล้างน้ำ อุ่นไليس่า ให้เตربعะ และนำไปผสมกับน้ำมันดีเซล เพื่อศึกษาคุณลักษณะการเกิดไข ดังตารางที่ 1 (ขั้นตอนการผลิต 1-6) ส่วนวิธีการผลิตส่วนผสมดีเซลด้วยปฏิกิริยา 2 ขั้นตอน จะทำเหมือนการผลิตส่วนผสมดีเซลด้วยปฏิกิริยาเอสเตอเรฟิเคชัน แต่ EMCPO ที่ได้จากการเตربعะจะต้องทิ้งไว้ 2 วัน เพื่อให้ EMCPO ดังกล่าวแยกออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นของเหลวและส่วนที่เป็นไข ดังตารางที่ 1 (ขั้นตอนการผลิต 1-7) จากนั้นนำเฉพาะส่วนที่เป็นไขไปทำปฏิกิริยาทรานส์เอสเตอเรฟิเคชันโดยใช้โซเดียมไฮดรอกไซด์เป็นตัวเร่งปฏิกิริยา จะได้ ME เป็นผลิตภัณฑ์ แล้วนำไปล้างทำความสะอาด อุ่นไليس่าอีกครั้ง ดังตารางที่ 2 จากนั้นนำ EMCPO ส่วนที่เป็นของเหลวและ ME ที่ผลิตได้จากไขมาร่วมกับน้ำมันดีเซลจะได้เชื้อเพลิงทดแทนดีเซลจากน้ำมันปาล์มดิบที่บรรจุเป็นผลิตภัณฑ์สุดท้าย

ขั้น แต่ EMCPO ที่ได้จากการเตربعะแล้วจะต้องทิ้งไว้ 2 วัน เพื่อให้ EMCPO ดังกล่าวแยกออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นของเหลวและส่วนที่เป็นไข ดังตารางที่ 1 (ขั้นตอนการผลิต 1-7) จากนั้นนำเฉพาะส่วนที่เป็นไขไปทำปฏิกิริยาทรานส์เอสเตอเรฟิเคชันโดยใช้โซเดียมไฮดรอกไซด์เป็นตัวเร่งปฏิกิริยา จะได้ ME เป็นผลิตภัณฑ์ แล้วนำไปล้างทำความสะอาด อุ่นไليس่าอีกครั้ง ดังตารางที่ 2 จากนั้นนำ EMCPO ส่วนที่เป็นของเหลวและ ME ที่ผลิตได้จากไขมาร่วมกับน้ำมันดีเซลจะได้เชื้อเพลิงทดแทนดีเซลจากน้ำมันปาล์มดิบที่บรรจุเป็นผลิตภัณฑ์สุดท้าย

ตารางที่ 1 กระบวนการเอสเตอเรฟิเคชัน

ขั้นตอนการผลิต (Esterification)	CH ₃ OH (vol.% of MCPO)			
	5 vol.%	10 vol.%	15 vol.%	20 vol.%
1. งานท่านปฏิกิริยานา 90 นาที				
• วัตถุดูบ <ul style="list-style-type: none"> - MCPO (ml) - H₂SO₄ (vol.% of MCPO) - อุณหภูมิ (°C) 	1000	1000	1000	1000
2. ปล่อยให้เย็นตัวและแยกขั้น เป็นเวลา 120 นาที <ul style="list-style-type: none"> - ชั้นบน EMCPO (ml) - ชั้นล่าง: กลิเซอรอลและยางเหนียว (ml) 	918	935	955	967
3. กรองด้วยตะแกรง	-	-	-	-
4. นำไปล้างน้ำ	-	-	-	-
5. อุ่นไليس่าที่ 100 °C	-	-	-	-
6. ไตรอฟ FFA (wt.%)	6.77	4.17	2.3	1.21
7. ตั้ง EMCPO เป็นเวลา 2 วัน เพื่อให้เกิดการแยกขั้น <ul style="list-style-type: none"> - ชั้นบน EMCPO ของเหลว (ml) - ชั้นล่าง: EMCPO ไข (ml) 	528	585	629	635
	390	350	326	332

ตารางที่ 2 กระบวนการทรานส์เอสเตอเรฟิเคชัน

ขั้นตอนการผลิต (Tranesterification)	CH ₃ OH (vol.% of MCPO)			
	5 vol.%	10 vol.%	15 vol.%	20 vol.%
1. งานท่านปฏิกิริยานา 90 นาที				
• วัตถุดูบ <ul style="list-style-type: none"> - EMCPO ชั้นไข (ml) (จากตารางที่ 1 ขั้นตอนที่ 7) - NaOH (g of NaOH/l of EMCPO) - CH₃OH (vol.% of EMCPO ไข) 	390	350	326	332
• อุณหภูมิ (°C)	14.97	12.26	8.58	5.9
2. ตั้ง EMCPO ให้แยกขั้น <ul style="list-style-type: none"> - ชั้นบน: ME (ml) - ชั้นล่าง: กลิเซอรอล (ml) 	0	90	291	316
3. กรองด้วยตะแกรง	-	-	-	-
4. นำไปล้างน้ำ	-	-	-	-
5. อุ่นไليس่าที่ 100 °C	-	-	-	-
6. ไตรอฟ FFA (wt.%)	-	0.1	0.1	0.1

3.3 การวัดการเกิดไข่

นำเข้าเพลิงทดสอบด้วยเซลล์กับน้ำมันดีเซลที่สัดส่วนต่างๆ บรรจุในระบบอุปกรณ์ปริมาตร 100 ml มีสเกลอ่านค่าตั้งหมุด 100 แสดงค่าความละเอียดในการอ่าน ± 0.5 ml ซึ่งการเกิดไข่จะคิดเป็น vol.% โดยการทดลองนี้จะต้องไว้ที่อุณหภูมิห้องเป็นเวลา 14 วัน

4. ผลและวิจารณ์

4.1 ปริมาณการได้คืน

จากการผลิตส่วนผสมดีเซลทั้ง 2 วิธี พบว่า ในขั้นตอนปฏิกริยาเอสเตอเริฟิเคชัน ที่เกิดจากการนำ MCPO มาทำปฏิกริยา กับเมทานอลที่ปริมาตรต่างๆ กัน 5,10,15 และ 20 vol.% จะได้ EMCPO ที่มีปริมาณการได้คืน(%yield) คิดเป็น 91.8, 93.5, 95.5 และ 96.7% ตามลำดับ

ส่วนการผลิตส่วนผสมดีเซลด้วยปฏิกริยาแบบ 2 ขั้นตอน ซึ่ง EMCPO ที่ได้จะแยกชั้นออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นของเหลวและส่วนที่เป็นไข่ เมื่อนำส่วนที่เป็นไข่จากตารางที่ 1 (ขั้นตอนที่ 7) มาทำปฏิกริยา กับเมทานอลที่ 23 vol.% ในขั้นตอนปฏิกริยา ทราบส์เอสเตอเริฟิเคชัน จะได้ ME เป็นผลิตภัณฑ์ โดยพบว่า เมทานอลที่ 5vol.% ของ MCPO จะให้ค่า FFA 6.77 wt.% จึงทำให้เกิดปฏิกริยาสaponification ที่ได้สบู่เป็นผลิตภัณฑ์ ส่วนเมทานอลที่ 10,15 และ 20 vol.% จะให้ปริมาณการได้คืนที่ 25.71, 89.26 และ 95.18% ตามลำดับ ดังตารางที่ 2 ดังนั้นปริมาณการได้คืนทั้ง 2 วิธีนี้ จึงมีผลต่อต้นทุนราคาเชื้อเพลิง ดังจะวิเคราะห์ในหัวข้อต่อไป

4.2 ต้นทุนเชื้อเพลิง

ต้นทุนราคาเชื้อเพลิงในการผลิตส่วนผสมดีเซลด้วยปฏิกริยาเอสเตอเริฟิเคชัน จะคิดเฉพาะกระบวนการ เอสเตอเริฟิเคชัน ดังตารางที่ 3 ส่วนการผลิตส่วนผสมดีเซลด้วยปฏิกริยาแบบ 2 ขั้นตอน จะคิดทั้งกระบวนการ เอสเตอเริฟิเคชันและกระบวนการส์เอสเตอเริฟิเคชัน ดังตารางที่ 3 และ 4

ตารางที่ 3 ต้นทุนราคาเชื้อเพลิงทดสอบดีเซลจากการกระบวนการเอสเตอเริฟิเคชัน

วัสดุต้น (unit)	ราคา/หน่วย (baht)	CH ₃ OH (vol.% of MCPO)				ต้นทุนในการผลิตเชื้อเพลิงด้วยเมทานอล 100% (vol.% of MCPO) (baht)				
		5vol %	10vol %	15vol %	20vol %	5vol %	10vol %	15vol %	20vol %	
MCPO (L)	21.86	1	1	1	1	21.86	21.86	21.86	21.86	
H ₂ SO ₄ (kg)	15.29	0.0368	0.0368	0.0368	0.0368	0.5627	0.5627	0.5627	0.5627	
CH ₃ OH (L)	30.31	0.05	0.10	0.15	0.20	1.5155	3.031	4.5465	6.062	
NaOH (kg)	38.40	-	-	-	-	-	-	-	-	
น้ำประปา (L)	0.013	2	2	2	2	0.026	0.026	0.026	0.026	
ไฟฟ้า (kWh)	2.76	0.0719	0.0723	0.0728	0.0732	0.1984	0.1996	0.2009	0.2020	
						ต้นทุนรวม (baht)	24.1626	25.6793	27.1961	28.7127
						ปริมาณการได้คืน (%yield)	91.8	93.5	95.5	96.7
						ราคាក้อนทุน (baht/L)	26.32	27.47	28.63	29.69

ตารางที่ 4 ต้นทุนราคาเชื้อเพลิงทดสอบดีเซลจากการกระบวนการส์เอสเตอเริฟิเคชัน

วัสดุต้น (unit)	ราคา/หน่วย (baht)	CH ₃ OH (vol.% of MCPO)				ต้นทุนในการผลิตเชื้อเพลิงด้วยเมทานอล 100% (vol.% of MCPO) (baht)				
		5vol.%	10vol.%	15vol.%	20vol.%	5vol.%	10vol.%	15vol.%	20vol.%	
MCPO (L)	21.86	-	0.350	0.326	0.332	-	-	-	-	
H ₂ SO ₄ (kg)	15.29	-	-	-	-	-	-	-	-	
CH ₃ OH (L)	30.31	-	0.0805	0.0713	0.07636	-	2.43996	2.1611	2.3145	
NaOH (kg)	38.40	-	0.004025	0.00279708	0.0022244	-	0.15456	0.1074	0.0854	
น้ำประปา (L)	0.013	-	2	2	2	-	0.026	0.026	0.026	
ไฟฟ้า (kWh)	2.76	-	0.1102	0.1396	0.14398	-	0.3042	0.3853	0.3974	
						ต้นทุนรวม (baht)	0	2.9247	2.6798	2.8233
						ปริมาณการได้คืน (%yield)	0	25.71	89.26	95.18
						ราคาก้อนทุน (baht/L)	0	11.39	3.00	2.97

จากการที่ 3 แสดงให้เห็นว่า ปริมาณเมทานอลที่มากขึ้นจะให้ปริมาณการไดคีนที่สูงขึ้นตาม แต่ราคาต้นทุนก็จะสูงขึ้นตามด้วย ตามปริมาณเมทานอลที่ต้องใช้เพิ่มขึ้นซึ่งมีราคางบ ดังนั้นเมทานอลที่ 5 vol.% จึงมีความเป็นไปได้ที่จะสามารถนำผลิตเป็นส่วนผสมดีเซลตันทุนต่ำสำหรับใช้ในเครื่องยนต์การเกษตร

จากการที่ 4 แสดงให้เห็นว่า ปริมาณการไดคีนของ ME ยิ่งสูง ราคาต้นทุนยิ่งต่ำลง เพราะเมทานอลที่ใช้ในขั้นตอนนี้มีปริมาณเท่ากัน ดังนั้นต้นทุนในขั้นตอนนี้จึงขึ้นอยู่กับปริมาณการไดคีนของ ME เป็นปัจจัยหลัก

และการผลิตส่วนผสมดีเซลด้วยปฏิกิริยาแบบ 2 ขั้นตอน เมื่อนำราคาต้นทุนรวมมาคิดจะเห็นว่า ที่สัดส่วนของเมทานอล 10, 15 และ 20 vol.% ได้ราคาต้นทุนรวมเป็น 38.86, 31.63 และ 32.66 บาท แต่ที่สัดส่วนเมทานอล 5 vol.% ไม่สามารถคำนวณราคาต้นทุนได้เนื่องจากในขั้นตอนทransesterification เคชันผลิตภัณฑ์ที่ได้เกิดเป็นสูญ ดังนั้นที่สัดส่วนเมทานอล 15 vol.% จึงมีความเป็นไปได้ที่จะนำผลิตเป็นเชื้อเพลิงทดแทนดีเซลตันทุนต่ำสำหรับใช้ในเครื่องยนต์การเกษตร

หมายเหตุ

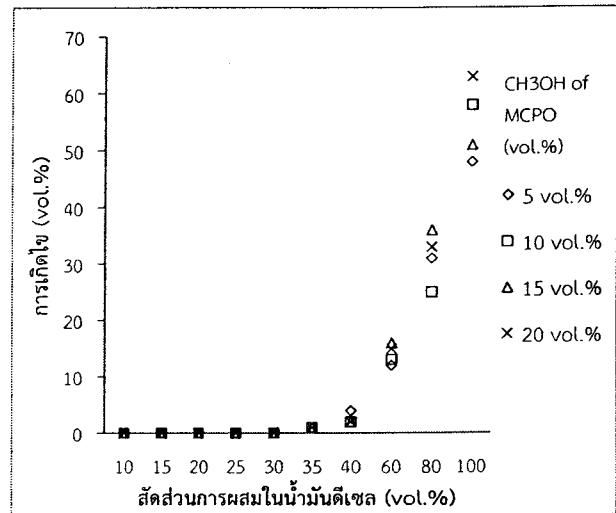
1. ME ผลิตจาก EMCPO (ส่วนไข) จึงไม่ต้องคิดต้นทุนของน้ำมันปาล์มดิบ
2. ปริมาณโซเดียมไฮดรอกไซด์ที่ใช้ทำปฏิกิริยาขึ้นอยู่กับค่ากรดไขมันอิสระที่ได้เตรียมได้ของน้ำมันตั้งต้น
3. ต้นทุนในนี้ไม่รวมค่าแรงงานในการผลิต
4. ต้นทุนค่าน้ำประปา [6]
5. ต้นทุนค่าไฟฟ้า [7]

4.3 การเกิดไข

กระบวนการอสเตรอฟิเคลชันและทransesterification ถูกนำมาใช้ในการผลิตส่วนผสมดีเซลจาก MCPO หลักการคือ ทำให้โครงสร้างโมเลกุลของน้ำมันที่มีพันธะยาวให้มีโครงสร้างโมเลกุลสั้นลง เพื่อลดการเกิดไข ผลที่ได้จากการทดลอง เป็นดังนี้

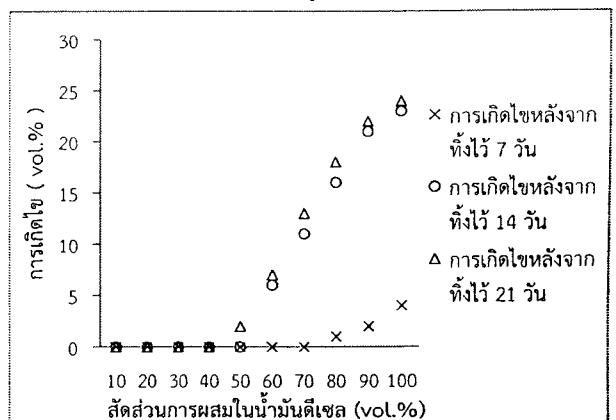
การผลิตส่วนผสมดีเซลด้วยปฏิกิริยาอสเตรอฟิเคลชัน เมื่อพิจารณาพฤติกรรมการเกิดไขของ EMCPO ที่ผสมในน้ำมันดีเซล เป็นเวลา 14 วัน ซึ่งเป็นระยะเวลาที่การเกิดไขจะเริ่มคงตัว [3] จะเห็นได้ว่า สัดส่วนการผสมของ EMCPO ในน้ำมันดีเซลที่เหมาะสม กล่าวคือ ไม่ทำให้เกิดไข จะอยู่ที่ 30 vol.% ที่ทุกสัดส่วนของเมทานอลที่ใช้ทำปฏิกิริยาอสเตรอฟิเคลชัน และปริมาณการเกิดไขมี

แนวโน้มเพิ่มขึ้น เมื่อสัดส่วนการผสมของ EMCPO ในน้ำมันดีเซลเพิ่มขึ้น ดังรูปที่ 5

รูปที่ 5 อัตราส่วนการผสมเชื้อเพลิงทดแทนดีเซลกับน้ำมันดีเซลที่สัดส่วนต่างๆ เมื่อตั้งทั้งไว้ 14 วัน

และการผลิตส่วนผสมดีเซลด้วยปฏิกิริยาแบบ 2 ขั้นตอน เมื่อพิจารณาพฤติกรรมการเกิดไขของ EMCPO (เกิดจากการทำปฏิกิริยาอสเตรอฟิเคลชันและทransesterification ที่มีเมทานอล 15 vol.% ของ MCPO) ส่วนที่เป็นของเหลวผสมกับ ME และน้ำมันดีเซลที่ปรับปรุงต่างๆ จะเห็นได้ว่า สัดส่วนการผสมในน้ำมันดีเซลที่เหมาะสม คือ 50 vol.% พิจารณาจากการเกิดไขจะเริ่มคงตัวเมื่อเวลาผ่านไป 14 วัน ดังรูปที่ 6

รูปที่ 6 อัตราส่วนการผสมเชื้อเพลิงทดแทนดีเซลกับน้ำมันดีเซลที่สัดส่วนต่างๆ

5. สรุปผล

5.1 พัฒนาระบวนการผลิตส่วนผสมดีเซลตันทุนต่างจาก MCPO 2 วิธี คือ วิธีการผลิตส่วนผสมดีเซลด้วยปฏิกิริยา เอสเตอโรฟิเคลชันและการผลิตส่วนผสมดีเซลด้วยปฏิกิริยา แบบ 2 ขั้นตอน (ปฏิกิริยาเอสเตอโรฟิเคลชันและปฏิกิริยา ทราบส์เอสเตอโรฟิเคลชันของส่วนไข)

5.2 การผลิตส่วนผสมดีเซลด้วยปฏิกิริยาเอสเตอโรฟิเคลชัน ที่ เมื่อเปรียบเทียบตันทุนราคาน้ำมันต่อ 1 ลิตร ซึ่งสามารถลดใน น้ำมันดีเซลได้สูงสุดโดยไม่เป็นไข่ที่ 30 vol.% ส่วนการ ผลิตส่วนผสมดีเซลด้วยปฏิกิริยาแบบ 2 ขั้นตอน (ปฏิกิริยาเอสเตอโรฟิเคลชันและปฏิกิริยาทราบส์เอสเตอโรฟิ เคลชันของส่วนไข) ที่สัดส่วนเมทานอล 15 vol.% ของ MCPO ใช้ตันทุนในการผลิตต่ำสุดคือ 26.32 บาทต่อการผลิตส่วนผสมดีเซล 1 ลิตร (นำราคาน้ำมันรวมของห้อง 2 กระบวนการมาคิดรวมกัน) และสามารถลดในน้ำมัน ดีเซลได้สูงสุดโดยไม่เกิดไข่ที่ 50 vol.%

5.3 การผลิตส่วนผสมดีเซลด้วยปฏิกิริยาเอสเตอโรฟิเคลชัน ที่สัดส่วนเมทานอล 5 vol.% ของ MCPO และการผลิต ส่วนผสมดีเซลด้วยปฏิกิริยาแบบ 2 ขั้นตอน (ปฏิกิริยา เอสเตอโรฟิเคลชันและปฏิกิริยาทราบส์เอสเตอโรฟิเคลชันของ ส่วนไข) ที่สัดส่วนเมทานอล 15 vol.% ของ MCPO จึงมี แนวโน้มที่น่าสนใจในการผลิตส่วนผสมดีเซลตันทุนต่ำที่ สามารถใช้ในเครื่องยนต์การเกษตรได้ จึงจำเป็นต้องส่งไป วิเคราะห์คุณสมบัติเชื้อเพลิงและทดสอบในเครื่องยนต์ การเกษตรต่อไป

6. กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนจาก มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

7. เอกสารอ้างอิง

- [1] การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย. สืบค้นจาก : <http://www.pttplc.com/en/news-energy-fact-oil-price-bangkok.aspx> [9 มกราคม 2555]
- [2] ปริญญา หม่อมพิบูลย์, อธิราชย์, หลีวิจิตร, กำพล ประทีปชัยกุร และ จีระศักดิ์ เพียรเจริญ (2553). ความ หนืดของเชื้อเพลิงนิดต่างๆ ที่ผลิตจากน้ำมันปาล์มดิน ที่บรรลุ, การประชุมวิชาการทางวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 8, 21 – 22 เมษายน 2553, หน้า 791 – 796.

[3] ปริญญา หม่อมพิบูลย์ อธิราชย์, หลีวิจิตร กำพล ประทีปชัยกุร และ นรัช สินอุดม. 2554. การเกิดไข่ของ เชื้อเพลิงนิดต่างๆ ที่ผลิตจากน้ำมันปาล์มดินที่บรรลุ. การประชุมวิชาการทางวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ครั้งที่ 9. ภูเก็ต. ประเทศไทย. 2-3 พฤษภาคม 2554.

[4] ณิชนก สุวรรณวงศ์, ตัวเร่งปฏิกิริยาน้ำมันส้มควันไม้ และเพอร์ออกไซด์บนผงถ่านกัมมันต์ สำหรับการผลิตใบ โอดีเซล, 2552, วิทยานิพนธ์วิศวกรรมศาสตร์มหาบัณฑิต ภาควิชาวิศวกรรมเคมี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

[5] สำนักงานนโยบายและแผนพัฒนา กระทรวง พัฒนา. 2551. วารสารนโยบายพัฒนา. ฉบับที่ 81. กรกฎาคม-กันยายน. หน้า 36.

[6] อัตราค่าน้ำحرุงกิจขนาดเล็ก. อัตราค่าน้ำประปาพื้นที่ กปภ. สาขาอื่น (ทั่วประเทศ). การประปาส่วนภูมิภาค. สืบค้นจาก : http://www.pwa.co.th/service/tariff_rate.html [9 มกราคม 2555]

[7] อัตราค่าไฟฟ้ากิจการขนาดเล็ก. การไฟฟ้าส่วน ภูมิภาค. สืบค้นจาก: <http://www.eppo.go.th/power/pw-Rate-PEA.html> [9 มกราคม 2555]

[8] Ali, Y., Hanna, M.A. 1994. Alternative Diesel Fuels from Vegetable Oils . Bioresources Technology, 50: 153-163.

[9] Jansri, S. 2007. Kinetics of Methyl Ester Production from Crude Palm Oil by Using Acid-Alkali Catalyst. A Thesis for the Degree of Master of Engineering in Mechanical Engineering. Prince of Songkla University.

[10] Kratzeisen, M. Muller, J. 2009. Influence of free fatty acid content of coconut oil on deposit and performance of plant oil pressure stoves. Fuel, doi.10.1016/j.fuel.2009.08.038.

[11] Murugesan, A., Umarani, C., Subramanian, R., Nedunchezhian, N. 2008. Bio-diesel as an alternative fuel for diesel engines-A review. Renew Sustain Energy Rev;doi:10.1016/j.rser.2007.10.007.

[12] Prateepchaikul, G., Allen, M.L., Leevijit, T., Thaveesinsopha, K. 2007. Methyl ester production from high free fatty acid mixed

crude palm oil. Songklanakarin J Sci Technol, 29:
1551-1561.

[13] Srivastava, A., Prasad, R. 2000. Triglycerides-based diesel fuels. Renew Sustain Energy Rev, 4: 111-33.

[14] Shahid, E.M. and Jamal, Y. 2007. A review of biodiesel as vehicular fuel. Renewable and Sustainable Energy Review, doi:10.1016/j.rser.2007.06.001

[15] Ramadhas, A.S., Jayaraj, S., Muraleedharan, C. 2004. Use of vegetable oils as I.C. engine fuels-A review. Renewable Energy, 29: 727-742.